

13.12.2021

Kokousaika 13.12.2021 16:00 - 17:09

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja esteellinen 931 §
Razmyar, Nasima	apulaispormestari kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja (etänä)	
Nuorteva, Johanna (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta	
Vierunen, Maarit	

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Järvenkallas, Satu (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja esteellinen 936 §
Laitio, Tommi (etänä)	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Turpeinen, Leena (etänä)	vs. sosiaali- ja terveystoimialan toi-

13.12.2021

	Gros, Nina (etänä)	mialajohtaja
	Kivelä, Liisa (etänä)	henkilöstöjohtaja
	Kühn, Markus (etänä)	viestintäjohtaja
	Menna, Lauri (etänä)	strategiajohtaja
	Nelskylä, Maria (etänä)	johtava asiantuntija
	Peltonen, Antti (etänä)	kaupunginsihteeri
	Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	hallintopäällikkö
	Rope, Jenni (etänä)	elinkeinojohtaja
		kaupunginlakimies
		esteellinen 915 §
	Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
		esteellinen 926 § ja 930 §
	Summanen, Juha	hallintojohtaja
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
	Selkiaho, Sanna	hallintosuunnittelija
	Nirkko, Saara	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		909-948 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		909-910 §, 920-921 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö
		911-919 §, 922-948 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija
		909-948 §

13.12.2021

§	Asia	
909	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
910	Asia/2	V 19.1.2022 Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja määrärahojen siirtäminen
911	Asia/3	V 19.1.2022, Hallintosäännön muuttaminen liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen
912	Asia/4	V 19.1.2022, Asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleiset periaatteet
913	Asia/5	V 19.1.2022 Ruskeasuon Huopalahdenportin asemakaavan muuttaminen (nro 12591)
914	Asia/6	V 19.1.2022 Etu-Töölön tontin 422/5 asemakaavan muuttaminen, Kansallismuseon laajennus (nro 12677)
915	Asia/7	V 19.1.2022 Laakson yhteissairaalan asemakaavan muuttaminen (nro 12681), Lääkärinkatu 6-8, Urheilukatu 9, Nordenskiöldinkatu 18
916	Asia/8	V 19.1.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila, Postipuisto tontit 17129/1, 2 ja 3)
917	Asia/9	V 19.1.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuin- ja työpaikkarakennusten korttelialueen tonteille (ATY) 41296/4 ja 41296/5 (Suurmetsä, Alppikylä)
918	Asia/10	V 19.1.2022, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite merellisen tapahtumakeskuksen perustamisesta Helsinkiin
919	Asia/11	V 19.1.2022, Valtuutettu Pauliina Saareksen aloite kansallisen lapsistrategian käyttöönotosta Helsingissä
920	Asia/12	Talousarvion noudattamisohjeet vuodelle 2022
921	Asia/13	Vuoden 2021 talousarviossa kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitettujen määrärahojen siirtäminen
922	Asia/14	Sijoitus Turun Tunnin Juna Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2022
923	Asia/15	Liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvä täytäntöönpanopäätös
924	Asia/16	Kaupunginhallituksen myöntämät yleisavustukset vuodelle 2022
925	Asia/17	Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuusavustukset vuonna

13.12.2021

2022

- 926 Asia/18 Tytär yhteisöjen avustaminen koronaepidemiasta aiheutuvan taloudellisen tilanteen johdosta
- 927 Asia/19 Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamispäätöksen määrärahakohdan muuttaminen
- 928 Asia/20 Rahoituksen myöntäminen nuorten palkkaamiseksi Siisti kesä - hankkeeseen kesäkaudelle 2022
- 929 Asia/21 Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry:n koulusopimuksen sekä yhdistykselle myönnettyjen koululainojen siirtäminen Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr:lle
- 930 Asia/22 Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen erälle asuntotuotannon hankkeille
- 931 Asia/23 Suomen Messut Osuuskunnan osuuksien hankkiminen
- 932 Asia/24 Helsingin kaupungin sisäinen tarkastus Sisäiset tarkastajat ry:n jäseneksi
- 933 Asia/25 Oikaisuvaatimus kansliapäällikön päätöksestä 28.10.2021 § 220 koskien linjausta kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluista
- 934 Asia/26 Viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.1.2022 lukien
- 935 Asia/27 Virkojen lakkauttaminen
- 936 Asia/28 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toimitusjohtajan virkasuhteen päättymisen ja avoimen viran hoitaminen
- 937 Asia/29 Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Valtioneuvoston linnan suojelemisesta rakennusperintölain nojalla
- 938 Asia/30 Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n B-osakkeiden myyminen
- 939 Asia/31 Alueen varaaminen Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy:lle kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua varten (Länsi-Pasila, tontti 17098/5)
- 940 Asia/32 Taiteen prosenttiperiaatteen jatkaminen ja prosenttirahahankkeita koskevat toimintatavat
- 941 Asia/33 Nuorisoneuvoston asettaminen vuosiksi 2022–2023
- 942 Asia/34 HAM Helsingin taidemuseosäätiön perustaminen

13.12.2021

943	Asia/35	Valtuutettu Björn Månssonin toivomusponsi ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen varmistamisesta lähellä koteja
944	Asia/36	Valtuutettu Fatim Diarran aloite pinkin turismin strategian tekemiseksi kaupungille
945	Asia/37	Valtuutettu Björn Månssonin aloite automaattisesta lattian laskeutumisesta busseissa
946	Asia/38	Valtuutettu Björn Månssonin aloite raitiovaunulinjasta Jätkäsaaresta Bulevardin kautta keskustaan
947	Asia/39	Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano
948	Asia/40	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

13.12.2021

Asia/1

§ 909

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Sari Sarkomaan ja Paavo Arhinmäen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 910

V 19.1.2022 Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja määrärahojen siirtäminen

HEL 2021-013090 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että se päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen ja kaupunkiympäristölautakunnan ylittämään vuoden 2021 talousarvioon merkityt määrärahat enintään seuraavasti:

Ta-kohta		euroa
8 01 02	Projektialueiden esirakentaminen, täyttötyöt, Khn käytettäväksi	
8 01 02 02	Länsisataman esirakentaminen	5 200 000
8 01 02 03	Kalasadaman esirakentaminen	4 900 000
8 01 02 06	Pasilan esirakentaminen	3 700 000
8 01 03	Esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	5 700 000
8 03 01	Uudisrakentaminen, perusparantaminen, liikennejärjestelyt ja muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	2 100 000
8 03 02	Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	
8 03 02 03	Kalasadama	1 100 000
8 03 02 07	Kruunusillat	2 600 000

Investointien määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 25 300 000 euroa.

Lisäksi kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että se päättää tehdä siirrot vuoden 2021 talousarvioon merkittyihin määrärahoihin käyttötarkoitusta muuttaen seuraavasti:

Talousarviokohdalta	euroa
8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, Khn käytettäväksi	-1 000 000

Talousarviokohdalle	
8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	
8 03 02 03 Kalasadama	+1 000 000

Talousarviokohdalta

13.12.2021

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi	
8 04 02 02 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet	-750 000
8 04 02 04 Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet	-200 000
8 04 02 05 Pasilan puistot	-150 000
8 04 02 09 Malmin puistot	-200 000
Talousarviokohdalle	
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	
8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus	+1 300 000
Talousarviokohdalta	
8 04 02 02 Länsisataman puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi	-350 000
Talousarviokohdalle	
8 01 02 02 Länsisataman esirakentaminen, Khn käytettäväksi	+350 000

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunta_määrärahasiirrot_30.11.2021
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta_ylitykset_30.11.2021
- 3 Kaupunkiympäristön toimiala_toimialajohtajan kirje_esirakentaminen_19.11.2021
- 4 Kaupunkiympäristön toimiala_toimialajohtajan kirje_kadut_19.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Investointien määrärahojen ylitykset

Investointien määrärahojen ylitykset ovat joiltain osin tarkentuneet kaupunkiympäristön toimialan esityksestä.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, Khn käytettäväksi

Projektialueiden esirakentamisen määrärahan ylitystarpeet johtuvat Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankkeen kehitysvaiheen kustannuksista ja raitiotiehankkeen yhteydessä tehtävästä Nihdin esirakentamisesta, Verkkosaaren pohjoisosan ruoppauskustannuksista sekä Länsisataman ja Ilmalan alueen esirakentamisesta.

8 01 02 02 Länsisataman esirakentaminen

Länsisatamassa ylitystarve johtuu lähinnä Hernesaaren itärannan esirakentamisurakasta ja We Land -toimistotalojen pilaantuneiden maiden kunnostuksesta sekä Hernesaaren sedimenttialtaiden tyhjennystarpeesta. Ylitystarve on yhteensä 5,2 milj. euroa.

8 01 02 03 Kalasataman esirakentaminen

Kalasatamassa Verkkosaaren pohjoisosan rakentaminen on nopeutunut, joka mahdollistaa asuntorakentamisen käynnistymisen alueella nopeammin (vaikutus ylitystarpeeseen on noin 2,0 milj. euroa). Lisäksi Vilhonvuorenkadun rakentamiseen sisältyvät pilaantuneisiin maihin liittyvät työt ovat tulleet arvioitua kalliimmaksi, jonka vaikutus ylitystarpeeseen on noin 1,5 milj. euroa. Myös tiilisen kaasukellon korjaukseen liittyvät kustannukset ovat olleet noin 1,5 milj. euroa suuremmat kuin mitä oli talousarvion valmistelun yhteydessä arvioitu. Ylitystarve on yhteensä 4,9 milj. euroa.

8 01 02 06 Pasilan esirakentaminen

Pasilassa Radiokadun rakentamisen yhteydessä on kallion huonosta laadusta johtuen jouduttu muuttamaan toteutussuunnitelmia, mikä on nostanut kustannuksia alkuperäisiin arvioihin nähden. Ylitystarve on 3,7 milj. euroa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen

Talousarviokohdan 8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, ylitystarve johtuu pääosin ennakoimattomista lisäkustannuksista, joita ei ole voitu huomioida vuoden 2021 talousarvion valmistelun yhteydessä. Nämä ennakoimattomat lisäkustannukset kohdistuivat pääosin Talinrannan alueella rakennettavan asuinkorttelin esirakentamiseen (kustannusvaikutus n. 2,0 milj.), Roihupellon Tulppakuja 4:n tontin edellyttämiin johtosiirtoihin (kustannusvaikutus n. 1,0 milj.), Hakaniemen huoltopihan esirakentamiseen (kustannusvaikutus

n. 1,5 milj.) ja Itäkeskuksen Jokerikortteleiden huoltoajoyhteyden esirakentamiseen (kustannusvaikutus n. 1,1 milj.). Ylitystarve on yhteensä 5,7 milj. euroa.

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen, liikennejärjestelyt ja muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohdan 8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen, liikennejärjestelyt ja muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi, ylitysesitys koostuu usean eri hankkeen ennakoimattomasta määrärahatarpeen kasvusta. Merkittävä syy ylityksiin on hankkeiden ennakoitua nopeampi eteneminen. Näitä hankkeita ovat mm. Hietaniemenkadun peruskorjaus ja Kaisantunneli. Ylitystarve on yhteensä 2,1 milj. euroa.

8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi

Projektialueiden katuihin, Khn käytettäväksi, varatun määrärahan ylitystarve on yhteensä 3,7 milj. euroa.

8 03 02 03 Kalasatama

Kalasataman katujen määrärahan käytön ennuste on 13,5 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan määrärahan 2,1 milj. eurolla. Kalasataman katujen osalta ylitys kohdistuu Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankkeeseen, jolla mahdollistetaan asuntorakentamisen käynnistymisen Nihdissä suunnitellusti vuonna 2022. Lisäksi Kalasataman katuihin siirretään 1,0 milj. euroa kohdasta Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa. Ylitystarve on 1,1 milj. euroa.

8 03 02 07 Kruunusillat

Kruunusilloissa ylitystarve johtuu käynnissä olevasta Kruunusiltojen siltaurakasta, joka on edennyt arvioitua nopeammin. Ylitystarve on 2,6 milj. euroa.

Investointien määrärahasiirrot

Investointien määrärahasiirrot ovat joiltain osin tarkentuneet kaupunkiympäristön toimialan esityksestä.

8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi

8 03 02 03 Kalasatama

Kalasataman katujen määrärahan käytön ennuste on 13,5 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan määrärahan 2,1 milj. eurolla. Kalasataman katuihin esitetty 1,0 milj. euron määrärahasiirto käytetään Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankkeen yhteydessä toteutettavaan katurakentamiseen. Määräraha mahdollistaa osaltaan asuntorakentamisen

13.12.2021

käynnistyminen Nihdissä vuonna 2022. Lisäksi talousarviokohdalle 8 03 02 03 Kalasatama, Khn käytettäväksi, haetaan ylitysoikeutta 1,1 milj. euroa.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, Khn käytettäväksi

Talousarviokohtaan 8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunginhallituksen käyttöön, osoitettua määrärahaa jää käyttämättä 1,4 milj. euroa hankkeiden viivästymisistä johtuen. Tuusulanväylän meluste Torpparinmäen kohdalla on viivästynyt valtionrahoituksen puutteen vuoksi. Lisäksi Kuninkaantammen eritasoliittymän rakennussuunnittelun käynnistyminen on viivästynyt. Käyttämättä jäävästä määrärahasta 1,0 milj. euroa on mahdollista siirtää talousarviokohdalle 8 03 02 03 Kalasatama.

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohdan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi, määräraha ylittyy 1,26 milj. euroa. Määrärahan ylitykseen ovat vaikuttaneet yleinen materiaalien kustannustason nousu ja yksittäisten hankkeiden kasvaneet kustannukset. Mm. kuntoporrasohjelman mukaisten kuntoportaiden toteuttaminen, puistojen takuuhoidotyöt sekä luonnonsuojelualueiden infrarakentamisen määrärahan käyttö on ollut ennakoitua suurempia. Ylitys on mahdollista kattaa siirtämällä 1,3 milj. euroa talousarviokohdan 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi, käyttämättä jäävistä määrärahoista.

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi

Talousarviokohdalta 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi, määrärahaa jää käyttämättä 2,54 milj. euroa, johon mm. hankkeiden uudelleen aikataulutuksesta sekä kustannussäästöistä. Länsisataman puistojen toteutusta vaiheistettiin. Kalasatamassa Loviseholminpuiston urakan käynnistyminen viivästyi. Myös Kruunuvuorenrannan liikuntapuiston pintarakennusurakka siirtyi. Pasiassa Konepajanpuiston urakan kustannukset olivat ennakoitua alhaisemmat. Käyttämättä jäävästä määrärahasta 1,3 milj. euroa on mahdollista siirtää talousarviokohdan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi sekä 0,35 milj. euroa talousarviokohdalle 8 01 02 02 Länsisataman esirakentaminen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

13.12.2021

Asia/2

markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunta_määrärahasiirrot_30.11.2021
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta_ylitykset_30.11.2021
- 3 Kaupunkiympäristön toimiala_toimialajohtajan kirje_esirakentaminen_19.11.2021
- 4 Kaupunkiympäristön toimiala_toimialajohtajan kirje_kadut_19.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/3

§ 911

V 19.1.2022, Hallintosäännön muuttaminen liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen

HEL 2021-013729 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen mukaisesti 1.2.2022 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Hallintosääntöluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 (282 §)

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö), sekä
- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Hallintosäännön muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

Kaupungin hallintosäännössä on liikenneliikelaitosta koskevia määräyksiä 2 luvun 9 §:ssä ja 13 §:ssä, 4 luvun 6 §:ssä, 5 luvun 7 §:ssä sekä 16 luvun 13 §:ssä ja 14 §:ssä.

HKL:n muun kuin metroon liittyvän toiminnan yhtiöittämisen johdosta liikenneliikelaitosta koskevia hallintosäännön määräyksiä on tarpeen muuttaa vastaamaan muuttuvaa tilannetta.

Hallintosääntöön on tarpeen tehdä seuraavat muutokset:

2 luvun 13 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta huolehtii 4 luvun 6 §:n 4 momentissa tarkoitetun liikenneliikelaitoksen toimialan mukaisista tehtävistä. Liikenneliikelaitos kuuluu kaupunkiympäristön toimialaan.

Johtokunnassa on 5 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallitus valitsee toimikaudekseen johtokunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee johtokunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

4 luvun 6 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä tarjoaa kaupunkiympäristön palveluja. Kaupunkiympäristön toimiala toimii, lukuun ottamatta pelastuslaitosta ja liikenneliikelaitosta, kaupunkiympäristölautakunnan alaisuudessa.

Kaupunkiympäristön toimiala jakautuu kolmeen palvelukokonaisuuteen:

1 Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus, joka vastaa toimintaedellytysten luomisesta ja järjestämisestä kaupunkiympäristön kehittämiselle, rakenteelliselle toimivuudelle ja viihtyisyydelle

2 Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus, joka vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä

3 Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus, joka tuottaa kaupunkiympäristön palveluja.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu lisäksi pelastuslaitos, joka huolehtii pelastustoimesta sekä tuottaa ensihoitopalveluja siinä laajuudessa kuin palvelujen järjestäjän kanssa on sovittu. Pelastuslaitos toimii pelastuslautakunnan alaisuudessa.

13.12.2021

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluu myös liikenneliikelaitos, joka huolehtii metroliiikenteestä sekä siihen liittyvästä joukkoliikenneinfrastruktuurista. Liikenneliikelaitos toimii liikenneliikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa. Liikelaitos käyttää toiminnassaan nimeä HKL.

16 luvun 13 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikenneliikelaitoksen johtokunta hyväksyy kaupungin metroliiikennesäännön.

16 luvun 14 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikenneliikelaitoksen johtaja

1 tekee liikenteen palveluista annetun lain mukaisen toiminnanharjoittajan ilmoituksen metroliiikenteen harjoittamisesta ja vastaa lain mukaisesta toiminnanharjoittajan turvallisuusjohtamisjärjestelmän ylläpidosta

2 tekee raideliikennelain mukaisen rataverkon haltijan ilmoituksen metrorataverkon hallitsemisesta ja vastaa lain mukaisesta rataverkon haltijan turvallisuusjohtamisjärjestelmän ylläpidosta

3 hakee kaupungin puolesta liikelaitoksen toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa.

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikenneliikelaitoksen johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää,

1 käyttää kaupungin ja liikenneliikelaitoksen johtokunnan puhevaltaa johtokunnan ja liikenneliikelaitoksen viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen

2 ottaa vastaan haasteita ja käyttää liikenneliikelaitoksen puhevaltaa tuomioistuimissa, hallintoviranomaisissa ja toimituksissa lukuun ottamatta saatavien valvomista konkurssi- ja pakkohuutokauppa-asioissa sekä yrityssaneerausta ja yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevia asioita.

Lopuksi

Hallintosääntömuutokset tulevat voimaan samaan aikaan, kun HKL:n toimintoja siirtyy kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella kaupunkiliikenneyhtiölle eli 1.2.2022 lukien.

13.12.2021

Asia/3

Hallintosäännön muutosehdotus on käsitelty sääntötyöryhmässä HKL:n yhtiöittämisvalmistelujen yhteydessä 9.8.2021.

Kaupunginhallitukselle tuodaan erikseen päätettäväksi 1.2.2022 eteenpäin toimivan nykyistä pienemmän liikenneliikelaitoksen johtokunnan nimeämistä koskeva asia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Hallintosääntöluonnos

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
HKL

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/4

§ 912

V 19.1.2022, Asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleiset periaatteet

HEL 2016-012511 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys Catella Property Oy 19.8.2019 tiivistelmä
- 2 Selvitys VTT 2014
- 3 Selvitys Forecon Oy 29.6.2020
- 4 Asuntotonttien maanvuokrausperiaatteiden uudistaminen - vastauksia khs aamukoulun kysymyksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärityksessä ja vuokraamisessa noudatettavat yleiset periaatteet seuraavasti:

1. Maanvuokran määrittämisen lähtökohdat

Asuntotontin maanvuokra määritetään tontin markkina-arvoon perustuen. Tontin vuosivuokra on tontin markkina-arvo kerrottuna asetetulla tuottotavoitteella mahdolliset määräaikaisten maanvuokran huojennukset huomioiden.

Tontin maanvuokra määritetään asemakaavan (tai poikkeamispäätöksen) osoittaman käyttötarkoituksen mukaan. Määrittämisessä voidaan kuitenkin huomioida hankkeen todellinen luonne, sisältö sekä näitä osoittavat suunnitteluratkaisut.

Yleisiä periaatteita sovellettaessa huolehditaan muun ohella siitä, että tonttikohtaisesti määritettävä maanvuokra täyttää kuntalain 130 §:n asettamat vaatimukset. Tonttien markkina-arvon ja siihen perustuvan maanvuokran määrittämisessä noudatetaan ylihinnon välttämiseksi markkinaehtoisin hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa maltillisuutta.

2. Rakennusoikeus, jolta maanvuokraa peritään

Maanvuokraa peritään vähintään asemakaavassa tontille osoitetun rakennusoikeuden mukaan. Mikäli kaavan osoittamaa rakennusoikeutta ei viranomaispäätöksen tai muun pakottavan, vuokralaisesta riippumattoman syyn vuoksi voida täysimääräisesti käyttää, peritään maanvuokraa käytettävissä olevan rakennusoikeuden mukaan.

Mikäli asemakaavassa osoitettu tontin rakennusoikeus ylitetään, peritään maanvuokraa myös tältä osin, ellei maanvuokran määrittämistä koskevassa kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymässä soveltamisohjeessa toisin määrätä.

Asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei kuitenkaan peritä maanvuokraa, mikäli asemakaava sallii näiden tilojen rakentamisen kaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

3. Tuottotavoite

Maanvuokraa määritettäessä tuottotavoite on asuntotonttien osalta 4 prosenttia vuodessa ja asumista palvelevien tonttien osalta 5 prosenttia vuodessa.

4. Tontin markkina-arvon määrittäminen

Kerrostalo-, rivitalo- ja omakotitalotonttien sekä muiden vastaavien tonttien markkina-arvon määrittäminen perustuu puolueettoman arvioijan laatimaan erilliseen selvitykseen tai puolueettoman arvioijan hyväksymään hinnoittelumalliin.

Omakotitalotonteilla markkina-arvon määrittäminen voi perustua myös kauppahintatilastoista saatavaan selvitykseen tontin markkina-arvosta, ellei lainsäädännöstä tai muista viranomais määräyksistä muuta johdu.

Tontin markkinaehtoinen maanvuokra voidaan määrittää myös hintakilpailulla.

Asuntotonteille sijoittuvan muun kuin asuinrakennusoikeuden (esim. liike-, toimitila- ja yleistä tarkoitusta palvelevien tilojen rakennusoikeus) arvo määritetään markkina-arvon mukaan osana tontin markkina-arvon määrittämistä. Markkina-arvon määrittäminen perustuu puolueettoman arvioijan laatimaan erilliseen selvitykseen tai puolueettoman arvioijan hyväksymään hinnoittelumalliin.

Ellei tonttihinnoittelua koskevasta lainsäädännöstä tai muista viranomais määräyksistä muuta johdu:

- asumista palvelevien yhteiskerhotila- (AH) ja muiden vastaavien tonttien arvo on puolet kyseisen alueen asuntotonttien arvioitavissa olevasta markkina-arvosta
- asumista palvelevien yhteispihatonttien (tontilla ei ole rakennusoikeutta) sekä velvoitepaikoitukseen tarkoitettujen autopaikkatonttien ja näitä vastaavien maanalaisten tilojen maanvuokra määräytyy tontin pinta-alan perusteella siten, että maanvuokran perusteena pidetään virallisen elinkustannusindeksin lokakuu 1951 = 100 pistelukua 100 vastaavana arvona 1 euro/m².

5. Hankkeen rahoitus- ja hallintamuodon vaikutus maanvuokraan

Tontille toteutettavan hankkeen rahoitus- ja hallintamuoto ei vaikuta tontin arvon määrittämiseen. Hankkeen rahoitus- ja hallintamuoto otetaan huomioon maanvuokrasta myönnettävin määräaikaisin huojennuksin siten kuin jäljempänä on tarkemmin esitetty.

Valtion tukema tuotanto

Valtion tukemassa asuntotuotannossa tontin markkinaehtoisesta maanvuokrasta myönnetään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen (ARA) edellyttämä huojennus, joka on määräaikainen ja voimassa niin kauan kuin tontille toteutettavien asuntojen huoneenvuokran tai asumisoikeusvastikkeen määrittämisessä noudatetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaista omakustannusperiaatetta.

Edellä mainittu valtion tukemille hankkeille myönnettävä huojennus koskee ns. pitkällä korkotuella toteutettavia hankkeita. Huojennus voidaan myöntää myös muille valtion tukemille hankkeille, mikäli siihen on lainsäädäntöön tai viranomaisohjeisiin perustuva syy.

Hitas-tuotanto

Hitas-tuotantoon luovutettaville tonteille ei myönnetä erillistä maanvuokran huojennusta. Hitas-tuotantoon luovutettavien tonttien osalta kiinnitetään kuitenkin markkina-arvon mahdollistamissa rajoissa erityistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen.

Omakotitalot

Omakotitalotonteille ja muille vastaaville tonteille ei myönnetä erillistä maanvuokran huojennusta.

Niille jo vuokrattujen omakotitalotonttien vuokralaisille, joiden tontit ovat maanvuokrasopimukseen perustuvan luovutushintasääntelyn piirissä, tarjotaan mahdollisuus sääntelystä vapautumiseen. Vapautumisen edellytyksenä on, että tontin maanvuokraa korotetaan vastaamaan arvioitavissa olevaa tontin markkinahintaa.

6. Muut huojennukset

Ellei lainsäädännöstä tai muista viranomais määräyksistä muuta johdu, maanvuokrasta voidaan myöntää määräaikainen huojennus, mikäli se on vuokralaisten yhdenvertaisen kohtelun, alueen rakentamisen keskenäisyyden, tonttiin kohdistuvien tavanomaisesta poikkeavien rasitteiden tai muiden vastaavien syiden vuoksi perusteltua, eikä niitä ole jo huomioitu tontin markkina-arvon määrittämisessä.

Mainitut huojennukset voivat olla määrältään enintään 20 prosenttia tontin perittävästä vuosivuokrasta ja olla voimassa enintään 5 vuotta vuokrakauden alkamisesta lukien.

7. Maanvuokran tasotarkistus vuokrakauden aikana

Asuntotonttien maanvuokra sidotaan elinkustannusindeksiin. Ellei perustellusta painavasta syystä toisin päätetä, elinkustannusindeksin kehitykseen perustuvan maanvuokran tarkistuksen lisäksi maanvuokraa tarkistetaan seuraavien pääperiaatteiden mukaisesti (tasotarkistus):

- Tarkistus tehdään vuokrakauden aikana kolme kertaa noin 20 vuoden väliajoin.
- Tarkistuksen taso sidotaan pääkaupunkiseudun asuntohintaindeksin (vanhojen osakeasuntojen hintakehitys) kehitykseen.
- Tarkistus sidotaan tarkistushetkeä edeltäneen kolmen vuoden indeksikeskiarvoon.
- Maanvuokran muutos voi kullakin tarkistuskerralla olla enintään +/- 50 prosenttia tarkistusvuotta edeltäneen vuoden vuokraan nähden.

Hankkeen toteuttajan (vuokralainen) valinnan mukaan tasotarkistus voidaan tehdä myös siten, että ensimmäinen tarkistus tehdään noin 20

vuoden kuluttua vuokrakauden alkamisesta, minkä jälkeen tarkistus tehdään 10 vuoden väliajoin. Tällöin maanvuokran muutos voi ensimmäisellä tarkistuskerralla olla enintään +/- 50 prosenttia ja tämän jälkeisillä tarkistuskerroilla kullakin enintään +/- 25 prosenttia tarkistusvuotta edeltäneen vuoden vuokraan nähden.

Vuokralaisella ei ole vuokrasopimuksen tekimisen jälkeen oikeutta muuttaa vuokrasopimuksen tekemisen yhteydessä valittua sopimukseen sisällytettyä tasotarkistusmenettelyä. Valtion tukemassa asuntotuotannossa tasotarkistusta noudatetaan soveltuvin osin huomioiden valtion tukemaan asuntotuotantoon luovutettavia tontteja koskeva lainsäädäntö ja muut viranomaisohjeet.

Mikäli tontin vuokra-aika on tavanomaista lyhyempi, noudatetaan edellä kuvattua tasotarkistusmenettelyä soveltuvin osin.

8. Maanvuokran ennakkomaksu

Maanvuokrauksessa voidaan perustellusta syystä soveltaa maanvuokran ennakkomaksumenettelyä, jossa vuokralainen suorittaa kertakorvauksena osan tontin arvosta vuokrakauden alussa. Kertakorvauksena suoritettu osuus tontin arvosta huomioidaan maanvuokran huojennuksena, joka on voimassa vuokrakauden ajan. Ennakkomaksu voi olla enintään 1/3 tontin arvosta, ellei perustellusta syystä toisin päätetä.

9. Vuokra-aika

Maanvuokrasopimuksen vuokra-aika on uudisrakennettavilla tonteilla vähintään noin 80 vuotta, ellei perustellusta syystä toisin päätetä.

10. Maanvuokrasopimuksen ehdot

Maanvuokrasopimuksen ehdot määrätään noudattaen kaupungin tavanomaisia maanvuokrasopimusehtoja sekä toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

11. Periaatteiden voimassaolo ja ajantasaisuuden arvioiminen

Nämä periaatteet tulevat voimaan kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti.

Periaatteiden ajantasaisuutta arvioidaan valtuustokausittain osana kaupunginhallituksen vahvistamien kaupungin tontinluovutusta koskevien linjausten ajantasaisuuden arviointia. Tässä yhteydessä arvioidaan muun ohella tarvittaessa asuntotonttien maanvuokran määrittämisessä käytettävän tuottotavoitteen ajantasaisuus sekä maanvuokran tasotarkistusmenettelyn toimivuus.

Tonttien myyntihinnan ja vuokran suhdetta seurataan aktiivisesti Helsingin tontinluovutuslinjausten mukaisten kynnysrahakilpailutusten tuotaman tiedon valossa ja varaudutaan muuttamaan sitä, jos seurantatieto antaa siihen perusteita.

Tiivistelmä

Helsingin kaupungin noudattaman käytännön ja tonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti kaupunki luovuttaa omistamansa asuntontit pääasiallisesti pitkäaikaisilla maanvuokrasopimuksilla. Kaupungin asuntonttien maanvuokraustoiminta perustuu eri aikoina tehtyihin osapäätöksiin, tonttikohtaisiin vuokrausperiaatepäätöksiin sekä muutoin maanvuokrausasioissa noudatettuun käytäntöön. Kaupungilla ei ole aiemmin ollut kattavia asuntonttien maanvuokraustoimintaa koskevia yleisiä periaatteita. Tämä on ollut omiaan heikentämään maanvuokraustoiminnan läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta.

Esitettävät asuntonttien ja niitä palvelevien tonttien yleiset maanvuokrausperiaatteet tarkoittavat merkittäviä muutoksia asuntonttien maanvuokraustoiminnan nykykäytäntöihin. Uusien periaatteiden soveltaminen keventää maanvuokraustoimintaan liittyvää hallinnollista työtä, lisää kaupungin tonttihinnoittelun ja maanvuokraustoiminnan läpinäkyvyyttä sekä edistää yhdenvertaisuuden toteutumista maanvuokraustoiminnassa. Esitettävät periaatteet sisältävät muun muassa seuraavat keskeiset muutokset nykykäytäntöön:

- Tonttikohtainen maanvuokran määrittäminen tapahtuu jatkossa viranhaltijapäätöksin kaupunginvaltuuston vahvistamiin yleisiin periaatteisiin sekä kaupunkiympäristölautakunnan niitä tarkentaviin soveltamisohjeeseen perustuen.
- Kaupunginvaltuusto ei pääsääntöisesti enää käsittele yksittäisten tonttien vuokrauksiin liittyviä vuokrausperiaatteita, eli vahvista vuokran määrittämisen perusteena käytettävää rakennusoikeuden hintaa, vuokra-aikaa tai maanvuokran huojennuksia.
- Asuntonttien arvo sekä maanvuokra määritetään jatkossa aina markkina-arvon mukaisesti. Mahdolliset asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuodosta johtuvat maanvuokravaikutukset otetaan huomioon vain maanvuokrasta myönnettävin määräaikaisin huojennuksin.
- Hitas-omistusasuntotuotantoon luovutettaville tonteille ei jatkossa myönnetä erillistä huojennusta, mutta tonttihinnoittelussa kiinnitetään markkina-ehtoisen hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa eri-

tyistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen.

- Omakotitalotonttien hinnoittelussa siirrytään markkinaehtoiseen hinnoitteluun. Samalla luovutaan nykyisin käytössä olevasta vuokraoikeuden siirtoa koskevasta määräaikaisesta (10 vuotta) enimmäishintamenettelystä, jonka tarkoituksena on ollut estää alhaisen maanvuokran siirtymistä kohteen myyntihintaan.
- Uudisrakentamiseen luovutettavien asuntotonttien maanvuokrasopimusten vuokra-aika on jatkossa vähintään noin 80 vuotta ja maanvuokrasopimukseen sisällytetään maanvuokran tasotarkistusta koskevat ehdot, jotta tonttien maanvuokra säilyisi vuokra-aikana nykyistä paremmin tonttien kulloistakin arvoa vastaavalla tasolla.

Periaatteet sisältävät myös asuntotonteille sijoittuvan muun rakennusoikeuden hinnoittelun keskeiset periaatteet sekä periaatteet asumista palvelevien autopaikka-, yhteispiha- ym. tonttien hinnoittelulle.

Periaatteiden valmistelun yhteydessä on kaupunginhallituksen (1.4.2019 § 220) hyväksymien tontinluovutuslinjausten edellyttämällä tavalla arvioitu tarpeet ja mahdollisuudet asuntotonttien maanvuokran määrittämisessä noudatettavan 4 prosentin tuottotavoitteen alentamiseksi. Kokonaisarviointiin perustuen tuottotavoitteeseen ei kuitenkaan esitetä muutosta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiset periaatteet. Tarkoituksena on, että kaupunkiympäristölautakunta vahvistaa soveltamisohjeen, jolla tarkennetaan yleisiä periaatteita. Uudet periaatteet sekä niihin perustuva uusi maanvuokrauskäytäntö otetaan käyttöön erillisellä kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksellä ja niiden on tarkoitus koskea vain uusia maanvuokrasopimuksia. Niiden tonttien osalta, joille on jo vahvistettu tonttikohtaiset vuokrausperiaatteet tai jotka ovat jo muutoin siirtyneet luovutusvaiheeseen, noudatetaan edelleen vanhoja käytäntöjä, ellei tontinvaraajan kanssa toisin sovita. Yleisillä periaatteilla ei ole vaikutusta voimassa oleviin maanvuokrasopimuksiin.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunki on Suomen merkittävin asuntotonttien luovuttaja. Asuntotontit luovutetaan pääsääntöisesti vuokraamalla pitkäaikaisin maanvuokrasopimuksin. Vuoden 2020 lopussa kaupungilla oli voimassa noin 8 850 maanvuokrasopimusta, joista noin 5 900 oli pitkäaikaisia asuntotonttien vuokrasopimuksia. Vuonna 2020 ulkoiset maanvuokratulot olivat yhteensä noin 238 milj. euroa, josta asuntotonttien osuus oli noin 149 milj. euroa.

Kaupunki on vuosina 2009–2018 luovuttanut asuinrakennusoikeutta keskimäärin noin 250 000 k-m²/vuosi, josta keskimäärin noin 76 prosenttia on luovutettu vuokraamalla. Uusia asuntotonttien maanvuokrasopimuksia tehdään vuosittain keskimäärin noin 120. Uudisrakentamiseen luovutettavista tonteista saatava maanvuokratulojen vuotuinen liisäys on viime vuosina ollut noin 4–5 milj. euroa/vuosi, josta huomattava osuus tulee asuntotonttien luovutuksesta.

Asuntotonttien luovutusta ohjaa erityisesti kaupunginvaltuuston hyväksymä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelma (AM-ohjelma), jossa määritetään asuntotonttien luovutuksen keskeiset määrälliset ja sisällölliset tavoitteet. AM-ohjelman mukaisesti noin 55 prosenttia asuntotonteista luovutetaan säänneltyyn asuntotuotantoon (esim. ARA-vuokra, ASO, Hitas) ja noin 45 prosenttia sääntelemättömään asuntotuotantoon.

Kuntalain (410/2015) 130 §:n mukaisesti kaupungin tonttihinnoittelun tulee olla markkinaehtoista. Hinnoittelun markkinaehtoisuus varmistetaan joko hintakilpailulla tai puolueettoman arvioitsijan toimesta. Valtion tukema asuntotuotanto on vapautettu mainitun sääntelyn piiristä.

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 § 220 hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset ja niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Tontinluovutuslinjauksissa todetaan tonttien hinnoittelun osalta muun muassa seuraavaa:

- Kaupungin hinnoittelu perustuu markkina-arvoon, ellei lainsäädännöstä muuta johdu tai toisin ole nimenomaisesti erikseen päätetty.
- Tontin hinnan tai vuokran markkinaehtoisuus varmistetaan joko hintakilpailulla tai, mikäli hintakilpailua ei ole järjestetty, puolueettoman asiantuntijan toimesta.
- Kaupunki hyväksyy tonttien markkinahintojen vaihtelun sekä pyrkii markkinaehtoisen hinnoittelun sallimissa puitteissa tonttihinnoittelussa maltillisuuteen siten, ettei kaupunki perusteettomasti nosta tonttien yleistä hintatasoa.
- Tonttivuokrien tuottovaatimuksen alentamista arvioidaan erikseen.

Asuntotonttien maanvuokrauksen yleiset periaatteet toteuttavat osaltaan kaupunginhallituksen hyväksymiä tontinluovutuslinjauksia.

Nykykäytäntö

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaat-

teet. Kaupunkiympäristölautakunta on 29.5.2018 § 279 päättänyt siirtää hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista maanvuokrausta koskevaa toimivaltaansa siten, että asuntotonttitiimin päällikkö on toimivaltainen antamaan vuokralle toimialan hallinnassa olevia kiinteistöjä asuntotarkoituksiin yli 30 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin, kun kaupunginvaltuusto on vahvistanut yleiset vuokrausperiaatteet. Myös tontit-yksikön päälliköllä on kaupunkiympäristölautakunnan (29.5.2018 § 280) tekemän delegointipäätöksen perusteella vastaava oikeus.

Nykyinen maanvuokrauskäytäntö perustuu kaupunginvaltuuston 21.12.1955 tekemään päätökseen tonttien yleisistä luovutusehdoista tonttia vuokrattaessa. Päätöksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päättää vuokrausperusteista, joissa määritellään vuokran perusteena käytettävä rakennusoikeuden pääoma-arvo ja tontin vuokra-ajan pituus. Vuokrausperusteet vahvistetaan aluekohtaisesti tai yhden tai useamman tontin osalta erikseen. Vuokrien määrittämisessä pyritään huomioimaan vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperusteet pyrkien mahdollisimman yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Kaupungin perimä maanvuokra on tuottoa sille pääomalle, joka on sitoutunut kaupungin maaomaisuuteen. Asuntotonttien maanvuokra sidotaan elinkustannusindeksiin, jotta korkotuoton arvo säilyisi vuokrasuhteen aikana. Kaupunginvaltuuston 1.10.1980 (asia 10) vahvistamien periaatteiden mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 prosenttia tontin laskennallisesta arvosta, joka määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Muilla tonteilla tuottotavoite on 5 prosenttia.

Tontin laskennallinen arvo määritetään pääsääntöisesti vuokrattavan tontin rakennusoikeuden ja sille määritettävän yksikköhinnan (euroa kerrosneliometriä kohden) perusteella. Arvoon vaikuttavat kohteen rahoitus- ja hallintamuodosta riippuen muun muassa hintatilastoista saatava selvitys rakennusoikeuden arvosta kyseisellä alueella, kaupungin alueella maanvuokrauksissa noudattama yleinen hintataso sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen (ARA) päätökset, joilla vahvistetaan vuosittain pääkaupunkiseudulla valtion tukemassa asuntotuotannossa eri alueilla (hintakäyrät I–V) sovellettavat tonttien rakennusoikeuden enimmäishinnat kerros- ja pientalojen osalta (euroa/k-m²). Lisäksi maanvuokraa arvioitaessa pyritään aina arvioimaan maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin.

Asuntotonttien hinnoittelu perustuu nykyisellään kolmiportaiseen hinnoittelumalliin, jossa alimman tason muodostaa ARA:n päättämä enimmäishintataso. Hitas-tonttien maanvuokra on Hitas-sääntelyn ajan lähtökohtaisesti 25 prosenttia alueen ARA-hintatasoa korkeampi ja

sääntelyn päättyessä (30 vuoden kuluttua) maanvuokra nousee kaupunginvaltuuston 16.6.2010 § 164 tekemän päätöksen mukaisesti alueesta riippuen noin 10–30 prosenttia, jolloin maanvuokran tulisi vastata alueen sääntelemätöntä hintatasoa. Sääntelemättömään asuntotuotantoon luovutettavien tonttien hintataso on siten lähtökohtaisesti noin 10–30 prosenttia Hitas-tasoa korkeampi.

Edellä esitetystä porrastetusta hinnoittelusta johtuu, että asuntotonttien hinnoittelu on kaupungin maanvuokraustoiminnassa pohjautunut ARA-tonttien hinnoitteluun ja ARA:n vuosittain vahvistamien ARA-tuotannossa noudatettavien enimmäishintojen kehitykseen.

Selvyyden vuoksi todettakoon, että valtion tukemalle tuotannolle ei tällä hetkellä vahvisteta omaa rakennusoikeuden yksikköhintaa, vaan edellä esitetyn perusteella ARA:n asettamaan enimmäisvuokrahintaan on päästy nykyisin myöntämällä maanvuokrasta (Hitas-taso) määräaikainen 20 prosentin huojennus, joka on voimassa niin kauan, kuin rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea). Yleensä tämä aika on noin 23 vuotta, jonka jälkeen vuokra palautuu lopuksi vuokra-ajaksi Hitas-tasolle.

Uudisrakentamiseen luovutettavien asuntotonttien maanvuokrasopimusten vuokra-aika on nykyisellään noin 60 vuotta. Tällä hetkellä maanvuokran vastikevaikutus vaihtelee sääntelemättömässä asuntotuotannossa välillä noin 1,6–4,8 euroa/huoneistoneliö/kuukausi erityisesti tontin sijainnista riippuen. Hitas-omistusasuntotuotannon osalta vaihteluväli on noin 2,8–4,0 euroa/huoneistoneliö/kuukausi ja valtion pitkällä korkotuella toteutettavien kohteiden osalta maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on noin välillä 1,6–3,0 euroa/huoneistoneliö/kuukausi (sinä aikana, kun valtio maksaa kohteelle korkotukea). Lyhyellä korkotuella ja hintakontroloituna asuntotuotantona (ns. puoli-Hitas) toteutettavien hankkeiden osalta tonttihinnoittelu vastaa sääntelemättömän asuntotuotannon hinnoittelua.

Edellä esitettyjen vastikevaikutusten osalta tulee huomioida, että kaupungin Hitas-tuotantoon luovuttamat tontit ovat jo useiden vuosien ajan sijoittuneet käytännössä vain arvokkaimmille alueille, joilla sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettut tontit on puolestaan luovutettu käytännössä aina myymällä.

Asuntotonttien maanvuokrauskäytäntöjen kehittämistarve

Edellä kuvattu kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoiminta on perustunut eri aikoina tehtyihin osapäätöksiin, tonttikohtaisiin vuokrausperiaatepäätöksiin ja muutoin eri aikoina noudatettuihin käytänteisiin.

Kaupungilla ei ole ollut toimielimen vahvistamia kattavia asuntotonttien maanvuokraustoimintaa koskevia yleisiä periaatteita. Tämä on ollut omiaan heikentämään maanvuokraustoiminnan läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta. Lisäksi osa maanvuokraustoimintaa koskevista päätöksistä on jo vuosikymmeniä vanhoja, joten niiden uudelleen arviointi on tästäkin syystä perusteltua.

Edellä mainitun lisäksi voidaan tiivistäen todeta, että asuntotonttien maanvuokrauskäytäntöjen kehittäminen on tarpeellista muun muassa seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi:

- Kaupunginhallituksen hyväksymät tontinluovutusta koskevat linjaukset korostavat tonttien markkina-arvoon perustuvaa tonttihinnoittelua, joka edellyttää asuntotonttien maanvuokrauskäytänteiden uudelleen tarkastelua ja päivittämistä. Lisäksi tontinluovutuslinjaukset edellyttävät maanvuokran määrittämisessä käytettävän tuototavoitteen ajantasaisuuden tarkastelua.
- Kaupungin nykyinen maanvuokrausmenettely ei toteuta sitä läpinäkyvyyttä, jota voidaan perustellusti odottaa, koska (1) maanvuokran määrittämiselle ei ole kattavia periaatteita ja (2) eri rahoitus- ja hallintamuotoihin sisältyvä vuokrasubventio on rakennusoikeuden porrastetun hinnoittelun vuoksi vaikeasti selvitettävissä eikä siten näy riittävällä tavalla järjestelmän ulkopuolelle.
- ARA:n vuosittain valtion tukemaa tuotantoa varten vahvistamat asuntotonttien hinnoitteluperiaatteet ovat osoittautuneet tonttien markkinaehtoisesta hinnoittelusta kannalta hyvin yleispiirteisiksi ja valtion tukemaan tuotantoon luovutettavien tonttien hinnoittelu ainakin osin epä johdonmukaiseksi.
- ARA:n tonttihinnoitteluun pohjautuva tonttien arvonnäyttäminen ei riittävällä tavalla huomioi tonttien markkina-arvojen kehitystä eikä eroja erilaisten tonttien markkina-arvojen välillä. Tämän johdosta tonttien todellinen markkina-arvoon suhteutuva efektiivinen vuokratuotto vaihtelee alueittain ja tonteittain, mitä voidaan puolestaan pitää ongelmana yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta.
- Nykyinen ARA:n tonttihinnoitteluun pohjautuva porrastettu rakennusoikeuden hinnoittelukäytäntö ei vastaa kaikilta osin tonttihinnoittelun markkinaehtoisuuden vaatimukseen (kuntalaki 130 §) ja siihen sisältyy tonttien ylihinnoittelun riski matalan ja alihinnoittelun riski korkean hintatason alueilla.

- Tontille vuokrakauden alussa määritelty maanvuokra ei seuraa tonttien todellista arvonkehitystä, jolloin (1) tonttien kulloiseenkin arvoon suhteutettu efektiivinen tuotto laskee vuokrakauden aikana ja (2) vuokrasopimusten päättyessä maanvuokran korotustarve on erittäin suuri.
- Nykykäytäntö on hallinnollisesti hyvin raskas, koska kaupunginvaltuusto vahvistaa kaikkien yksittäisten tonttien vuokrausperiaatteet, mikäli vuokra-aika on pidempi kuin 30 vuotta.

Periaatteiden valmistelu

Edellä esitetyistä kehittämistarpeista johtuen kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoimintaa on tarkoituksenmukaista kehittää määrittämällä maanvuokraustoimintaa koskevat toimielimen hyväksymät yleiset periaatteet sekä myöhemmin niitä tarkentavat soveltamisohjeet.

Valmistelun kuluessa on teetetty alla olevat selvitykset:

- VTT:n selvitys nykyisen vuokrasopimuskannan tuotosta sekä vuokrasopimusten indeksoinnin kehittämisestä (2014) sekä Forecon Oy:n jatkotyö (2020).
- Catella Property Oy:n selvitys (2019) asuntotonttien maanvuokrauksessa käytettävästä markkinaehtoisesta tuottovaatimuksesta sekä mahdollisten tasotarkistusehtojen vaikutuksista vuokratonttien haluttavuuteen.
- Forecon Oy:n tarkastelu (2020) ehdotetun maanvuokran tasotarkistusmenettelyn vaikutuksista kaupungin asuntotonttien maanvuokrasopimuksista saamaan tuottoon ja maanvuokratulojen kassaviran nykyarvoon nykyisellä tuottotavoitteella sekä nykyistä alhaisemmalla (3,5 prosentin) tuottotavoitteella tarkasteltuna.

Edellä mainittujen selvitysten lisäksi kaupunki on jo useiden vuosien ajan käyttänyt asuntotonttien rakennusoikeuden hinnoittelun apuna puolueettomien asiantuntijoiden kanssa kehitettyä hintavyöhykemalleja, joilla on osaltaan pyritty varmistamaan luovutettavien asuntotonttien maanvuokran markkinaehtoisuus.

Valmisteluvaiheessa on kuultu asunto-ohjelmasihteeristöä ja uusien periaatteiden vaikutuksia on arvioitu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Periaatteet ohjaavat viranhaltijatasolla tapahtuvaa asuntotonttien maanvuokraustoimintaa erityisesti asuntotonttien maanvuokran määrittämisen ja indeksointikäytännön osalta. Periaatteet eivät sen sijaan oh-

jaa maanvuokraustoimintaa esimerkiksi tontin saajien tai luovutustavan (myynti/vuokraus) valinnan osalta. Näitä asiakokonaisuuksia ohjaavat kaupunginhallituksen keväällä 2019 hyväksymät kaupungin tontinluovutusta koskevat linjaukset (kaupunginhallitus 1.4.2019 § 220).

Catella Property Oy:n selvityksen 19.8.2019 tiivistelmä on liitteenä 1. VTT:n selvitys 14.5.2014 on liitteenä 2 ja Forecon Oy:n selvitys 29.6.2020 on liitteenä 3.

Yksityiskohtaiset yleisiä periaatteita koskevat perustelut kohdittain

Kohta 1. Maanvuokran määrittämisen lähtökohdat

Asuntotontin maanvuokra määritetään tontin markkina-arvoon perustuen. Tontin vuosivuokra on tontin markkina-arvo kerrottuna asetetulla tuottotavoitteella mahdolliset määräaikaiset maanvuokran alennukset huomioiden. Tontin maanvuokra määritetään asemakaavan (tai poikkeamispäätöksen) osoittaman käyttötarkoituksen mukaan. Määrittämisessä voidaan kuitenkin huomioida hankkeen todellinen luonne, sisältö sekä näitä osoittavat suunnitteluratkaisut.

EU:n valtioneuvoston noudattaminen

Yleisiä periaatteita sovellettaessa huolehditaan muun ohella siitä, että tonttikohtaisesti määritettävä maanvuokra täyttää kuntalain 130 §:n asettamat vaatimukset. Tonttien markkina-arvon ja siihen perustuvan maanvuokran määrittämisessä noudatetaan ylihinnoittelun välttämiseksi markkinaehtoisin hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa maltillisuutta.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kuntalain 130 §:n mukaan kunta voi luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle tarjouskilpailulla, jolle ei aseteta ehtoja. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi. Kunnan luovuttaessa tai antaessa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön ilman 1 momentin mukaista tarjouskilpailua, puolueettoman arvioijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Kuntalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 268/2014) mukaan noudattamalla kuntalain 130 §:n menettelysäännöksiä varmistetaan siitä, ettei maanvuokraukseen sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea. Sama periaate käy ilmi komission tiedonannossa valtiontuen käsitteestä (käsitetiedonanto, 2016/C262/01, kohdat 89 ja 97) jonka mukaan, kun transaktio toteutetaan kilpailuun perustuvan läpinäkyvän ja syrjimättömän tarjouskilpailun perusteella, johon ei liity ehtoja voidaan olettaa, että kyseinen transaktio on markkinaehtoinen ja jos toimea ei ole toteutettu tarjouskilpailulla, markkinaehtoisuutta voidaan arvioida vertailuanalyysillä (benchmarking) tai muilla arviointimenetelmillä.

Kuntalain 130 §:n sanamuodon mukaan tarjouskilpailu näyttäytyisi ensisijaisena vaihtoehtona. Hallituksen esityksen mukaan pykälän 2 momentissa mainittu puolueettoman arvioijan arvio on tarkoitettu niihin tilanteisiin, joissa kiinteistöä ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista luovuttaa tarjouskilpailun avulla. Käsitetiedonannossa vastaavaa etusijajärjestystä ei näyttäisi olevan, vaan vertailuanalyysiä tai muuta arviointimenetelmää pidetään tasaveroisena vaihtoehtona tarjouskilpailulle. Käsitetiedonannossa tarjouskilpailu on määritelty vahvemaksi menetelmäksi vain siinä mielessä, että tarjouskilpailulla aikaansaatu vuokran tai muun hinnan määrää ei voida pitää ei-markkinaehtoisena, vaikka jokin vertailuanalyysi osoittaisikin muuta. Joka tapauksessa puolueettoman arvioijan arviota voidaan pitää riittävänä markkinaehtoisuuden määrittäjänä sekä kuntalain 130 §:n että EU:n valtiontukisäännösten mukaan.

Jos vyöhykehinnointelu perustuu kiinteistöarvioitsijan asianmukaiseen arvioon eri vyöhykkeillä olevien kiinteistöjen käyvästä arvosta tai vuokran suuruudesta, täyttää arvio kuntalain 130 §:n vaatimukset. Kuntaliiton tulkinnan mukaan vyöhykehinnointelu tulisi uudistaa 5 vuoden välein.

Kohta 2. Rakennusoikeus, jolta maanvuokraa peritään

Maanvuokraa peritään aina lähtökohtaisesti vähintään tontin asemakaavan osoittaman rakennusoikeuden mukaan ja mikäli tämä rakennusoikeus ylitetään, peritään maanvuokraa myös ylityksen osalta. Asuntojen ulkopuolisten asumista palvelevien tilojen osalta ei kuitenkaan peritä maanvuokraa, mikäli asemakaava sallii näiden tilojen rakentamisen kaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Menettely vastaa asuntotonttien maanvuokraustoiminnan nykykäytäntöä.

Kohta 3. Tuottotavoite

Periaatteiden valmistelun yhteydessä on kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten edellyttämällä tavalla arvioitu tarpeet ja

mahdollisuudet asuntotonttien maanvuokran määrittämisessä noudatettavan 4 prosentin tuottotavoitteen alentamiseksi. Kokonaisarvointiin perustuen tuottotavoitteeseen ei esitetä muutosta, eli asuntotonttien maanvuokra määritetään myös jatkossa 4 prosentin tuottotavoitteeseen perustuen. Asumista palvelevien tonttien osalta tuottotavoite on 5 prosenttia, mikä vastaa nykykäytäntöä.

Tuottotavoitteesta yleisesti

Tontista perittävä maanvuokra on tuottoa tonttiin sitoutuneelle pääomalle, jonka suuruus määräytyy tontin markkina-arvon mukaisesti. Tontin markkina-arvo tarkoittaa sitä rahamäärää, joka tontista todennäköisesti saataisiin, jos se myytäisiin markkinahintaan. Tonttien markkinaehtoisen maanvuokran voidaan katsoa muodostuvan markkinaehtoisesta tontin arvosta (pääoma) sekä tästä arvosta (pääomasta) perittävistä markkinaehtoisesta tuotosta. Maanvuokran määrittämisessä noudatettavalla tuottotavoitteella on siis suora vaikutus tontista perittävään maanvuokraan. Esimerkiksi pääoma-arvoltaan miljoonan euron arvoisen tontin maanvuokra on 4 prosentin tuottotavoitteella laskettuna 40 000 euroa vuodessa (1 milj. euroa x 4 prosenttia), kun se 3 prosentin tuottotavoitteella laskettuna olisi 30 000 euroa vuodessa (1 milj. euroa x 3 prosenttia). Tuottotavoitteen laskeminen yhdellä prosenttiyksiköllä tarkoittaa siten kyseisessä tapauksessa 10 000 euroa, eli 25 prosenttia, alhaisempaa vuosivuokraa.

Asuntotonttien maanvuokra on kaupunginvaltuuston 1.10.1980 tekemän päätöksen mukaisesti nykyisellään 4 prosenttia tontin laskennallisesta arvosta, joka saadaan kertomalla tontin rakennusoikeus rakennusoikeudelle määritetyllä arvolla. Koska tonttien maanvuokra on sidottu elinkustannusindeksiin, kyse on reaalitytöstä. Tonttien efektiivinen tuotto kuitenkin vaihtelee sen mukaan, onko tontin arvo määritetty markkinaehtoisesti vai pohjautuuko tontin arvo ns. hallinnolliseen hinnoitteluun (esim. ARA-tontit). Jos tontin arvo on maanvuokraa määritettäessä esimerkiksi puolet tontin todennäköisestä markkina-arvosta, kaupungin tontista saama efektiivinen, eli tontin markkina-arvoon suhteutettu todellinen tuotto, on 4 prosentin sijaan 2 prosenttia.

Markkinaehtoinen tuottotavoitetaso maanvuokraustoiminnassa

Kaupungin asuntotonttien vuokrauksessa käyttämä tuottotavoite on määritetty lähes 40 vuotta sitten. Suomessa ja kansainvälisesti on viimeisen noin kymmenen vuoden ajan vallinnut matalien korkojen aika, jonka voidaan ennustaa jatkuvan edelleen ainakin lähivuosina. Muun ohella tästä syystä on tarkoituksenmukaista arvioida myös kaupungin maanvuokraustoiminnassa käyttämän tuottotavoitteen ajantasaisuutta. Tätä arviointia varten Catella Property Oy on tehnyt selvityksen (2019),

jossa tarkastellaan muun muassa maanvuokrasopimusten markkinaehtoista tuottovaatimustasoa.

Selvityksen perusteella voidaan todeta, että 3,5–4 prosentin tuottovaatimustasoa voidaan pitää markkinoilla yleisesti hyväksyttävänä tasona ja Helsingin markkinatasoa vastaavana, vaikka kalleimmilla alueilla markkinaehtoinen tuottovaatimus voisi olla tätäkin alhaisempi. Mainittu 3,5-4 prosentin tuottotavoitetaso vastaa varsin hyvin myös muiden Suomen suurimpien kaupunkien asuntotonttien maanvuokrauksessa käyttämää tasoa. Esimerkiksi Espoo, Turku ja Tampere määrittävät asuntotonttien maanvuokran 4 prosentin tuottotavoitteeseen perustuen. Vantaa tekee tästä poikkeuksen, sillä se on vuonna 2018 päättänyt noudattaa asuntotonttien maanvuokraustoiminnassa 4,5 prosentin tuottotavoitetta 4 prosentin sijaan. Vantaa suosii kuitenkin tontinluovutustapana myyntiä vuokraamisen sijaan, mikä osaltaan lienee vaikuttanut kaupungin maanvuokrauskäytäntöihin.

Edellä kuvattua maanvuokraustoiminnassa yleisesti noudatettua ja laajasti hyväksytyä tuottotavoitetasoa voidaan yleisellä tasolla pitää perusteltuna, kun otetaan huomioon maanvuokrasopimusten erittäin pitkät yleensä selvästi yli 50 vuoden vuokra-ajat. Näin pitkällä aikavälillä yleisen korkotason kehityksen ennustamiseen liittyy erittäin merkittäviä epävarmuustekijöitä. Maanvuokraustoimintaan sisältyy siten yleiseen korkotason kehitykseen liittyvä riski. Korkojen mahdollisesti noustessa tonttiin sitoutuneelle pääomalle saatava tuotto voi muodostua alhaiseksi suhteessa muista sijoitusinstrumenteista saatavaan tuottoon.

Lisäksi pelkästään elinkustannusindeksiin sidottuihin maanvuokrasopimuksiin sisältyy riski siitä, että maanvuokra jää vuosiksi tai vuosikymmeniksi hyvin alhaiseksi suhteessa tontin kulloiseenkin todelliseen arvoon, jos maanarvo kohoaa elinkustannusindeksin kehitystä nopeammin. Tämä riski on realisoitunut muun muassa Helsingissä 1950- ja 1960-luvuilla solmituissa maanvuokrasopimuksissa, joissa maanvuokra on vuokrakauden aikana käytännössä muodostunut nimelliseksi nykyiseen markkinatasoon nähden.

Edelleen huomionarvoista on, että vuokratontin maapohjasta ei makseta kiinteistöveroä, eli kaupunki menettää tältä osin maapohjasta muutoin saatavan kiinteistöveron. Näin ollen maanvuokraustoimintaan liittyy kaupungin kannalta riski siitä, että maanvuokran suhteellinen tuotto laskee myös, mikäli tontista maksettavan yleisen kiinteistöveron taso nousee pitkällä aikavälillä elinkustannusindeksiä nopeammin. Kiinteistöveron nykytaso on esikaupunkialueilla keskimäärin noin 0,5 prosenttia maan arvosta.

Helsingin kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoiminnassa noudattaman tuottotavoitteen ja sen perusteella määritettävän maanvuokran tulee kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaan ja kuntalain 130 §:n edellyttämällä tavalla olla markkinatasolla. Koska kaupungin on maanvuokraustoiminnan selkeyden vuoksi tarkoituksenmukaista noudattaa maanvuokran määrittämisessä vain yhtä tuottotavoitetasoa, tulee tuottotavoite määrittää tasoon, joka on 3,5–4 prosentin välillä. Se, mille tasolle tuottotavoite viime kädessä asetetaan, tulee ratkaista kokonaisarviointiin perustuen. Arvioinnissa on tällöin syytä huomioida ainakin jäljempänä mainitut taloudelliset ja muut näkökohdat.

Tuottotavoitetasojen taloudellisten vaikutusten vertailua

Maanvuokran määrittämisessä käytettävällä tuottotavoitteella on suora vaikutus tontista perittävän vuokran tasoon ja siten myös kaupungin tonteista saamaan vuokratuloon. Käytännössä tuottotavoitteen laskeminen tasosta 4 prosenttia esimerkiksi 3,5 prosentin tasolle tarkoittaisi 12,5 prosenttia alemmaa maanvuokraa ja siten myös kaupungin asuntotonttien vuokrasopimuksista kertyvää pienempää kassavirtaa. Jäljempänä on esitetty arvio asetettavan tuottotavoitteen vaikutuksesta kaupungin asuntotonteista saamaan efektiiviseen tuottoon sekä vaikutuksesta kaupungin maanvuokratulojen kassavirran nykyarvoon. Arviossa on huomioitu esitettävä maanvuokran tasotarkistusmekanismi, jolla on huomattava vaikutus sekä tonteista saatavaan efektiiviseen tuottoon että kassavirtaan.

Forecon Oy on maanvuokran tasotarkistusmekanismin taloudellisten vaikutusten arvioinnin yhteydessä tarkastellut myös käytettävän tuottotavoitteen vaikutusta kaupungin asuntotonteista saamaan kassavirtaan. Tarkastelussa vertailtiin tuottotavoitetasoja 3,5 ja 4 prosenttia. Tarkastelussa simuloitiin, mikä olisi ollut vuosina 1970–1998 välillä tehtyjen (todellisten) vuokrasopimusten kassavirran nykyarvo ehdotettujen periaatteiden mukaisen 80 vuoden vuokra-ajan kuluessa eri tuottotavoitteilla, kun huomioidaan ehdotettujen periaatteiden sisältämä maanvuokran tasotarkistusmenettely. PK-seudun asuntohintaindeksin sekä elinkustannusindeksin tulevaisuuden kehityksen osalta simuloinnissa käytettiin Forecon Oy:n ennakoimaa toteutuneeseen kehitykseen perustuvaa indeksi- ja hintakehitystrendiä, joka määritettiin vuoteen 2078 asti. Käytännössä PK-seudun asuntojen hintojen oletetaan laskelmissa jatkavan lievää 1,0–1,9 prosentin nousua myös tulevina vuosikymmeninä ja vuotuisen inflaation säilyvän keskimäärin tasolla 1,0–1,2 prosenttia. Kassavirran nykyarvon laskenta suoritettiin kahdella eri diskonttauskorolla (2 prosenttia + inflaatio-odotus ja 4 prosenttia + inflaatio-odotus). Saatuja tuloksia verrattiin nykyisen asuntotonttien vuokrausmenettelyyn

(tuottotavoite 4 prosenttia + elinkustannusindeksiin perustuva maanvuokran tarkistus) mukaisesti laskettuun kassavirran nykyarvoon.

Suoritetun simuloinnin perusteella voidaan todeta, että 3,5 prosentin tuottotavoitteella kaupungin kassavirran nykyarvo 80 vuoden vuokrauden aikana olisi, valittavasta diskonttauskorosta riippuen, ollut noin 27–42 prosenttia nykyisellä vuokrauskäytännöllä muodostuvaa kassavirtaa korkeampi. Edellä kuvatuilla lähtökohdilla laskettuna maanvuokran tasotarkistusmenettely kompensoisi siten tuottotavoitteen laskemisesta aiheutuvan maanvuokran lähtötason laskun (-12,5 prosenttia). Simuloinnin perusteella voidaan myös todeta, että 3,5 prosentin tuottotavoitteella ja maanvuokran tasotarkistusmenettelyllä laskettu kassavirran nykyarvo ylittää nykyisen asuntotonttien vuokrausmenettelyn mukaisesti määritetyn kassavirran nykyarvon noin 31–33 vuoden kuluttua vuokrasuhteen alkamisesta. Korkeamman 4 prosentin tuottotavoitteen osalta kaupungin kassavirran nykyarvo 80 vuoden vuokrauden aikana olisi, valittavasta diskonttauskorosta riippuen, ollut noin 45–63 prosenttia nykyisellä vuokrauskäytännöllä muodostuvaa kassavirtaa korkeampi. 4 prosentin tuottotavoitteella ja maanvuokran tasotarkistusmenettelyllä laskettu kassavirran nykyarvo ylittäisi puolestaan nykyisen asuntotonttien vuokrausmenettelyn mukaisesti määritetyn kassavirran nykyarvon 20 vuoden kuluttua vuokrasuhteen alkamisesta, eli maanvuokran tasotarkistusmallin mukaisen ensimmäisen tarkistuksen jälkeen.

Simuloinnin tulosten perusteella voidaan todeta, että annetuilla laskentaolettamilla ja -tiedoilla tarkasteltuna 4 prosentin tuottotavoitetasoa (ja maanvuokran tasotarkistusmenettelyä) voidaan pitää kaupungin kannalta taloudellisesti perusteltuna, koska sen tuottama kassavirran nykyarvo koko vuokra-ajalta olisi noin 15 prosenttia korkeampi kuin 3,5 prosentin tuottotavoitteella saatava kassavirran nykyarvo. Lisäksi 4 prosentin tuottotavoitteen ja maanvuokran tasotarkistusmenettelyn sisältävän mallin kassavirran nykyarvo muuttuu nykyistä maanvuokrauskäytäntöä korkeammaksi yli 10 vuotta nopeammin.

Edellä kerrotun osalta huomionarvoista on, ettei simuloinnissa ole pysytty ottamaan huomioon 4 prosentin tuottotavoitteen johdosta 3,5 prosentin tuottotavoitetta korkeammaksi muodostuvan maanvuokran mahdollista negatiivista vaikutusta vuokraamalla luovutettaville tonteille rakennettavien asuntojen ja sitä kautta vuokratonttien kysyntään. Vuokratonteille toteutettavien asuntojen markkinoitavuuden vaikeutuminen hidastaisi hankkeiden etenemistä tontinluovutusvaiheeseen ja siten vuokranmaksun alkamista, mistä aiheutuisi kaupungille maanvuokratulojen menetyksiä. Vaikka eri tuottotavoitetasojen (ja ehdotetun maanvuokran tasotarkistusmenettelyn) vaikutusta vuokratonttien kysyntään ja vuokratonteille toteutettavien asuntohankkeiden etenemiseen on erit-

täin vaikeaa – ellei mahdotonta – arvioida, voidaan verrattain suurella luottamuksella yleisellä tasolla todeta, että maltillinen tonttihinnoittelu edistää ja ylihinnottelu hidastaa asuntohankkeiden toteutumista. Kyseisessä tapauksessa voidaan tältä osin teoreettisella tasolla todeta, että alhaisesta tuottotavoitteesta (3,5 prosenttia) aiheutuva maanvuokratulojen menetys (-12,5 prosenttia) tulisi kompensoiduksi, mikäli alhaisempi tuottotavoite johtaisi 14 prosenttia korkeampaan vuotuiseseen vuokrausmäärään. On kuitenkin epäselvää, olisiko alhaisemmalla 3,5 prosentin tuottotavoitteella käytännössä asuntotonttien luovutusta nopeuttavaa vaikutusta.

Näkökohtia tuottotavoitetason määrittämiseen

Edellä selostettujen taloudellisten vaikutusten osalta oikean tuottotavoitteen arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota myös muihin näkökohtiin. Alla on esitetty tiivistetysti keskeisiä näkökohtia, jotka puoltavat tuottotavoitteen asettamista 4 prosentin tasolle. Lisäksi alla on esitetty tiivistetysti niitä keskeisiä näkökohtia, jotka puolestaan puoltavat tuottotavoitteen asettamista alemmalle 3,5 prosentin tasolle.

Näkökohtia, jotka puoltavat 4 prosentin tuottotavoitetta:

- Tuottotavoitetaso on yleisesti hyväksytty ja käytetty eikä alhaisempaa ole Suomen kuntasektorilla käytössä.
- Erittäin pitkiin vuokrasopimuksiin sisältyvä riski korkotason muutoksista.
- Yksityisten tonttirahastojen maanvuokraustoiminnassaan käyttämät alhaisemmat tuottotavoitteet eivät vuokrauskäytäntöjen eroista johtuen ole ainakaan suoraan verrannollisia kaupungin maanvuokraustoimintaan.
- Kaupunki menettää kiinteistöverotulot tontin osalta.
- Sääntelemättömässä omistusasuntotuotannossa alhainen maanvuokra siirtyy asuntojen myyntihintoihin. Alemmasta tuottotavoitteesta johtuvasta alhaisemmasta maanvuokrasta saatu etu (asuntokustannusten alenema) menetetään siten asuntojen hinnan nousuna. Sääntelemättömien vuokra-asuntojen vuokrat määräytyvät markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan markkinaehtoisesti, eikä alhaisemmalla maanvuokralla olisi siten lähtökohtaisesti asunnon vuokraa laskevaa vaikutusta, vaan etu kohdistuisi vuokranantajalle.
- Tuottotavoite (ja sitä kautta muodostuva korkeampi maanvuokrataaso) on kaupungille todennäköisesti alemmalla 3,5 prosentin tuottotavoitetta taloudellisesti edullisempi (varauksin). Saamatta jäävää vuokratuloa tulee tarkastella kaupungin kannalta menona samaan tapaan kuin budjetista maksettavaa korvausta/tukea.

Näkökohtia, jotka puoltavat 3,5 prosentin tuottotavoitetta:

- Pitkään jatkunut ja todennäköisesti vielä useita vuosia jatkuva alhaisten korkojen korkotaso.
- Helsingin asuntosijoitusmarkkinoilla toimivien sijoittajien tuottovaatimus parhaille paikoille sijoittuvien asuntohankkeiden osalta liikkuu nykyisellään noin 3,5 prosentin tasolla. Asuntotonttien vuokraustoimintaa ei ainakaan lähtökohtaisesti voida pitää Helsingissä tapahtuvaan asuntosijoitustoimintaan nähden korkeampiriskisenä toimintana, vaikka toiminnat luonnollisesti myös poikkeavat monelta osin merkittävästi toisistaan.
- Kaupungin tontinluovutuslinjaukset korostavat osaltaan tonttihinnoittelun maltillisuutta markkinahinnoittelun sallimissa rajoissa ja kuntien sekä kaupunkien tonttihinnoittelun maltillisuutta on yleisesti pidetty Suomessa osana hyvää maapolitiikan hoitoa.
- Alhaisemmalla tuottotavoitteella voi olla asuntotuotantoa edistävä vaikutus erityisesti alueilla, joilla tonttien pääoma-arvot ovat keskimääräistä korkeampia ja maanvuokrasta johtuva asumiskustannusvaikutus (euroa/huoneistoneliö/kk) nousee hyvin korkeaksi.
- Ehdotettujen periaatteiden mukaisen maanvuokran tasotarkistusmenettelyn käyttöönoton johdosta tonttien maanvuokra seuraa nykyistä huomattavasti paremmin tonttien todellista arvonkehitystä ja parantaa kaupungin efektiivistä vuokratuottoa, mikä alentaa kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoimintaan sisältyvää riskiä.
- Maanvuokran tasotarkistusmenettelyn käyttöönotto heikentää maanvuokran kehityksen ennakoitavuutta ja lisää maanvuokrasta johtuvaa taloudellista rasitetta vuokralaisille vuokrakauden aikana. Nykyistä alhaisemman tuottotavoitteen voitaisiin nähdä kompensoivan näitä negatiivisia tekijöitä ja lisäävän sopimustasapainoa vuokrasuhteessa.
- Maanvuokra vaikuttaa säännellyssä omakustannusperustein hinnoiteltavassa asuntotuotannossa suoraan asumiskuluihin, jolloin nykyistä alhaisempi tuottotavoite alentaisi asumiskustannuksia näiden asuntojen osalta.

Johtopäätökset

Helsingin maaomaisuus on kaikkien helsinkiläisten yhteistä omaisuutta, jota tulee hoitaa taloudellisesti tehokkaalla ja kaikkia helsinkiläisiä hyödyttävällä tavalla. Edellä mainittuihin näkökohtiin pohjautuvaan kokonaisarviointiin perustuen, ja erityisesti tuottotavoitteen määrittämiseen liittyvät merkittävät taloudelliset vaikutukset huomioiden, voidaan pitää perusteltuna, että kaupunki määrittää asuntotonttien maanvuokran myös jatkossa 4 prosentin tuottotavoitteeseen perustuen. Esitettävä tuottotavoite on edelleen Suomen kuntasektorin alhaisimpia ja esitettyä tasoa voidaan pitää kohtuullisena. Tuottotavoitteen tasoa voidaan harkita tulevaisuudessa uudelleen, mikäli sille ilmenee esimerkiksi markki-

natilanteen muutokseen tai käytännön maanvuokrasopimustoiminnassa saatuihin kokemuksiin perustuen tarvetta. Asuntotontteja palvelevien tonttien osalta tuottotavoitteen esitetään säilyvän myös ennallaan. Näiden tonttien tuottotavoite on siten 5 prosenttia.

Kohta 4. Tontin markkina-arvon määrittäminen

Kaupunginhallituksen hyväksymien (1.4.2019 § 220) tontinluovutusta koskevien linjausten mukaan sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettujen tonttien varaajat valitaan pääsääntöisesti hintakilpailuilla, joissa ratkaisuperusteena voi olla tarjottava kauppahinta tai maanvuokran lisäksi maksettava kertasuoritus.

Yksittäisen tontin tarkka markkina-arvo tietynä ajankohtana saadaan parhaiten ja varmimmin selville hintakilpailulla. Koska tonttien markkinaehtoinen hinnoittelu reagoi markkinoilla tapahtuviin muutoksiin, ehkäisee se tonttien ylihintoitusta, jolla olisi asuntohankkeiden toteutusta hidastava vaikutus. Toisaalta vallitsevaa markkinatilannetta vastaavalla tonttihinnoittelulla ehkäistään myös kaupungin tulonmenetyksiä. Tarjouskilpailujen avulla saatavat lisätulot parantavat kaupungin kykyä investoida ja tuottaa palveluita asukkaille ja on siksi olennainen osa taloudellisesti kestävästä kaupunkistrategiasta. Koska kaikkia tontteja ei voida luovuttaa hintakilpailulla, joudutaan niiden osalta tyytymään neuvotteluun hintaan, jonka markkinaehtoisuus varmistetaan puolueettoman asiantuntijan arviolla. Hintakilpailuilla saatava markkinatieto parantaa osaltaan myös neuvotteluihin ja puolueettoman asiantuntijan arvioon perustuvan hinnoittelun tarkkuutta.

Tontin arvon määrittämisessä toimii lähtökohtana puolueettoman asiantuntijan arvio tontin markkina-arvosta, ellei hintakilpailua ole käytetty. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää myös puolueettoman asiantuntijan määrittämää vyöhykehinnoittelua. Markkina-arvon määrittämisessä huomioidaan tontin asuinrakennusoikeuden lisäksi tontille asemakaavassa mahdollisesti osoitettu muu rakennusoikeus (esim. liiketilat ja julkisia toimintoja palvelevat tilat).

Tontin markkina-arvon määrittäminen perustuu asemakaavan osoittamaan käyttötarkoitukseen, mutta määrittämisessä voidaan huomioida myös mahdolliset poikkeamispäätökset ja/tai muutoin hankkeen todellinen luonne. Tämä vastaa nykyisiä maanvuokrauskäytänteitä.

Markkina-arvoon perustuva tontin arvon ja siten myös maanvuokran määrittäminen koskee nykykäytännöstä poiketen myös säänneltyyn asuntotuotantoon luovutettavia tontteja. Lainsäädännön mahdollisesti edellyttämät tonttihinnoittelun rajoitukset huomioidaan maanvuokrasta annettavien määräaikaisien huojennuksien (kuten esim. pitkällä korkotuella toteutettavilla ARA- ja ASO-tonteilla).

Kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaisesti hinnoittelussa noudatetaan markkina-arvon mahdollistamissa rajoissa maltillisuutta ja varovaisuusperiaatetta siten, että tonttien ylihinnoittelua pyritään välttämään.

Asuntotontteja palvelevien tonttien hinnoittelu

Asuntotontteja palvelevia tontteja ovat esimerkiksi yhteiskerhotila- ja yhteispihatontit sekä asuntohankkeen velvoiteautopaikkoja varten luovutettavat tontit. Näiden tonttien osalta periaatteet pohjautuvat pitkälti jo nykyisellään voimassa olevaan käytäntöön ja hinnoitteluun, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi.

Velvoiteautopaikkatonttien hinnoittelun osalta periaatteet säilyvät nykykäytännön mukaisina, mutta periaatteet ovat kuitenkin määräaikaiset (31.12.2022 saakka). Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tarkoituksena on vuoden 2022 aikana tutkia ja kehittää velvoiteautopaikkoja varten luovutettavien tonttien hinnoitteluperiaatteita siten, että tontin sijainti huomioitaisiin hinnoittelussa. Uudistetut periaatteet on tarkoitus saattaa päätöksentekoon vuoden 2022 aikana.

Kohta 5. Hankkeen rahoitus- ja hallintamuodon vaikutus maanvuokraan

Asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuodosta johtuvat vaikutukset maanvuokraan huomioidaan jatkossa aina maanvuokrasta myönnettävillä määräaikaisilla huojennuksilla eikä tontin arvoon vaikuttavana tekijänä. Nämä huojennukset ovat voimassa vain sen ajan, kuin tontille rakennettaviin asuntoihin kohdistuu sääntelyä. Nykykäytännöstä poiketen Hitas-omistusasantotuotantoon luovutettaville tonteille ei enää myönnetä erillistä maanvuokran huojennusta, mutta niiden osalta hinnoittelussa kiinnitettäisiin markkinaehtoisen hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa erityistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen.

Markkinaehtoiseen maanvuokraan nähden saamatta jäävää vuokratuloa tulee tarkastella kaupungin kannalta menona samaan tapaan kuin budjetista maksettavaa korvausta/tukea. Tästä syystä kaupungin maanvuokrasta myöntämien huojennusten tulee olla aina hyvin perusteltuja ja mahdollisimman läpinäkyviä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten mukaan tontin hinnan tai vuokran markkinaehtoisuus varmistetaan hintakilpailulla tai, mikäli sitä ei ole käytetty, puolueettoman asiantuntijan toimesta. Kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoiminnan avoimuuden lisäämiseksi asuntotonttien arvonmäärityksessä luovutaan porrastetusta rakennusoikeuden hinnoittelukäytännöstä. Jatkossa kaikkien tonttien arvo määritetään arvioitavissa olevan markkina-arvon mukaan tontille to-

teutettavan asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuodosta riippumatta. Näin välttään tontin arvoon ”sisään rakennetuilta” huojennuksilta, jotka ovat jälkikäteen vaikeasti selvitettävissä. Markkina-arvoon perustuva hinnoittelu merkitsee käytännössä luopumista tonttien hinnoittelussa noudatetusta alueellisen yhtenäisyyden periaatteesta, sillä markkinaehtoinen hinnoittelu huomioi tonttien ominaisuudet (esim. sijoittuminen rantaan tai raideliikenteen aseman läheisyyteen, rakennettavuuteen jne.) ja niiden väliset tonttikohtaiset erot.

Valtiontukisäännökset tulevat sovellettavaksi myös kaikissa niissä tilanteissa, joissa kunta harkitsee huojennusten antamista maanvuokrasta markkinoilla toimiville toimijoille. Huojennuksista päätettäessä tulee aina tehdä tapauskohtainen arvio EU:n valtiontukisäännösten näkökulmasta. Kun kunta esimerkiksi myy tai antaa vuokralle omistamansa tontin valtion tukemaa ARA-tuotantoa (sosiaalinen asuntotuotanto) varten alle markkinahinnan, hinnan erotus katsotaan kunnan maksamaksi valtiontueksi. Sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnettävään tukeen sovelletaan SGEI-tukea koskevia säännöksiä (tuki yleistä taloudellista etua koskevien palveluiden tuottamiseksi, services of general economic interest, komission päätös 2021/21/EU). SGEI-sääntely mahdollistaa tuen myöntämisen komission päätöksessä tarkemmin eriteltävin edellytyksin. ARA katsoo, että sen myöntämät korkotuet ja avustukset sosiaalista asuntotuotantoa varten ovat tällaisia SGEI-tukia ja ne täyttävät komission päätöksessä asetetut edellytykset. Tällöin markkinahinnan ja tätä alemman kohtuullisen luovutus- tai vuokraushinnan välinen erotus voidaan lukea ARA:n hyväksymään korkotukilainaan tai ARA:n myöntämään valtion takaukseen liittyväksi SGEI-tueksi, jossa tuen myöntäjänä on ARA:n sijasta kunta.

Jatkossa asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuodosta johtuvat maanvuokrasubventiot myönnetään markkinaehtoisesti määritellystä maanvuokrasta myönnettävin määräaikaisin huojennuksin. Muutoksella ei ole kaupungin eikä vuokralaisen kannalta taloudellista merkitystä. Muutos lisää kuitenkin huomattavasti asuntotonttien maanvuokraustoinnin avoimuutta, koska markkinaehtoisen maanvuokran ja perittävän vuokran välinen euromääräinen erotus (subventio) sekä maanvuokran huojennusprosentti ovat helposti jälkikäteen selvitettävissä.

Valtion tukema tuotanto

Valtion tukemaan asuntotuotantoon luovutettavien tonttien osalta esitetty muutos tarkoittaa käytännössä sitä, että tontin markkinaehtoisesta maanvuokrasta myönnetään määräaikainen huojennus ARA:n hyväksymän enimmäishinnoittelun saavuttamiseksi. Jos tontin markkina-arvo on esimerkiksi 1 000 euroa/k-m² ja ARA:n hyväksymä tontin enimmäishinta 500 euroa/k-m², myönnetään maanvuokrasta 50 prosentin mää-

raaikainen huojennus. Valtion tukemissa ns. pitkän korkotuen vuokra- ja asumisoikeushankkeissa huojennus on voimassa niin kauan kuin asuntojen vuokran/asumisoikeusvastikkeen määrittämisessä noudatetaan korkotukilain mukaista omakustannusperiaatetta. Käytännössä huojennus on vuokra-asuntohankkeiden osalta voimassa noin 40 vuotta ja asumisoikeustuotantona toteutettavien hankkeiden osalta koko vuokratuotannon, mikäli asunnot säilyvät säänneltyinä asumisoikeusasuntoina.

Esitetty malli poikkeaa mainituilta osin nykykäytännöstä, jossa ns. pitkällä korkotuella toteutettavien asuntohankkeiden maanvuokra määritetään ns. Hitas-tasoisena, josta annetaan 20 prosentin huojennus, joka on voimassa niin kauan kuin valtio maksaa kohteelle korkotukea, eli noin 23 vuotta. Huojennuksen päättymisen jälkeen maanvuokran taso on vuokratuotannon loppuun ns. Hitas-tasoa. Uudessa käytännössä huojennusaika on huomattavasti pidempi, mutta sen päätyttyä maanvuokra nousee markkinatasolle.

Hitas-tuotanto

Kaupungin nykyinen Hitas-tontteja koskeva maanvuokrauskäytäntö tarkoittaa kantakaupunki- ja vastavilla alueilla käytännössä helposti kymmenien tuhansien eurojen vuotuista tonttikohtaista vuokrasubventiota Hitas-sääntelyn aikana. Tonttikohtaisen subvention suuruus riippuu tontin rakennusoikeudesta, tontin sijainnista sekä muista ominaisuuksista, joilla on vaikutusta tontin markkina-arvoon. Asumiskustannusvaikutuksena tarkasteltuna subventio tarkoittaa näillä alueilla (nykyisten maanvuokrausperiaatteiden mukaan laskettuna) laskennallisesti luokkaa noin 1,5–2,2 euroa/huoneistoneliö/kk huojennusta maanvuokran vastikevaikutukseen. Esikaupunkialueilla vastaava huojennus on selvästi pienempi, noin 0,3–0,6 euroa/huoneistoneliö/kk. Esitettyjen periaatteiden mukaan Hitas-omistus-asuntotuotantoon luovutettaville tonteille ei kuitenkaan enää myönnetä nykykäytännön mukaista 10–30 prosentin maanvuokran huojennusta Hitas-sääntelyn ajalle (30 vuotta).

Nykykäytännön muuttamista voidaan pitää perusteltuna, koska Hitas-asuntojen ostajat valitaan arvonnalla eikä asuntojen myyntiin liity, lapsiperhepriorisointia lukuun ottamatta, sosiaalista tarveharkintaa. Tästä syystä alhaisemmasta maanvuokrasta muodostuva tuki ei välttämättä kohdistu tuen tarvitsijalle tai tuen oikeaa kohdentumista ei voida ainaakaan riittävän tehokkaasti varmistaa. Maanvuokrassa myönnettävä huojennus on siten lähtökohtaisesti sosiaalipoliittisena tukimuotona tehoton, mikäli asuntojen oikeaa kohdentumista tuen tarvitsijoille ei voida asuntojen ensi- ja jälleenmyynnissä riittävästi varmistaa. Mainitut tekijät heikentävät osaltaan Hitas-järjestelmän yleistä uskottavuutta ja hyväksyttävyyttä. Lisäksi voidaan perustellusti olettaa, että maanvuokran

huojennusten poistaminen kannustaa osaltaan hyvälle paikoille sijoittuvien Hitas-asuntojen omistajia harkitsemaan asunnon vaihtamista jo ennen Hitas-sääntelyn päättymistä (ja sen tuomaa merkittävää asunnon arvonnousua), jos asunto on elämäntilanteen muutosten (esim. lasten kotoa poismuuton) johdosta käynyt soveltumattomaksi. Hitas-asuntotuotantoon luovutettaville tonteille myönnettävien maanvuokran huojennusten poistaminen vähentää siis osaltaan ns. lukkiutumisefektiä ja edistää näin erityisesti Hitas-perheasuntojen kohdentumista niitä tarvitseville.

Koska Hitas-omistusasuntotuotannon perimmäisenä tarkoituksen on kohtuuhintaisen omistusasumisen edistäminen, Hitas-tonttien hinnoittelussa kiinnitetään kuitenkin markkinaehtoisin hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa erityistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen. Tämä on perusteltua myös asuntoihin kohdistuvan hintasääntelyn kompensoimiseksi. Kirjauksen tarkempi sisältö määritetään myöhemmin soveltamisohjeissa, mutta käytännössä kirjaus voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että Hitas-tonttien hinnoittelussa tontin markkina-arvo määritetään arvioitavissa olevan markkina-arvon alarajaan tukeutuen. Hintakontrolloituun omistusasuntotuotantoon (ns. Puoli-Hitas) luovutettavien tonttien hinnoittelu määräytyy nykykäytännön mukaisesti jatkossakin markkinaehtoisesti.

Kaupunginvaltuusto on 11.11.2020 § 313 hyväksynyt asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020, jonka mukaisesti käynnistetään valmistelu, jonka tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen uudella järjestelmällä ohjelma-kauden puolivälissä. Siirtymäajoista johtuen yleiset maanvuokrauksen periaatteet tulevat koskemaan vain verrattain vähäistä määrää nykyjärjestelmän mukaisia Hitas-tontteja. Uuden korvaavan järjestelmän yksityiskohtien ollessa selvillä, valmistellaan tarvittavat yleisiä periaatteita koskevat muutokset.

Omakotitalot

Kaupungilla on tällä hetkellä voimassa noin 2 200 omakotitalotontin maanvuokrasopimusta. Omakotitalotonttien saajat valitaan nykyisellään julkisen haun perusteella arpomalla ja tontit osoitetaan lähtökohtaisesti vain helsinkiläisille lapsiperheille. Hakuja on pyritty järjestämään muutaman vuoden välein ja kuhunkin hakuun on pyritty sisällyttämään noin 50–100 tonttia. Omakotitalotonttien luovutusmäärät ovat kuitenkin vähentyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kaupungin maankäytön painopisteen siirtyessä huomattavasti tehokkaampaan kerrostalorakentamiseen voidaan pitää todennäköisenä, että omakotitalotonttien luovutusmäärät tulevat laskemaan entisestään tulevina vuosina.

Kaupungin omakotitalotonttien luovutukseen on perinteisesti kuulunut markkina-arvoa alhaisempi maanvuokran taso ja kohteen (vuokraoikeus rakennuksineen) luovutushinnan sääntely. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että omakotitalotonttien maanvuokrat on määritetty keskimäärin karkeasti noin 30 prosenttia markkinatasoa alemmaksi. Luovutushinnan sääntelyllä on pyritty siihen, ettei alhaisesta maanvuokrasta saatava etu pääomittuisi kohteen myyntihintaan. Vuoteen 2010 asti sääntely oli voimassa koko vuokrauden ajan.

Kaupunginvaltuusto on 25.8.2010 § 184 päättänyt muuttaa sopimusehdon siten, että sääntely on voimassa vain 10 vuotta, jonka jälkeen kohde on vapaasti luovutettavissa. Sääntelyn piirissä on tällä hetkellä noin 500 omakotitalotonttien maanvuokrasopimusta. Omakotitalotonttien hintasääntely on osoittautunut hallinnollisesti hyvin raskaaksi eikä sillä voida arvioida olevan laajempaa asuntopoliittista merkitystä. Omakotitalotonttien luovutukseen ei myöskään, lapsiperhevaatimusta lukuunottamatta, liity erityistä sosiaalista tarveharkintaa. Tästä syystä alhaisemmasta maanvuokrasta muodostuva tuki ei välttämättä kohdistu tuen tarvitsijalle tai tuen oikeaa kohdentumista ei voida ainakaan riittävästi tehokkaasti varmistaa. Mainituista syistä johtuen kaupunki määrittelee jatkossa luovutettavien omakotitalotonttien maanvuokran markkinaehtoisesti. Samalla luovutaan edellä kuvatusta kohteen enimmäisluovutushinnan sääntelystä, koska maanvuokraan ei enää sisälly subventiota, jonka pääomittumista kohteen (vuokraoikeus rakennuksineen) myyntihintaan pitäisi ehkäistä. Jo vuokrattujen, vielä hintasääntelyn piirissä olevien, omakotitalotonttien vuokralaisille tarjotaan mahdollisuutta sääntelystä luopumiseen. Sääntelyn poistamisen edellytyksenä olisi, että vuokralainen suostuu muuttamaan tontin maanvuokrasopimusta siten, että tontin maanvuokraa tarkistetaan markkinahintatasolle, joka tarkoittanee keskimäärin noin 45 prosentin korotusta tontin nykyiseen maanvuokraan. Esitetyt muutokset yksinkertaistavat, selkeyttävät ja sujuvoittavat kaupungin omakotitalotonttien luovutustoimintaa, mikä vapauttaa kaupungin tontinluovutuksen resursseja asuntopoliittisesti vaikeammaksi työhön.

Kohta 6. Muut huojennukset

Asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuotoon liittyvien huojennusten lisäksi yleiset periaatteet mahdollistavat myös muiden määräaikaisten maanvuokran huojennusten antamisen, mikäli se esimerkiksi vuokralaisten yhdenvertaisen kohtelun, alueen rakentamisen keskeneräisyyden tai muiden vastaavien syiden vuoksi on perusteltua. Huojennukset voivat olla suuruudeltaan enintään 20 prosenttia tontin vuosivuokrasta ja voimassa enintään 5 vuotta vuokrasuhteen alkamisesta lukien.

Kohta 7. Maanvuokran tarkistaminen vuokrauden aikana (ns. tasotarkistukset)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Maanvuokra sidotaan elinkustannusindeksiin, mikä vastaa nykykäytäntöä. Elinkustannusindeksiin perustuvien tarkistusten lisäksi periaatteet mahdollistavat maanvuokran tasotarkistusten tekemisen vuokrakauden aikana. Tasotarkistukset on tarkoitus sitoa pääkaupunkiseudun vanhojen asuntojen hintaindeksin kehitykseen, joka indikoi myös asuntotonttien arvon kehitystä, koska asuntotonttien arvo on sidoksissa tonteille rakennettavien asuntojen arvoon. Helsingin asuntotonttien arvonkehityksen on tehdyssä, vuodet 1970–2018 kattaneessa tutkimuksessa todettu vastaavan asuntojen keskimääräistä hintakehitystä pääkaupunkiseudulla (VTT 2014 ja Forecon Oy 2020).

Helsingissä maan arvo on kehittynyt vuosikymmenten saatossa yleistä kustannustason kehitystä huomattavasti nopeammin. Koska asuntotonttien maanvuokran kehitys on ollut sidottu vain elinkustannusindeksin kehitykseen, kaupungin tonteista saama tonttien kulloiseenkin todelliseen arvoon suhteutettu efektiivinen maanvuokra on laskenut merkittävästi pitkien vuokrakausien aikana. VTT:n tekemän vuonna 2014 valmistuneen selvityksen mukaan kaupungin asuntotonttien maanvuokrasopimuskannan vuokratuotto ajalta 1954–2012 oli 2,1 prosenttia, eli vain noin 50 prosenttia nykyisestä tuottotavoitteesta. Selvityksen mukaan vuonna 1954 solmitun maanvuokrasopimuksen todellinen vuokratuotto koko vuokra-ajalta oli vain noin 0,5 prosenttia, kun vuokratulo suhteutetaan tontin kunkin vuoden arvoon. Vuokrakauden viimeisinä vuosina vuokratuotto on jäänyt jopa alle 0,3 prosentin. Käytännössä vuokrakauden viimeisinä vuosina maanvuokra on alhaisempi kuin mitä tontista maksettaisiin kiinteistövero, jos kyseessä olisi omistustontti. Kaupungin tontista saama tuotto on siten tällaisilla tonteilla todellisudessa muodostunut negatiiviseksi.

Maanarvon elinkustannusindeksin kehitystä huomattavasti nopeampi kehitys on johtanut siihen, että maanvuokrasopimusten päättyessä määriteltävä uusi maanvuokra on ollut keskimäärin karkeasti noin 10–15-kertainen vanhaan vuokraan verrattuna, vaikka uusi vuokrataso on ollut vain noin 60 prosenttia arvioitavissa olevasta markkina-arvosta. Tämä on puolestaan aiheuttanut vuokralaisissa huomattavaa tyytymättömyyttä, vaikka uuden sopimuksen mukainen maanvuokra on määritetty selvästi alle markkinatason ja uuden sopimuksen mukaista maanvuokraa peritään täysimääräisesti vasta 10 vuoden kuluttua uuden sopimuksen alkamisesta. Elinkustannusindeksin kehitykseen perustuvan maanvuokran tarkistuksen merkittävänä etuna voidaan pitää maanvuokran kehityksen ennustettavuutta, jolla on positiivista merkitystä esimerkiksi vuokratonteille rakennettavien asuntojen ja siten myös vuokratonttien kysyntään.

Edellä kuvatuista ongelmista johtuen maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu on selvittänyt mahdollisuuksia kehittää asuntotonttien

maanvuokrasopimusten indeksointikäytäntöjä siten, että maanvuokra seuraisi nykyistä paremmin tonttien todellista arvonkehitystä. Selvitystyön keskeisenä tavoitteena on ollut ns. maanvuokran tasotarkistusmallin kehittäminen, jossa tontin maanvuokraa tarkistetaan vuokratuokauden aikana määräajoin asuntotonttien todellista arvonkehitystä elinkustannusindeksiä paremmin kuvaavan indeksin kehitykseen perustuen. Maanvuokran tasotarkistus ei siten jäisi esimerkiksi vuokralaisen ja vuokranantajan välillä käytävien, todennäköisesti työläiksi muodostuvien, neuvotteluiden varaan, kuten oli käytäntö 2000-luvun taitteessa tehtyjen 100 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten osalta. Selvitystyötä varten on edellä mainitun VVT:n selvityksen lisäksi teetetty Forecon Oy:llä selvitys (2020) maanvuokrasopimusten vuokrankehityksestä eri vuokratarkistusmenetelmillä.

Selvityksiin ja arvioihin perustuen esitetään, että kaupungin asuntotonttien uusiin maanvuokrasopimuksiin sisällytetään vastaisuudessa maanvuokran tasotarkistusta koskevat ehdot, joissa tasotarkistuksen määrä sidotaan pääkaupunkiseudun vanhojen asuntojen asuntohintaindeksiin kehitykseen. Tasotarkistuksen sitominen asuntojen hintojen kehitystä kuvaavaan indeksiin on luontevaa, sillä asuntotonttien arvo on sidoksissa tonteille rakennettavien asuntojen arvoon. Forecon Oy:n selvityksen mukaan kaupungin vuokrausperiaatteiden kehitys on viimeisen vajaan 50 vuoden aikana seurannut verrattain tarkasti pääkaupunkiseudun asuntohintojen kehitystä. Pääkaupunkiseudun hintaindeksin valintaa voidaan pitää perusteltuna myös indeksin taustalla olevien tilastotietojen kattavuuden vuoksi, jolloin esimerkiksi yksittäisten asuntokauppojen tai yksittäisellä alueella tehtyjen asuntokauppojen merkitys ei korostu indeksin laskennassa.

Maanvuokran tasotarkistus on tarkoitus tehdä 80 vuoden vuokratuokauden aikana kolme kertaa noin 20 vuoden väliajoin. Tarkistus sidotaan mainitulla tavalla pääkaupunkiseudun vanhojen asuntojen asuntohintaindeksiin ja tarkistuksen taso määräytyy tarkistushetkeä edeltänyttä kolmen vuoden indeksikeskiarvoa noudattaen. Kolmen vuoden keskiarvon noudattaminen tasaa vuosittain tapahtuvien indeksimuutosten vaikutusta. Maanvuokran kehityksen ennustettavuuden turvaamiseksi tarkistus voi olla enintään +/- 50 prosenttia/tarkistuskerta tarkistusvuotta edeltäneen vuoden vuosivuokraan nähden. Tasotarkistusten välissä maanvuokraa tarkistetaan edelleen vuosittain elinkustannusindeksin kehityksen mukaisesti.

Vuokralainen voisi myös valita vaihtoehdon, jossa tasotarkistus tehdään seitsemän kertaa (20/10/10/10/10/10) vuokratuokauden aikana, jolloin ensimmäisen tarkistuskerran enimmäistarkistus olisi +/- 50 ja tämän jälkeen +/- 25 prosenttia/tarkistuskerta tarkistusvuotta edeltäneen vuoden vuosivuokraan nähden. Vaihtoehtoisen tarkistussyklin tarjoa-

minen on perusteltua, koska tasotarkistusmenettelyn vaikutuksia vuokratonteille rakennettavien asuntojen kysyntään on hyvin vaikea arvioida etukäteen. Tällöin hankkeen toteuttajalle jää mahdollisuus arvioida, kumpi vaihtoehtoisista tasotarkistusmenettelyistä parhaiten edistäisi asuntojen markkinoitavuutta ja siten hankkeen toteutumista. Vuokralaisella ei kuitenkaan olisi vuokrasopimuksen solmimisen jälkeen oikeutta muuttaa vuokrasopimuksen tekemisen yhteydessä valittua ja sopimukseen sisällytettyä menettelyä.

Maanvuokran tasotarkistusmenettelyn johdosta tonttien maanvuokra seuraa nykyistä huomattavasti paremmin tonttien arvonkehitystä ja vuokrasopimusten uusimiseen nykyisellään liittyneiltä merkittäviltä maanvuokran korotuksilta vältyttäneen tulevaisuudessa. Lisäksi vuokrakauden aikana tehtävät tasotarkistukset ehkäisevät osaltaan vuokrakauden aikana alhaiseksi muuttuvan maanvuokran pääomittumista asuntojen myyntihintoihin, mikä hillitsee asuntojen myyntihintojen nousua vuokratonteilla. Edelleen tasotarkistusmenettelyllä on osaltaan positiivinen vaikutus myös kaupungin koko vuokrakauden aikana saamaan vuokratuottoon. Tämä riippuu kuitenkin asuntojen hintojen kehityksestä, sillä tasotarkistusmallissa maanvuokra voi myös laskea. Maanvuokran negatiivisen kehityksen mahdollistaminen on perusteltua sopimustasapainon näkökulmasta ja ottaen huomioon, ettei kaupungin tavoitteena lähtökohtaisesti ole saada tontteihin sitoutuneelle pääomalle asetettua tuottotavoitetta korkeampaa tuottoa.

VTT:n selvitys 14.5.2014 on liitteenä 2 ja Forecon Oy:n selvitys 29.6.2020 on liitteenä 3.

Kohta 8. Maanvuokran ennakkomaksu

Periaatteet mahdollistavat ns. maanvuokran ennakkomaksun käyttämisen asuntotonttien maanvuokraustoiminnassa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vuokralainen (käytännössä kohteen rakennuttaja) voi maksaa osan tontin arvosta kertasuorituksena vuokrakauden alussa. Menettelyllä on todennäköisesti merkitystä käytännössä vain arvokkaimilla tonteilla, joilla maanvuokran taso ja sitä kautta asuntojen yhtiövastike, voi tontin korkeasta arvosta johtuen nousta tasolle, joka vaikeuttaa asuntojen markkinointia ja siten hidastaa hankkeen toteutumista. Vuokralaisen, eli kohteen rakennuttajan kaupungille kertasuorituksena maksama maanvuokran ennakkomaksu alentaa maanvuokran tasoa ja siten myös maanvuokrasta johtuvaa vastikevaikutusta, koska maksu huomioidaan maanvuokran määrittämisessä tontin pääomiarvoa alentavana.

Kertakorvauksena suoritettu osuus tontin rakennusoikeuden arvosta huomioidaan maanvuokran huojennuksena, joka on voimassa vuokra-

kauden ajan. Ennakkomaksu voisi olla enintään 1/3 tontin arvosta, ellei perustellusta syystä toisin päätetä. Ennakkomaksumenettelyä sovelletaan vain perustellusta syystä.

Kohta 9. Vuokra-aika

Asuntotonttien maanvuokrasopimusten vuokra-aika on jatkossa vähintään noin 80 vuotta, ellei perustellusta syystä toisin päätetä. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi luovutettaessa jo rakennettu tontti, joiden vuokra-aika nykykäytännön mukaan on ollut yleensä enintään noin 30 vuotta. Lisäksi perusteltuna syynä lyhyemmälle vuokra-ajalle voidaan pitää esimerkiksi sitä, ettei maanvuokrasopimukseen sisälly jäljempänä tarkemmin selostettua maanvuokran tasotarkistusta koskevia ehtoja.

Maanvuokralain (258/1966) mukainen enimmäisvuokra-aika asuntorakentamiseen luovutettavilla tonteilla on 100 vuotta. Kaupungin käytäntönä on pääsääntöisesti ollut luovuttaa uudisrakentamiseen tarkoitetut tontit noin 60 vuoden vuokra-ajoin.

Pidempi vuokra-aika antaa vuokralaiselle nykyistä paremmat takeet tontin hallintaoikeuden jatkumisesta pitkälle tulevaisuuteen ja parantaa siten osaltaan vuokratonttien houkuttelevuutta. Maanvuokran tasotarkistusmallin johdosta kaupungin tontista saatavaan tuottoon liittyvät riskit myös pienenevät eikä kaupungilla siten todennäköisesti ole jatkossa samanlaista intressiä vuokrasopimuksen uusimiseen ja siihen liittyvään maanvuokran tarkistamiseen. Toisaalta lain sallimaa enimmäisaikaa lyhyempi vuokra-aika ottaa huomioon maanvuokraustoimintaan liittyvät maapoliittiset näkökohdat parantaen kaupungin mahdollisuuksia edistää vuokrakauden aikana mahdollisesti tapahtuvia maankäytön muutoksia vuokrasopimuksia uudistettaessa.

Kohta 10. Maanvuokrasopimuksen ehdot

Muut maanvuokrasopimuksen ehdot määrätään noudattaen kaupungin tavanomaisia maanvuokrasopimusehtoja sekä toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Kohta 11. Periaatteiden voimassaolo ja ajantasaisuuden arvioiminen

Periaatteet ovat voimassa toistaiseksi lukuun ottamatta autopaikkatonttien maanvuokran määrittämisperiaatteita, joita on tarkoitus soveltaa kauintaan 31.12.2022 saakka. Periaatteiden ajantasaisuutta arvioidaan valtuustokausittain osana kaupungin tontinluovutusta koskevien linjausten ajantasaisuuden arviointia.

Kaupunkiympäristölautakunta on 10.11.2020 § 662 esittänyt kaupunginhallitukselle asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuok-

13.12.2021

ranmäärittelyssä ja vuokraamisessa noudatettavien yleisten periaatteiden hyväksymistä. Lautakunta on kokouksessaan hyväksynyt yksimielisesti vastaehdotuksen, joka mukaan "Tonttien myyntihinnan ja vuokran suhdetta seurataan aktiivisesti Helsingin tontinluovutuslinjausten mukaisten kynnysrahakilpailutusten tuottaman tiedon valossa ja varaudutaan muuttamaan sitä, jos seurantatieto antaa siihen perusteita." Edellä mainittu lisäys on tehty periaatteiden kohtaan 11. "Maanvuokrausperiaatteiden voimassaolo ja ajantasaisuuden arvioiminen".

Keskeiset muutokset nykykäytäntöön ja niiden perustelut

Edellä selostetut uudet periaatteet merkitsevät huomattavaa muutosta kaupungin asuntonttien maanvuokraustoiminnan nykykäytäntöihin. Niiden soveltaminen keventää maanvuokraustoimintaan liittyvää hallinnollista työtä, lisää kaupungin tonttihinnoittelun ja maanvuokraustoiminnan läpinäkyvyyttä sekä edistää yhdenvertaisuuden toteutumista maanvuokraustoiminnassa. Periaatteet sisältävät muun ohella seuraavat keskeiset muutokset nykykäytäntöön:

- Tonttikohtainen maanvuokran määrittäminen tapahtuu jatkossa viranhaltijapäätöksin kaupunginvaltuuston vahvistamiin yleisiin periaatteisiin sekä kaupunkiympäristölautakunnan niitä tarkentaviin soveltamisohjeisiin perustuen. Kaupunginvaltuusto ei siten lähtökohteisesti enää käsittele yksittäisten tonttien vuokrauksiin liittyviä vuokrausperiaatteita. Poikkeustapauksessa yksittäistä tonttia koskevat vuokrausperiaatteet voidaan kuitenkin edelleen saattaa valtuuston päätettäväksi, jos vuokraus syystä tai toisesta poikkeaisi valtuuston vahvistamista yleisistä vuokrausperiaatteista.
- Asuntonttien arvo sekä maanvuokra määritetään jatkossa aina arvioitavissa olevan markkina-arvon mukaisesti. Mahdolliset asuntohankkeen rahoitus- ja hallintamuodosta johtuvat maanvuokraaikutukset otetaan huomioon vain maanvuokrasta myönnettävin määräaikaisin huojennuksin.
- Hitas-omistusasuntotuotantoon luovutettaville tonteille ei jatkossa myönnetä erillistä huojennusta, mutta tonttihinnoittelussa kiinnitetään markkinaehtoisin hinnoittelun mahdollistamissa rajoissa erityistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen.
- Omakotitalotonttien hinnoittelussa siirrytään markkinaehtoiseen hinnoitteluun. Samalla luovutaan nykyisin käytössä olevasta vuokraoikeuden siirtoa koskevasta määräaikaista (10 vuotta) enimmäishintamenettelystä, jonka tarkoituksena on ollut estää alhaisen maanvuokran pääomittumista kohteen myyntihintaan.

- Uudisrakentamiseen luovutettavien asuntotonttien maanvuokrasopimusten vuokra-aika on jatkossa vähintään noin 80 vuotta ja maanvuokrasopimukseen sisällytetään maanvuokran tasotarkistusta koskevat ehdot, jotta tonttien maanvuokra säilyisi nykyistä paremmin tonttien kulloistakin arvoa vastaavalla tasolla.

Vaikutusten arviointia

Periaatteilla on vaikutuksia kaupungin asuntotonteista saamiin vuokratuloihin. Lisäksi periaatteilla voi olla vaikutusta yksittäisten tonttien maanvuokran tasoon sekä myös muita vaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset kaupungin vuokratuottoon ja kassavirtaan

Tehtyjen tarkastelujen perusteella periaatteilla voidaan arvioida olevan positiivinen vaikutus kaupungin asuntotonttien maanvuokrasopimuksista saamaan vuokratuottoon sekä kassavirtaan erityisesti käyttöönotettavan maanvuokran tasotarkistusmenettelyn johdosta.

Maanvuokran tasotarkistusmenettelyn vaikutusta kaupungin asuntotonteista saamaan vuokratuottoon on arvioitu Forecon Oy:n tekemässä simuloinnissa. Simulointi suoritettiin arvioimalla, mikä olisi ollut kaupungin asuntotonttien vuokrasopimuskannan kokonaistuotto suhteessa tonttien kulloiseenkin arvoon vuosina 1970–1998 solmituissa sopimuksissa, mikäli nämä maanvuokrasopimukset olisi tehty nyt esitettyjen uusien periaatteiden mukaisesti. Esitetyllä noin 80 vuoden vuokrasopimusajalla ja Foreconin ennakoimalla indeksi- ja hintakehitystrendillä tarkasteltuna nykyinen vuokrauskäytäntö johtaa edellä mainittuina vuosina solmittujen maanvuokrasopimusten osalta 80 vuoden vuokra-ajalla keskimäärin noin 1,8 prosentin vuokratuottoon. Uusien periaatteiden mukaisella menettelyllä (4 prosentin tuottotavoite ja tasotarkistusmenettely) keskituotto olisi käytännössä tavoitteen mukainen, eli noin 3,8–4,0 prosenttia. Periaatteiden sisältämällä muutoksilla olisi siis todennäköisesti pitkällä tähtäimellä positiivinen vaikutus kaupungin tonttien kulloiseenkin todelliseen arvoon suhteutettuun vuokratuottoon.

Periaatteilla on lähtökohtaisesti positiivinen vaikutus myös kaupungin maanvuokratulojen kassavirtaan, jos oletetaan, ettei periaatteilla ole negatiivista vaikutusta tonttien luovutusmääriin ja PK-seudun asuntuhintojen kehitys säilyy pääosin positiivisena tulevina vuosikymmeninä.

Tehtyjen kassavirtatarkastelujen perusteella voidaan todeta, että uusien periaatteiden mukaisella vuokrausmenettelyllä maanvuokrakertymän nykyarvo muodostuu nykyistä vuokrauskäytäntöä korkeammaksi 20 vuoden kuluttua vuokrasopimuksen alkamisessa, eli ensimmäisen

maanvuokran tasotarkistuksen jälkeen. Koko vuokrakauden (80 vuotta) osalta uusien periaatteiden mukaisen vuokrausmenettelyn maanvuokrakertymän nykyarvo on arviolta noin 45–63 prosenttia nykykäytäntöä korkeampi, kun tarkastelu on tehty diskonttauskorolla 4 ja 2 lisätynä inflaatio-odotuksella.

Edellä mainitussa kassavirtatarkastelussa ei ole huomioitu periaatteiden mahdollisia vaikutuksia tonttien arvoon. Selvää kuitenkin on, että periaatteilla on suurella todennäköisyydellä myös tätä kautta positiivinen vaikutus kaupungin vuokratulojen muodostumiseen, mikäli oletetaan, ettei periaatteilla ole negatiivista vaikutusta tonttien kysyntään.

Vaikutukset tonttien arvoon maanvuokraa määriteltäessä

Kerrostalo- ja muiden asuntotonttien markkina-arvot vaihtelevat Helsingissä merkittävästi alueiden välillä ja myös alueiden sisällä erityisesti arvokkaimmilla alueilla. Kalleimmilla alueilla keskustassa ja sen läheisyydessä rakennusoikeuden yksikköhinnat vaihtelevat tavanomaisesti tasolla 1 000–2 000 euroa/k-m², mutta myös tätä selvästi korkeammat hinnat ovat parhaimmilla tonteilla mahdollisia. Esikaupunkialueilla tonttihinnat vaihtelevat karkeasti välillä 500–1 000 euroa/k-m². Kaupungin myymien tonttien keskimääräinen hinta vuosina 2015–2019 oli noin 1 050 euroa/k-m².

Uuden maanvuokrauskäytännön tavoitteena ei ole maanvuokran määrittämisen perustana käytettävien tonttien arvojen korottaminen, vaan edistää markkinaehtoisen arvonmäärittelyn toteutumista kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoinnassa. Nykyisen tonttien arvostuskäytännön ja uuden markkinaehtoisuutta korostavan käytännön välisistä eroista johtuen ehdotetuilla periaatteilla on kuitenkin vaikutusta yksittäisten tonttien arvonmäärittelyyn myös sääntelemättömän asuntotuotannon osalta.

ARA:n hyväksymään tonttihinnoitteluun pohjautuvan nykyisen arvostuskäytännön yksi keskeinen ongelma on se, että ARA:n tonttihinnat jäävät arvokkaimmilla alueilla merkittävästi jälkeen tonttien todellisista arvioitavissa olevista markkina-arvoista. Kaikkein kalleimmilla tonteilla Helsingin keskustassa tai välittömästi meren äärellä ARA:n hyväksymä tonttihinna saattaa olla vain noin 30 prosenttia tontin todellisesta arvosta. Toisaalta esikaupunkialueilla ARA:n hyväksymät tonttihinnat voivat olla lähes samalla tasolla kuin arvioitavissa olevat tonttien markkinahinnat. Koska nykykäytännössä kaikkien asuntotonttien arvonmäärittely pohjautuu ARA:n hyväksymään hinnoitteluun, johtaa ARA:n hyväksyntään enimmäishintoihin pohjautuva arvonmäärittely herkästi siihen, että arvokkaimmat tontit ovat alihinnoiteltuja ja halvemmilla alueilla riski tonttien ylihinnoitteluun on ilmeinen.

Edellä kuvattu vääristymä on tarkoitus korjata siirtymällä markkinaehtoiseen tonttihinnoitteluun, jossa tontin sijainti ja muut arvoon vaikuttavat tekijät heijastuvat nykykäytäntöä selvästi paremmin kulloinkin hinnoiteltavan tontin arvoon. Lisäksi tonttihinnoittelun reagoitukyky markkinoilla tapahtuviin kysynnän ja hintatason muutoksiin paranee olennaisesti.

Kaupungin tulevassa asuntotonttien maanvuokraustoiminnassa edellä esitetyt tekijät tarkoittavat käytännössä sitä, että kalleimmilla alueilla maanvuokran perustana käytettävät tonttien arvot voivat nousta ja halvimmilla alueilla jopa jonkin verran laskea. Lisäksi tonttien arvoissa tullaan näkemään nykyistä suurempaa vaihtelua alueiden sisällä, koska markkinaehtoinen arvonmääritys tarkoittaa luopumista alueellisen yhtenäisyyden periaatteesta. Käytännössä suurin vaikutus tällä on arvokkaimmilla alueilla, joilla tonttien hinnat voivat vaihdella alueen sisälläkin esim. mikrosijaintiin liittyvien tekijöiden (kuten merinäköalat) vuoksi helposti useilla kymmenillä prosenteilla. Esikaupunkialueilla vaikutus jäänee vähäiseksi, koska tonttien arvot eivät vaihtele yksittäisten tekijöiden suhteen samalla tavalla kuin keskusta- ja kantakaupunkialueilla.

Edellä selostettujen vaikutusten tarkempi arviointi ja analysointi on vaikeaa erityisesti sääntelemättömään asuntotuotantoon luovutettavien tonttien osalta, koska kaupunki ei aiemmin voimassa olleiden strategisten tavoitteiden vuoksi käytännössä ole viimeisen 5 vuoden aikana juuri vuokrannut tontteja sääntelemättömään asuntotuotantoon arvokkaimmilta alueilta eikä relevantteja vertailukohteita ole siten juuri saatavissa.

Vaikka ehdotetuilla periaatteilla voi edellä kuvatulla tavalla olla vaikutusta yksittäisten sääntelemättömään asuntotuotantoon luovutettavien tonttien arvonmääritykseen, suurin vaikutus niillä on Hitas-tuotantoon luovutettavien tonttien arvonmääritykseen, sillä niiden osalta tonttihinnoittelussa siirrytään markkinaehtoiseen hinnoitteluun. Hitas-tuotantoon luovutettavien tonttien arvo määritetään Hitas-tuotantoon tarkoitetuille tonteille annettavien huojennusten poistuessa lähtökohtaisesti noin 10–30 prosenttia nykytasoa korkeammaksi. Arvokkaimmilla tonteilla todellinen arvonnousu voi olla tätäkin suurempi. Lisäksi ehdotetut periaatteet nostanevat vuokran määrittämisen perusteena käytettäviä omakotitalotonttien arvoja karkeasti arvioiden noin 45 prosenttia.

Vaikutukset tonttien vuokratason ja asumiskustannuksiin

Sääntelemättömään asuntotuotantoon luovutettavien tonttien osalta esitetyillä periaatteilla olisi todennäköisesti maanvuokran lähtötaso (vuokra vuokrasuhteen alussa) nostava vaikutus kalleimmilla alueilla, koska maanvuokran perustana käytettävät tonttien arvot voivat edellä kuvatulla tavalla näillä alueilla nousta. Toisaalta halvimmilla alueilla

maanvuokran taso voi samasta syystä jopa jonkin verran laskea, mikä edistäisi näiden, usein markkinoitavuudeltaan haastavien alueiden, rakentumista. Omakotitalotonttien osalta voidaan todeta, että maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin nousee noin 45 prosenttia, mikä tarkoittaa asumiskustannusvaikutusta noin 1,2 euroa/huoneistoneliömetri/kk. Toisaalta jälleenmyyntihinnan sääntelyn poistuminen kompensoi vuokratason nousua.

Hitas-tuotantoon luovutettavien tonttien osalta ehdotettujen periaatteiden vaikutusta maanvuokran lähtötasoon on arvioitu vertaamalla Jätkäsaaren, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pohjois-Pasilan Postipuiston sekä Pakilan alueilta viime vuosina luovutetun kahdeksan tontin maanvuokraa uusien periaatteiden mukaisesti määritettyyn vuokraan. Tarkastelussa huomioitiin ehdotettujen periaatteiden mukainen kirjaus, jonka mukaan Hitas-tuotantoon luovutettavien tonttien maanvuokran määrittämisessä kiinnitetään erityistä huomiota hinnoittelun kohtuullisuuteen. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että tonttien arvo määritettiin arvioitavissa olevan markkina-arvon alarajaan tukeutuen.

Tarkastelun perusteella voidaan todeta, että uusien periaatteiden mukaisesti määritelty maanvuokran lähtötaso olisi ylittänyt voimassa olevien periaatteiden mukaisesti määritetyn nykytason keskimäärin noin 37 prosentilla. Ylitysten vaihteluväli eri alueiden kesken oli kuitenkin hyvin merkittävä ja ylitykset vaihtelivat välillä 11–65 prosenttia. Jätkäsaaren ja Kalasataman alueilla ylitys oli noin 49–65 prosenttia, kun se muilla alueilla vaihteli välillä 11–26 prosenttia.

Maanvuokran asumiskustannusvaikutukseksi, eli vastikevaikutukseksi, muunnettuna edellä mainittu tarkoittaa sitä, että Jätkäsaaren ja Kalasataman alueilla maanvuokran vastikevaikutus olisi uusien periaatteiden mukaisesti määriteltynä ollut noin 1,5–2,2 euroa/huoneistoneliö/kk nykyistä korkeampi, jolloin maanvuokran vastikevaikutus olisi kokonaisuudessaan ollut tasolla noin 4,5–5,6 euroa/huoneistoneliö/kk. Pakilan, Postipuiston ja Kruunuvuorenrannan alueilla maanvuokran vastikevaikutus olisi puolestaan ollut vain noin 0,3–0,6 euroa/huoneistoneliö/kk nykyistä korkeampi, jolloin maanvuokran vastikevaikutus olisi kokonaisuudessaan ollut noin 2,8–3,4 euroa/huoneistoneliö/kk. Korkein yksittäinen nousu vastikevaikutukseen (2,2 euroa/huoneistoneliö/kk) havaittiin tontilla, joka sijoittuu Kalasataman Sompasaareen ranta-alueelle merinäkymin.

Osa edellä kuvatuista eroista selittyy sillä, että usean vertailtavan Hitas-tontin vuokrausperusteet oli vahvistettu jo useita vuosia sitten. Pääosa eroista selittyy edellä kuvatulla nykyiseen ARA-tonttien hinnoitteluun pohjautuvan käytännön ongelmilla, jossa ARA-tonttien hinnat ja siten myös Hitas-tonttien hinnat jäivät arvokkaimmilla tonteilla pahasti

jälkeen tonttien todellisesta arvosta. Tästä syystä ehdotettujen periaatteiden vaikutus on näillä tonteilla markkinahinnoittelun maltillisuudesta huolimatta maanvuokraa nostava. Vaikka edellä Jätkäsaaren ja Kalasataman osalta kerrottu uusien periaatteiden tuoma maanvuokran vastikevaikutuksen nousu on verrattain merkittävä, voidaan sen vaikutusta pitää kuitenkin hyväksyttävänä, kun huomioidaan, että tontit sijoittuvat erittäin vetovoimaisille uusille asuinalueille, ja koska Hitas-sääntelyn tuoma säästö asuntojen ostohinnassa on näillä alueilla hyvin huomattava.

ARA-vuokra-asuntotuotannon ja valtion tukeman ASO-asuntotuotannon osalta voidaan todeta, ettei periaatteilla ole vaikutusta tonttien maanvuokran lähtötasoon, koska näillä tonteilla noudatetaan ARA:n hyväksymää enimmäishinnoittelua ja markkinaehtoisesti määrittelystä maanvuokrasta myönnetään enimmäistonttihinnoittelua koskevien ohjeiden edellyttämä huojennus. Myöskään maanvuokran tasotarkistukset eivät todennäköisesti ole mahdollisia ARA-sääntelyn voimassa ollessa, koska ARA-tuotantoon luovutettavien tonttien tonttihinnoittelua koskevien ohjeiden mukaan näiden tonttien maanvuokra tarkistetaan vain elinkustannusindeksiin perustuen. Tästä syystä näiden kohteiden osalta ensimmäinen maanvuokran tasotarkistus tulee todennäköisesti ajankohtaiseksi vasta noin 40 vuoden kuluttua maanvuokrasuhteen alkamisesta. Jos ARA-kohde aikanaan esimerkiksi kohteen peruskorjausta varten otettavan korkotukilainan vuoksi säilyy tämänkin jälkeen ARA-sääntelyn piirissä, siirtyy maanvuokran tasotarkistuksen tekeminen edelleen siihen saakka, kunnes kohteen ARA-sääntely on päättynyt.

Lopuksi voidaan maanvuokran tasotarkistusmekanismin osalta todeta, että vaikka se nostaa vuokralaisen vuokrauden aikana maksamaa kokonaisvuokraa huomattavasti, tasotarkistusmekanismin vaikutusta yksittäisten tonttien koko vuokra-aikana maksaman maanvuokran tasoon ja kokonaismäärään on vaikea arvioida, koska maanvuokran tasotarkistusmekanismin vaikutus riippuu tontin vuokrauskehästä sekä PK-seudun asuntojen (ja sitä kautta asuntotonttien) pitkän aikavälin hintakehityksestä. Tasotarkistusmekanismin sisältämien maanvuokran kulloisenkin tarkistuksen määrää rajoittavat mekanismit (esim. rajoitukset enimmäistarkistuksen määrään) kuitenkin varmistavat osaltaan, että maanvuokran taso säilyy tasotarkistuksen jälkeenkin kohtuullisella, kulloistakin markkina-tilannetta heijastavalla, tasolla ja maanvuokra voi myös laskea.

Maanvuokran asumiskustannusvaikutusten arvioinnin osalta on vielä syytä todeta, että sääntelemättömässä omistusasuntotuotannossa tontin kulloistakin markkina-arvoa nykyistä paremmin heijastava maanvuokran taso ehkäisee pitkällä aikavälillä alhaisen maanvuokran siirty-

mistä asuntojen myyntihintoihin ja sitä kautta maanvuokran mahdollisen nousun vaikutukset omistusasumisen kokonaiskustannuksiin jäänevät maltillisiksi. Säätelämättömien vuokra-asuntojen osalta voidaan puolestaan todeta, että näiden asuntojen vuokra määräytyy markkinaehtoisesti kysyntään ja tarjontaan perustuen eikä vuokranantajana toimivan asunnon omistajan kuluilla (esim. yhtiövastike) ole siten lähtökohtaisesti vaikutusta vuokralaisen maksaman vuokran tasoon.

Muut vaikutukset

Periaatteilla voidaan lisäksi arvioida olevan seuraavia vaikutuksia kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoimintaan ja -prosesseihin:

- Kaupungin asuntotonttien maanvuokraustoiminnan avoimuus lisääntyy olennaisesti ja toimintaan liittyvä hallinnollinen työ kevenee huomattavasti, mikä parantaa osaltaan kaupungin mahdollisuuksia vastata asuntotuotannolle asetettuihin tavoitteisiin.
- Tonttihinnoittelun reagointikyky markkinatilanteen muutoksiin paranee, mikä edistää hankkeiden rakentamista ja siten myös asuntotuotannolle asetettujen määrällisten tavoitteiden toteutumista. Ylihinnoittelun riski markkinoitavuudeltaan vaikeammilla esikaupunkialueilla vähenee, mikä edistää osaltaan usein muutoinkin haastavien täydennysrakentamishankkeiden toteutumista.
- Maanvuokran tasotarkistusmenettely heikentää ainakin jonkin verran maanvuokran kehityksen ennustettavuutta, nostaa maanvuokran lähtötasoa arvokkaimmilla alueilla ja tonteilla sekä lisää maanvuokran vastikevaikutusta koko vuokrauden ajalta tarkasteltuna. Näillä tekijöillä saattaa olla negatiivinen vaikutus vuokratonteille rakennettavien asuntojen kysyntään ja siten myös vuokratonttien kysyntään. Tämä voi pienentää maanvuokran tasotarkistusmenettelyn positiivista vaikutusta kaupungin maanvuokratulojen kehitykseen ja vaikeuttaa kaupungin asuntotonttien luovutustavoitteiden saavuttamista.
- Maanvuokran huojennuskäytäntöjen muuttaminen nostaa Hitas-asuntojen maanvuokran lähtötasoa erityisesti kalleimmilla alueilla huomattavasti. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti Hitas-asuntojen kysyntään erityisesti kaikkein arvokkaimmilla merenranta- ja kanta-kaupunkialueiden tonteilla, mikä voi vaikeuttaa kaupungin asuntotonttien luovutustavoitteiden saavuttamista.
- Maanvuokran tasotarkistusmenettely heikentää jonkin verran maanvuokratulojen kehityksen ennustettavuutta myös kaupungin

kannalta, sillä maanvuokra voi myös laskea.

- Kiinnostus omistusoikeudella luovutettaviin tontteihin voi lisääntyä entisestään, mikäli esitetyillä periaatteilla on negatiivinen vaikutus vuokratonteille rakennettavien asuntojen ja sitä kautta vuokratonttien kysyntään. Tämä voi vaikuttaa positiivisesti kaupungin maanmyyntitulojen muodostukseen.
- Maanvuokran tasotarkistusmenettelyn johdosta asuntotonttien maanvuokrasopimusten uusimiseen liittyviltä erityisen suurilta maanvuokran kertakorotuksilta vältytään, kun uusien periaatteiden mukaiset maanvuokrasopimukset tulevat aikanaan uusittaviksi.
- Maanvuokran alennuskäytäntöjen muuttaminen nostaa uusien omakotitalotonttien maanvuokran tasoa. Subvention poistaminen ja tästä seuraava maanvuokran tason nousu voivat vaikuttaa negatiivisesti kaupungin omakotitalotonttien kysyntään. Negatiivisia vaikutuksia kompensoi kuitenkin hintasääntelymenettelystä luopuminen.

Edellä mainittujen vaikutusten tarkempi arviointi on monelta osin vaikeaa. Käytännössä näiden vaikutusten tarkempi arviointi esimerkiksi vuokratonttien kysyntään liittyvien tekijöiden osalta tulee perustaa pidemmän aikavälin seurantaan ja käytännön työssä saatuihin kokemuksiin. Tämä arviointi on tarkoitus tehdä vähintään valtuustokausittain samassa yhteydessä, kun arvioidaan kaupunginhallituksen hyväksymien tontinluovutuslinjausten ajantasaisuutta ja muutostarpeita.

Soveltamisohje, uusien periaatteiden käyttöönotto ja ajantasaisuuden arviointi

Periaatteet toteuttavat kaupunginhallituksen hyväksymiä tontinluovutuslinjauksia ja luovat pohjan kaupungin asuntotonttien maanvuokraus toiminnalle. Koska periaatteet ovat osin yleispiirteisiä, on ennen uuden maanvuokrausmenettelyn käyttöönottoa tarkoituksenmukaista määrittää yleisiä periaatteita tarkentavat soveltamisohjeet. Kaupunkiympäristölautakunnalla on hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla toimivalta hyväksyä yleisiä periaatteita tarkentavat soveltamisohjeet.

Soveltamisohjeessa on tarkoitus antaa muun muassa tarkempia ohjeita vuokra-ajasta, kuten siitä milloin vuokra-aika voi olla 80 vuotta lyhyempi. Lisäksi soveltamisohjeessa tarkennetaan tuottotavoitevaatimuksen soveltamista sekä markkinaehtoisen maanvuokran tason määrittämistä.

Uusien periaatteiden ja niihin pohjautuvan maanvuokrausmenettelyn toimivuutta ja vaikutuksia arvioidaan käytännön kokemukseen perus-

tuen ja periaatteita kehitetään tarvittaessa. Lisäksi maanvuokrausperiaatteiden ajantasaisuutta on tarkoitus tarkastella valtuustokausittain kaupunginhallituksen hyväksymien kaupungin tontinluovutusta koskevien linjausten ajantasaisuuden arvioinnin yhteydessä. Mahdollisesti tarvittavista muutoksista periaatteisiin päättää kaupunginvaltuusto.

Päätöksen täytäntöönpano ja siirtymäsäännökset

Kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla. Siirtymäajoista päätetään myöhemmin kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksessä, sen jälkeen kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet. Siirtymäaikojen osalta on tarkoituksenmukaista että ne tontit, jolle on vahvistettu vanhan käytännön mukaiset vuokrausperiaatteet, luovutetaan vielä vanhan käytännön mukaisesti. Uusi käytäntö ja uudet periaatteet tulevat lähtökohtaisesti koskemaan vain niitä tontteja, joiden osalta maanvuokrausprosessi ei vielä yleisten periaatteiden käyttöönoton ajankohtana ole edennyt hinnoitteluvaiheeseen. Uudet periaatteet eivät myöskään tule vaikuttamaan olemassa oleviin maanvuokrasopimuksiin, joiden osalta uudet periaatteet tulevat sovellettaviksi lähtökohtaisesti sitten kun maanvuokrasopimukset aikanaan uusitaan vuokra-ajan päättyessä.

Lopuksi

Kaupunkiympäristölautakunta on 10.11.2020 § 662 esittänyt kaupunginhallitukselle asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärittelyssä ja vuokraamisessa noudatettavien yleisten periaatteiden hyväksymistä. Tontin markkina-arvon määrittämistä (periaatteiden kohta 4.) koskevaa esittelijän perusteluja on täsmennetty kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyn jälkeen.

Kaupungin tavoitteena on kehittää maaomaisuutensa hallinnointia ja siihen liittyviä toimintoja. Keskeisinä tavoitteina ovat toiminnan avoimuuden ja sujuvuuden lisääminen sekä maaomaisuuden taloudellisen ja tehokkaan käytön edistäminen, jossa tonttihinnoittelun markkinaehtoisuuden lisääminen on keskeinen tekijä. Asuntotonttien yleiset maanvuokrausperiaatteet ovat osa tätä kehittämistä ja niiden vahvistaminen yllä esitetyin perustein on kaupungin kannalta perusteltua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/4

Liitteet

- 1 Selvitys Catella Property Oy 19.8.2019 tiivistelmä
- 2 Selvitys VTT 2014
- 3 Selvitys Forecon Oy 29.6.2020
- 4 Asuntotonttien maanvuokrausperiaatteiden uudistaminen - vastauksia khs aamukoulun kysymyksiin

Oheismateriaali

- 1 Vakiosopimuslomake_asuntoalueen maanvuokrasopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2021 § 868

HEL 2016-012511 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi saadun selvityksen tiedoksi.

Käsittely

18.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat: tonttipäällikkö Sami Haapanen, johtaja Mika Maliranta sekä kaupunginsihteeri Maria Nelskylä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi
Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2020 § 662

HEL 2016-012511 T 10 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että:

- asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärittelyssä ja vuokraamisessa noudatetaan liitteen 1 mukaisia yleisiä periaatteita,
- kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan hyväksymään yleisiä periaatteita tarkentavat soveltamisohjeet,
- tonttien myyntihinnan ja vuokran suhdetta seurataan aktiivisesti Helsingin tontinluovutuslinjausten mukaisten kynnysraha kilpailutusten tuottaman tiedon valossa ja varaudutaan muuttamaan sitä, jos seurantatieto antaa siihen perusteita.

Käsittely

10.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: Tonttien myyntihinnan ja vuokran suhdetta seurataan aktiivisesti Helsingin tontinluovutuslinjausten mukaisten kynnysraha kilpailutusten tuottaman tiedon valossa ja varaudutaan muuttamaan sitä, jos seurantatieto antaa siihen perusteita.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Osmo Soininvaaran vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Esityksen ensimmäinen kohta muutetaan muotoon:

Asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärittelyssä ja vuokraamisessa noudatetaan liitteen 1 mukaisia yleisiä periaatteita, seuraavin muutoksin:

- Maanvuokraa määritettäessä tuottotavoite on asuntotonttien osalta 2 prosenttia.
- Hitas-tuotantoon ja sitä vastaaville asuntotuotannon muodoille luovutettaville tonteille voidaan myöntää erillistä maanvuokran alennusta.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Esityksen ensimmäinen kohta muutetaan muotoon: Asun-

13.12.2021

totonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärittelyssä ja vuokraamisessa noudatetaan liitteen 1 mukaisia yleisiä periaatteita, seuraavin muutoksin:

- Maanvuokraa määritettäessä tuottotavoite on asuntotonttien osalta 2 prosenttia.
- Hitas-tuotantoon ja sitä vastaaville asuntotuotannon muodoille luovutettaville tonteille voidaan myöntää erillistä maanvuokran alennusta.

Jaa-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 4

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Noora Laak, Jape Lovén

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 9-4.

27.10.2020 Pöydälle

20.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Miia Pasuri, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 34439
miia.pasuri(a)hel.fi

Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 09 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

§ 913

V 19.1.2022 Ruskeasuon Huopalahdenportin asemakaavan muuttaminen (nro 12591)

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti, Vanha Ruskeasuo) korttelin 16742 tonttien 2, 7 ja 8, katu-, puisto- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutoksen 19.11.2019 päivätyn ja 8.9.2020 muutetun piirustuksen nro 12591 (muodostuvat uudet korttelit 16749–16754) mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12591 kartta, päivätty 19.11.2019, muutettu 8.9.2020, korjattu 18.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12591 selostus, päivätty 19.11.2019, muutettu 8.9.2020, korjattu 18.9.2020
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.3.2016, täydennetty 19.11.2019 ja 8.9.2020
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7013) / 8.9.2020
- 6 Havainnekuva

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Kymp/Taloudentuki	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Pikku Huopalahden pohjoisosassa sijaitsevaa Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä katu- ja puistoaluetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa yliopiston hammasklinikan ja oikeuslääketieteen laitoksen purkamisen ja Huopalahdenportin uuden asuinalueen rakentamisen.

Tavoitteena on toteuttaa uusi, monipuolinen ja urbaani asuinalue Mannerheimintien varteen, joka tukeutuu nykyisiin, hyviin joukkoliikennedyhteyksiin.

Uutta asuntokerrosalaa on 101 850 k-m². Toimitilakerrosalaa on 7 100 k-m², josta 2 500 k-m² saa käyttää päivittäistavarakaupan rakentamiseen. Alueelle saa rakentaa päiväkodin noin 140 lapselle (1 400 k-m²). AK-, AL- ja YL-kortteleiden keskimääräinen korttelitehokkuus on noin e=2,86. Asukasmäärän lisäys on noin 2 500.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7013), jonka mukaan asuinalueen liikennettä varten rakennetaan uusi katuyhteys alueen läpi Mannerheimintieltä Kytösuontien kautta Korppaanmäentielle.

13.12.2021

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Mannerheimintien pohjoispää muuttuu tiiviiksi rakennetuksi kaupunkibulevardiksi Vihdintielle asti. Uusi kantakaupunkimainen asuinalue vaikuttaa myönteisesti kaupunkikuvaan ja tuo lisää asukkaita ja palveluita Pikku Huopalahden pohjoisosaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista siten, että kaupunkia tiivistetään bulevardimaisen Mannerheimintien varrella. Huopalahdenportin alueelle suunnitellaan monipuolista ja urbaania uutta kaupunginosaa, joka täydentää nykyistä Pikku Huopalahtea ja tuo uusia palveluita alueelle. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2. Kaavaratkaisu yleiskaavan 2016 mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Helsingin yliopiston hammasklinikka ja oikeuslääketieteen laitos sekä niihin liittyvät pysäköintialueet sijaitsevat nykyisellä ns. Ruskeasuon kampuksella. Suunnittelualan rakentamattomat osat ovat pääosin luonnonmukaisia ja puustoisia. Suunnittelualue rajautuu Pikku Huopalahden asuinalueeseen sekä Mannerheimintien ja Vihdintien vilkasliikenteisiin väyliin. Mannerheimintien itäpuolella on korkeiden toimisto- ja hotellirakennusten rivistö. Kytösuontie on päättyvä katu, joka palvelee yliopiston työntekijöitä ja asiakkaita sekä Pikku Huopalahden pohjoisosan nykyisiä asukkaita. Suunnittelualan luoteiskulma liittyy Puutarhurinlehdon puistoalueeseen, jonka poikki kulkee Pikku Huopalahden laskeva Haaganpuro, aiemmalta nimeltään Mätäpuro.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1987, jossa valtaosa muutosalueesta on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Pienillä osa-alueilla on voimassa neljä asemakaavaa vuosilta 1937, 1942, 1971 ja 1999.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ja Suomen valtio/Senaatti-kiinteistöt omistavat tontin 16742/2. Puisto- ja katualueet, Kytösuontien varrella olevat LPA-tontit sekä suojaviheralue ovat Helsingin kaupungin omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Katualueet

4,5 milj. euroa

Puistoalueet	4 milj. euroa
Maaperän kunnostus	1,5 milj. euroa
Julkiset rakennukset	6 milj. euroa
Yhteensä	16 milj. euroa

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa ja siitä koituu maanomistajille merkittävää hyötyä. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovi-
taan maanomistajien kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa. Kaupunginhallitus on osaltaan hyväksynyt aluetta koskevat maankäyt-
tö- ja kiinteistökaupan esisopimukset 8.11.2021 (§:t 826 ja 827) ja so-
pimukset on allekirjoitettu.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 26.11.2019 – 2.1.2020.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 6 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaupunkikuvaan ja katu-
näkyymiin, 1. maailmansodan linnoituslaitteiden jäänteisiin, lähialueen historiaan, alueen luontoarvoihin, puistoalueisiin, Kytösuontien kunnostukseen, liikenteeseen ja vieraspysäköintiin sekä työmaanaikaisiin haittoihin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Museovirasto
- Tukes

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaava-alueen lähellä sijaitsevaan Helen Oy:n huippu- ja varalämpökeskuksen toimintaan ja mahdollisiin vaaratilanteisiin tulipalon sattuessa, vesi- ja viemärijohtojen johtokujan, vesihuoltolinjojen huomioon ottamiseen alueen suunnittelussa ja toteutuksessa, johtosiirtojen kustannuksiin, korkean rakentamisen maisemallisiin vaikutuksiin sekä muutosalueella sijaitseviin linnoituslaitteiden jäänteisiin.

Helen Oy:llä, Helen Sähköverkko Oy:llä, Helsingin Seudun liikenne-
kuntayhtymällä (HSL), kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla ja kasvatuk-
sen ja koulutuksen toimialalla ei ollut lausuttavaa asemakaavan muuto-
sehdotuksesta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

13.12.2021

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Asemakaavan nähtävilläolon jälkeen kaupunki jatkoi neuvotteluita Kytösuontien alueelta poistuvista LPA-alueista Kytösuon Pysäköinti Oy:n kanssa. Kaupunki omistaa kaavamuutosalueen vieressä olevan asemakaavan nro 9090 nykyiset LPA-alueet. Kaupunki on vuokrannut LPA-alueet Kytösuontien Pysäköinti Oy:lle, joka hallinnoi LPA-alueita ja vuokraa autopaikkoja alueen taloyhtiöille. Kytösuontien ja sen varrella olevien LPA-alueiden muutosten vuoksi asemakaava-alueen nro 9090 velvoitepaikkoja jää uupumaan n. 30 kpl. Kaavaehdotusta on nähtävilläolon jälkeen muutettu siten, että LPA-tontille 16754/2 on mahdollista rakentaa 2-tasoinen pysäköintilaitos, johon puuttuvat autopaikat saa sijoittaa.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen LPA-alueen muutoksen lisäksi muita vähäisiä muutoksia. Kaikki tehdyt muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Lisäksi kaavakarttaan ja selostukseen on tehty hallintolain (434/2003) 51 §:n nojalla oikaisunluonteinen korjaus 18.9.2020.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12591 kartta, päivätty 19.11.2019, muutettu 8.9.2020, korjattu 18.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12591 selostus, päivätty 19.11.2019, muutettu 8.9.2020, korjattu 18.9.2020
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.3.2016, täydennetty 19.11.2019 ja 8.9.2020

13.12.2021

Asia/5

- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7013) / 8.9.2020
- 6 Havainnekuva

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Viitesuunnitelma
- 6 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ym. asemakaavan muutoshakemus
- 7 Maankäyttösojimus Senaattikiinteistöt Oy (ak 12591)
- 8 Maankäyttösojimus Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy (ak 12591)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakijat

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kymp/Taloudentuki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2020 § 472

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Hankennumero 4163_1, 4163_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 19.11.2019 päivätyn ja 8.9.2020 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12591 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Pikku Huopalahti, Vanha Ruskeasuo) korttelin 16742 tontteja 2, 7 ja 8, katu-, puisto- ja suojaviheralueita, (muodostuvat uudet korttelit 16749–16754).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

08.09.2020 Ehdotuksen mukaan

13.12.2021

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Marina Fogdell ja yksikön päällikkö Tuomas Eskola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esteelliset: Noora Laak (hallintolain 28.1 § kohta 7)

19.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marina Fogdell, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 310 64271
marina.fogdell(a)hel.fi

Silja Hurskainen, projektipäällikkö (liikenne- ja katusuunnittelu), puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Aino Leskinen, maisema-arkkitehti (maisemasuunnittelu), puhelin: 310 20825
aino.leskinen(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 20.09.2019 § 53

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12591 pohjakartan kaupunginosissa 16 Ruskeasuo, 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12591
Kaupunginosat: 16 Ruskeasuo, 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 13/2019
Pohjakartta valmistunut: 25.3.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön

13.12.2021

16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat - palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.02.2019 § 13

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Arkkitehti Marina Fogdell esitteli asiaa.

Nimistötoimikunta on käsitellyt alueen nimistöä viimeksi 18.11.2015.

Nimistötoimikunta päätti esittää, että suunnittelualueesta voidaan käyttää nimeä

Huopalahdenportti–Hoploxporten

(suunnittelualue)

Perustelu: Liitynnäinen, Pikku Huopalahden (Lillhoplox) osa-alueen ja Pikku Huopalahden (Lilla Hoploxviken) merenlahden mukaan. Jo 1400-luvun kirjallisista lähteistä tunnetun Huopalahti-nimen alkuperäinen muoto lienee ollut Haapalaksi eli Haapalahti.

Lisäksi nimistötoimikunta päätti esittää, että nimistötoimikunnan 18.11.2015 esittämän nimen Kurjenmiekanportti–Svärdslijeporten tilalle valitaan suunnitteluratkaisusta riippuen jompikumpi seuraavista nimistä:

Kurjenmiekanaukio–Svärdslijeplatsen

(aukio)

Perustelu: Haaganpuron rantamalla esiintyvän kurjenmiekan eli kelta-kurjenmiekan (Iris pseudacorus) mukaan.

tai

13.12.2021

Asia/5

Kurjenmiekanpuisto–Svärdsliijeparken

(puisto)

Perustelu: Haaganpuron rantamalla esiintyvän kurjenmiekan eli kelta-kurjenmiekan (*Iris pseudacorus*) mukaan.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.03.2016 § 82

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Ksv 4163_1, karttaruudut 676494 ja 677494

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti hyväksyä 8.3.2016 päivätyn Pikku Huopalahden pohjoisosan asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi.

- Asemakaavan muutosluonnos koskee 16. kaupungin-osan (Ruskeasuo) korttelin 16742 tontteja 2, 7 ja 8 sekä siihen liittyviä katu-, puisto- ja suojaviheralueita (muodostuvat uudet korttelit 16749, 16750, 16751, 16752, 16753 ja 16754).

Samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Anu Kuutti, projektipäällikkö, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi
Tuomas Eskola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37285
tuomas.eskola(a)hel.fi
Inga Valjakka, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi
Jarkko Nyman, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.11.2015 § 49

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Nimistötoimikunta keskusteli edelleen Pikku Huopalahden pohjoisosan nimistöstä ja päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Askaistenpolku–Villnässtigen (jalankulku- ja pyöräily-yhteys)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet); käytössä olevaa nimeä jatketaan uudelle kaava-alueelle;

Haaganpuronlehto–Hagabäckslunden (viheralue)
Perustelu: Liitynnäinen, Haaganpuron mukaan;

Haaganpuronpolku–Hagabäcksstigen (jalankulku- ja pyöräily-yhteys)
Perustelu: Liitynnäinen, Haaganpuron mukaan;

Halikonkuja–Halikkogränden (katu)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet);

Kaarinankatu–S:t Karinsgatan (katu)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet);

Kaarinantori–S:t Karinstorget (tori)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet), liitynnäinen, Kaarinankadun mukaan;

Kurjenmiekankuja–Svärdsliljegränden (katu)
Perustelu: Liitynnäinen, Kurjenmiekanportin mukaan;

Kurjenmiekanportti–Svärdsliljeporten (aukio)
Perustelu: Haaganpuron rantamalla esiintyvän kurjenmiekan eli kelta-kurjenmiekan (Iris pseudacorus) mukaan;

Perttelinpolku–S:t Bertilsstigen (jalankulkuyhteys)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet), liitynnäinen, Perttelinpuiston mukaan;

Perttelinpuisto–S:t Bertilsparken (puisto)
Perustelu: Ryhmänimi (Varsinais-Suomen paikannimet);

ja

Punamäenlehto–Rödbäckalunden (puisto)
Perustelu: Liitynnäinen, Punamäenpolun ja Punamäenrinteen mukaan ja vanhan huvila-alueen nimen Punämäki–Rödbäcka mukaan.

13.12.2021

Nimistötoimikunta on esittänyt Mätäpuron (Rutibäcken) nimen muuttamista Haaganpuroksi (Hagabäcken) 8.6.2011. Nimenmuutosesitys koskee Oulunkylän, Haagan ja Ruskeasuon kaupunginosissa kulkevaa Mätäpuron uomaa. Nimistötoimikunta esittää asemakaavaosastolle, että Pikku Huopalahden pohjoisosan asemakaavoituksen yhteydessä nimi Haaganpuro–Hagabäcken merkitään asemakaavaan Mätäpuron nimen tilalle, ja lisäksi pyritään selvittämään mahdollisuutta, että Haaganpuron nimi tulisi käyttöön koko uoman nimenä Helsingin kaupungin virallisilla kartoilla.

14.10.2015 Pöydälle

16.09.2015 Pöydälle

19.08.2015 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 25.6.2015

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Pikku Huopalahden pohjoisosan asemakaavaluonnoksesta 26.6.2015 mennessä.

Pikku Huopalahden pohjoisosaa suunnitellaan muutettavaksi pääasiassa asumiskäyttöön. Nykyiset rakennukset puretaan ja tilalle suunnitellaan uusia asuinkerrostaloja. Rakennusten kivijalkaan halutaan myös tiloja alueelle sopiville palveluille ja liiketoiminnalle. Kaavaluonnoksen mukaan uusia asukkaita tulisi alueelle noin 2000.

Istutettavien puiden ja puurivien tulee olla ohjeellisia ja sijainniltaan likimääräisiä.

Kaava-alueelle tulee uusi katu, katuliittymä Mannerheimintieltä sekä pyöräily- ja jalankulkuväyliä. Lisäksi on odotettavissa yleisten alueiden (VP, LPA, aukiot ja puistot) hoito- ja ylläpitokustannuksia. Muilta osin hanke vastaa tarvittavista kustannuksista.

Rakennusviraston yhteyshenkilöt kaavayhteistyössä ovat lisätiedonantajat.

13.12.2021

Asia/5

10.12.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 27.5.2015

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 7.5.2015

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Ruskeasuon (16.KO) Pikku-Huopalahden pohjoisosan asemakaavaluonnoksesta. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Pikku Huopalahden pohjoisosaa suunnitellaan muutettavaksi pääasiassa asumiskäyttöön. Nykyiset rakennukset, oikeuslääketieteen laitos ja hammaslääketieteen laitos, puretaan ja tilalle suunnitellaan uusia asuinkerrostaloja. Rakennushistoriallisen selvityksen ja rakennuksien käyttötarkoitusten muutoksen selvittämisen jälkeen Museoviraston 25.9.2014 antaman lausunnon mukaan purkamiselle ei ole estettä.

Kaavaluonnoksessa rakentamisen tehokkuutta ja tiivyyttä lisätään. Uusia asukkaita tulisi alueelle noin 2 000. Uutta asuinrakentamista on suunnitteilla noin 100 000 kerrosalaneliömetriä (km²). Lisäksi erilaisille palveluille ja liiketoiminnalle varataan noin 8 000 km². Alueelle kaavailaan lisäksi päivittäistavarakauppaa, pieniä kivijalkaliikkeitä ja päiväkotia.

Alueen maanomistajat teettivät yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa kolme erillistä maankäytön suunnitelmaa kolmella eri arkkitehti-toimistolla. Lisäksi tarkasteluun otettiin Urban Helsinki ryhmän itsenäisesti tuottama ehdotus. Asemakaavaluonnoksen ja keskustelun pohjaksi laadittua viitesuunnitelmaa on kehitetty pääosin Serum Arkkitehtien ehdotuksen pohjalta. Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan ehdotuksen mielenkiintoisen ja muuntelukelpoisen rakenteen lisäksi syy valintaan oli mm. suurina säilyvät korttelipihat sekä maastonmuotoja hyödyntävä ehdotus, joka antaa mahdollisuudet säilyttää jossain määrin olemassa olevaa ympäristöä.

Kaavamuutosalueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojelema ensimmäisen maailmansodan aikaisen Helsingin maalinnoituksen ra-

13.12.2021

kentämisen alkuvaiheen vuoteen 1914 sijoittuva tukikohta (tukikohta 1914/19, Ruskeasuo). Se muodostuu kolmesta maasta, kivistä ja hiekkasta tehdyistä vallista eri puolilla aluetta ja tielinjasta alueen eteläosassa. Museovirasto tarkkuusinventoi linnoitteet kesällä 2014 maanomistajien toimeksiannosta.

Kaavaluonnoksen perusteella mahdollisuudet linnoituslaitteiden säilyttämisille ovat melko vähäiset. 7.5.2015 pidetyssä Museoviraston, kaupunginmuseon, kaupunkisuunnitteluviraston ja maanomistajan edustajan Saraco Oy välisessä kokouksessa Museoviraston edustajat ilmoittivat että muinaisjäännösten poistaminen on mahdollista riittävien tutkimusten jälkeen. Tutkimukset on tehtävä mahdollisimman pian ennen kaavaehdotuksen laatimista. Mahdollisuuksien puitteissa kaupunkisuunnitteluvirasto tutkii tiettyjen osien säilyttämistä ja niiden esilletuomista raivauksin ja opastein. Kyseiset säilyvät rakenteet tulee merkitä asemakaavaan sm -merkinnöin ja tuhoutuvilta rakenteiden osilta Museovirasto poistaa muinaisjäännöksen rauhoituksen, jonka jälkeen niihin kajoaminen on mahdollista.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava asemakaavaluonnoksesta.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Opetusvirasto 8.1.2014

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Mannerheimintien ja Vihdintien kulmaukseen Pikku-Huopalahden pohjoisosaan. 5,5 hehtaarin tontilla olevat Helsingin yliopiston hammaslääketieteenlaitoksen ja oikeuslääketieteenlaitoksen rakennukset on tarkoitus purkaa ja alue rakentaa kokonaan uudelleen mahdollisuuksien mukaan asuinkäyttöön.

Uusia asukkaita tulee arviolta 1500-2500.

Alue kuuluu Pikku-Huopalahden ala-asteen ja Meilahden yläasteen oppilaaksiottoalueisiin. Reijolan alueella oppilasennuste on kasvava. Alueella on jo nähtävissä tilanahtautta.

Kaupunkisuunnitteluviraston mukaan ksv ja tarvittaessa muut asiantuntijat arvioivat kaavan toteuttamisen vaikutuksia mm. kaupunkikuvaan,

13.12.2021

liikenteen toimivuuteen, palvelurakenteeseen ja toimitilatarjontaan kaavan valmistelun yhteydessä.

Opetusvirasto toteaa, että kaavan valmistelun yhteydessä on varmistettava yhdessä opetustoimen kanssa opetustilojen riittävyys alueella.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto 10.12.2013

HEL 2013-013706 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Mannerheimintien ja Vihdintien kulmaukseen Pikku Huopalahden pohjoisosaan. 5,5 hehtaarin tontilla olevat yliopiston rakennukset on tarkoitus purkaa. Tilalle suunnitellaan asuinkerrostaloja sekä Vihdintien ja Mannerheimintien varteen todennäköisesti toimisto- ja liiketilaa.

Mielipiteet suunnittelu lähtökohdista on pyydetty toimittamaan viimeistään 16.12.2013.

Kiinteistön omistajien - Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ja Suomen valtio edustajanaan Senaattikiinteistöt - mukaan yliopistokäyttö kiinteistössä on päättymässä vuonna 2017. Helsingin Yliopiston oikeuslääketieteen ja hammaslääketieteen klinikoiden käyttöön rakennetuille rakennuksille ei ole tiedossa soveltuvaa muuta käyttöä, ja klinikkarakennukset on tarkoitus purkaa.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveystieteiden virasto esittää seuraavaa.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden virastolla on kiinteistössä seuraavia toimintoja: Ruskeasuon hammashoitola, Mannerheimintien hammashoitola, Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen suun erikoishoidon yksikkö sekä Helsingin kaupungin yliopistohammaslääketieteellinen klinikka.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto edellyttää, että kaavamutoksen aikataulusta tiedotetaan säännöllisesti, jotta virasto voi suunnitella kiinteistössä sijaitsevien toimintojensa sijoittamista muualle riittävän ajoissa ennen rakennusten purkamista.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

Asia/6

§ 914

V 19.1.2022 Etu-Töölön tontin 422/5 asemakaavan muuttaminen, Kansallismuseon laajennus (nro 12677)

HEL 2020-001640 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelin 422 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 15.6.2021 päivätyn asemakaavan piirustuksen nro 12677 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12677 kartta, päivätty 15.6.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12677 selostus, päivätty 15.6.2021, päivitetty Kylk:n 15.6.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.2.2021, täydennetty 15.6.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 12677 Kansallismuseo Liikennesuunnitelma Kylk 15.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaavamuutoksen hakija

Eduskunta

Elisa Oyj

Helen Oy

Helen Sähköverkko Oy

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Helsingin seudun ympä-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

ristöpalvelut - kuntayhtymä	
Museovirasto, kulttuu- riympäristön suojelu	Esitysteksti
Telia Finland Oyj	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Kymp/Taloudentuki	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee osoitteessa Mannerheimintie 34 olevaa korttelia sekä katualueita, jotka sijaitsevat Etu-Töölön kaupunginosan itäreunalla. Kaavaratkaisun tavoitteena on lisärakentamalla mahdollistaa suurten ja vaativien kansainvälisten näyttelyiden tuottaminen Kansallismuseoon, jonka nykyiset tilat ovat liian pienet siihen tarkoitukseen. Uudisosa rakennetaan Kansallismuseon päärakennuksen yhteyteen sen suojeluarvot huomioiden. Uudisrakennuksen tilat on tarkoitus sijoittaa museon pohjoispuolen pihapuiston alueelle suurimmaksi osaksi maan alle jättäen tilaa terassialueille, näyttelyille ja ulkotapahtumille. Tavoitteena on, että uudisrakennus voisi toimia omana itsenäisenä yksikkönään tai liittyä nykyiseen rakennukseen. Uusien yhteyksien avaaminen Mannerheimintielle ja Töölönkadulle parantaa pihatilojen saavutettavuutta. Kaavaratkaisussa rakennuksia koskeva suojelumääräyksen kirjaus pohjautuu nykyiseen suojelupäätökseen, joka on tehty valtion rakennusten suojelua koskeneeseen, nyt jo kumottuun asetukseen perustuen.

Uudisrakennuksen ja olemassa olevien rakennusten maanpäällinen ja maanalainen kerrosala on yhteensä 19 200 (12 100 + 7 100) k-m². Uudisrakennuksen maanalainen kerrosala on 4 200 k-m². Uutta museotoimintaa palvelevaa kerrosalaa on 5 200 k-m², josta 935 k-m² sijaitsee maan päällä. Tontin tehokkuusluku on $e_{\square} = 1,15$.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7136), jonka mukaan museon uudisosan jalankulkuyhteyksien paran-

tamiseksi tullaan kiinteistön kohdalla Mannerheimintiellä pidentämään raitiotiepysäkkiä pohjoiseen ja siirtämään suojatie pohjoisemmaksi.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se mahdollistaa suurten ja vaativien kansainvälisten näyttelyiden tuottamisen Kansallismuseoon, tuo kaupunkikuvaan uuden arkkitehtonisen elementin, parantaa pihatilojen saavutettavuutta, elävöittää kaupunkirakennetta vastaamaan vierailijoiden, kiinteistön tulevaisuuden sekä kehittyvän keskustan tarpeita, alueen arvokas ympäristö huomioiden.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että edistetään kulttuuripalvelujen tarjontaa sekä tapahtumallisuutta ja kehitetään keskustan elinvoimaisuutta.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on liike- ja palvelukeskustan (C1), keskustatoimintojen aluetta. Aluetta sivuaa pääkatumerkintä. Alueen lähellä kulkee pyöräilyn baanalinjauksia. Helsingin maanalaisen yleiskaavan (nro 12704) mukaan alue on kantakaupungin pintakallioaluetta. Asemakaavaselostuksessa viitataan vielä aiempaan maanalaiseen yleiskaavaan vuodelta 2011. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Laajennuksen suunnitteluratkaisu perustuu hakijan toteuttamaan kaksivaiheiseen arkkitehtuurikilpailuun vuodelta 2019, jonka voittajatyön perusteella kaavaratkaisu on laadittu.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella toimii Suomen Kansallismuseo, joka on osa Museovirastoa. Museorakennus ja sen piharakennukset Häkälä ja Vaunuvaja sekä tonttia reunustava muurirakenne 1900-luvun alusta (arkkitehdit Herman Gesellius, Armas Lindgren ja Eliel Saarinen) on suojeltu valtioneuvoston päätöksellä. Puurivit reunustavat puistomaista pihaa. Laajemmissa korjauksissa 1980-luvulla, vuosina 1998–2000 ja 2015–16 rakennettiin mm. uusi auditorio, maanalaisia varastoja, ja katutason esteetön sisäänkäynti. Näyttelytilat muutettiin olosuhdehallituiksi ja mm. torni peruskorjattiin. Katualueen ja korttelin alapuolella on toteutumaton tilavaus toiselle Töölönlahden pysäköintilaitoksen sisäänajotunnelille ja rampille Cygnaeuksenkadulta. Töölönkadulla on toteutumaton merkintä jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueeksi ja puurivimerkintä.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1977 ja maanalainen asemakaava vuodelta 2001. Kaavoissa alue on merkitty museotoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YM) ja katualueeksi sekä maanlaiseksi tilaksi ajo- ja huoltoyhteyttä varten, jolla on ajoluiskava-

raus Cygnaeuksenkadulta. Rakennukset on suojeltu merkinnällä ark. Tunnelin ja rampin sekä jalankulun ja pyöräilyn aluemerkinnyt on kaavaratkaisusta tarpeettomina poistettu.

Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti: Museon kiinteistön kohdalla Mannerheimintielle olevan raitiotiepysäkin pidentämisen ja suojatien siirron sekä näistä johtuvien katu- ja kevyen liikenteen muutosten rakentamisesta noin 150 000 euroa.

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa, minkä vuoksi kaavaan liittyy maankäyttösopimus. Sopimus on hyväksytty kaupungin puolesta tonttipäällikön päätöksellä 10.11.2021 § 64 ja se on allekirjoitettu.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan sisällä ja lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Senaatti-kiinteistöt
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakennusten aiempaan suojelupäätökseen ja uudisrakennuksen liittymiseen olemassa olevaan rakennukseen suojeluarvot huomioon ottavalla tavalla. Lisäksi todettiin, että asemakaavan muutosehdotus ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että on muotoiltu suojelupäätökseen liittyvä määräys sekä muut suoje- luun liittyvät kaavamääräykset toivotulla tavalla.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat Cygnaeuksenkadun ajotunnelivaraukseen, rakentamisen turvallisuuteen, toiminnan luonteeseen, tontilla olevaan puustoon, uudisrakennuksen lasituksen vaarallisuuteen linnustolle, valaistukseen, rakentamisen aikaiseen liikenteen sujuvuuteen, alueen yrittäjien elinkeinon harjoittamiseen, esteettömyyden toteutumiseen, uudisrakennuksen arkkitehtuuriin ja jo olemassa olevan kokonaisuuden säilyttämiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että pohjoispuolen pihapuiston puurivit Töölönkadun ja Mannerheimintien puolella uuteen porttiin asti on merkitty säilytettäväksi tai uudelleen istutettaviksi saman lajin puuistutuksilla. Rakentamisen aikaisista järjestelyistä, pelastusturvallisuudesta, henkilöturvallisuudesta ja louhimisesta päätetään toteutuksen yhteydessä. Esteettömyys varmistetaan rakennuslupavaiheessa. Kansallismuseon rakennukset ja muuri on suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelusta annettuun asetukseen perustuvan suojelupäätöksen nojalla vuonna 1980, mutta asetus on sittemmin kumottu. Sen vuoksi Museovirasto tulee ehdottamaan, että korttelikokonaisuus suojeltaisiin kulttuuriperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) perusteella. Siihen saakka aiempi päätös on voimassa ja asemakaavassa se on otettu huomioon. Kirjallisia mielipiteitä saapui 6 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 22.2.-23.3.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus. Muistutuksessa esitetty huomautus kohdistui uudisrakennuksen lasijulkisivuun, jota tulisi lähtökohteisesti käsitellä niin, että linnut huomaavat sen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, HSL, HSY, Museovirasto, Eduskunta, ELY-keskus, Elisa Oyj, Telia Finland Oyj ja kaupunginmuseo.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaavan yhteydessä laadittuun liikennesuunnitelmaan, jota kannatettiin, tietoliikenne- ja rakennusteisiin, joiden olemassaolo tulisi tiedostaa mahdollisten johtosiirtojen yhteydessä sekä olemassa olevan vesihuollon riittävyyteen. Museoviraston ja kaupunginmuseon lausunnoissa todettiin mm., että rakennus- ja suojelukysymys on ratkaistu asemakaavan muutoksessa asianmukaisesti, koska asetukseen tai rakennusperintölakiin perustuva suojelupäätös on ensisijainen asemakaavaan nähden. Kaavassa on otettu hyvin huomioon uudisrakennuksen sijoittuminen arvokkaaseen korttelikokonaisuuteen. Suojeltava pihan osa, säilytettävät puurivit sekä piha- ja

13.12.2021

Asia/6

ulkoalueita koskevat yleismääräykset turvaavat hyvin korttelikonaisuuden arvokkaan ympäristön säilymisen ja suojelun taso on riittävä ajatellen myös sitä, että pihan suojelu sisällytetään aikanaan rakennusperintölain nojalla annettavaan päätökseen.

Lisäksi Helen Oy ilmoitti ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12677 kartta, päivätty 15.6.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12677 selostus, päivätty 15.6.2021, päivitetty Kylk:n 15.6.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.2.2021, täydennetty 15.6.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 12677 Kansallismuseo Liikennesuunnitelma Kylk 15.6.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

13.12.2021

Asia/6

3	Muistutus
4	Tehdyt muutokset
5	Kaavamuutoshakemus 6.2.2020
6	Kaavamuutoshakemus 6.2.2020, liite, maankäyttösuunnitelma
7	Maankäyttösopimus. Senaatti (ak 12667) sis.allekirj

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Kaavamuutoksen hakija	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Eduskunta	Esitysteksti
Elisa Oyj	Esitysteksti
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Telia Finland Oyj	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Kymp/Taloudentuki	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

13.12.2021

Asia/6

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.06.2021 § 336

HEL 2020-001640 T 10 03 03

Hankennumero 5164_3, 3183

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 15.6.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12677 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 13. kaupunginosan (Etu-Töölö) korttelia 422 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

15.06.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Kajsa Lybeck. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

13.12.2021

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 16.02.2021 § 13

HEL 2020-001640 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12677 pohjakartan kaupunginosassa 13 Etu-Töölö. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12677

Kaupunginosa: 13 Etu-Töölö

Kartoituksen työnnumero: 9/2020

Pohjakartta valmistunut: 15.2.2021 Uusinta (ensi tilaus 2020)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

§ 915

**V 19.1.2022 Laakson yhteissairaalan asemakaavan muuttaminen
(nro 12681), Lääkärintie 6-8, Urheilukatu 9, Nordenskiöldinkatu 18**

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puisto- ja katualueiden; 15. kaupunginosan (Meilahti) maanalaisten tilojen osalla korttelin 520 tonttia 6, osalla korttelin 15526 tontteja 5 ja 9, osalla korttelin 15529 tonttia 7, osalla korttelin 15601 tonttia 2 sekä puisto- ja katualueilla; 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) osan korttelin 17061 tonttia 2 sekä katualueen, maanalaisten tilojen osalla korttelin 17061 tonttia 2 sekä puisto- ja katualueilla; 18. kaupunginosan (Laakso) korttelin 18626 sekä puisto-, suojaviher- ja katualueiden, maanalaisten tilojen korttelin 604 tontilla 54 sekä osalla korttelin 604 tontteja 52, 56, 65, 67 ja 69 sekä puisto-, lähivirkistys-, urheilu- ja katualueilla sekä yleiseen ulkoilukäyttöön varattavilla retkeilyalueilla, asemakaavan muutoksen 24.11.2020 päivätyn ja 28.9.2021 muutetun piirustuksen nro 12681 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Esteelliset: Jenni Rope

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi: (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12681 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12681 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021, päivitetty Kylk:n 5.10.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva, 24.11.2020, muutettu 28.9.2021
- 4 Viitesuunnitelma, Työyhteisliittymä Laakson LATU, 26.8.2021
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7105 / 24.11.2020, 28.9.2021)
- 6 Tilastotiedot, 24.11.2020, päivitetty 28.9.2021
- 7 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 28.9.2021, liitteinen
- 8 Kuvaliite suojelukohteista

13.12.2021

- 9 Ympäristöhistoriallinen selvitys 2018
10 Laakson sairaala, rakennushistoriaselvitykset, Arkkitehtitoimisto Freese Oy: Hallintorakennus, itäinen ja läntinen paviljonki sekä autotalli, 30.9.2019; Tuberkuloositoimisto, 8.9.2020; Sairaalakappeli, 8.9.2020
11 Laakson sairaala, Liikenneselvitys, Sitowise Oy, 24.8.2021
12 Laakson yhteissairaala, Liikennemeluselvelytys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 21.5.2021
13 Tärinä- ja runkomeluselvelytys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.6.2019
14 Laakson yhteissairaala, Pohjavesiselvelytys, Sitowise Oy, 6.4.2020
15 Meilahti-Laakso -yhdystunneli, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy, 25.5.2020, 21.8.2020, 2.10.2020
16 LYS Maanalaiset pysäköinti- ja huoltotilat, alustavat suunnitelmat, Unitas (Afy Oy, A-Insinöörit Civil Oy), 1.7.2021
17 Kylmäakku, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy, 18.6.2020, 25.5.2020
18 Auroranportin geotekniset suunnitelmat, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 26.3.2021
19 LYS Laakson yhteissairaala, Rakennettavuusselvitys, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 12.5.2021
20 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, asemapiirros, L2 Paloturvallisuus Oy, 14.4.2021
21 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso logistiikkatunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
22 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso ajoneuvotunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
23 Laakson yhteissairaala, kunnallistekniikka, yleinen tarkastelu, Sitowise Oy, 12.5.2021
24 Ympäristötekkinen tutkimusraportti, Laakson sairaala, Vahnen Environment Oy, 30.9.2020
25 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
HUS/Keskuskirjaamo	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 5

13.12.2021

Asia/7

Liite 7

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee nykyistä Laakson sairaalan aluetta, joka sijaitsee Taka-Töölön ja Meilahden tiiviin kantakaupunkirakenteen sekä Keskuspuiston rajalla. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden sairaalakampuksen rakentamisen.

Lisäksi sairaalan uusien liikenne- ja logistiikkayhteyksien mahdollistamiseksi kaava-alueeseen kuuluu maanalaisia tiloja Laakson ja Auroran sairaala-alueiden välisellä Keskuspuiston osalla, pieni osa Auroran sairaala-alueesta sekä maanalaisia tiloja Laakson ja Meilahden sairaala-alueiden välillä.

Tavoitteena on keskittää sairaalatoimintoja keskeiselle ja hyvin saavutettavalle paikalle Meilahden sairaalakampuksen läheisyyteen. Alueelle on suunniteltu sijoitettavan laaja-alaisesti pääkaupunkiseudun psykiatrista sairaanhoitoa sekä puolet Helsingin sairaalan sairaalatoiminnoista. Sairaala on Helsingin kaupungin sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) yhteinen hanke.

Sairaalatoimintoja on alueelle tarkoitus sijoittaa yhteensä noin 200 000 k-m², joista olemassa oleviin, säilytettäväksi aiottuihin sairaalarakennuksiin on tarkoitus sijoittaa noin 22 000 k-m². Laajamittaisen uudisrakentamisen mahdollistamiseksi on sairaala-alueelta tarkoitus purkaa useampia rakennuksia, ja rakentaa tontin eteläpuoliskolla sijaitseva luonnontilan kaltaisena säilynyt sairaalapuiston osa. Sairaalaan on tarkoitus sijoittaa yhteensä noin 930 sairaansijaa, poliklinikka- ja tukipalvelutiloja sekä maanalainen pysäköintilaitos enintään 650 autolle. Alueelle saa sijoittaa myös tutkimus-, koulutus- ja liiketiloja sekä päiväkodin. Kaavaratkaisun myötä alueen kerrosala kasvaa 138 450 k-m². Pääasiallisella uudisrakentamisen alueella tehokkuusluvuksi (e) muodostuu 2,69 ja vanhalla sairaala-alueella 1,08.

Uusi rakentaminen sovitetaan olemassa olevaan ympäristöön kaupunkirakenteelliset ja -kuvalliset sekä liikenteelliset ja toiminnalliset seikat huomioon ottaen. Tavoitteena on luoda parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille sekä viihtyisää ja toimivaa työympäristöä sairaalaläheisyydelle. Arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja/tai historiallisesti arvokkaat rakennukset sekä niihin liittyvä sairaalapuutarha suojellaan.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7105), jonka mukaan pääasiallinen ajoyhteys sairaala-alueelle sekä sen maanalaisiin tiloihin rakennetaan Auroranportin kautta. Nykyiset ajoneuvoliittymät sairaala-alueelle säilyvät ennallaan.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että merkittävä sairaalakokonaisuus voidaan rakentaa Helsinkiin keskeiselle ja hyvin saavutettavalle paikalle. Hanke luo merkittäviä synergiaetuja somaattisen ja psykiatrisen sairaanhoidon kesken sekä Meilahden sairaalokampuksen kanssa ja vahvistaa Meilahden asemaa merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että vahvistetaan Meilahden kampuksen asemaa merkittävänä terveysalan innovaatio- ja liiketoimintaympäristönä, tuotetaan asukkaille laadukkaita ja eriarvoistumista vähentäviä palveluita sekä mahdollistetaan kaupungin kiinteistöstrategian mukaisten tilojen rakentaminen, myös ilmastovastuun mukaiset tavoitteet huomioiden.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on merkitty kantakaupunki- sekä virkistys- ja viheraluemerkinnöin. Alueen pohjoispuolella on varaus pikaraitiotielle mutta yhteys voidaan toteuttaa myös bussein. Lisäksi siinä on varaus pohjois-eteläsuuntaiselle pyöräily-yhteydelle (Keskuspuiston baana). Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa 2021 (nro 12704) on otettu huomioon asemakaavan muutoksessa osoitetut maanalaiset varaukset. Asemakaavan muutos on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Laakson sairaala-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaan Taka-Töölön ja Meilahden tiiviin kantakaupunkirakenteen sekä Keskuspuiston vihersormen rajalla seudullisesti ja paikallisesti hyvin saavutettavalla paikalla.

Meilahti-Laakso -siraalakampus on Sairaalamvisio 2030:n (2009, päivitetty 20.5.2016) mukaan yksi neljästä sairaala-alueesta, joille pääkaupunkiseudun sairaalatoiminnot tullaan keskittämään.

Nykyisin alueen pohjoisosassa sijaitsee Helsingin kaupungin sairaalatoimintojen tiloja entisen tuberkuloosisairaalan tiloissa, jotka on rakennettu 1920- ja 1950-luvulla. Lisäksi alueelle on rakennettu 1970–80 -luvuilla kaksikerroksinen sairaalarakennus, neljä asuinkerrostaloa ja päiväkotia sekä kuntoutuskeskus 2000-luvun alussa.

Suunnittelualueeseen kuuluu myös maanalaisia tiloja Laakson ja Meilahden sairaala-alueiden välissä sekä Laakson sairaala-alueen ja Auroranportin välillä uusien yhdystunnelien ja Auroranportille suunnitellun sairaalan uuden pääajoliittymän rakentamiseksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1904–1987.

Helsingin kaupunki omistaa Laakson sairaala-alueen sekä sen itäpuoliset alueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille kustannuksia ilman arvonnlisäveroa seuraavasti:

Rakentamiskelpoiseksi saattaminen	4-5 milj.euroa
- Rakennusten purut	4 milj. euroa
- Maaperän pilaantuneisuuden kunnostus	0,25 milj. euroa
Katualueet	0,6...1,1 milj. euroa
Yhteensä	noin 5–6 milj. euroa

Reijolankadun liikennejärjestelyt aiheuttavat sähkö- ja tietoliikennekaapeleiden siirtotarpeen kadun pohjois- ja eteläpuolella, joiden kustannuksia ei ole tässä vaiheessa arvioitu.

Mikäli jatkosuunnittelussa päädytään poistamaan maaperästä kaikki jätepitoinen maa-aines, ovat kustannukset jonkin verran aiempaa suuremmat. Edellä esitetyssä kustannusarviossa ei ole huomioitu mahdollisia kiinteistöjen hankintakustannuksia.

Lisäksi asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu yhdyskuntateknisen huollon järjestelmien verkon haltijoille kohdistuvia kustannuksia seuraavasti:

Vesihuolto	1 milj. euroa
Kaukolämpö ja jäähdytys	0,7 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 4.12.2020-15.1.2021.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Neljän Urheilukadun varrella sijaitsevan taloyhtiön jättämässä yhteisessä muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat edelleen Urheilukadun puistomaisen ja pienmittakaavaisen luonteen katoamiseen sekä uudisrakentamisen korkeuteen ja määrään sekä siihen, ettei rakentamista ole siirretty esimerkiksi itään Keskuspuiston puolelle. Liikenteen osalta huomautukset kohdistettiin saattopaikkojen ja pysäköinnin ajoyhteyden sijoittamiseen lähelle Urheilukadun ja Reijolankadun risteystä, uuden ajoliittymän avaamiseen Urheilukatu 52:ta vastapäätä, pysäköintipaikkojen vähentämiseen Urheilukadun varresta sekä kasvavan liikenteen riskiin Urheilukadulla. Bussipysäkkien sijoittamisen Reijolankadun molemmin puolin huomautettiin leikkaavaan sekä arvokasta kalliota että Urheilulehdon puistoa ja tekevän katutilasta ylileveän.

Lisäksi huomautettiin rakennustyömaavaiheen haitoista sekä maalämpökaivojen rakentamisen estymisestä Meilahti-Laakso -yhdystunnelivaruksen kohdalla.

Ristiriitaisena pidettiin määräystä, jonka mukaan uusi rakentaminen sovitetaan olemassa olevaan ympäristöön kaupunkirakenteelliset ja -kuvalliset sekä liikenteelliset ja toiminnalliset seikat huomioon ottaen. Asemakaavaehdotuksen ei katsottu vastaavan näitä kaavalle asetettuja tavoitteita eikä asemakaavaehdotusta ja rakentamissuunnitelmaa pidetty sellaisenaan toteuttamiskelpoisina.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helen Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin- ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Kaavaehdotuksesta saaduissa lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat liikenteen aiheuttamiin ilmanlaatu- ja meluhäiriöihin erityisesti sairaala-alueen eteläosassa, rakentamisen edelleen rajustikin lähiympäristöstään poikkeavaan määrään ja Lääkärinkadun varteen osoitetun uudisrakennuksen paikkaansa nähden liian suureen rakennusalaan sekä samaan asiaan liittyen yhteyden katkeamiseen sairaalakapelin ja muiden alkuperäiseen sairaalarakennusten kokonaisuuteen kuuluvien rakennusten välillä. HSL ilmoitti, ettei sillä ollut lisättävää kaavahankkeen OAS-vaiheessa annettuun lausuntoon nähden.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

13.12.2021

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12681 kartta, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12681 selostus, päivätty 24.11.2020, muutettu 5.10.2021, päivitetty Kylk:n 5.10.2021 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva, 24.11.2020, muutettu 28.9.2021
- 4 Viitesuunnitelma, Työyhteenniittymä Laakson LATU, 26.8.2021
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7105 / 24.11.2020, 28.9.2021)
- 6 Tilastotiedot, 24.11.2020, päivitetty 28.9.2021
- 7 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 28.9.2021, liitteinen
- 8 Kuvaliite suojelukohteista
- 9 Ympäristöhistoriallinen selvitys 2018
- 10 Laakson sairaala, rakennushistoriaselvitykset, Arkkitehtitoimisto Freese Oy: Hallintorakennus, itäinen ja läntinen paviljonki sekä autotalli, 30.9.2019; Tuberkuloositoimisto, 8.9.2020; Sairaalakappeli, 8.9.2020
- 11 Laakson sairaala, Liikenneselvitys, Sitowise Oy, 24.8.2021
- 12 Laakson yhteissairaala, Liikennemeluserveys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 21.5.2021
- 13 Tärinä- ja runkomeluserveys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, 10.6.2019
- 14 Laakson yhteissairaala, Pohjavesiselvitys, Sitowise Oy, 6.4.2020
- 15 Meilahti-Laakso -yhdystunneli, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy, 25.5.2020, 21.8.2020, 2.10.2020
- 16 LYS Maanalaiset pysäköinti- ja huoltotilat, alustavat suunnitelmat, Uni-

13.12.2021

- tas (Afy Oy, A-Insinöörit Civil Oy), 1.7.2021
- 17 Kylmäakku, alustavat suunnitelmat, Sitowise Oy, 18.6.2020, 25.5.2020
- 18 Auroranportin geotekniset suunnitelmat, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 26.3.2021
- 19 LYS Laakson yhteissairaala, Rakennettavuusselvitys, Unitas (A-Insinöörit Civil Oy), 12.5.2021
- 20 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, asemapiirros, L2 Paloturvallisuus Oy, 14.4.2021
- 21 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso logistiikkatunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 22 Alustava palotekninen suunnitelma kaavaa varten, Meilahti-Laakso ajoneuvotunneli, L2 Paloturvallisuus Oy, 30.6.2020
- 23 Laakson yhteissairaala, kunnallistekniikka, yleinen tarkastelu, Sitowise Oy, 12.5.2021
- 24 Ympäristötekniinen tutkimusraportti, Laakson sairaala, Vahanen Environment Oy, 30.9.2020
- 25 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutus
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
HUS/Keskuskirjaamo
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 5
Liite 7

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Rakennusvalvontapalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 524

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Hankennumero 5054_2

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.11.2020 päivätyn ja 5.10.2021 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12681 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) puisto- ja katualueita; 15. kaupunginosan (Meilahti) maanalaisia tiloja osalla korttelin 520 tonttia 6, osalla korttelin 15526 tontteja 5 ja 9, osalla korttelin 15529 tonttia 7, osalla korttelin 15601 tonttia 2 sekä puisto- ja katualueilla; 17. kaupunginosan (Pasila, Länsi-Pasila) osaa korttelin 17061 tonttia 2 sekä katualuetta, maanalaisia tiloja osalla korttelin 17061 tonttia 2 sekä puisto- ja katualueilla; 18. kaupunginosan (Laakso) korttelia 18626 sekä puisto-, suojaviher- ja katualueita, maanalaisia tiloja korttelin 604 tontilla 54 sekä osalla korttelin 604 tontteja 52, 56, 65, 67 ja 69 sekä puisto-, lähivirkistys-, urheilu- ja katualueilla sekä yleiseen ulkoilukäyttöön varattavalla retkeilyalueella.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

13.12.2021

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.10.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Kirsti Rantanen ja tiimipäällikkö Hanna Pikkarainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

28.09.2021 Pöydälle

24.11.2020 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37074

kirsti.rantanen(a)hel.fi

Mikko Juvonen, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258

anu.lamminpaa(a)hel.fi

Inga Valjakka, tiimipäällikkö, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37087

inga.valjakka(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.10.2020 § 49

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12681 pohjakartan kaupunginosissa 14 Taka-Töölö, 15 Meilahti, 17 Pasila, 18 Laakso. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12681

Kaupunginosat: 14 Taka-Töölö, 15 Meilahti, 17 Pasila, 18 Laakso

Kartoituksen työnumero: 26/2020

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

Pohjakartta valmistunut: 2.10.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 22.5.2017

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Laakson uuden yhteissairaalan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Laakson sairaala-alueelle laadittavan asemakaavan muutoksen taustalla on Helsingin kaupungin ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sairaalatoimintojen keskittäminen synergiaetujen saavuttamiseksi. Laakson sairaalan alueelle keskitetään lisää sairaalatoimintaa. Psykiatrisia sairaalatoimintoja siirretään mm. Auroran ja Kellokosken sairaala-alueilta Laakson sairaala-alueelle sijoitettavaksi suunniteltuun uuteen yhteissairaalaan. Alueelle jää myös nykyistä Laakson sairaalan toimintaa, minkä lisäksi Laaksoon siirretään myös Suursuon sairaalan toimintaa.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on sijoittaa Laakson sairaala-alueelle noin 125 000 k-m², joista olemassa oleviin, säilytettäväksi esitettyihin rakennuksiin voitaisiin sijoittaa noin 25 000k-m². Näin laajamittaisen uudisrakentamisen sijoittaminen sairaala-alueelle edellyttäisi

13.12.2021

melko laajamittaista olemassa olevan rakennuskannan purkamista. Osallistumis- ja arviotisuunnitelman mukaan uusi rakentaminen pyritään sovittaman olemassa olevaan ympäristöön kaupunkirakenteelliset ja –kuvalliset sekä liikenteelliset ja toiminnalliset seikat huomioon ottaen. Uudisrakentamista ei aiota sijoittaa Keskuspuiston puolelle. Tavoitteena on luoda parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille ja viihtyisää ja toimivaa työympäristöä sairaalahenkilökunnalle. Lisäksi arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja / tai historiallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan. Myös alueen paikoitus- ja liikennejärjestelyjen osittaista muuttamista tutkitaan, samoin Laakson ja Meilahden sairaala-alueen yhdistämistä tunnelilla.

Nyt esillä olevassa asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on alustavasti esitetty suojeltavat rakennukset ja toisaalta rakennukset, jotka purettaneen. Suojeltavaksi on esitetty tuberkuloosisairaalan ensimmäiseen 1920-luvun rakennusvaiheeseen kuuluvat hallinto- / asuin- ja poliklinikkarakennus laajennussiipineen, kaksi potilaspaviljonkia, autovaja ja kappeli, joka on jo voimassa olevassa asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-1. 1950-luvun laajennusvaiheesta säilytettäväksi on esitetty tuberkuloositoimistoksi suunniteltu, nykyisin poliklinikkakäytössä oleva rakennus. Muut 1950-luvun kerrostumaan ja alueen terveyskeskusvaiheeseen liittyvät sekä sitä nuoremmat rakennukset on esitetty purettavaksi, ei kuitenkaan 2000-luvun vaihteessa rakennettuja mm. fysiatrian poliklinikan käsittävää Vega-taloa ja Synapsia-taloa, jossa toimii selkäydinvasmapoliklinikka.

Laakson ja Auroran sairaaloista on laadittu rakennushistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Freese Oy ja Taegen Arkkitehdit 31.8.2015). Kyseisessä selvityksessä on käyty läpi kummankin sairaala-alueen suunnittelu- ja rakentamisvaihe, tärkeimmät muutokset ja nykytilanne. Selvityksessä on myös arvioitu alueen rakennukset lukuun ottamatta 2000-luvulla rakennettuja, säilytettäväksi määritellyjä rakennuksia. Helsingin tuberkuloosisairaalan perustamisvaiheeseen kuuluvat hallinto- / asuin- ja poliklinikkarakennus laajennussiipineen, kaksi potilaspaviljonkia, autovaja ja kappeli on arvioitu kolmiportaisessa arvoluokituksessa 1-luokkaan huomattavan arvokkaina historiallisten arvojen ja kerrostuneisuuden, arkkitehtonisen laadun, kaupunkikuvallisen merkityksen, ulkotilojen säilyneisyyden ja sisätilojen säilyneisyyden perusteella. Myös sairaalan 1950-luvun rakennusvaiheeseen kuuluvat rakennukset eli huoltorakennus pois lukien potilaspaviljonkiin johtava yhdyssilta, lämpökeskus ja tuberkuloositoimisto on luokiteltu huomattavan arvokkaiksi. Sen sijaan 1970-luvun arkkitehtuuria edustava päiväkotirakennus ja suuri terveyskeskus sekä neljä asuinkerrostaloa alueen lounaiskulmassa on arvioitu kuuluviksi 3-luokkaan.

13.12.2021

Edellä mainitun selvityksen ja kaupunginmuseo aiemmin esittämien Laakson sairaala-alueelle asettamiensa suojelutavoitteiden perusteella kaupunginmuseo esittää olemassa olevan rakennuskannan osalta seuraavaa:

Laakson sairaala rakennettiin alun perin Helsingin ensimmäiseksi tuberkuloosisairaalaksi, jonka rakentamista oli ryhdytty selvittämään jo 1890-luvulla. Varsinaiseen suunnitteluun ryhdyttiin kuitenkin vasta 1920-luvulla. Vuonna 1924 kaupunginvaltuusto hyväksyi sairaalan paikaksi kaakkoisosan Pasilan aseman ja Läntisen Viertotien väliin keskussairaalalle varatusta alueesta. Suunnitelmat tilattiin arkkitehti Eino Forsmanilta (1879-1958), jonka laatimat suunnitelmat kahdeksi potilaspaviljongiksi ja hallintorakennukseksi hyväksyttiin kesäkuussa 1926. Tontin pohjoisosassa sijaitsevat hallintorakennus, kaksi potilaspaviljongia, autotalli ja pieni siunauskappeli valmistuivat vuonna 1929. Hallintorakennusta laajennettiin Forsmanin suunnitelmien mukaan toisen autotallin paikalle rakennetulla kaksikerroksisella lisäsiivellä vuosina 1936-1938. Muu osa tontista jätettiin potilaiden oleskelutilaksi tarkoitetuksi luonnonmukaiseksi puistoksi. Koko sairaala-alue ympäröitiin aidalla, jolla tuberkuloosia sairastavat ja muu yhteiskunta erotettiin toisistaan. Rakennukset muodostavat niin arkkitehtuuriltaan kuin sijoittelultaan edustavan 1920-luvun klassistisen kokonaisuuden. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan tämä Laakson sairaala-alueen varhaisimman vaiheen tuberkuloosisairaalakokonaisuus on suojeltava kokonaisuus ja hallintorakennus, potilaspaviljongit ja autotallirakennus tulee varustaa suojelumerkinnällä sr-2. Kappelirakennuksen merkintä sr-1 määräykseen tulee säilyttää. Myös näihin liittyvien piha- ja puutarha-alueiden säilyminen ja niiden alkuperäisten ominaispiirteiden vahvistuminen tulee turvata.

Sairaala-aluetta täydennettiin 1950-luvulla kolmella rakennuksella arkkitehtien Märta Blomstedt ja Matti Lampén suunnitelmien mukaan. Vuonna 1955 rakennettiin alueen länsireunaan alueen uusi lämpökeskus. Tämä satulakattoinen kaksikerroksinen, rapattu rakennus on sekä massoittelultaan että julkisivujen sommittelultaan vähäeleinen ja hillitty 1950-luvun arkkitehtuurin edustaja. Rakennuksen pohjoispäätä hallitsee suoraan toiseen kerrokseen johtava luiska.

Arkkitehtitoimisto Blomstedt & Lampén suunnitteli myös vuonna 1956 vanhan lämpökeskuksen paikalle sijoitetun talousrakennuksen. Kaksi-, osittain kolmikerroksiseen rakennukseen sijoitettiin sairaalan laitoskeittiö leipomoineen ja jäähdystiloineen sekä varastoineen. Suuren, kahden kerroksen korkuisen keittiön ilmeen olennainen osa on vino katto, jota palkit ja pyöreiden ilmastointiaukkojen rivit rytmittävät. Sivuiikkunoiden lisäksi kattoikkunoiden kautta tilaan siivilityy miellyttävästi luonnonvaloa. Rakennuksessa toimii myös henkilökunnan ruokala. Rungon

13.12.2021

levyiseen ruokasaliin virtaa valo molempien pitkien sivujen suurista ikkunoista. Täyskiiltävät pylväät antavat ruokasalille juhlanan ilmeen.

Alueen länsikulmaan vuonna 1961 valmistunut, nykyisin poliklinikka-käytössä oleva tuberkuloositoimisto on myös on myös arkkitehtien Märta Blomstedt ja Matti Lampén suunnittelema. Tämä tuberkuloositoimistoksi suunniteltu ja röntgenseulonnassa käytetty rakennuksella on paitsi terveydenhoidon historiaan liittyviä, myös rakennustaiteellisia ja kaupunkikuvallisia arvoja. Rinteeseen sijoitettu rakennus noudattelee maaston muotoja. Vanhan aidan ulkopuolelle, mutta alueen vahojen rakennusten kanssa samaan linjaan sijoitettu rakennus vetäytyy kadusta, ja rakennuksen eteen muodostuu pieni sisääntulopiha. Satulakattoisen rapatun rakennuksen pitkillä julkisivuilla ovat ikkunauhat. Nämä antavat leimansa myös rakennusrungon ulkoseinille sijoitetuille toimitohtuoneille, jotka visuaalisesti liittyvät käytäviin ikkunallisten väliseinien kautta. Myös kaikki aulatilat ovat valoisia. Niitä valaisevat suuret päätyikkunat, vinokattoisessa korkeassa aulassa puolestaan yläikkunat. Kokonaisuudessaan tilat edustavat materiaaleiltaan korkealuokkaista, huolellisesti detaljoitua ja miellyttävän pienimittakaavaista 1950-luvun lopun arkkitehtuuria.

Edellä mainitut arkkitehtien Märta Blomstedt ja Matti Lampén suunnittelemat rakennukset muodostavat Laakson sairaala-alueen kokonaisuuteen arvokkaan 1950-luvun arkkitehtuuria ja alueen sodan jälkeistä rakennusvaihetta edustavan kerrostuman. Aikakauden suunnittelulle ominaisesti rakennukset on vedetty mahdollisimman etäälle alueen vanhemmista rakennuksista ja kehystävät näitä tontin eri reunoilta. Näin Forsmanin 1920-luvun klassistiselle tuberkuloosisairaalakokonaisuudelle on jätetty sen arvon mukainen ja arkkitehtuurin vaatima väljyys. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan entisen tuberkuloositoimiston säilyminen tulee varmistaa asemakaavassa suojelumerkinnällä sr-2. Sairaala-alueelle tavoiteltavasta laajasta täydennysrakentamismäärästä huolimatta kaupunginmuseo esittää, että edelleen tutkitaan myös talousrakennuksen ja lämpökeskuksen uusia käyttömahdollisuuksia ja niiden suojelemista asemakaavan muutoksen yhteydessä. Kaupunginmuseo osallistuu mielellään suojelumääräysten laadintaan.

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan myös erityisesti terveystasemalla on historiallista arvoa osana Laakson sairaala-alueen terveydenhoidon historiaa ja sen muutosvaiheita. Se on myös säilyneisyydeltään hyvä samoin kuin päiväkotirakennus ja kaakkoiskulman asuinrakennukset. Kaupunginmuseo on aiemmin kantanut huolta myös tuberkuloosisairaalaan oleellisesti liittyneen puistoalueen vielä säilyneen kallioisen osan sekä tonttia ympäröivän muurin säilymisestä. Voimassa olevassa asemakaavassa rakentamaton metsä- ja kallioalue on merkitty slp-alueeksi: ”Tontin osa, jolla luonnonympäristö on säilytettävä. Alu-

13.12.2021

eella sallitaan vain ympäristöhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.” 2000-luvulla alueella toteutetut rakennushankkeet ovat jo osoittaneet kyseisen slp-kaavamerkinnän riittämättömäksi ja alueen luonteen osittain jo muuttuneen.

Esillä oleva Laakson uuden yhteissairaalan asemakaavan muutos lähtee tarpeesta tiivistää aluetta ja rakentaa huomattavasti uusia tiloja. On siten ilmeistä, että tavoiteltua uudisrakentamista ei ole mahdollista sijoittaa alueelle ilman, että alueelta puretaan olemassa olevia rakennuksia. Alkuperäiseen tuberkuloosisairaalaan olennaisesti liittyneen puistoalueen vielä rakentamatta säilyneet osat tultaneen siten rakentamaan laajalti. Myös sairaala-alueen nuorempi rakennusperintö sijaitsee kokonaisuudessaan uudisrakentamiselle tavoitellulla alueella. Liikenne- ja paikoitusjärjestelyt täsmentyvät suunnittelun edetessä, jolloin niihin on paremmin mahdollista ottaa kantaa. Tässä muuttuvassa kokonaisuudessa kaupunginmuseo viittaa asemakaavamuutoksen tavoitteeseen luoda parantumista edesauttavat olosuhteet potilaille ja viihtyisää ja toimivaa työympäristöä sairaalahenkilökunnalle.

Laakson sairaalan arvo Helsingin kaupungin ensimmäisenä tuberkuloosisairaala on merkittävä. Vuosikymmenten kuluessa tapahtuneen alueen täydennysrakentamisen myötä se kertoo terveydenhoidon kehityksestä Helsingin kaupungissa ja yleisemmin. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan Laakson sairaala-alueen tulevaisuutta suunniteltaessa alueen historia ja rakennusten ominaispiirteet sekä niitä ympäröivä sairaalapuisto ovat niitä tekijöitä, joiden tulee ohjata etenkin alueen pohjoisosan suunnittelua vastapoolina uudelle tehokkaalle sairaalaympäristölle. Menneisyydestä aidosti, myös sisätiloiltaan kertovat rakennukset ja niiden vehreä, puutarhamainen lähiympäristö ovat keskeinen tekijä viihtyisää ja parantavaa toiminta- ja elinympäristöä luotaessa. Kaupunginmuseo esittää, että Laakson sairaala-aluetta kehitetään niin, että uudisrakentamisen rinnalla sairaala-alueella säilytetään kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden 1920- ja 1950-luvun sairaalarakennusten ja niiden viherympäristön muodostama kokonaisuus, jolla voidaan tarjota voimakkaasti muuttuvalla alueella aito, alueen historiasta kertova ja elvyttävä ympäristö niin sairaala-alueen työntekijöille kuin asiakkaille.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 19.5.2017

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

Kohteen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maanalaiset kalliotunnelit: suunnittelualueen etelä- ja länsiosassa sijaitseva viemäritunneli J31 ja kohteen luoteisosassa sijaitseva vesijohtotunneli V35. Muilta osin geoteknisellä osastolla ei ole lausuttavaa.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja 03.05.2017 § 42

HEL 2017-003866 T 10 03 03

Päätös

Pelastusjohtaja antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Mittavasta maanpäällisestä ja maanalaisesta rakennushankkeesta johdun, kohteesta on tehtävä palotekninen suunnitelma ja hyväksyttävä se pelastusviranomaisella.

On varmistettava alueen riittävä sammutusveden saanti.

Hankkeen tässä vaiheessa ei ole muuta lausuttavaa.

Päätöksen perustelut

Yhteissairaalan toimintoja tukipalveluineen ja logistiikkatiloineen on alueelle tavoitteena sijoittaa yhteensä noin 125 000 k-m², joista ole-massa oleviin, säilytettäväksi aiottuihin sairaalarakennuksiin voidaan mahdollisesti sijoittaa noin 25 000 k-m². Laajamittaisen uudisrakentamisen mahdollistamiseksi selvitetään 1970–80-luvulla rakennetun sairaalarakennuksen, päiväkodin ja asuin talojen purkamista ja toimintojen siirtämistä.

Kerrosalan määrä tarkentuu mm. alueelle laadittavan viitesuunnitelman myötä.

Arkkitehtonisesti, kaupunkikuvallisesti ja/tai historiallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan.

Sairaala-aluetta palvelemaan rakennetaan mahdollisesti maanalainen pysäköintilaitos. Alueen asiakas-,

13.12.2021

pysäköinti- ja huoltoliikenteen ohjaamista Nordenskiöldinkadulta Auro-
ranportin liittymästä uuden maanalaisen tunneliyhteyden kautta tutki-
taan. Ajoliittymät Lääkärinkadulta ja Neurotalon kohdalta säilyvät.

Laakson ja Meilahden sairaala-alueet on tarkoitus yhdistää toisiinsa
tunnelilla. Yhdystunneli on linjattu alustavasti pääasiassa katuverkon
alle.

Lisätiedot

Markku Holopainen, palomestari, puhelin: 310 30224
markku.holopainen(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/8

§ 916

V 19.1.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila, Postipuisto tontit 17129/1, 2 ja 3)

HEL 2021-012096 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin 17. kaupunginosassa (Pasila) sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12475 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 17129/1 ja 2 sekä autopaikkatontin (LPA) 17129/3 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavan muutos nro 12475

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pasilan Postipuistoon on laadittu asemakaavan muutos nro 12475, joka on tullut lainvoimaiseksi 6.7.2018. Asemakaava mahdollistaa rakentamisen noin 5 700 asukkaalle entisen Maaliikennekeskuksen alueelle. Rakentaminen on käynnistynyt alueella vuonna 2019.

Varauspäätökset

Kaupunginhallitus on 25.8.2014 § 836 päättänyt varata Postipuiston alueen suunnitellusta asuinrakennusoikeudesta noin 150 000 k-m² luovutettavaksi kaupungin omistuksessa olevien alueiden osalta kumppa-

nuuskaavoitukseen ja asuntohankkeiden suunnittelua ja toteuttamista varten 31.12.2016 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Alueelle kaavoitettavasta asuinrakennusoikeudesta noin 20 % toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona, 40 % välimuodon asuntotuotantona ja 40 % vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona. Sääntelemättömästä asuntotuotannosta enintään noin 30 % voi olla vuokra-asuntotuotantoa.
- Sääntelemättömän asuntotuotannon toteuttajat valitaan idea-/konseptikilpailulla.
- Sääntelemättömän asuntotuotanto varataan kilpailun voittajien toteutettavaksi. Voittajien toteutettavaksi voidaan kiinteistölautakunnan harjinnan mukaan varata myös enintään noin 50 % välimuodon asuntotuotantoon tarkoitettua asuinrakennusoikeudesta.
- Sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettut tontit luovutetaan myymällä käyvästä arvosta edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

Kaupunginhallitus on 23.11.2015 § 1141 varannut Postipuiston asema-kaavaluonnoksen 12475 itäpuolen kortteleiden tontit (AK) 17123 ja 17125–17129 asuntohankkeiden suunnittelua varten kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimistolle. Aiemmin tehdyn päätöksen mukaisesti asuntotuotantotoimistolle on Postipuiston alueelta yleisesti varattu noin 30 000 k-m² tuotantoa vastaava määrä valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon. Tämän lisäksi esitettiin asuntotuotantotoimistolle varattavaksi noin 31 500 k-m² vastaava määrä välimuodon tuotantoon aiemmin varatun säännellyn vuokra-asuntotuotannon lisäksi. Varaukset kohdentuivat nyt kyseessä oleviin kortteleihin, mutta rahoitus- ja hallintamuodon kohdentuminen tonteille tullaan päätöksen mukaan määrittämään myöhemmin suunnittelun tarkentuessa.

Tonttipäällikkö on 6.4.2018 § 14, 13.12.2019 § 95 sekä 3.2.2021 § 5 jatkanut varausta siten, että varaus on voimassa 31.12.2021 saakka.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopalvelun ilmoituksen mukaan tontti 17129/1 toteutetaan valtion tukemana (pitkä korkotuki) asumisoikeusasuntotuotantona ja tontti 17129/2 välimuodon (Hitas) asuntotuotantona.

Tonttien yhteenlaskettu asuinrakennusoikeus on 12 000 k-m², josta välimuodon (Hitas, asumisoikeus) asuntotuotannon osuus on yhteensä 4

800 k-m² ja valtion korkotukeman asumisoikeusasuntotuotannon osuus yhteensä 7 200 k-m². Lisäksi tonttien yhteenlaskettu myymälä- ja monikäyttötilojen rakennusoikeus on 400 k-m².

Kyseessä oleva vuokrausperiaatepäätös toteuttaa kaupunginhallituksen 25.8.2014 § 836 tekemän varauspäätöksen mukaista hallintomuotojakaumaa. Hallintomuotojakauman kokonaistilanne on tällä hetkellä seuraava. Välimuodon asuntotuotanto 38%, ARA-vuokra-asuntotuotanto 22% sekä sääntelemätön asuntotuotanto, joka sisältää vapaarahoitteisen omistus- sekä vuokra-asuntotuotannon 40%. Välimuotoon sisältyvät Postipuistossa asumisoikeus- ja Hitas-asuntotuotanto.

Asemakaava

Postipuiston asemakaavan muutos nro 12475 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2018 § 90 ja se on tullut voimaan 6.7.2018. Asemakaavan muutos sisältää kerrosalaa kaikkiaan 251 095 k-m², josta on asumista 237 400 k-m², liike- ja toimitilaa 4 310 k-m², julkisia palveluja 8 200 k-m² ja yhteiskäyttötilaa 1 185 k-m².

Asemakaava-alueella on yhteensä 14 asuinkerrostalokorttelia (AK), joista osalle saa sijoittaa asuin-, vapaa-ajan ja yhteistilojen lisäksi myymälä-, monikäyttö- ja päiväkotitiloja. Lisäksi alueella on kaksi yleisten rakennusten korttelia (Y), joille saa rakentaa koulun ja/tai päiväkodin sekä yksi asumista palveleva yhteiskäyttöinen kortteli (AH), johon saa sijoittaa asukkaiden käyttöön vapaa-ajan tilaa ja pienimuotoista liiketoimintaa, kuten kahvilan. Asemakaavaan on merkitty lisäksi kolme autopaikkojen korttelia (LPA), joille saa rakentaa pysäköintitalon ja yhteistiloja maatasokerrokseen.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Asemakaavan ote on liitteenä 3.

Vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet, tonttien sijainti ja käyttötarkoitus, alueen maanarvon kehittyminen sekä ulkopuolisen asiantuntijan arvio tonttien rakennusoikeuksien markkina-arvosta pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu huomioon, samoin tonttien autopaikoituksesta ja rakennusten perustamisesta syntyvät kustannukset. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 8.9.2021 § 268 vahvistanut 17. kaupunginosan (Pasila) asuinkerrostalotonttien (AK) 17114/2 ja 10 vuokrausperiaatteet pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 34 (682 / ind. 2006) euroa. Valtion tukeman (pitkä korkotuki) asuntotuotannon osalta tonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Kaupunginvaltuusto on 31.3.2021 § 76 vahvistanut 17. kaupunginosan (Pasila) asuinkerrostalotontin (AK) 17116/6 vuokrausperiaatteet pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 40 euroa (792 euroa / ind. 1980).

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotontin (AK) 17129/1 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana asumisoikeusasuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 34 (689 euroa/ind. 2026) euroa.

Asuinkerrostalotontin (AK) 17129/2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 36 (729 euroa / ind. 2026) euroa.

Tonteille mahdollisesti toteutettavien myymälä- ja monikäyttötilojen, kuten liike-, toimisto-, kahvila-ravintola-, työ- tai vastaavien tilojen osalta vähintään 22 (446 euroa/ind. 2026) euroa. Autopaikkatontin (LPA) kerrosneliömetri- tai neliömetrihintana on noin 20 euroa edellä mainitussa hintatasossa.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä vuokraa.

Alueen keskeneräisyyden perusteella myönnettävän alkuvuosialennuksen johdosta valtion tukemilta tonteilta tai mainittua tuotantoa vastaavien tonttien vuokrasta esitetään perittäväksi 70 % vuoden 2026 loppuun saakka. Jonka jälkeen valtion tukeman (pitkä korkotuki) asuntotuotannon osalta tonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennetta-

13.12.2021

Asia/8

vien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Tonttien vuokra-aika on noin 60 vuotta eli 31.12.2080 saakka.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavan muutos nro 12475

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Asuntotuotanto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 639

HEL 2021-012096 T 10 01 01 02

Postipuisto

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

13.12.2021

-
- että kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin 17. kaupunginosan (Pasila) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12475 sisältyvän asuinkerrostalotonttien (AK) 17129/1-2 ja autopaikkatonttien (LPA) 17129/3 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Elena Lukkarinen, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 28998
elena.lukkarinen(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/9

§ 917

V 19.1.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuin- ja työpaikkarakennusten korttelialueen tonteille (ATY) 41296/4 ja 41296/5 (Suurmetsä, Alppikylä)

HEL 2021-012759 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin Suurmetsässä (Alppikylä) sijaitsevien asuin- ja työpaikkarakennusten korttelialueen tonttien (ATY) 41296/4 ja 41296/5 vuokrausperiaatteet 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavaote 11370

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Kaupunginvaltuuston 30.8.2006 § 214 vahvistaman ja 13.10.2006 voimaan tulleen asemakaavan nro 11370 mukaan korttelin 41296 tonteilla 4 ja 5 on kaavamerkintä ATY (asuin- ja työpaikkarakennusten korttelialue). Alueelle saa sijoittaa ympäristöhaittaa tuottamattomia työ- ja liiketiloja.

Asemakaavassa tontin 41296/4 rakennusoikeudeksi on merkitty 400 k-m², josta enintään 250 k-m² on varattava asuintiloiksi ja 150 k-m² työ- ja liiketiloiksi. Tontin pinta-ala on 1 059 m² ja osoite Alppikylänkuja 11. Tontin 41296/5 rakennusoikeudeksi on merkitty 1 200 k-m², josta enintään 600 k-m² on varattava asuintiloiksi ja 600 k-m² työ- ja liiketiloiksi. Tontin pinta-ala on 2 358 m² ja osoite Alppikylänkuja 9.

Tonteille 41296/4 ja 41296/5 on tehty tonttijako 18.6.2018 nro 13142. Tontit on merkitty kiinteistörekisteriin 4.1.2019.

Sijaintikartta ja ote asemakaavasta ovat liitteinä 2 ja 3.

Varauspäätökset

Kiinteistölautakunta on 28.1.2016 § 36 siirtänyt tontit jatkuvaan hakuun. Tontti varattiin Laponte Oy:lle (myöhemmin Den Finland Oy), joka kuitenkin luopui varauksesta. Tonttipäällikkö on 13.12.2019 § 95 siirtänyt tontit takaisin jatkuvaan tonttihakuun. Tonttipäällikkö on 21.9.2020 § 53 varannut tontit 41296/4 ja 5 e-House Oy:lle ja Kiinteistökehitys Initum Oy:lle 31.12.2022 saakka muun muassa ehdolla, että varauksensaajan tulee suunnitella ja toteuttaa tonteille sääntelemättömiä vapaarahoitteisia omistus- ja/tai vuokra-asuntoja ja/tai lyhyen korkotuen (10 vuotta) vuokra-asuntoja.

Lyhytaikainen vuokraus

Kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön päällikkö on 26.11.2020 § 335 päättänyt vuokrata tontit 41296/4 ja 5 Initum Asunnot Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun 1.12.2020–30.11.2021 rakennusluvan hakemista varten.

Vuokrauseriaatteet

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuin- ja työpaikkarakennusten korttelialueen (ATY) tonttien 41296/4 ja 41296/5 vuosivuokra määrättävän pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon osalta 23 euroa (nykyarvo n. 466 euroa /ind. 2026) sekä työpaikkarakennusten osalta pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu

13.12.2021

1951=100" pistelukua vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 13 euroa (nykyarvo noin 263 euroa/ind. 2026).

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 1,86 euroa/kk/km². Työ- ja liiketilojen osalta vaikutus on noin 1,05 euroa/kk/km².

Esitettävät vuokrausperiaatteet perustuvat puolueettoman arvioitsijan (GEM Property Oy, 12.1.2018) laatimaan arviokirjaan. Esitettyjä vuokrausperiaatteita tukee myös 1.7.2020 (GEM Property Oy) laadittu arviokirja Alppikylän (A-2, asuinrakennusten korttelialue) tonteista 41302/14 ja 41302/27, jossa on asuinrakennusoikeuden osalta arvioitu sama vuokra-arvio. Arviokirja on oheismateriaalissa.

Tontit on tarkoitus vuokrata myöhemmin päätettävästä ajankohdasta lukien siten, että vuokra-aika päättyy 31.12.2075.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Asemakaavaote 11370

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2

13.12.2021

Asia/9

Liite 3
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta

§ 918

V 19.1.2022, Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite merellisen tapahtumakeskuksen perustamisesta Helsinkiin

HEL 2021-005589 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin ranta-alueelle, helposti saavutettavaan sijaintipaikkaan rakennetaan tapahtumille soveltuva alue, jossa voisi järjestää erilaisia merellisiä tapahtumia kuten lasten kalastustapahtumia, melontatapahtumia sekä aikuisten kalastus- tai onkikilpailuja. Tapahtumapaikalle tulisi rakentaa myös tapahtumien edellyttämää infrastruktuuria, kuten laitureita, sähkösaantimahdollisuus, vesipiste ja kalojen käsitelypaikka.

Helsingin merellisessä strategiassa todetaan, että Helsingin kaupunki edistää merellisiä tapahtumia. Helsingin merellisessä strategiassa on mainittu Helsinki Biennaali sekä venekerhojen kanssa tehtävä yhteistyö. Ensimmäinen Helsinki Biennaali toteutui kesällä 2021 Vallisaaresa sekä mantereella, keräten lähes parisataatuhatta osallistujaa. Helsingin kaupungin strategia 2021-2025 linjaa, että Biennaali järjestetään myös vuosina 2023 ja 2025. Helsingin kaupunki tulee myös isännöimään vuoden 2024 Tall Ship Race tapahtumaa. Näiden edellä mainittujen tapahtumien lisäksi Helsingin rantareitillä ja sen lähiranta-alueilla on paljon tapahtumallisuutta, jota tuottavat Helsingin kaupungin ohella

erilaiset järjestöt, yrittäjät ja asukkaat. Helsingin tapahtumallisuuden lähtökohtana on se, että Helsinki rakentuu yhteisölliselle kulttuurille eri kaupunginosissa ja tapahtumat ovat merkittävässä roolissa kaupungin elinvoimaisuuden, eläväisyyden, yllätyksellisyyden vetovoimaisuuden rakentamisessa.

Helsingin poikkeuksellisen pitkä ja toimiva rantaviiva on jo nyt erittäin ahkerassa tapahtumakäytössä niin ammattimaisesti järjestettyjen tapahtumien ja tapahtumapaikkojen kautta kuin kaupunkilaisten yhteisöllisen toiminnan kautta. Tapahtumallisuuden näkökulmasta olisi paras tutkia jo olemassa olevia paikkoja ja yhdistää tämänkaltaisen tapahtumatoiminta niihin.

Osana Helsingin merellistä strategiaa on kartoitettu potentiaalisia uusia palveluiden paikkoja koko rantareitin varrelta. Kartoitus vastaa tarpeeseen tuottaa selkeää tietoa kaupungin ranta-alueilla toimimisesta kiinnostuneille ja helpottaa erilaisten toimintojen suunnittelua. Työ on julkaistu Helsingin karttapalvelussa ja siinä kuvataan kunkin paikan olemassa oleva ja suunniteltu infra, mahdolliset toiminnot, saavutettavuus sekä mm. laiturirakenteet.

Kalastustapahtumiin liittyen on mahdollista tiivistää yhteistyötä urheilukalastajakerhojen kanssa, mm. Vuosaassa toimii aktiivinen urheilukalastusseura Helsingin kaupungilta vuokratulla alueella. Kauppatorin vuosittaiset Silakkamarkkinat tuovat kalastuskulttuuria suoraan kaupungin ytimeen ja Silakkamarkkinat ovat viime vuosina vahvasti painottaneet kalatuotteiden myynnin ohella Itämeren suojeluun ja siihen osallistumiseen liittyvää tapahtumallisuutta.

Melontaharrastuksen edistämiseksi yhteistä ideointia on tehty Melonta- ja soutuliiton, melontaseurojen ja melontamahdollisuuksia tarjoavien yrittäjien kanssa. Selvityksessä on muun muassa vesiurheiluvälineistön vuokrauspisteiden verkoston muodostaminen Helsinkiin. Melontamahdollisuuksien tarjoamisessa isossa roolissa on kuitenkin välineistön turvallisen käytön varmistaminen ja tähän parasta ammattitaitoa löytyy alan yrittäjiltä sekä järjestöiltä ja seuroilta.

Helsingin ranta-alueisiin kohdistuu nykyhetkellä ja tulevaisuudessa paljon erilaisia käyttöpaineita, jonka vuoksi ranta-alueella on vain vähän sellaisia alueita, joihin voisi suunnitella ja sijoittaa kokonaan uusia toimintoja. Näin ollen yleisten alueiden monikäyttöisyys ja olemassa olevien tapahtumapaikkojen hyödyntämisen mahdollistaminen esimerkiksi sähkön- ja vedensaannin varmistamalla on tärkeää.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

13.12.2021

Asia/10

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 919

V 19.1.2022, Valtuutettu Pauliina Saareksen aloite kansallisen lapsistrategian käyttöönotosta Helsingissä

HEL 2021-006774 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pauliina Saareksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva: Korvataan kappale 10 seuraavalla tekstillä: Yllä mainituilla tavoilla Helsinki toteuttaa ja huomioi kansallisen lapsistrategian sekä sen toimeenpanosuunnitelman tavoitteita. Kaupunginhallitus kehottaa varmistamaan lapsistrategian eri osa-alueiden systemaattisen toimeenpanon osana Lapsiystävällinen kunta -työtä.

Kannattaja: Minja Koskela

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Saares Pauliina Kansallinen lapsistrategia käyttöön Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Pauliina Saareksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pauliina Saares ja 21 muuta allekirjoittajaa esittävät aloitteessaan, että Helsinki varmistaa kansallisen lapsistrategian toteutumisen rakentamalla sen toimeenpanoon ja seurantaan suunnitelman, jonka avulla strategian tavoitteet huomioidaan kaikessa kaupungin toiminnassa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kansallinen lapsistrategia julkaistiin 23.2.2021, ja se koskee kaikkia alle 18-vuotiaita. Strategialla halutaan luoda aidosti lapsi- ja perhemyönteinen, lapsen oikeuksia kunnioittava Suomi. Lapsen oikeudet ja asema vakiinnutetaan siten, että lapset huomioidaan johdonmukaisesti kaikessa poliittisessa ja tosiasiallisessa toiminnassa muiden yhteiskunnan jäsenten rinnalla ja että lapset saavat tietoa heille kuuluvista oikeuksista. Haavoittuvassa asemassa olevien lasten asema turvataan ja heidän tarpeensa tunnistetaan paremmin. Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma julkaistiin 7.10.2021. Toimenpide-ehdotuksissa on keskitytty toimenpiteisiin, jotka täydentävät käynnissä olevaa toimintaa ja ovat omiaan vahvistamaan rakenteita ja tietopohjaa pitkäjänteiselle ja suunnitelmalliselle lapsi- ja perhepolitiikalle. Kansallisen lapsistrategiatyön jatkuvuus varmistetaan perustamalla kansallinen lapsistrategiayksikkö.

Helsinki on keväällä 2021 hyväksytty mukaan Suomen Unicef ry:n Lapsiystävällinen kunta -malliin. Malli on kunnille tarkoitettu työväline, joka auttaa ymmärtämään ja toteuttamaan lapsen oikeuksia kunnan arjessa ja päätöksenteossa. Suomen Unicef ry:n Lapsiystävällinen kunta -malli on väline lapsen oikeuksien mahdollisimman täysimääräiseen toteuttamiseen kunnassa ja kunnan jokaisen lapsen arjessa. Erityishuomiota kiinnitetään heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumiseen. Suomen Unicef ry:lla on YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen kirjattu erityinen rooli toimia sopimuksen täytäntöönpanon asiantuntijana ja arvioijana. Lapsiystävällisen Kunta -mallin toteutuksessa noudatetaan kansallista lapsistrategiaa sekä huomioidaan lasten oikeuksien eri näkökulmia. Helsingin kehittämistyössä on lisätty osaamista lasten oikeuksista sekä lapsistrategian sisällöistä ja käynnistetty nykytilan selvitys lasten oikeuksien toteutumisesta eri palveluissa. Kansallinen lapsistrategia toimii yhtenä ohjaavana asiakirjana, kun Helsinki valitsee kehittämistehtävänsä yhteistyössä Suomen Unicef ry:n kanssa.

Helsingissä on käynnistetty lastensuojelulain 12 § mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelutyö osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Tämä suunnitelma liitetään osaksi keväällä 2022 valmistuvaa kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Helsingissä vah-

vistetaan myös lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen osana kaupungin vuorovaikutustyötä. Kansalliset suositukset, kuten lapsistrategia huomioidaan valmistelussa ja toimeenpanossa.

Lisäksi kansallisen lapsistrategian sisältö huomioidaan palvelujen kehittämisessä. Esimerkiksi lasten ja nuorten mielenterveyden palveluketju työssä kansallisen lapsistrategian sisältöjä on huomioitu laajasti.

Valtioneuvoston periaatepäätös ja toimeenpanosuunnitelma hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä vuoteen 2030 sisältää lukuisia toimenpidesuosituksia lasten ja nuorten osalta. Nämä ovat linjassa kansallisen lapsistrategian kanssa. Periaatepäätöstä huomioidaan laajasti valtuustokauden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä sekä hyvinvointisuunnitelman valmistelussa.

Yllä mainituilla tavoilla Helsinki toteuttaa ja huomioi kansallisen lapsistrategian sekä sen toimeenpanosuunnitelman tavoitteita ja erillisen lapsistrategian toteuttamissuunnitelman rakentaminen Helsinkiin ei ole tarpeen.

Asia on valmisteltu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja sosiaali- ja terveystoimialan kesken. Asiassa ei ole pyydetty lausuntoja toimialojen toimielimiltä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Saares Pauliina Kansallinen lapsistrategia käyttöön Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kaupunkiympäristön toimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

13.12.2021

Asia/11

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 29.11.2021 § 896

HEL 2021-006774 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

29.11.2021 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

§ 920 Talousarvion noudattamisohjeet vuodelle 2022

HEL 2021-013057 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liitteen mukaiset vuoden 2022 talousarvion noudattamisohjeet keskushallinnolle, toimialoille ja liikelaitoksille.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2022 talousarvion noudattamisohjeet
- 2 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto 7.12.2021_ Helsingin kaupungin vuoden 2022 noudattamisohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.12.2021 kaupungin talousarvion vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024. Hallintosäännön mukaan tarkemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanoksi annetaan vuosittain talousarvion noudattamisohjeissa, joista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2021 kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025. Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita, tulosbudjetteja ja toimintasuunnitelmia.

Kaupunginvaltuusto päätti myös, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa, jatkuvasti päivittyvällä ja kaupunkilaisille läpinäkyvällä strategisten mitareiden seurannalla sekä kaupunginvaltuuston arviointikeskusteluin valtuustokauden puolivälissä ja lopussa.

13.12.2021

Keskushallinnon, toimialojen ja tytäryhteisöjen tulee toteuttaa kaupunkistrategian linjauksia toiminnassaan. Strategian rakenne muodostaa rungon kaupunkiyhteiselle talouden ja toiminnan sekä henkilöstön onnistumiskeskustelujen suunnittelulle.

Kaupunkistrategian tavoitteita seurataan laadullisilla ja numeerisilla mittareilla. Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus seuraavat keskeisiä tavoitteita määritellyissä seurantapisteissä: valtuustokauden puolivälissä ja lopussa. Lisäksi kaupunkistrategian keskeisiä onnistumisia, haasteita ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti kaupungin johtoryhmässä ja osana talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunkistrategian toimenpiteiden toteuttaminen on osa vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2022 kolme kertaa. Lisäksi laaditaan tammikuussa 2023 alustava tilinpäätös. Talousarvion toteutumisennusteet sisältävät toimialojen, virastojen ja liikelaitosten euromääräisten ennusteiden lisäksi ennusteet sitovien toiminnan tavoitteiden ja niiden mittareiden sekä määrä- ja suoritavoitteiden toteutumisesta. Ennusteissa raportoidaan eteneminen toimintasuunnitelmiin kirjatuissa kaupunkistrategian keskeisimmässä toimenpiteissä sekä keskeisimmät poikkeamat toimintaympäristössä. Kaupunkitason strategiamittareiden seurantatiedot ovat osa talouden ja toiminnan seurantaa. Keskushallinto, toimialat ja liikelaitokset seuraavat talouden toimintaympäristöä, ajankohtaisia talousteemoja ja talousarvion toteutumista ja valmistelua talouden ohjausryhmässä sekä yhtenäistävät talousarviosuunnittelun lähtötietoja ja toimintasuunnitelmia yhteissuunnitteluryhmässä.

Henkilöstötoimikunta on merkinnyt asian tiedoksi ja todennut, että asia on käsitelty yhteistoiminnassa.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2022 talousarvion noudattamisohjeet
- 2 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto 7.12.2021_ Helsingin kaupungin vuoden 2022 noudattamisohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 921

Vuoden 2021 talousarviossa kaupunginhallituksen käytettäväksi osoitettujen määrärahojen siirtäminen

HEL 2021-011416 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti siirtää määrärahoja käyttötarkoitusta muuttaen kaupunkiympäristön toimialalle vuoden 2021 talousarviokohdan 8 06 Arvopaperit määrärahoja seuraavasti:

	euroa
8 06 02 Muut kohteet, Khn käytettäväksi	- 500 000

Siirretään alakohtaan	
8 06 01 HITAS-osakkeiden hankkiminen, Kylk:n käytettäväksi	+500 000

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön vuodelle 2021 on varattu 1 000 000 euron suuruinen määräraha Hitas-osakkeiden ostoa varten. Vuoden 2021 tiedossa oleva käyttö on 987 698,97 euroa. Vuoden 2021 aikana on ostettu kahdeksan Hitas-huoneistoa, joista kolme maksettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2021 määrärahoista on lisäksi maksettu vuosina 2019 - 2020 ostettujen Hitas-osakkeiden kauppahintaeriä. Tänä vuonna on tulossa vielä kolme Hitas-huoneiston kauppaa, joista yksi maksetaan kokonaan ja kahdesta maksetaan ensimmäiset erät vuoden 2021 määrärahoista. Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupunginhallitus oikeuttaisi kaupunkiympäristölautakunnan ylittämään talousarviokohdassa 80601, HITAS-osakkeiden ostaminen, kaupunkiympä-

13.12.2021

päristölautakunnan käytettäväksi vuodelle 2021 osoitetun määrärahan 500 000 eurolla.

Talousarviokohdan 8 06 Arvopaperit alakohta 8 06 02 Muut kohteet määrärahat on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön. Hitas-osakkeiden oston tarvittava 500 000 euron määräraha on mahdollista siirtää talousarvion kohtaan 8 06 01, Hitas-osakkeiden ostaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi, talousarviokohdasta 8 06 02, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi, jossa määrärahaa jää käyttämättä suunniteltujen kohteiden myöhentyessä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markku Riekko, hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.11.2021 § 594

HEL 2021-011416 T 02 02 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunkiympäristölautakunta oikeutettaisiin ylittämään talousarviokohdassa 80601, HITAS-osakkeiden ostaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi vuodelle 2021 osoitettu määräraha 500 000 eurolla.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heidi Autiosuo, myyntineuvottelija, puhelin: 310 21014
heidi.autiosuo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 922

Sijoitus Turun Tunnin Juna Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon vuonna 2022

HEL 2021-006502 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä yhteensä 915 840,00 euron sijoituksen tekemisen Turun Tunnin Juna Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2022 talousarviomäärärahoja 915 840,00 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoitussuunnitelma Turun Tunnin Juna Oy 26.8.2021
- 2 Rahoituskutsu Turun Tunnin Juna Oy 28.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Turun Tunnin Juna Oy

Yhtiön toimialana on Helsinki–Turku nopeaan junayhteyteen liittyvä rai-deliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö voi tämän lisäksi tehdä tai teettää selvityksiä hankkeen rakentamisen mahdollistamiseksi sekä hankkeeseen liittyvien hyötyjen, haittojen ja muiden vaikutusten tunnistamiseksi.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 7,5 %. Muut omistaja ovat Suomen valtio (51 %), Espoon ja Turun kaupungit (kumpikin 13,25 %), Salon ja Lohjan kaupungit sekä Vihdin kunta (kukin 4,84 %) sekä Kirkkonummen kunta (0,48 %).

Kaupungin sitoutuminen yhtiön rahoittamiseen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 25.3.2020, § 97, että kaupunki lähtee osakkeenomistajaksi Helsingin ja Turun välisen raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Turun Tunnin Juna Oy), ja että kaupunki merkitsee perustettavan hankeyhtiön osakkeita tai muuten pääomittaa yhtiötä yhteensä enintään 5,9 miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallitus päätti 30.3.2020, § 230 täytäntöönpanopäätöksensä merkitä yhtiön osakkeita 100 000 eurolla.

Konsernijaosto päätti 6.4.2020, § 33 hyväksyä kaupungin osalta Turun Tunnin Juna Oy:n osakassopimuksen, jossa on sovittu osakkaiden sitoutumisesta hankkeen rahoitukseen.

Helsingin kaupungin enimmäisrahoitusosuus osakassopimuksen mukaan on yhteensä noin 5,8 miljoonaa euroa. Osuus sisältää kaupungin osuuden arvioiduista suunnittelukustannuksista sekä hankeyhtiön toiminnanaikaisista kustannuksista.

Osakassopimuksen perusteella osapuolet eivät ole velvollisia lisärahoittamaan yhtiötä, jos suunnittelukustannukset ylittävät arvioidun määrän. Lisärahoitus edellyttää uusia erillisiä neuvotteluja ja päätöksiä. Vastaavasti hankkeen toteutusvaiheen rahoitukseen osallistuminen edellyttää erillisiä päätöksiä.

EU-tukirahoitus

Turun tunnin juna -hanke on saanut suunnitteluhankkeeseen EU-tukea. EU myönsi Espoo–Saloo-oikoradan ja Salo–Turku-kaksoisraiteen suunnittelulle tukea 50 % kustannuksista, kuitenkin enintään 37,50 miljoonaa euroa. EU on maksanut tukirahoituksesta ennakkotukena 8,05 miljoonaa euroa. Loppuosa tukirahoituksesta maksetaan jälkikäteen toteutuneisiin kustannuksiin perustuen.

EU-tukirahoituksen ja oman pääoman ehtoisen rahoituksen keskinäinen suhde määräytyy rahoitussuunnittelussa siten, että kustannukset katetaan ensisijaisesti tukirahoituksella. Jäljellä oleva rahoitustarve katetaan osakkaiden oman pääoman sijoituksilla.

Tukirahoituksen seuraava erä on oletettu nostettavan vuoden 2023 loppussa. Tukirahoituksen viimeinen osa, vähintään 20 % saadaan vasta vuonna 2024, jolloin hanke on jo päättynyt ja hankkeen kustannukset maksettu. Tällöin hankeyhtiön kassaan kertyvä mahdollinen ylijäämä voidaan jakaa osakkaille pääomapalautuksina osakeyhtiölain mukaisesti.

Osakassopimuksessa alustavasti arvioitiin, että suunnitteluhankkeen kustannukset jaksottuisivat neljän vuoden ajanjaksolle, ulottuen vuoden 2024 loppuun asti. EU-tukirahoitussopimuksessa on kuitenkin tarkemmin määriteltä, että ratasuunnitelmien tulisi valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä. Tästä aiempaa tiiviimmästä aikataulusta johtuen vuonna 2022 nostettava oma pääoma on suurempi kuin mitä osakassopimuksessa alustavasti arvioitiin.

Kaupungin aikaisemmat rahoituspäätökset

Kaupunginhallitus päätti 21.6.2021, § 483, 718 500 euron suuruisen sijoituksen tekemisestä Turun Tunnin Juna Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön lähettämän rahoituskutsun mukaisesti.

Kaupungin rahoitus vuonna 2022

Yhtiön hallitus käsitteli 26.8.2021 yhtiön osakkailta perittävää rahoitusta oheisen liitteenä 1 olevan rahoitussuunnitelman mukaisesti.

Yhtiön hallitus päätti 14.10.2021, että vuonna 2022 kerättävä pääoma (yhteensä 35 870 400,00) kutsutaan kokonaisuudessaan kahdella rahoituskutsulla. Ensimmäinen on ohessa liitteenä 2 ja jälkimmäinen toimitetaan osakkaille 28.4.2022.

Liitteen 2 rahoituskutsun mukaisesti kerättävä pääoma on 3 816 000,00 euroa alhaisempi verrattuna liitteenä 1 olevaan elokuun rahoitussuunnitelmaan. Poikkeama johtuu erityisesti ratasuunnittelutöiden aloituksen viivästymisestä. Se puolestaan mahdollistaa vuoden 2022 alkuvaiheen töiden rahoituksen jo kerätyllä pääomalla sekä saadulla EU-tukirahoituksen ennakkotuella.

Vuoden 2022 ensimmäisen rahoituskutsun mukaisesti pääomaa kerätään yhteensä 12 211 200,00 euroa, josta Helsingin kaupungin osuus omistussosuuden mukaan on 915 840,00 euroa jakautuen kahteen erilliseen sijoitukseen (eri eräpäivinä) seuraavasti:

- 400 680,00 euroa eräpäivällä 3.1.2022
- 515 160,00 euroa eräpäivällä 4.4.2022

Yhtiö päivittää vuoden 2022 jäljellä olevan rahoitustarpeen ja kerättävän pääoman 28.4.2022 lähetettävän, vuoden 2022 jälkimmäisen rahoituskutsun yhteydessä. Koko vuodelle 2022 budjetoitu oman pääoman nostojen maksimimäärä on elokuun rahoitussuunnitelman mukaisesti 35,87 miljoonaa euroa.

Valtiontukiarviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaaja on ”yritys” (Euroopan komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 6).

Turun Tunnin Juna Oy:n toimialana on Helsinki-Turku nopeaan junayhteyteen liittyvä raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti. Yhtiö ei siten lähtökohtaisesti harjoita taloudellista toimintaa eli tarjoa tavaroita tai palveluja markkinoilla. Näin ollen se ei ole SEUT 107(1):ssa tarkoitettu yritys, eivätkä valtioneuvoston päätökset siten tule sovellettaviksi yhtiön omistamisen ja rahoittamisen osalta.

Raideyhteyden suunnitteluvaiheella pyritään kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin rakentamisvalmiuteen, ja se on tällä perusteella valtioneuvoston päätöksen näkökulmasta katsottavissa myös osaksi kokonaisrakentamishanketta. Jo suunnitteluvaiheen rahoittamista voidaan siksi arvioida infrastruktuurirahoituksen näkökulmasta. Euroopan komissio on katsonut, että vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailun vääristyminen on yleensä poissuljettua infrastruktuurin rakentamisessa silloin, kun infrastruktuurilla ei ole tavallisesti suoraa kilpailijoita, yksityinen rahoitus on alalla ja kyseisessä jäsenvaltiossa vähäistä ja infrastruktuurin tarkoituksena ei ole valikoivasti suosia tiettyä yritystä tai toimialaa vaan se hyödyttää koko yhteiskuntaa (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 211).

Jotta tietyn hankkeen kaikki julkinen rahoitus kuuluisi valtioneuvoston soveltamisalan ulkopuolelle, on varmistettava, että infrastruktuurien rakentamiseen kohdassa 211 mainituissa tilanteissa myönnettyä rahoitusta ei voida käyttää muiden taloudellisten toimintojen, kuten infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen, ristiin tukemiseen tai välilliseen tukemiseen (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 212). Turun Tunnin Juna Oy:n ainoa tehtävä on kyseisen raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen saakka, eikä myönnettävää rahoitusta käytetä infrastruktuurin toiminnan harjoittamisen tai muiden taloudellisten toimintojen tukemiseen.

Komissio katsoo, että mahdollisten käyttäjien saataville tasavertaisin ja syrjimättömin ehdoin asetettavan rautatieinfrastruktuurin rakentaminen täyttää yleensä kohdassa 211 mainitut edellytykset ja sen vuoksi sen rahoitus ei tavallisesti vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua (komission tiedonanto EUVL [2016] C 262/01, kohta 219). Vaikka Turun Tunnin Juna Oy:n toiminta arvioitaisiinkin luonteel-

13.12.2021

taan taloudelliseksi, on edellä esitetyin perustein katsottava, että tuki ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä vääristä kilpailua. Näin ollen on joka tapauksessa niin, että hankeyhtiön omistamisessa ja rahoittamisessa ei ole kyseessä SEUT 107(1) mukainen valtiontuki.

Lopuksi

Päätös vastaa kaupungin sitoutumista hankkeen rahoitukseen ja on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rahoitussuunnitelma Turun Tunnin Juna Oy 26.8.2021
- 2 Rahoituskutsu Turun Tunnin Juna Oy 28.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.06.2021 § 483

HEL 2021-006502 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä 718 500 euron suuruisen sijoituksen tekemisen Turun Tunnin Juna Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2021 talousarviomäärärahoja edellä mainitut 718 500 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Käsittely

21.06.2021 Ehdotuksen mukaan

13.12.2021

Esteelliset: Anna Vuorjoki
Esteellisyyden syy: intressijäviys (hallintolaki 28.1 § 3 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

§ 923

Liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvä täytäntöönpanopäätös

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen muun kuin metroon liittyviä toimintoja koskevan liiketoiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirrot sekä niihin liittyvät osakemerkinnät liitteenä olevien asiakirjaluonnosten mukaisesti sekä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita kaupungin puolesta allekirjoittamaan kyseiset asiakirjat ja muut mahdolliset kyseiseen siirtoon liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä liikenneliikelaitoksen metrotoimintoihin liittyvän henkilöstön siirron ja siihen liittyvät osakemerkinnät liitteenä olevan luovutussopimusluonnoksen mukaisesti sekä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita kaupungin puolesta allekirjoittamaan luovutussopimuksen ja muut mahdolliset siirtoon liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksyä yhtiöön siirtyvän henkilöstön asemaa koskevan neuvottelupöytäkirjan ja siirtomuiston/siirtymäsopimuksen,
- vahvistaa kaupunkiliikenneyhtiölle tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti,
- hyväksyä yhtiön hallituksen puheenjohtajan vuosipalkkioksi 5 200 euroa ja muiden jäsenten vuosipalkkioksi 2 000 euroa sekä puheenjohtajan kokouspalkkioksi 375 euroa ja muiden jäsenten kokouspalkkioksi 325 euroa,
- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämiseen liittyvät lainajärjestelyt liitteenä olevan velkakirjaluonnoksen mukaisesti, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan lainajärjestelyihin liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia sekä
- kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa valmistelemaan liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä apporttiomaisuuden siirtoja koskevat ylitysoikeuspäätökset.

13.12.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Apporttisopimusluonnos
- 2 Metroliiketoiminnan henkilöstöön liittyvä luovutussopimusluonnos
- 3 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja 18.3.2021
- 4 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja 25.3.2021
- 5 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 6 Omistajastrategialuonnos
- 7 Velkakirjaluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021, § 282

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö),
- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt sekä
- oikeuttaa kaupunginhallituksen päättämään liikenneliikelaitoksen toiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä.

Kaupunginhallitus päätti 8.11.2021 kaupunginvaltuuston yhtiöittämis- päätöksen täytäntöönpanosta siltä osin kuin asia koski kaupunkiliikenneyhtiön teknistä perustamista.

Kaupunginvaltuuston 22.9.2021 tekemästä HKL:n toimintojen yhtiöittämisestä tehty kunnallisvalitus on peruutettu 3.12.2021. Näin ollen ei ole estettä panna kaupunginvaltuuston päätöstä täytäntöön sen perusteluissa kuvatulla tavalla ja toteuttaa muita siihen liittyviä tarpeellisia

toimenpiteitä niin, että kaupunkiliikenneyhtiö pystyy aloittamaan varsinaisen toimintansa 1.2.2022.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Apporttisopimusluonnos
- 2 Metroliiketoiminnan henkilöstöön liittyvä luovutussopimusluonnos
- 3 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja 18.3.2021
- 4 Siirtoneuvottelujen pöytäkirja 25.3.2021
- 5 Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 6 Omistajastrategialuonnos
- 7 Velkakirjaluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 01.11.2021 § 131

Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 830

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä liikenne-
liikelaitoksen kanssa perustamaan osakeyhtiön liikenneliikelaitok-
sen muun kuin metroon liittyvän toiminnan jatkamista varten sekä
allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tar-
vittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tar-
vittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,

- hyväksyä perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä, ja kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 100 000 euroa talousarviotililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi sekä
- vahvistaa yhtiön kuuluvan ensivaiheessa hallituspalkkioiden osalta palkkioryhmään D.

Kaupunginhallitus edellytti, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Käsittely

08.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että odotetaan lainvoimaista päätöstä Raitio- ja metrohenkilökunnan yhdistys JHL ry:n kunnallisvalitukseen ja tämän päätöksen sisältö otetaan huomioon uudessa esityksessä.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti päätöksestä eriyvän mielipiteen, joka oli perustelluiltaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus edellyttää, että toimeenpanon kaikissa vaiheissa huomioidaan sen 13.9. kokouksessa tekemät linjaukset niin henkilöstön kuin luottamushenkilöidenkin asemaa koskien.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

01.11.2021 Pöydälle

13.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

06.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 22.09.2021 § 282

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- hyväksyä liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle (kaupunkiliikenneyhtiö), sekä
- hyväksyä kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävään mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta. (Otso Kivekäs)
- 2 Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun. (Jenni Hjelt)
- 3 Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä. (Eveliina Heinäluoma)
- 4 Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n. (Veronika Honkasalo)

Käsittely

22.09.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

13.12.2021

Kaupunginvaltuusto totesi kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan olevan esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn yleislausekejäävyyden (hallintolain 28.1 § kohta 7) vuoksi.

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Veronika Honkasalon kannattamana, että esitys hylätään seuraavin perusteluin:

Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtojen toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunun päätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristöön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Pirkko Ruuhonen-Lernerin kannattamana, että ehdotus hylätään seuraavin perusteluin:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvatomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi neljä toivomuspontta.

Valtuutettu Otso Kivekäs ehdotti valtuutettu Jenni Hjeltin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävien mahdollisuuksien, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta

Valtuutettu Jenni Hjelt ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia sel-

vittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteeluun.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ehdotti valtuutettu Pilvi Torsin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päättyy yhtiöittämään HKL:n.

Äänestysjärjestys

Hylkäysehdotuksista äänestettiin ensin pohjaehdotusta vastaan. Tämän jälkeen toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin kustakin erikseen.

5 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitys hylätään. Valmistelun tiukka aikataulu, seudullisuuden vaihtoehtoisten toteuttamistapojen arvioinnin puutteellisuus, Vantaan raitiovaunupäätöksen puuttuminen, henkilöstön epätietoisuus ja työehtojen säilymisen kriteeristön sekä uusien ja vanhojen työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuuden takaamisen vaillinaisuus eivät anna edellytyksiä hankkeen etenemiselle.

Jaa-äännet: 64

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iska-

nius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen tässä äänestyksessä.

6 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Esitän että ehdotus hylätään. Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuu parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, on erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyy kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystytään varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estetään se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirry pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulee paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuisi turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehdoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Jaa-äännet: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Oona Hagman, Juha Hakola,

13.12.2021

Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Otso Kivekkään ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuudet siihen, että uusi yhtiö noudattaisi toiminnassaan julkisuuslakia ja konserniohjeen mukaista luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeutta
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna

13.12.2021

Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Tyhjä: 24

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Sini Korpinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Otso Kivekkään ehdottaman toivomusponnen.

8 äänestys

Valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen valtuusto edellyttää kaupunkia selvittämään mahdollisuudet tutkia yhtiöittämisen vaikutukset henkilöstön työtyytyväisyyteen, työoloihin ja yhdenvertaiseen kohteluun.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 81

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 4

Harry Bogomoloff, Arja Karhuvaara, Risto Rautava, Wille Rydman

13.12.2021

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Hjeltin ehdottaman toivomusponnen.

9 äänestys

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus Ei

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen, valtuusto edellyttää, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuudet yhdessä Vantaan kanssa selvittää yhtiön tarkoituksenmukaisimman rakenteen niin, että yhtiö menestyy muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 55

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Joel Harkimo, Otto Meri

Tyhjä: 28

Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eveliina Heinäluoman ehdottaman toivomusponnen.

10 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

13.12.2021

Valtuutettu Veronika Honkasalo ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet turvata henkilöstön edustus tulevan yhtiön hallituksen kokoonpanossa, jos valtuusto päätyy yhtiöittämään HKL:n.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Tit-ta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Jukka Järvinen, Anna Karhumaa, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmy-ar, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Pekka Sauri, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Otto Meri, Dani Niskanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 28

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Oona Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaa-ra, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Ni-na Suomalainen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Veronika Honkasalon ehdot-taman toivomusponnen.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Mia Haglund jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen on valmisteltu liian nopeasti ja heikoin perustein. Toivottujen seudullisuuden hyö-tyjen saavuttaminen on epävarmaa. Espoo on ilmoittanut haluttomuus-

tensa osallistua yhtiömuotoon. Raitiovaunuhankkeen toteuttaminen Vantaalla ei edellytä HKLn yhtiöittämistä. Tämän lisäksi seudullisen yhteistyön vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ei ole arvioitu tarpeeksi laajasti ja avoimesti. Henkilöstölle on kerrottu YT-neuvotteluissa, että HKL yhtiöitetään yhtenä kokonaisuutena. Tämän jälkeen on tuotu esille metron liiketoiminnan jääminen yhtiön ulkopuolelle omaksi liikelaitokseksi. Tästä ei kerrottu YT-neuvotteluissa, henkilöstötoimikunnissa tai henkilöstön infotilaisuuksissa. Kun kalusto ja henkilöstö eriytetään eri yhtiöihin syntyy epävarmuutta henkilöstön asemasta. Metron liiketoiminnan jääminen yhtiön ulkopuolelle olisi vaatinut selvityksen yhdessä henkilöstön kanssa. Esitetyssä yhtiömuodossa uusien ja vanhojen työntekijöiden välinen yhdenvertaisuuden toteutuminen on myös epäselvää. Yhtiöittäminen on peruuttamaton päätös. Yhtiöittäminen yhtiöittämisen vuoksi heikentää demokratiaa, sillä yhtiömalli siirtää päätäntävaltaa demokraattisesti valituilta päätöksentekijöiltä yhtiön johdolle. Tiedonsaanti, avoimuus ja toiminnan läpinäkyvyys heikkenee yhtiöittämisen myötä. Helsingissä metro- ja raitiovaunuliikenteessä ei ole muita toimijoita kuin kaupunki. Kiskot muodostavat luonnollisen monopolin, jonka yhtiöittämiselle ei ole tarvittavia perusteita tai edellytyksiä.

Valtuutetut Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Sami Muttilainen, Mai Kivelä, Ajak Majok, Suldaan Said Ahmed, Elina Kauppila, Minja Koskela, Titta Hiltunen, Tuomas Nevanlinna jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

Valtuutettu Laura Korpinen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Kaupungin tavoitteena tulee olla toimintojen avoimuus, ja HKL:n kohdalla se toteutuisi parhaiten nykyisessä muodossaan liikelaitoksena. Kun kyseessä on luonnollinen monopoli, olisi ollut erityinen tarve varmistaa, että raideliikenne säilyisi kaupungin omistuksessa. Omistuksen pysyminen kaupungilla pystyttäisiin varmistamaan parhaiten ilman yhtiöittämistä. Samalla estettäisiin se, ettei myöskään taloudellinen päätäntävalta siirtyisi pois kaupungin kontrollista ja näin äänestäjien "kuluttajansuoja" tulisi paremmin huomioitua päätöksenteossa. Konsernimuotoisessa yhtiörakenteessa henkilöstön asema erillisessä yhtiössä muodostuu turvattomaksi ilman raideliikenteeseen liittyvää kalustoa, raiteita ja liikennesopimuksia. Lisäksi yhtiöittäminen asettaa henkilöstön eriarvoiseen asemaan, sillä nykyiset työntekijät siirtyvät vanhoilla ehtoilla, mutta tulevaisuudessa rekrytoitavilla työntekijöillä vastaavia etuuksia ei tule olemaan samassa laajuudessa.

Valtuutetut Mari Rantanen ja Jussi Halla-aho jättivät eriävän mielipiteen samoin perusteluin.

13.12.2021

Valtuutetut Mika Raatikainen, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Tom Päckälén, Pirkko Ruohonen-Lerner ja Teija Makkonen jättivät eriyvän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin kuin valtuutetut Mia Haglund ja Laura Korpinen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.08.2021 § 133

HEL 2021-006057 T 00 00 00

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginkanslialle seuraavan lausunnon:

HKL:n johtokunta puoltaa liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä muuttamalla nykyinen liikelaitosmuotoinen HKL osakeyhtiöksi yhtenä kokonaisuutena, jolle siirtyy koko nykyinen HKL:n liiketoiminta metrotoimintojen omistus- ja järjestämisvastuita lukuun ottamatta.

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Johtokunta katsoo, että kokonaisuutena HKL:n hallintomuotoselvityksen, seudullisten selvitysten sekä tehdyn muun valmistelun perusteella yhtiömuoto tukee nykyistä liikelaitosmallia paremmin joukkoliikenneinvestointeihin ja -omaisuuteen sitoutuneiden pääomien tehokkaampaa hallintaa, joukkoliikenteen järjestämisen kokonaiskustannusten läpinäkyvyyttä, henkilöstön kehittämismahdollisuuksia sekä suurten joukkoliikennehankkeiden suunnitelmallista ja onnistunutta läpivientiä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Yhtiöittämisen vahvuuksia ovat johtokunnan näkemyksen mukaan erityisesti:

- Investointien rahoittamisen joustavuuden ja monipuolisuuden lisääntyminen.
- Yhtiö pystyy tekemään liiketaloudellisesti perusteltuja investointeja liikelaitosmuotoa joustavammin ja siten parantamaan omaa tuottavuuttaan ketterämmin kuin osana kaupungin investointitaloutta. Esimerkiksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) liikennöintikorvauksella rahoitettavat kalusto- ja varikkoinvestoinnit sekä tuotantovälineet ovat yhtiöittämisen myötä mahdollista tehdä liikelaitosmallia joustavammin, tarkoituksenmukaisemmin ja parempaan tuottavuuteen johtaen.
- Yhtiö rakenne tuo joustavuutta mm. organisaatorakenteen kehittämiseen sekä osaajien rekrytointiin.
- Yhtiömuoto mahdollistaa HKL:ää suuremman seudullisen organisaation kehittämisen. Suuremmalla organisaatiolla on paremmat suhteelliset resurssit alan kansainvälisen tason huippuosaamisen kehittämiseen. Tällöin on mahdollista kehittää myös henkilöstönäkökulmasta houkuttelevampia tehtäväkuvia ja organisaation sisäisiä urakehitysvaihtoehtoja.
- Joukkoliikenteen voimakas kasvu edellyttää jatkuvaa asiantuntijaresurssien kasvamista ja huippuosaamisen kehittämistä. Yhtiömuodossa HKL pystyy joustavammin vastaamaan työmarkkinoiden tilanteeseen ottaen huomioon erityisesti, että HKL kilpailee tästä resurssista jatkuvasti mm. yksityisten infra- ja liikennealan toimijoiden kanssa.
- Yhtiönä HKL voisi toimia saman yleissitovan työehtosopimuksen puitteissa kuin muut joukkoliikennemarkkinoilla toimivat yhtiöt, ja HKL pystyisi riittävän aikaisessa vaiheessa vaikuttamaan tulevan yleissitovan raideliikenteen työehtosopimuksen sisältöön. Työehtosopimuksen yleissitovuuden myötä myös mahdollisuus niin sanottuun TES-shoppailuun markkinoilla poistuisi, millä olisi yhteiskunnalle kokonaisuutena etuja tuovia vaikutuksia. Tämä myös helpottaisi kuljettajien siirtymisiä vanhoilta liikennöitsijöiltä uusille niissä tilanteissa, joissa HSL päättäisi kilpailuttaa liikennöintikokonaisuuksia.
- Yhtiömuoto mahdollistaa myös erilaisten ulkoisten palveluiden, esimerkiksi erilaisten IT-palveluiden valinnan ketterämmin ja paremmin yhtiön tarpeita palvelevammin kuin liikelaitosmuodossa.
- Toiminnan läpinäkyvyys ja tavoitteellisuus lisääntyvät.
- Yhtiöittämisen yhteydessä HKL:n ja kaupungin omaisuuden väliset rajapinnat määritetään yksiselitteisesti mikä osaltaan myös parantaa selkeyttä ja läpinäkyvyyttä (esim. maa-alueiden ja maanalaisten tilojen hallinta). Kun yhtiön ja kaupungin hallitsemien omaisuuserien rajapinnat määritellään nykyistä tarkemmin, voidaan myös näihin

joukkoliikenteeseen kohdistuvien ja HSL:n infrasopimuksen piirissä olevien investointien kustannusvastuut ja hyödyt rajata nykyistä paremmin niiden aiheuttajalle. Näin on mahdollista lisätä HSL:n muiden jäsenkuntien luottamusta Helsingin infrakustannusten hallintaan.

- Kun yhtiömuodossa palvelut ja infra on hinnoiteltava markkinaehtoisesti, paranee eri toimintojen kaikkien todellisten kustannusten esiintuleminen ja läpinäkyvyys, jolloin hyötyjä voidaan kohdistaa entistä tarkemmin. Päätöksiä tehtäessä kaikki kustannuskomponentit ovat nykyistä läpinäkyvämmiin esillä.
- Yhtiömuodossa HKL:llä on vahvemmat kannusteet kehittää uusia palveluita olemassa olevan osaamisen sekä omaisuuden pohjalta sekä parantaa pääomien hallintaa ja näistä saatavia tuottoja. Näitä ovat esimerkiksi kaluston vuokraus, liike- ja harrastetilojen vuokraus sekä liityntäpysäköinti- ja mikroliikkumisen palveluiden kehittäminen. Kannusteet myös tilojen vuokraukseen ja yhtiön tilojen käyttöasteen kasvattamiseen ovat yhtiömuodossa vahvemmat.
- Yhtiömuoto mahdollistaa Helsinkiä laajemman seudullisen organisaation, jolloin suuruuden synergia tuo taloudellista hyötyä kalusto-, varikko- ja infrahankinnoissa. Esimerkiksi kalustohankintoja voidaan kilpailuttaa suurempina kokonaisuuksina, minkä seurauksena hankinnat kiinnostavat laajempaa joukkoa toimijoita kansainvälisillä markkinoilla ja hankintojen yksikköhinnat laskevat sekä suuremman volyymin että tehokkaamman kilpailun johdosta.
- Seudullisesti yhteinen organisaatio luo myös edellytykset optimoida kokonaisuutta seudullisessa kaupunkiraideliikenteessä erillisten alueellisten organisaatioiden osaoptimoinnin sijaan. Laajempi seudullinen kokonaisuus mahdollistaa paremmin esimerkiksi henkilökunnan, varikoiden sekä liikkuvan kunnossapitokaluston yhteiskäytön yhteiskunnan kokonaisedun kannalta optimaalisesti ja kaupunkiraideliikenteen järjestelmän ja elinkaaren hallinnan paremman laadun toteutumisen.

Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa Vantaan kaupungin mukaantulon yhtiön omistajaksi niin, ettei Vantaa tule omistamaan sellaisia kokonaisuuksia, jotka eivät liity suunnitteilla olevaan Vantaan raitiotiehankeeseen. Vantaa on pitänyt tätä lähtökohtaa, joka konsernimuotoisessa yhtiössä mahdollistuu, keskeisenä edellytyksenä osallistumiselleen. Lisäksi yhtiöittäminen mahdollistaa myös muiden kaupunkien liittymisen myöhemmin kaupunkiliikenneyhtiön omistajiksi samalla periaatteella.

Yhtiötä perustettaessa johtokunta pitää korostettavan tärkeänä, että yhtiön tehtävänä on maksimoida yhteiskunnallista etua eikä esimerkiksi suppeasti yhtiön taloudellista etua. On yhteiskunnan kokonaisedun näkökulmasta olennaista, että yhtiö tavoittelee laaja-alaisesti kokonaisu-

den optimointia. Yhtiö toteuttaa toiminnassaan avoimuutta ja yhtiö toimii viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevan lainsäädännön tavoitteiden mukaisesti antaen yksilöille ja yhteisöille mahdollisuuden valvoa yhtiön toimintaa ja julkisten varojen käyttöä.

Yhtiö tuottaa kestävästä liikkumisesta palveluja, hallinnoi niihin liittyvää infrastruktuuria, varikoita ja vaunukalustoa sekä toteuttaa niihin liittyviä investointihankkeita seudulla laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi. Yhtiö on omistajilleen keskeinen väline kaupunkirakenteen kehittämiseen liittyvien maankäytöllisten ym. ratkaisujen mahdollistamisessa ja niihin liittyvien tavoitteiden toteuttamisessa. Yhtiö harjoittaa toimintaansa omistajiensa ja liikenteen tilaajana toimivan HSL:n tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta näkee kaupunkiliikenneyhtiön perustamisen nykyisessä tilanteessa tarkoituksenmukaisimmaksi ja järkevimmäksi tavaksi varmistaa kaupunkiraideliikenteen järjestelmätasoisesti tehokas toteutus seudulla tulevaisuudessa. Potentiaalia on erityisesti mahdollisuudessa keskittää niukka osaamisresurssi ja välttää tilanne, jossa luodaan kilpailevia organisaatioita tai riskiä osuoptimointiin.

Helsingin kaupunki on kaupunkiliikenneyhtiön suurin omistaja ja Helsingin kaupungin konserniohjaus käyttää merkittävää valtaa yhtiössä. Yhtiöittäminen tukee pitkän aikavälin tavoitteita varmistaa, että Helsinki ja muut omistajakaupungit ovat aktiivisia seudullisten joukkoliikennematkustajien edistäjiä, pääkaupunkiseudun raideliikenteellä on yhteiset tavoitteet ja niitä tukeva kustannustehokas palvelujen tuottamisrakenne, ja että seudulliset joukkoliikennematkustajat tukevat omistajien strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaupunkiraideliikennehankkeet kytkeytyvät Helsingin ja muidenkin mahdollisten omistajien keskeisimpiin kaupunkikehityskohteisiin ja HKL:n yhtiöittämisen yhtenä tavoitteena on varmistaa toiminnan ketteryys niin, että tavoitellun kaupunkikehityksen toteutumiselle voidaan raidehankkeiden osalta antaa mahdollisimman vahva tuki.

Johtokunta pitää yhtiölle luonnosteltua omistajastrategialuonnosta hyvänä. Omistajastrategiassa näkyvät vahvasti yhteiskunnan kokonaisuuden tavoittelu ja kokonaisuuden optimointi. Omistajastrategia asettaa myös kunnianhimoiset haasteelliset tavoitteet toimialan edelläkävijyydestä Euroopassa (elinkaari- ja kustannustehokkuus, vaikuttavuus ja vastuullisuus) sekä orientoi vahvasti asiakaskeskeisyyteen, tuotantovarmuuteen ja Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Johtokunta pitää lisäksi seuraavia aiheita tärkeinä otettavaksi huomioon päätöksenteossa ja yhtiöittämisen täytäntöönpanossa:

- HKL:n henkilöstön tulee kokonaisuudessaan siirtyä uuden yhtiön palvelukseen nk. vanhoina työntekijöinä.
- Yhtiön merkittävässä investoinneissa kaupungin omistajaohjaus ja kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttaminen on tärkeää varmistaa näiden investointien hankesuunnitelmien käsittelyllä kaupungin toimielimissä.
- Yhtiön juoksevaa toimintaa koskeva ennakkoratkaisu Verohallinnolta tulee olla käytettävissä ja sisällöltään myönteinen kaupunginhallituksen käsitellessä esitystä HKL:n yhtiöittämisestä elokuussa 2021.

Johtokunnan kanta HSL:n lausunnossaan esittämiin seikkoihin

15.6.2021 hallituksen kokouksessa antamassaan lausunnossaan yhtiöittämisestä (esityksen liite 7) HSL esitti suosituksia Helsingin kaupungille. HSL on perustettavalle yhtiölle olennaisen tärkeä strateginen kumppani, jonka tavoitteiden toteutuminen on yhteiskunnan kokonaisuuden kannalta tärkeää. Seuraavassa johtokunta ottaa kantaa kuhunkin HSL:n esiin nostamaan suositukseen.

Lausunnossaan HSL esitti Helsingille, että mahdollisen uuden yhtiön perustamisessa ja omistajaohjauksessa tulee varmistaa seuraavien tavoitteiden toteutuminen:

”1) Yhtiön omistus, hallintorakenne ja yhtiöjärjestys täyttävät julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit siten, että yhtiön ja HSL:n välillä voidaan tehdä erityisalojen hankintalain 26 § ja erityisalojen hankintadirektiivin 28 artiklan 4. kohdan mukaisia viranomaishankintayksiköiden välisiä yhteistyösopimuksia.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän edellytyksen täytyminen on ollut valmistelun lähtökohta ja tässä keskeisessä asiassa onnistumisen varmistamiseksi ovat niin HKL kuin HSL käyttäneet myös ulkopuolista asiantuntija-apua. Tätä asiantuntemusta hyödynnetään vielä yhtiön perustamisasiakirjojen viimeistelyssä, jotta asia parhaalla mahdollisella tavalla on päätöksenteossa otettu huomioon.

”2) Näihin edellytyksiin ei myöhemminkään tehdä muutoksia, jotka vaarantaisivat yhtiön ja HSL:n välisten sopimusten oikeudellisen perustan.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Tämän varmistaminen on niin yhtiön, sen omistajien kuin HSL:n intresseissä. Siksi ei myös ole nähtävissä riskiä asiassa toisin toimimiseksi.

”3) Yhtiö ja sen omistajat ilmoittavat markkinoiden tiedoksi, että yhtiön strategiaan ei tule kuulumaan osallistuminen julkisiin tarjouskilpailuihin,

vaan se sitoutuu edistämään tasapuolisten kilpailtujen markkinoiden kehittämistä.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Asia on lähtökohtana kirjattuna esimerkiksi yhtiön pääomistajan (Helsingin kaupunki) luonnostelemassa omistajastrategiassa ”Yhtiö toimii omistajien- ja sidosyksikkönä, eikä osallistu joukkoliikenteen liikennöinnin mahdollisiin kilpailutuksiin”. Yhtiön toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, varikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutukset onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämän asian viestiminen markkinoille voidaan toteuttaa HSL:n kanssa yhdessä sovittavalla tavalla yhtiön ja sen omistajan toimesta.

”4) Yhtiö sitoutuu yhteistyössään HSL:n kanssa tuottamaan, raportoi- maan ja luovuttamaan toimintaansa koskevia tietoja tilaajaohjausta ja hankintamenettelyjä varten avoimesti ja vetoamatta yhtiön liikesalai- suuteen.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa, siten kuin erikseen sovitaan. Yhtiöllä itsellään ei ole liikesalaisuuksia HSL:n suuntaan. Päinvastoin yhtiön lähtökohtana on yhtiön toiminnan kehittäminen yhteiskuntaa parhaimmalla tavalla palvelevaksi mahdollisimman laajasti yhteiskunnallisten organisaatioiden, kuten HSL, osaamista hyödyntäen ja yhteiseen tietopohjaan perustaen. On kuitenkin mahdollista, että joihinkin yhtiön markkinoilta hankkimiin palveluihin liittyen näitä palveluja toimittavilla yrityksillä on liikesalaisuuksia, joita yhtiön ei ole sallittua toimittaa julkisuuteen. Yhtiö pyrkii toiminnassaan välttämään tällaiset tilanteet ja ottamaan asian huomioon esimerkiksi sopimuksia laatiessaan.

”5) Yhtiö kykenee kantamaan liiketoimintavastuun oman toimintansa kustannustehokkuudesta, laadusta, turvallisuudesta ja riskienhallinnasta siten, että yhtiön mahdollisten virhearvioiden tai laiminlyöntien kustannukset ja haitat eivät siirry HSL:n jäsenkuntien ja joukkoliikenteen matkustajien kannettavaksi.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. HKL:n yhtiöittäminen parantaa edellytyksiä tehdä HKL:n toiminnasta yhä laadukkaampaa ja korkeatasoisempaa. Tämän johdosta riskit HSL:n suuntaan pienenevät nykytilanteeseen verrattuna.

”6) Yhtiö järjestää hallinnassaan olevan kaupunkiraideliikenteen toimintaympäristön, erityisesti liikenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja muiden toimitilojen hallinnan siten, että näiden käyttöehdot ja kustan-

nukset kilpailutetuille operaattoreille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, vakaita ja markkinaneutraaleja.”

Johtokunta: HKL on asiasta HSL:n kanssa samaa mieltä. Yhtiön tavoite on yhteiskunnallisen edun tuottaminen ja tämä tarkoittaa esimerkiksi HSL:n toiminnan tukemista mahdollisimman laajassa mitassa. Yhtiön toiminnan yksi keskeinen peruste on luoda edellytyksiä (mm. infra, varikot, vaunut), jotta HSL:n järjestämät mahdolliset liikenteen kilpailutukset onnistuvat mahdollisimman hyvin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi liikenteenohjauksen, kaluston, varikoiden ja muiden toimitilojen hallintaa siten, että näiden käyttöehdot ja kustannukset kilpailutetuille operaattoreille ovat läpinäkyviä, kohtuullisia, vakaita ja markkinaneutraaleja

HSL esitti myös, että HSL:n johtoa ja asiantuntijoita tulisi edelleen osallistaa yhtiöittämisshankkeen valmistelun loppuvaiheessa. Näin on toimittu ja on tarkoitus edelleen niin jatkovalmistelussa kuin yhtiön toiminnan aikanaan toimia. Mahdollisimman hyvä yhteistyö HSL:n kanssa on tärkeä edellytys yhteiskunnan kokonaisedun tuottamisen näkökulmasta.

HSL suosittelee lisäksi, että kaupunkiliikenneyhtiön omistajat huolehtivat siitä, että yhtiön hallituksessa ja toiminnan tarkastuksessa on käytävissä puolueetonta joukkoliikennetoimialan asiantuntemusta ja kokemusta. Tämä on varmasti myös Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaista kaupungin asettaessa henkilöitä yhtiön hallitukseen ja toiminnan tarkastukseen.

HSL esitti myös, että Helsingin ja kaupunkiliikenneyhtiön tulee varautua Helsingin kaupunkipyöräpalvelun tilaajatehtävien siirtämiseen HSL:lle viimeistään nykyisen sopimuksen päättyessä. Tämä seikka ei varsinaisesti liity yhtiön perustamiseen vaan kaupunki tekee asiassa tarkoituksenmukaisuusharkintaa asian ollessa ajankohtainen riippumatta siitä toimiiko HKL liikelaitos- vai yhtiömuodossa.

Lisäksi HSL esitti, että HKL:n nykyisten muuhun kuin raideliikenteeseen liittyvien tehtävien järjestämistapaa valmistellaan yhdessä HSL:n kanssa ja näihin tehtäviin osoitetaan Helsingin puolella riittävät resurssit erityisesti bussiliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tässä asiassa HSL:llä oli lausuntoa antaessaan virheellinen käsitys siitä, että perustettavaan yhtiöön siirtyisi vain raideliikenteeseen liittyvät HKL:n tehtävät. Yhtiöön on kuitenkin siirtymässä HKL:n nykyinen toiminta lähikohtaisesti kokonaisuudessaan ja joukkoliikenteen eri tehtävien hoitoon liittyvät synergiat säilyvät ja edelleen vahvistuvat. Erillisten resurssien osoittaminen Helsingin kaupungin organisaatiossa ei siis ole tarpeen.

Pöytäkirjan tarkistaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Samalla johtokunta tarkasti pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Käsittely

26.08.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausunnon perusteluita:

Kpl 80 muutetaan seuraavasti: "Liikelaitos varmistaa, että metrojärjestelmän turvallisuus järjestetään liikennepalvelulain, raideliikennelain sekä liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) antaman kaupunkiraideliikennemääräyksen velvoittaman turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisesti"

Kpl 83 muutetaan seuraavasti: "Toimitusjohtajan lisäksi liikenneliikelaitoksella on liikelaitoksen hallinnosta ja talousasioista vastaavaa työvoimaa sekä riittävä turvallisuusvastuiden edellyttämä turvallisuudesta vastaava organisaatio."

Palautusehdotus:

Anu Suoranta: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevissa malleissa

Kannattaja: Samuli Voutila

13.12.2021

Vastaehdotus:

Minna Salminen: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen:

Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Kannattaja: Sini Korpinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautetaan päätös valmisteluun niin, että johtokunnalle tuodaan päätöksenteon tueksi yhtiömallin lisäksi muita seudullisen raideyhteistyön toteuttamisen vaihtoehtoja.

Eri mallien arvioinnissa on huomioitava miten toteutetaan toiminnan avoimuus, turvataan henkilöstön nykytyöehtojen vähimmäistason pysyvyys muutostilanteessa mukaan lukien uusien työntekijöiden työehtojen yhdenvertaisuus sekä työntekijöiden asema hallinnossa ja päätöksenteossa sekä kaupungin poliittisen tavoitteenasettelun ohjaavuus.

Seudullisen raideyhteistyön jatkovalmistelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että noudatetaan vastuullista työnantajapolitiikkaa. Ylikunnallisen raideyhteistyön tarkoitus ei ole tuoda yhteistyön osapuolille säästöjä henkilöstökuluissa. Uusien ja vanhojen työntekijöiden on oltava yhdenvertaisessa asemassa. Valmistelun aikana tulee käydä yhteiskunnallinen keskustelu eri mallien vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä niiden tuomiin hyötyihin ja riskeihin veronmaksajille.

Lisäksi valmisteluun tulee ottaa riittävä aikaikkuna, jotta seudullisen yhteistyön kartoittaminen sekä tarpeenmukaisuus voidaan taata tulevissa malleissa

Jaa-äännet: 7

Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen

13.12.2021

Ei-äännet: 2
Anu Suoranta, Samuli Voutila

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tehdään seuraava lisäys "HKL:n johtokunta puoltaa.." kappaleen (2) yhteyteen: Samalla johtokunta toteaa, että ennen asian lopullista päätöksentekoa tulee varmistaa seudun kaupunkien poliittisen johdon yhteisymmärrys ja yhteinen näkymä mallin hyväksyttävyydestä ja tarkoituksenmukaisuudesta. Yhtiössä tulee myös varmistaa laajan avoimuuden noudattamisen periaate ja turvata henkilöstön asema.

Jatkovalmistelussa ja siirtymään valmistauduttaessa on tavoiteltava mahdollisimman avointa keskustelua yhtiön vaikutuksista seudun asukkaiden liikkumisen palvelutasoon, sekä yhtiön tuomiin hyötyihin ja mahdollisiin riskeihin.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 8
Niklas Kaskeala, Sini Korpinen, Pekka Pirkkala, Minna Salminen, Mirita Saxberg, Aino Tuominen, Joonas Turtiainen, Samuli Voutila

Tyhjä: 1
Anu Suoranta

Poissa: 0

19.08.2021 Pöydälle

13.08.2021 Pöydälle

11.08.2021 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

§ 924

Kaupunginhallituksen myöntämät yleisavustukset vuodelle 2022

HEL 2021-008200 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite1 Avustuskuulutus 2022
- 2 Liite2 Khs yhteenveto yleisavustukset 2022
- 3 Liite3 Avustusten yleisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää yleisavustuksia talousarviokohdalta 1 30 02 (Kaupunginhallituksen avustukset) yhteensä 853 200 euroa vuonna 2022 seuraavasti:

Hakija	euroa
Alvar Aalto -säätiö	15 000
Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry.	6 000
Föreningen Luckan rf.	3 000
Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuki ry.	34 800
Helsingin kaupunkiosayhdistykset ry Helka	100 000
Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry.	95 800
Helsingin Pohjola-Norden i Helsingfors rf.	6 640
Helsingin Polkupyöräilijät ry.	7 000
Helsingin yhteisjärjestö JHL ry.	187 657

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta	0
Helsinki-Seura ry.	16 370
Helsingin loma- ja virkistysyhdistys ry.	6 000
Hyötykasviyhdistys ry.	54 000
Norr om Stan rf.	3 000
Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry.	3 930
Suomen Rauhanliitto ry.	17 700
Tekniikka ja Terveys KTN Helsinki ry.	12 837
Avustukset yleisten saunojen toiminnan tukemiseen, kansliapäällikön käytettäväksi	17 820
Kunnallisen tiedotustoiminnan järjestäminen, kansliapäällikön käytettäväksi	2 555
Opaskoulutuksen järjestäminen, kansliapäällikön käytettäväksi	6 490
Veteraanijärjestöjen vuokrat, kansliapäällikön käytettäväksi	17 820
Harkinnanvaraiset avustukset, kansliapäällikön käytettäväksi	238 781

Esittelijän perustelut

Yleistä

Helsingin kaupungin avustuskuulutus julkaistiin 3.12.2020 (Helsingin kaupungin verkkosivut, Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet). Kuulutuksen mukaan kaupunginhallituksen myöntämiä avustuksia vuodelle 2022 tuli hakea 30.4.2021 klo 16.00 mennessä. Helsingin kaupungin yleisavustukset on tarkoitettu rekisteröityjen yhteisöjen yleisesti hyödylliseen toimintaan. Kaupunginhallituksen yleisavustusta voi hakea toimintaan, jota muut toimialat eivät avusta (liite 1).

Kuulutuksessa kerrottiin, että avustushakemusten jättäminen tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti Helsingin kaupungin asiointipalvelusivustolla (<https://asiointi.hel.fi>) hakuajana ja kirjallinen ohje sähköisen lomakkeen täyttämiseen löytyy internetistä. Toissijaisesti avustusta voi hakea paperisella lomakkeella.

Hakemusta täydentämään avustuksen hakijan tuli toimittaa seuraavat liitteet: toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2022, vahvistettu tuloslaskelma ja tase sekä toimintakertomus edelliseltä päättyneeltä tilikaudelta, jäljennös tilintarkastuskertomuksesta tai toiminnantarkastuskertomuksesta edelliseltä päättyneeltä tilikaudelta ja vuosikokouksen pöytäkirja (yhdistyksen kokous, jossa päätetty edellisen tilikauden tilin-

päätöksestä). Lisäksi tuli toimittaa kopio yhdistyksen tiliotteesta tai muu todistus tilinomistajasta sekä yhteisön säännöt, jos kyseessä oli uusi hakija tai jos nämä tiedot ovat muuttuneet edellisen hakemuksen jälkeen.

Kaupunginhallitukselle osoitettuja avustushakemuksia vuodelle 2022 saapui sähköiseen järjestelmään yhteensä 17 kappaletta. Jyty Metro-poli ry perui vuoden 2022 avustushakemuksen. Yhdistys ei jatka Stansvikin kartanoalueen vuokrasopimusta, eikä hae kaupungilta avustusta tilojen vuokraan ja ylläpitoon.

Avustuksiin käytettävissä oleva rahoitus

Vuoden 2022 talousarvioon sisältyvässä liitteessä 1 on sidottu avustukset osalle yhteisöjä. Muista avustuksista päättää kaupunginhallitus sekä asianomainen lauta- tai johtokunta. Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 vahvistaman vuoden 2022 talousarvion talousarviokohdan 1 30 02 (Kaupunginhallituksen avustukset) avustusmääräraha kaupunginhallituksen käytettäväksi on 2 348 000 euron suuruinen. Tämä on saman verran kuin vuonna 2021.

Kaupunginhallituksen avustusmäärärahasta kaupunginvaltuusto on päättänyt sitovina avustuksina Helsingin kaupungin 450-vuotistaiteilijatalo-säätiölle 50 000 euroa, Helsingin seudun kesäyliopistosäätiölle 156 800 euroa, Y-Säätiölle 109 000 euroa ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:lle 83 000 euroa. Vuosaaren Urheilutalolle maksettavaa, sopimukseen perustuvaa avustusta Mosaiikkitorin pysäköintilaitoksen 126 autopaikan hoito- ja rahoitusvastikekustannuksiin on kasvatettu kustannusten nousun takia 8 000 eurolla. Muiden yhteisöjen avustukset (sis. kaupunginhallituksen yleisavustukset ja muut avustukset kansliapäällikön käyttöön) pienentyvät edellisen korotuksen johdosta 8 000 euroa.

Tällä esityksellä kaupunginhallitus päättää muiden yhteisöjen avustusten 853 200 euron suuruisen määrärahan käytöstä. Tämä avustusmääräraha pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2021, joten avustuksiin esitettävät summat ovat pääosin edellisvuoden tasolla.

Lisäksi asukasosallisuuden avustuksiin on talousarviossa sidottu 1 096 000 euroa. Asukasosallisuuden avustuskokonaisuus käsitellään kaupunginhallituksessa erikseen omana asiakohdanaan.

Hakemusten käsittely

Avustushakemusten käsittely ja avustusehdotusten valmistelu toteutettiin kaupungin avustusten yleisohjeen (28.10.2019 § 723) mukaisesti. Käsittelyn yhteydessä selvitettiin hakijalle myönnetyn edellisen avus-

tuksen käyttö. Edelliseksi avustukseksi katsottiin vuodelle 2020 myönnetty avustus. Uuden avustuksen saamisen edellytyksenä on kaupungin ohjeen mukaisesti, että edellisen avustuksen käyttö on raportoitu.

Käyttöselvityksen yhteydessä laadittiin taulukko, jossa on listattu avustushakemuksen jättäneiden yhdistysten sekä muiden ao. kohtaan kuuluvien avustusmäärärahojen jako vuodelta 2021, vuodelle 2022 haettu avustussumma sekä ehdotus vuoden 2022 avustukseksi. Lisäksi taulukkoon on sisällytetty haetun avustuksen käyttötarkoitus ja perustelu. Taulukko on liitteenä 2.

Lisäksi hakemuksia käsiteltäessä huomioitiin avustusten hakijoiden harjoittama taloudellinen toiminta EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä tuki tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Ennen avustuspäätöksen tekemistä on arvioitu avustusten saajien toimintaa huomioiden valtiontukisäännökset. Avustuksen saajat eivät harjoita taloudellista toimintaa, jonka tukeminen houkuttelisi asiakkaita tai investointeja muista maista kuin marginaalisesti eikä toimenpide vaikuta siten jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196, 197.)

Avustuksen saajista Hyötykasviyhdistys ry:n avustus on myönnetty vuosille 2019, 2020 ja 2021 de minimis -tukena eli niin kutsuttuna vähämerkityksellisenä valtiontukena. Yhdistyksen toiminnasta tehdyn uudelleen arvioinnin jälkeen avustusta ei myönnetä vuodelle 2022 de minimis -tukena. Komissio on valtiontuen käsitettä koskevassa tiedonannossa todennut, ettei julkinen tuki, joka koskee vapaa-ajan tilaa, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista, ole valtiontukea, joka vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto 2016/C 262/01 kohta 197). Hyötykasviyhdistyksen yleisötilojen ja talvipuutarhan vuokran tukeminen ei vaikuta siten jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Hyötykasviyhdistyksen siementen myynti verkkokaupassa ei myöskään vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sillä yhdistyksen myynti suuntautuu kotimaahan.

Alvar Aalto -säätio haki toiminta-avustusta 15 000 euroa vuodelle 2022. Esiityksen mukainen avustussumma on 15 000 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan säätioillä ei ole henkilö- tai yhteisöjäseniä.

13.12.2021

Eurooppalainen Pääkaupunkiseutu ry. haki toiminta-avustusta 14 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 6 000 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 1 506 henkilöjäsentä, joista 1 300 on helsinkiläisiä.

Föreningen Luckan i huvudstadsregionen rf. haki toiminta-avustusta 60 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 3 000 euroa. Kaupunginhallitus totesi (Khs 28.9.2015), että kaupunginhallituksessa 7.1.2014 käsitellyn Avustustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti useasta virastosta avustusta hakevien moniavusteisten kaksikielisten järjestöjen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle (järjestöt: Föreningen Luckan rf. ja Norr om Stan rf.). Kuitenkin siten, että yhdistyksille voidaan myöntää avustuksia myös muista kaupungin virastoista, jos avustettava toiminta kohdistuu erityisesti virastoa tukevaan toimintaan ja toimintaa arvioidaan viraston kriteereillä. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on kahdeksan henkilöjäsentä, joista neljä on helsinkiläisiä.

Helsingin kaupungin akavalaisten lomatuki ry. haki toiminta-avustusta 34 800 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 34 800. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 9 500 henkilöjäsentä, joista 9 500 on helsinkiläisiä. Lisäksi yhteisöllä on yksi helsinkiläinen yhteisöjäsen.

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry. haki toiminta-avustusta 128 300 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 100 000 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 70 helsinkiläistä yhteisöjäsentä.

Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ry. haki toiminta-avustusta 106 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 95 800 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 27 helsinkiläistä yhteisöjäsentä.

Helsingin Pohjola-Norden haki toiminta-avustusta 8 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 6 640 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 600 henkilöjäsentä, joista 580 on helsinkiläisiä.

Helsingin Polkupyöräilijät ry. haki toiminta-avustusta 15 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 7 000 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta.

hin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 1 443 henkilöjäsentä, joista 1 083 on helsinkiläisiä. Lisäksi heillä on yksi helsinkiläinen yhteisöjäsen.

Helsingin yhteisjärjestö JHL ry. haki toiminta-avustusta ja vuokra-avustusta yhteensä 191 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 187 657 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 13 879 henkilöjäsentä.

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta haki toiminta-avustusta 25 000 euroa vuodelle 2022. Avustusta haetaan ylioppilaskunnan ylläpitämän perheellisille opiskelijoille tarkoitetun lastenhoitopalvelun työntekijän palkkauskustannuksiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja tätä aiemmin varhaiskasvatusvirasto on myöntänyt lastenhoitopalvelun ja kerhotoiminnan järjestöavustuksia vuoteen 2020 saakka. Avustus on kohdistunut alle kouluikäisten lasten varhaiskasvatuspalveluja täydentävän lastenhoitopalvelun ja varhaiskasvatuspalvelun rinnalla arkisin päiväaikaan toteutettavaan kerhotoimintaan. Helsingin yliopiston ylioppilaskunnalle on myönnetty kyseistä avustusta vuosina, jolloin he ovat sitä hakeneet.

Avustusta ei esitetä hyväksyttäväksi. Helsingin kaupungin yleisavustukset on tarkoitettu rekisteröityjen yhteisöjen yleisesti hyödylliseen toimintaan ja kaupunginhallituksen yleisavustusta voi hakea toimintaan, jota muut toimialat eivät avusta. Vuonna 2021 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala lakkautti alle kouluikäisten varhaiskasvatuspalvelujen ulkopuolella olevien lasten harrastustoiminnan avustukset kokonaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa sekä Viikissä että Katajanokalla alle kouluikäisille lapsille maksutonta kerhopalvelua, jossa on ollut vapaita paikkoja. Kerhotoiminta on avointa suunnitelmallista varhaiskasvatusta, jossa on kelpoiset työntekijät ja toiminta on osa joko varhaiskasvatusyksikköä tai leikkipuistoyksikköä. Kerhojen käyttö ei sulje pois kotihoidon tukea, joka on ollut tärkeä näkökulma opiskelijoille. Toimiala ei ole nähnyt tarpeelliseksi rahoittaa palvelua avustusten kautta, koska se toteuttaa sitä jo toimialan omissa palveluissa. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 26 191 henkilöjäsentä.

Helsinki-Seura ry. haki toiminta-avustusta 16 370 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 16 370 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 477 henkilöjäsentä, joista 439 on helsinkiläisiä.

Helsingin yliopiston ylioppilaskunta haki vuokra-avustusta 6 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 6 000

euroa. Vuoden 2022 vuokra-avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 56 helsinkiläistä henkilöjäsentä.

Hyötykasviyhdistys ry. haki vuokra-avustusta 54 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 54 000 euroa. Vuoden 2022 vuokra-avustus on kaupunkiympäristötoimialan ilmoituksen mukainen. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 6 466 henkilöjäsentä, joista 3 050 on helsinkiläisiä. Lisäksi heillä on 14 yhteisöjäsentä, joista seitsemän on helsinkiläisiä.

Norr om Stan rf. haki toiminta-avustusta 6 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 3 000 euroa. Kaupunginhallitus totesi (28.9.2015), että kaupunginhallituksessa 7.1.2014 käsitellyn Avustustyöryhmän ehdotuksen mukaisesti useasta virastosta avustusta hakevien moniavusteisten kaksikielisten järjestöjen avustaminen keskitetään kaupunginhallitukselle (järjestöt: Föreningen Luckan rf. ja Norr om Stan rf.). Kuitenkin siten, että yhdistyksille voidaan myöntää avustuksia myös muista kaupungin virastoista, jos avustettava toiminta kohdistuu erityisesti virastoa tukevaan toimintaan ja toimintaa arvioidaan viraston kriteereillä. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 27 yhteisöjäsentä, joista 14 on helsinkiläisiä.

Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto ry. haki toiminta-avustusta 4 000 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 3 930 euroa. Vuoden 2022 avustus on vuoden 2021 tasolla, koska avustusmäärärahoihin ei tullut muutosta vuoden 2021 tasosta. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 2 745 henkilöjäsentä, joista 962 on helsinkiläisiä.

Suomen Rauhanliitto ry. haki toiminta-avustusta 17 800 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 17 700 euroa. Avustus kohdennetaan tontinvuokraan. Vuoden 2022 vuokra-avustus on kaupunkiympäristötoimialan ilmoituksen mukainen. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 16 yhteisöjäsentä, joista 12 on helsinkiläisiä.

Tekniikka ja terveys KTN Helsinki ry. haki toiminta-avustusta ja vuokra-avustusta yhteensä 25 200 euroa vuodelle 2022. Esityksen mukainen avustussumma on 12 837 euroa. Vuoden 2022 avustus on samalla tasolla kuin vuonna 2021. Yhteisön ilmoituksen mukaan heillä on 900 henkilöjäsentä.

Avustuspäätöksistä ilmoittaminen ja avustusten maksatus

Avustuspäätöksistä ilmoitetaan kaikille hakemuksen lähettäneille. Helsingin kaupungin avustusten myöntämistä ohjaavien yleisohjeiden mu-

13.12.2021

kaisesti (Khs 28.10.2019 § 723) avustukset maksetaan seuraavasti: alle 8 000 euron suuruiset avustukset yhtenä eränä, 8 000 – 40 000 euron suuruiset avustukset kahtena eränä ja yli 40 000 euron suuruiset avustukset neljänä eränä. Erillistä maksatuspäätöstä ei tehdä.

Ennakkotieto vuoden 2023 avustusten hakemisesta

Vuoden 2023 avustusten hakua koskeva kuulutus julkaistiin 2.12.2021 lehdissä (Helsingin sanomat ja HBL) ja kaupungin internetsivuilla. Kuulutuksen mukaan kaupunginhallituksen myöntämiä avustuksia vuodelle 2023 tulee hakea 30.4.2022 klo 16.00 mennessä. Helsingin kaupungin yleisavustukset on tarkoitettu rekisteröityjen yhteisöjen yleisesti hyödylliseen toimintaan. Kaupunginhallituksen yleisavustusta voi hakea toimintaan, jota muut toimialat eivät avusta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite1 Avustuskuulutus 2022
- 2 Liite2 Khs yhteenveto yleisavustukset 2022
- 3 Liite3 Avustusten yleisohjeet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 925

**Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuusavustukset
vuonna 2022**

HEL 2021-010073 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen Asukastalo Ankkurin osalta sekä päätti myöntää asukasosallisuuden avustuksia vuoden 2022 talousarvion kohdalta 1 30 02 seuraavasti:

Hakija	euroa
Arabian Asukastalot ry	17 500
Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki kaupunginosayhdistys ry	17 500
Hertsikan pumppu -osuuskunta	31 700
Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry	60 000
Kaarela-Seura ry	65 100
Kalliolan Settlementti ry	142 400
Kansan Radioliitto-Folkets radioförbund ry	12 500
Konala-Seura ry	30 200
Kruununhaan Asukasyhdistys -Föreningen för Invånarna i Kronohagen ry	32 000
Kumpula-Toukola Kylätilayhdistys ry	53 800
Kytösuontien Pysäköinti Oy	35 000
Käpylän Yhdyskuntaklubi ry	46 700
Laajasalo - Degerö Seura ry	38 000
Lauttasaari-Seura ry	20 500
Malminkartanon asukasyhdistys ry	35 000
Maunula-Seura ry	9 500
Myllypuro-Seura ry	42 100
Pihlajisto-Viikinmäki asukasyhdistys PNV ry	24 000
Pohjois-Haaga Seura ry	14 000
Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry	24 400
Roihuvuori-seura ry	54 000
Tapanilan Kylätila ry	55 000
Toimintakeskus Semja ry	41 900
Töölön kaupunginosat – Töölö ry	38 000
Vesalan Pienkiinteistöyhdistys ry	30 000
Viihdepalvelu Esirippu Oy	68 500
Yhteismaa ry	17 000

Östersundom-seura ry

12 500

Lisäksi kaupunginhallitus päätti hylätä seuraavien hakijoiden avustushakemukset: Vanhusten turva sr, FEMMA Planning Oy, Koillis Seura ry, Eridan ry, Pikku Huopalahtiseura ry ja Maunulan Spinni ry.

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015 § 921, että useasta virastosta avustusta hakeville moniavusteisille kaksikielisille järjestöille myönnettävistä avustuksista päätetään kaupunginhallituksen yleisavustuksia koskevan päätöksenteon yhteydessä. Föreningen Luckan r.f:n jättämä avustushakemus kuuluu edellä mainitun päätöksen mukaisesti kaupunginhallituksen yleisavustuksen piiriin.

Kaupungin myöntämä asukasosallisuuden avustus ei kuulu valtioneuvoston säännösten soveltamisalaan, koska kyse on vapaa-ajan tilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista (Komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi
Titta Reunanen, Vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet
- 2 Yhteenvedo asukasosallisuuden avustuksista vuosi 2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

MÄÄRÄRAHA 2022

1 096 000 euroa

ASUKASOSALLISUUDEN YLEIS- JA TOIMINTA-AVUSTUKSET YHTEENSÄ

1 068 800

PIENAVUSTUKSIIN JÄÄ

27 200 euroa

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015 § 921, että yhteisöjen ylläpitämien asukastalojen vuokrat ja ylläpito sekä toiminnan koordinointi asukastaloilla ja kaupunginosissa keskitetään kaupunginhallitukselle vuodesta 2017 alkaen. Kaupungin lautakunnat ja toimialat myöntävät edelleen avustuksia asukastaloilla järjestettävään lautakuntien omaan substanssiin liittyvän ja täydentävän toiminnan tukemiseen.

Asukastosallisuuden avustusten avustuslajit vuonna 2022 ovat:

- Asukastosallisuuden yleisavustus, joka on tarkoitettu muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin.
- Asukastosallisuuden toiminta-avustus, joka on tarkoitettu asukastosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen.

Asukastosallisuuden yleis- ja toiminta-avustukset valmistellaan vuosittain kaupunginhallituksen päätettäväksi

Kaupunginhallitus päätti 25.6.2018 § 460, että 1.6.2018 lukien viestintäjohtaja päättää asukastosallisuuden pienavustusten myöntämisestä, jos haettu avustus on enintään 3 000 euroa.

Pienavustukset ovat luonteeltaan erilaisia kuin yleis- ja toiminta-avustuslajit, jotka kohdistuvat laajempiin ja vakiintuneempiin toimintakokonaisuuksiin ja joissa on kiinteä rajoitettu hakuaika. Pienavustuksilla ei ole kiinteää hakuaikaa, mikä mahdollistaa vuoden kuluessa nopean ja ketterän reagoinnin kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin. Pienavustusten hakijoina voivat olla myös rekisteröitymättömät toimijat ja ryhmät.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö on valmisteluvastuussa kaikissa asukastosallisuuden avustuslajeissa.

Avustuskriteerit

Asukasosallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan. Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumisen, vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden, alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustusten hakijoina voivat olla rekisteröidyt yhteisöt, kuten asukas- sekä kaupunginosayhdistykset, muut yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, sosiaaliset yritykset, asukastaloja hallinnoivat pysäköintiyhtiöt ja muut yritykset, sikäli kun avustettava toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Helsingin kaupungin asukkaisiin. Yritysmuotoisiin hakijoihin sovelletaan kaupungin yleisiä ohjeita. Asukasosallisuuden pienavustuksia voivat hakea myös rekisteröitymättömät toimijat kuten kaupunginosaliikkeet ja erilaiset toimintaryhmät.

Toiminnan tulee edistää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta. Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän.

Hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Hakijalta edellytetään toiminnan tulosten ja hyötyjen näkyväksi tekemistä ja niistä raportointia.

Nämä kriteerit täydentävät Helsingin kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavia yleisohjeita, jotka kaupunginhallitus hyväksyi 28.10.2019 § 723. Yleisohjeet ovat päätöksen liitteenä.

Selvitys Asukastalo Ankkuri

Asukastalo Ankkuri on ollut kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustusten piirissä vuodesta 2017. Kaupunginhallitus myönsi (11.1.2021 § 33) Ankkurin toimintaan 60 900 euroa. Päätöksessä huomioitiin kaupungin nuorisotalon muutosta johtunut asukastalon tilakustannusten nousu 20 000 euroa. Samalla kaupunginhallitus päätti, että vuoden 2021 aikana tulee selvittää, miten tilan hallinta ja mahdollinen toiminnallinen yhteistyö kaupungin kanssa voidaan järjestää pysyväälle pohjalle.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö on vuoden 2021 aikana tavannut sekä asukastaloyhdistyksen toimijoita, että keskustellut toimialojen kanssa mahdollisesta toiminnallisesta yhteistyöstä. Lisäksi on pyydetty lausunnot kulttuuri- ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön, sosiaali- ja terveystoimen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkemyksistä toiminnallisen yhteistyön osalta. Määräaikaan mennessä saatiin kulttuuri- ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön ja sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtajien lausunnot. Lausuntojen mukaan kaupungin palvelutuotannossa ei nähdä mahdollisuutta sellaiseen toiminnalliseen yhteistyöhön, joka järjestäisi Ankkurin toiminnan pysyväälle pohjalle.

Asukastalo Ankkuri toimii Herttoniemenrannassa kaupungin omistamassa rakennuksessa (Paasivaarankatu 6). Tällä hetkellä rakennuksessa on tyhjänä 385 m² tilojen käyttörajoituksista johtuen. Asukastaloyhdistys Ankkuri aloitti toimintansa tiloissa vuonna 1998 ja asukastalo-toiminta on jatkunut siitä asti keskeyttämättä pienin muutoksin tähän päivään asti. Vuonna 2020 aikana talon ylläpito siirtyi kokonaan yhdistykselle, kun nuorisotalotoiminta lakkautettiin tiloissa.

Herttoniemenrannan Asukastaloyhdistys Ankkuri ry tarjoaa toiminta- ja harrastusmahdollisuuksia eri ikäisille helsinkiläisille. Toiminnasta vastaa Herttoniemenrannan Asukastaloyhdistys Ankkuri ry:n hallitus. Ankkuri ylläpitää matalan kynnyksen olohuonetta ja kohtaamispaikkaa. Ankkurissa toimii edullinen kahvila ja kirpputori. Ankkurissa voi syödä arkipäivisin ilmaisen hävikkilounaan. Tiloissa sijaitsevat myös Nicehearts ry:n ja Mieto ry:n toimistot.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialajohtajan lausunnossa todetaan, että keväällä 2020 valmistuneen kauppakeskuksen yhteyteen sijoitettiin kirjasto ja nuorisotila (yht. 1 000 m²). Uusi tila korvasi osoitteessa Kettutie 8 sijainneet kirjaston tilat (730m²) ja nuorison tilat (675m²) sekä osoitteessa Paasivaarankatu 6 sijainneet nuorison tilat (485m²). Uusi tila sijaitsee osoitteessa Linnanrakentajantie 2 ja välimatka Paasivaarankadun tilaan on yksi kilometri. Yhteiskäyttötilat ja yhteistyö eri hallintokuntien kanssa olivat perustelujen mukaan kaupungin strategisten linjausten ydintä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole noussut esiin tarpeita uudelle toiminnalliselle yhteistyölle Paasivaarankadun tiloissa. Lausunnossa todetaan myös, että Paasivaarankadun kiinteistö on vanha ja että se vaatisi mittavaa perusparannusta.

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan lausunnossa todetaan, että kaupunki perii vuokralaiselta vuokraa 485 m² suuruisesta tilasta 2 556,89 €/kk (5,3 €/m²/kk) eli yhteensä 30682,68 euroa vuodessa. Rakennus on rakennettu 1955. Tällä hetkellä rakennuksessa on tyhjänä 385 m² kellaritilasta sisäilmaongelmien takia. Vuokratulot riittävät kattamaan

13.12.2021

rakennuksen suorat ylläpitomenot, mutteivat poistoja ja korkotuottotavoitetta. Jos rakennukseen investoidaan, sen talous muuttuu kaupungin kannalta tappiolliseksi. Kokonaistalouden kannalta kaupungin kannattaa luopua rakennuksesta, jos toimialoille ei ole sen tiloille tai tontille käyttöä ja etsiä Asukastalo Ankkurille korvaava tilavaihtoehto. Samassa yhteydessä joudutaan arvioimaan Asukastalo Ankkurin toimintaan liittyviä tilatarpeita. Pitkällä aikavälillä Asukastalo Ankkurin toiminta nykyisissä tiloissa ei ole kokonaistaloudellisesti perusteltua.

Kaupunginhallituksessa (8.11.2021 § 815) käsitellyssä vastauksessa Tuomas Rantasen asukastalojen kehittämiselvitystä koskevaan aloitteeseen todetaan, että kaupungin ja yhteisöjen tilojen muodostama asukastalokokonaisuus selvitetään samalla kun kaupunki vuonna 2022 uudelleenorganisoi terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintakokonaisuutta osana sosiaali- ja terveystalouden vuonna 2023 voimaan tulevan uudistuksen valmistelua. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja viittaa lausunnossaan kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon (21.9.2021) koskien Tuomas Rantasen aloitetta asukastalojen kehittämiselvityksestä ja toteaa, että Asukastalo Ankkurin tapausta on syytä tarkastella kaupunkiyhteisen työryhmän työn yhteydessä ja linjata periaatteita, joiden avulla kaupunki voi tukea asukastalojen toimintaa ja hallita tiloihin liittyvää taloutta.

Lausunnossa todetaan, että kaupungin ollessa mukana hankkimassa tiloja asukkaiden ja järjestöjen käyttöön on syytä tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja toteuttaa tarve ja vertailla näiden sopivuutta asukaskäyttöön tilojen saavutettavuuden, esteettömyyden, toiminnallisuuden ja taloudellisuuden näkökulmista. Tilaratkaisun arvioinnin yhteydessä on myös selvitettävä tiloja operoivan toimijan riskit ja avustustarve sisältäen toiminnan palkoista ja tiloista aiheutuvat kustannukset ottaen myös huomioon tarkastelussa tilan omistajan kustannukset, kun kaupunki toimii omistajana.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja toteaa lausunnossaan, ettei sosiaali- ja terveystoimialalla ole roolia Asukastalo Ankkurin nykyisten asukastilojen vuokrauksessa, vuokratilakustannuksissa tai ylläpitämisessä. Toiminnallista yhteistyötä tehdään sosiaali- ja terveystoimialan asukastalotyön ja alueellisten kaupunkiosajärjestöjen ja -yhdistysten kanssa muun muassa alueellisten yhteistyöryhmien kautta alueiden kehittämisessä, relevanttien toimijoiden tunnistamisessa sekä yhteisten kaupunginosien omien tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä mahdollisuuksien mukaan.

Hakuprosessi

13.12.2021

Avustuskuulutus julkaistiin kaupungin yhteisessä ilmoituksessa joulukuussa 2020. Asukasosallisuuden avustuksia ja niiden hakemista esiteltiin maaliskuussa verkkotilaisuutena järjestetyssä avoimessa infotilaisuudessa. Lisäksi maaliskuussa kaupungin verkkosivuilla julkaistiin uutinen avustushaun alkamisesta.

Kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustushakemuksia vuodelle 2022 tuli määräaikaan 30.4.2021 mennessä 35 kappaletta. Föreningen Luckan r.f:n hakemus siirrettiin kaupunginhallituksen yleisavustuksen avustushakuprosessiin.

Avustuksia haettiin yhteensä 1 713 951,78 euroa. Vuoden 2022 talousarvioon vahvistettiin asukasosallisuuden avustuserärahaksi 1 096 000 euroa. Määrärahaan sisältyvät asukasosallisuuden pienavustukset, jotka avataan haettavaksi tammikuussa 2022.

Hakemusten käsittelyn ja hakemuksia koskevan esityksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä hakijoiden sekä kaupungin muita avustuksia myöntävien hallintokuntien kanssa. Lisäselvitysten pyytämässä on pyritty asukaslähtöisyyteen ja joustavuuteen. 1.12.2021 mennessä hakemuksia ja liitteitä on ehditty täydentää riittävästi.

Vuoden 2022 avustusten myöntämisen perusteet

Asukasosallisuuden avustuskriteerien mukaan yleisavustusta myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin sekä toiminta-avustusta asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Asukasosallisuuden avustusta myönnetään asukastiloille, jotka ovat pääsääntöisesti helsinkiläisten avoimesti ja maksutta käytettävissä, ja joita käytetään monipuolisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Asukasosallisuuden avustuksissa pyritään alueelliseen tasapainoon, yhdenvertaisuuteen ja tarveperusteiseen harkintaan.

Asukastaloavustusten myöntämisperiaatteissa on pyritty kohtelemaan hakijoita mahdollisimman yhdenmukaisesti tilojen vuokrien ja ylläpito-kustannusten osalta. Esityksen mukaisella määrärahan tasapuolisella kohdentamisella tavoitellaan mahdollisimman oikeudenmukaista tilanetta hakijoiden kesken. Kuitenkaan hakijalle ei ole esitetty suurempaa avustusta, kuin hakija on hakemuksellaan hakenut.

Avustuserärahalla ja avustuskriteereiden puitteissa ei ole ollut mahdollista esittää hakijoille kaikkia toiminnasta aiheutuvia menoja täysimääräisesti. Asukasosallisuusavustuskriteereiden mukaan hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Mikäli toiminnasta, johon avustusta haetaan, vain osa on kaikille avointa ja maksutonta, avustusta esitetään myönnettäväksi osittain. Avustusta ei myönnetä yhdistysten perushallinnon toimeenpanoon tai yhdistyksen hallinnon toimitiloihin.

Yleisavustus

Palkkakustannusten pääsääntönä on ollut, että palkka-avustusta esitetään enintään 35 000 euroa kaupunginosaa kohden. Yhtä kokoaikaista työntekijää kohden esitetään avustusta 35 000 euroa vuodessa, ja osa-aikaista työntekijää kohden esitetään enintään 17 500 euroa vuodessa. Tavoitteena on saavuttaa hakijaa kohden määrärahojen mahdollistama palkka-avustuksen taso, jota voidaan pitää kokonaisuutta ajatellen tyydyttävänä. Yhtenevällä palkka-avustuksella vastataan myös asukasosallisuuden kriteeristön yhteisvalmistelussa yhteisöjen esiin nostamaan kritiikkiin avustusmäärärahojen epätasaisesta jakautumisesta kaupunginosittain.

Esityksessä on tavoiteltu vakiintuneiden asukastilojen vuokrien ja muiden ylläpitokulujen avustustason pysymistä edellisen vuoden tasolla siten, että pyritty turvaamaan välttämättömät kulut kuten vuosittaiset vuokramenot ja muita pakollisia kuluja, kuten sähkö, vakuutukset ja tietoliikennekulut kohtuulliseksi katsotussa määrin.

Asukastilojen vuokra- ja ylläpitokustannuksissa on pyritty tasapuolisuuteen ja tarveperusteisuuteen huomioimalla avustusten myöntämistä koskevassa esityksessä hakijan ilmoittamat todelliset vuokratulokset huomioiden myös tiedossa olevat vuokran korotukset/vähennykset verrattuna edelliseen vuoteen. Edellä mainituista syistä osalla hakijoista avustuksen kokonaismäärä edelliseen vuoteen verrattuna jonkin verran nousee ja osalla vähenee.

Asukastilojen ylläpitokustannuksiin esitetään enintään 3 000 euroa lukuun ottamatta Tapanilan Kylätila ry:tä ja Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry:tä. Tapanilan Kylätila ry omistaa asukastilana toimivan kiinteistön, ja sille esitetään avustusta 20 000 euroa ylläpitokustannuksiin, jotka koostuvat maanvuokrasta ja kiinteistön ylläpitämisen kannalta välttämättömistä kuluista.

Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry:lle esitetään vielä poikkeuksellisesti vuodelle 2022 korotettua tukea ylläpitokuluihin korvaamaan kaupungin nuorisotalon vuonna 2020 muutosta johtunutta asukastalon tilakustannusten nousua. Asukastalo Ankkurin tilannetta suhteessa muihin asukastiloihin tarkastellaan vuoden 2022 jälkeen. Kaupungin ja yhteisöjen tilojen muodostama asukastalokokonaisuus selvitetään samalla kun kaupunki vuonna 2022 uudelleenorganisoii terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintakokonaisuutta osana sosiaali-

ja terveyshuollon vuonna 2023 voimaan tulevan uudistuksen valmistelua.

Myllypuro-Seura ry haki avustusta asukastila Myllärin vuokraan. Mylläri on toiminut sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimissa tiloissa, jonka määräaikainen vuokrasopimus päättyi 30.11.2021. Sosiaali- ja terveystoimiala on luopunut Myllärin tiloista ja Myllypuro-Seura ry on löytänyt toiminnalleen uudet tilat. Avustusesitys on tehty uuden tilan kulujen pohjalta. Vaikka Myllypuro-Seura ry ei hakenut hakuajan puitteissa työntekijäresurssia, esitetään puolikasta palkka-avustusta työntekijään uuden toiminnan käynnistämiseksi.

Vuodelle 2022 esitetään myönnettäväksi asukasosallisuuden avustusta yhdelle uudelle toimijalle. Vesalan pienkiinteistö yhdistys ry haki palkka-avustusta Vetoa ja Voimaa Mellunkylään -toiminnan koordinointiin ja viestintään ja jatkaa siltä osin aiempaa Kontukeskus ry:n toimintaa.

Pääosa avustusmäärärahasta kohdentuu asukastilatoiminnan vuokra- ja palkkakustannuksiin. Avustusmäärärahoista 467 300 euroa kohdentuu asukastilojen vuokriin ja ylläpitoon. Avustuksilla tuetaan 21 asukastaloa vuokra- ja ylläpitokustannusten osalta. Palkka-avustuksia esitetään yhteensä 572 000 euroa, mihin sisältyy sekä asukastalojen työntekijöiden että asukasosallisuuskoordinaatiota tekevien työntekijöiden palkkakustannukset. Palkka-avustuksella tuetaan 22 työntekijän palkkausta. Esitettävät avustussummat vaihtelevat 9 500 eurosta 142 400 euroon.

Suurin avustus (142 400 euroa) esitetään Kalliolan Settlementti ry:lle. Hakijalle esitetään avustusta Naapuruustalo Pasilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin sekä asukastila Mellarin vuokra-, ylläpito- ja palkkakustannuksiin.

Toiminta-avustus

Asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen suunnattua toiminta-avustusta esitetään Kansan Radioliitto ry:lle kaupunginosaradion alueellisten lähetysten tuottamiseen ja Yhteismaa ry:lle asukasosallisuuden ja alueellista osallistumista edistävän Nappi Naapuri -verkkopalvelukonseptin kehittämiseen.

Edellä mainittujen hakijoiden hakemukset kohdistuvat laajamittaiseen alueellista osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien ja mallien kehittämiseen sekä yhteisöllisesti ja osallistavien menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen.

Asukasosallisuuden pienavustuksiin kohdennetaan vuodelle 2022 määrärahaa 27 200 euroa.

Hylkäysperusteet

Hakemuksista kuutta esitetään hylättäviksi, koska ne eivät täytä hakuehtoja tai ehdotettua toimintaa ei muusta perustellusta syystä ole mahdollista avustaa asukasosallisuuden määrärahan puitteissa.

Seuraavat hakemukset hylätään:

Koillis Seura ry:n ja Pikku Huopalahtiseura ry:n hakemukset hylätään, koska hakijat ovat hakeneet avustusta yksittäisiin pienimuotoisiin vuokriin. Avustusta hakeneet yhdistykset ohjataan hakemaan tammikuussa 2022 avattavia pienavustuksia.

FEMMA Planning Oy:n hakemus hylätään, koska hakija ei toimittanut pakollisia liitteitä.

Maunulan Spinni ry:n, Eridan ry:n ja Vanhusten Turva sr:n hakemukset hylätään, sillä ne eivät täytä asukasosallisuuden avustuskriteereitä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi
Titta Reunanen, Vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin avustusten yleisohjeet
- 2 Yhteenveto asukasosallisuuden avustuksista vuosi 2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 18.11.2021

HEL 2021-010073 T 02 05 01 00

Asukastalo Ankkurille esitettiin avustusten valmistelussa vuodelle 2021 avustusta työntekijän palkkakustannuksiin ja tilan ylläpitokustannuksiin yhteensä 40 900 euroa. Esityksessä on määritelty asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiksi 23 400 euroa ja palkkakustannuksiksi 17 500 euroa. Palkka-avustuksen suuruus on 17 500 euroa, koska palkka-avustusta myönnettiin myös toiselle alueella toimivalle hakijalle. Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry oli hakenut vuodelle 2021 avustusta 78000 euroa.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 11.1.2021 lisättiin asukasosallisuuden avustusta 20 000 euroa Ankkurin vuokrakuluihin vuodelle 2021 korvaamaan kaupungin nuorisotalon muutosta johtunutta asukastalon tilakustannusten nousua.

Kaupunginkanslia avustaa järjestöjen ylläpitämiä tiloja yleisellä asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla yhteensä noin miljoonalla eurolla. Rahaa myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin. Avustettavana on noin 30 asukastilaa. Keskimäärin avustuksen suuruus on noin 30 000 euroa vuodessa.

Asukastalo Ankkuri sijaitsee Herttoniemen rannassa osoitteessa Paasivaarankatu 6. Rakennuksen omistaa Helsingin kaupunki. Kaupunki perii vuokralaiselta vuokraa 485 m² suuruisesta tilasta 2 556,89 €/kk (5,3 €/m²/kk) eli yhteensä 30682,68 euroa vuodessa. Rakennus on rakennettu 1955. Tällä hetkellä rakennuksessa on tyhjänä 385 m² kellari-tilasta sisäilmaongelmien takia. Vuokratulot riittävät kattamaan rakennuksen suorat ylläpitomenot, mutteivat poistoja ja korkotuottotavoitetta. Jos rakennukseen investoidaan, sen talous muuttuu kaupungin kannalta tappiolliseksi. Jos rakennukseen investoidaan, sen talous muuttuu kaupungin kannalta tappiolliseksi. Jos rakennuksesta tehdään kirjanpidoilliset poistot ja asetettaisiin 3 % tuottotavoite, rakennuksen talouden kannalta alijäämä olisi 60 000 euroa vuodessa. Alueen uusimissa ja pienemmissä liiketiloissa markkinavuokra on noin 22 euroa/m²/kk. Vanhoissa ja suuremmissa tiloissa markkinavuokra on noin 10 - 13 euroa/m²/kk.

Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian linjauksen kuusi mukaan kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita. Säilytettävät arvorakennukset, kuten muut kaupungin omistamat rakennukset, ovat aina käytössä.

Kokonaistalouden kannalta kaupungin kannattaa luopua rakennuksesta, jos toimialoille ei ole sen tiloille tai tontille käyttöä ja etsiä asukastalo

13.12.2021

Ankkurille korvaava tilavaihtoehto. Samassa yhteydessä joudutaan arvioimaan asukastalo Ankkurin toimintaan liittyviä tilatarpeita. Pitkällä aikavälillä Asukastalo Ankkurin toiminta nykyisissä tiloissa ei ole kokonaistaloudellisesti perusteltua.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 21.9.2021 lausunnossaan kaupunginhallitukselle, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto teettää laajemman selvityksen ja linjaa asukastilojen tarpeesta ja kattavuudesta, asukkaiden ja kaupungin toimintojen yhteensovittamisesta sekä toiminnan koordinoinnin organisoinnista kaupunkiorganisaatiossa Sote-uudistuksen tullessa voimaan. Selvitys ja linjaukset tehdään hyvissä ajoin samassa yhteydessä, kun muuta Sote-uudistuksen ulkopuolelle jäävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelujen organisointia ratkaistaan.

Kaupunkiympäristön toimiala esittää, että Asukastalo Ankkurin tapaus on syytä tarkastella kaupunkiyhteisen työryhmän työn yhteydessä ja linjata periaatteita, joiden avulla kaupungin voi tukea asukastalojen toimintaa ja hallita tiloihin liittyvää taloutta. Kaupungin ollessa mukana hankkimassa tiloja asukkaiden ja järjestöjen käyttöön on syytä tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja toteuttaa tarve ja vertailla näiden sopivuutta asukaskäyttöön tilojen saavutettavuuden, esteettömyyden, toiminnallisuuden ja taloudellisuuden näkökulmista. Tilaratkaisun arvioinnin yhteydessä on myös selvitettävä tiloja operoivan toimijan riskit ja avustustarve sisältäen toiminnan palkoista ja tiloista aiheutuvat kustannukset ottaen myös huomioon tarkastelussa tilan omistajan kustannukset, kun kaupunki toimii omistajana.

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 926

Tytäryhteisöjen avustaminen koronaepidemiasta aiheutuvan taloudellisen tilanteen johdosta

HEL 2021-007105 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää vuoden 2021 talousarvion kohdasta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, avustusta Stadion-säätiö sr:lle 800 000 euroa.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi: (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytäryhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarviokohdalle 1 30 01, on varattu 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimerkiksi kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä.

Korona on koetellut erilaisten tytäryhteisöjen toimintaa eri tavoin. Osalle yhteisöistä vaikutukset ovat jääneet vähäisiksi ja osalle ne ovat olleet etenkin päätettyjen rajoitustoimien takia raskaampia. Erityisen hankala tilanne on niille yhteisöille, joiden tulot muodostuvat pääasiassa kävijämaksuista ja joiden asiakaskunta ei ole palautunut entisessä määrin palvelujen käyttäjiksi rajoitustoimien lievennyttyä.

Tytäryhteisöt hakevat valtiolta saatavat korona-avustukset ja -tuet täysimääräisesti, mikäli korona on haitannut niiden toimintaa. Kaupunki voi tarvittaessa helpottaa tytäryhteisöjen taloustilannetta lyhytaikaisesti aikaistamalla jo myönnettyjen vuotuisavustusten maksatuksia sekä muuttamalla yhteisöjen konsernitililimiittia tai kaupungin yhteisöille myöntämien lainojen lyhennysohjelmia. Pääsääntöisesti nämä keinot ovat olleet tämänhetkiseen tilanteeseen riittäviä. Viimesijaisena keinoja turvaututaan tytäryhteisölle myönnettävään lisäavustukseen.

Tytäryhteisöjen taloustilannetta selvitettiin edellisen kerran keväällä 2021. Selvitysten perusteella kaupunginhallitus päätti 28.6.2020 (§ 499) avustaa Helsingin Liikuntahallit Oy:n toimintaa 0,5 miljoonalla eurolla, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n toimintaa 0,5 miljoonalla eurolla ja Stadion-säätiö sr:n toimintaa miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunginhallitus päätti 14.6.2021 hyväksyä koronan aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin liittyen Finlandia-talo Oy:n pääomittamisen kahdella miljoonalla eurolla ja Helsingin Leijona Oy:n pääomittamisen miljoonalla eurolla.

Marraskuussa yhteisöjä pyydettiin jälleen arvioimaan omia nettomääräisiä tulonmenetyksiään sekä kassavirran ja maksuvalmiuden kuukausittaista kehitystä kuluvan vuoden syyskuun alusta vuoden 2022 kesäkuun loppuun saakka. Tietoja tarkennettiin hakijakohtaisesti niiden yhteisöjen osalta, joiden taloustilanne näytti kerättyjen tietojen mukaan muodostuvan kestävämmäksi.

Stadion-säätiö sr ei ole päässyt käynnistämään toimintaansa suunnitellussa laajuudessa Stadionin peruskorjauksen valmistumisen jälkeen. Säätiön kiinteät kuukausittaiset kulut ovat huomattavan suuret. Säätiö on menettänyt rajoitustoimien johdosta yli miljoonan euron nettotuotot, eivätkä syksyn aikana kertyneet tapahtumatuotot ole pysäyttäneet kasvareiden hupenemista, joka haittaa toiminnan kehittämistä sekä liiketoimintojen täysimääräistä avaamista. Myös Helsingin 1952 olympiavuoden juhluvuoden järjestelyt aiheuttavat ylimääräisiä kuluja jo vuonna 2021.

Ilman lisäavustusta säätiön toiminta hankaloituu huomattavasti tulevan talven aikana. Lisäavustus turvaa Stadion-säätiö sr:n maksuvalmiuden tämänhetkisen arvion mukaan vuoden 2022 kevääseen saakka.

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin vuodelle 2021 varattu käyttämättä jäävä määräraha on tarkoitus esittää siirrettäväksi kaupunginhallituksen käyttöön vuodelle 2022. Yhteisöjen taloustilannetta koskevat tiedot päivitetään seuraavan keran keväällä 2022, ja tuen tarpeen selvittyä kaupunginhallituksen päättäväksi valmistellaan uusi avustusjakoehdotus.

Kunnan toimiala

Kuntalain (410/2015) 7 §:n 1 momentin mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät. Nämä tehtävät muodostavat kunnan yleisen toimialan. Yleisen toimialan määräytymisen periaatteet ohjaavat ja rajaavat sitä, mitä tehtäviä kunta voi ottaa hoitaakseen. Kunnan toimialaa määriteltäessä on otettava huomioon ensinnäkin hallinnon yleiset oikeusperiaatteet, joista säädetään hallintolain (434/2003) 6 §:ssä. Lisäksi vakiintuneesti yleistä toimialaa rajoittaviksi periaatteiksi on katsottu oikeuskäytännössä tehtävän yleishyödyllisyys, tehtävän paikallisuus, yksityisen tukemisen kieltä, hallinnon toissijaisuus ja työnjako muiden viranomaisten kanssa sekä spekulatiivisen toiminnan kieltä.

Stadion-säätiön tarkoituksena on urheilun, liikunnan ja kulttuurin sekä matkailun edistäminen ja tukeminen sekä Olympiastadionin ja sen ympäristön toimintojen ja tapahtumien kehittäminen ja edistäminen. Säätiön tarkoituksena on myös suomalaisen urheilurakentamisen ja urheilurakennushistorian vaaliminen ja tunnetuksi tekeminen.

Olympianstadion kuuluu Helsingin merkittävimpiin urheilu- ja kulttuuri-kohteisiin ja toiminnan tukeminen hyödyttää yleisesti kaupunkilaisia. Stadion-säätiö sr:n tukeminen kuuluu kunnan toimialaan.

Valtiontukisääntely

Kaupungin avustuksia on tarkasteltava valtiontukea koskevien säännösten nojalla. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä tuki valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä niiden oikeudellisesti muodosta ja rahoitustavasta riippumatta.

Stadion-säätiö sr:lle myönnettävä avustus on lähtökohtaisesti SEUT 107(1) artiklan tarkoittamaa tukea, joka kohdistuu säätiön taloudelliseen toimintaan. Euroopan komissio on kuitenkin hyväksynyt tilapäiset puitteet (komission tiedonanto 2020/C 91 I/01 muutoksineen), joiden

13.12.2021

avulla jäsenvaltiot voivat hyödyntää valtioneukisääntöjen mukaista täyt-
tä joustovaraa tukeakseen taloutta covid-19-epidemian takia.

Suomen tilapäinen COVID-19 -puitetukiohjelma (komission päätös
SA.56995, SA.57958, SA.61959) perustuu SEUT 107(3)(b) artiklaan
sekä tilapäisten valtioneukipuitteiden 3.1 lukuun. Kunta voi myöntää pui-
tetukiohjelmaan perustuvaa tukea kuntalain nojalla.

Puitetukiohjelman tavoitteena on mahdollistaa rajoitettujen tukimäärien
myöntäminen erityisesti niille yrityksille, jotka kärsivät yllättävästä mak-
suvalmiuden puutteesta COVID-19 -kriisin vuoksi. Tuen tarpeen on
johduttava epidemiasta. Kuntalain ja puitetukiohjelman nojalla myön-
nettävän tuen enimmäismäärä on 1,8 miljoonaa euroa yritystä kohti.

Avustus Stadion-säätiö sr:lle myönnetään Suomen tilapäisen COVID-
19 -puitetukiohjelman perusteella ja sen menettelytapoja noudattaen.
Helsingin kaupungin kaupunginhallitus on 28.6.2021 tehdyllä päätök-
sellä § 499 myöntänyt Stadion säätiölle 1 000 000 euroa tukea Suomen
tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelman perusteella. Stadion-säätiö ei
ole säätiön ilmoituksen mukaan saanut tai hakenut muita tukia kuin
edellä mainittu tuki Suomen tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelma pe-
rusteella. Stadion-säätiö sr ei ole ennen 31.12.2019 ollut taloudellisissa
vaikeuksissa ryhmäpoikkeusasetuksen (komission asetus 651/2014) 2
artiklan 18 kohdan tarkoittamalla tavalla. Myönnetystä tuesta tehdään
avoimuusilmoitus komission TAM-järjestelmässä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosaiset tytäryhteisöt

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.06.2021 § 499

13.12.2021

HEL 2021-007105 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää avustuksia vuoden 2021 talousarvion kohdasta 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, yhteensä 2,0 miljoonaa euroa tytäryhteisöille seuraavasti:

- Helsingin Liikuntahallit Oy, 500 000 euroa,
- Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, 500 000 euroa ja
- Stadion-säätiö sr, 1 000 000 euroa.

Käsittely

28.06.2021 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Nasima Razmyar

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 927

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamispäätöksen määrärahakohdan muuttaminen

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti korjata 8.11.2021 tekemäänsä päätöstä § 831 koskien Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamista siten, että säätiön peruspääoman maksamista varten osoitettu 25 000 euron suuruinen määräraha osoitetaan aiemmasta päätöksestä poiketen talousarvion kohdasta 1 30 01 (Kaupunginhallituksen käyttövarat).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen 8.11.2021 tekemän päätöksen mukaisesti määräraha osoitetaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääoman (ns. säädepääoma) maksamista varten. Voimassa olevien kunnan kirjanpitosäädösten mukaisesti säätiölle maksettava säädepääoma (peruspääoma) ei ole taseeseen aktivoitava meno. Säädepääoman maksamiseen osoitettava määräraha tulee osoittaa tehdystä päätöksestä poiketen talousarvion investointiosan kohdan 8 06 02 (Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi) määrärahojen sijaan talousarvion käyttötalousosan määrärahoista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, hankepäällikkö, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kuva
Talpa

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.11.2021 § 831

HEL 2021-010581 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr:n perustamisen yhdessä valtion kanssa liitteinä 1-4 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti ja valtuuttaa kansliapäällikön allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan kaupungin puolesta.

Kaupunginhallitus osoitti 25 000 euron suuruisen määrärahan talousarvion kohdasta 8 06 02 (Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi) kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääomaa varten.

Kaupunginhallituksen päätös on ehdollinen kunnes valtio on tehnyt vastaavan päätöksen.

Käsittely

08.11.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että liitteen 2 Suomen Arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön säännöt kohtaa 13 § (siirtymäsäännökset) muutetaan niin, että säätiön ensimmäisessä hallituksessa voi olla 5-9 jäsentä. Myöhemmin säätiön hallitukseen kuuluu 5–7 kolmeksi vuodeksi kerrallaan valittua jäsentä.

01.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/19

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Paiju Tyrväinen, palvelun päällikkö, puhelin: 310 29874

paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/20

§ 928

Rahoituksen myöntäminen nuorten palkkaamiseksi Siisti kesä -hankkeeseen kesäkaudelle 2022

HEL 2021-012226 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Emmi Korvola, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36593
emmi.korvola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää vuoden 2022 talousarvion kohdassa 1 30 01 Khn käytettävänä olevasta määrärahasta kaupunginkanslian käytettäväksi 970 770 euroa nuorten kesätyöntekijöiden palkkaamiseen Siisti kesä -hankkeeseen.

Esittelijän perustelut

Siisti kesä -hankkeeseen myönnettävästä määrärahasta käytetään käyttösuunnitelman mukaisesti 920 770 euroa 16–20-vuotiaiden kesätyöntekijöiden palkkakustannuksiin sekä työntekijöiden suojavaatetukseen, työvälineistöön sekä välittömiin turvakoulutuksiin 50 000 euroa. (Myös 15-vuotiaat peruskoulun suorittaneet nuoret voivat työskennellä hankkeessa.) Yhteensä hankkeeseen käytetään 970 770 euroa.

Rekrytoinneissa tulee kiinnittää huomiota erityistä tukea työllistymiseen tarvitseviin, kuten vammaisiin, osatyökykyisiin, muunkielisiin ja muihin aliedustettuihin ryhmiin.

Määrärahalla voidaan palkata noin 285 nuorta 3 viikkoa – 2 kuukautta kestäviin työsuhteisiin. Rahoitusta haetaan aiempien vuosien käytön ja

kokemusten mukaisesti. Maailman toimivin kaupunki - laaduntarkkailuhanketta ei toteuteta vuonna 2022, joten siitä vapautuva rahoitus palautetaan takaisin Siisti kesä -hankkeelle. Rahoituksen ja työkuukausien jakautuminen sovitaan erikseen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden sekä rakentamispalveluliikelaitos Staran kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Emmi Korvola, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36593
emmi.korvola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 929

Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry:n koulusopimuksen sekä yhdistykselle myönnettyjen koululainojen siirtäminen Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr:lle

HEL 2021-010437 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kaupungin ja Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry:n välisen koulusopimuksen siirron perustetulle Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr:lle yhteydessä toteutettavat kaupungin koululainojen siirrot säätiön vastuulle seuraavin edellytyksin:

Säätiö ottaa kokonaisuudessaan vastattavakseen yhdistyksen lainat sekä ne Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry:n lainat, joista yhdistys vastaa yhdessä Oulunkylän Yhteiskoulun Kiinteistö Oy:n kanssa siten, että olemassa olevat vakuudet sekä lainojen alkuperäiset ehdot pysyvät voimassa.

Edelleen siirron edellytyksenä on, että koulusopimuksen siirron edellytykset täyttyvät, ja siirron yhteydessä Oulunkylän Yhteiskoulun Kiinteistö Oy:n koko osakekanta siirtyy yhdistyksen varojen siirron yhteydessä säätiön omistukseen. Lisäksi lainojen siirrosta ja vakuuksien säilymisestä alkuperäisten lainapäätösten edellyttämällä tasolla tulee saada asian todentava dokumentaatio.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa laatimaan kaupungin puolesta siirrosta tarvittavat laina-asiakirjat sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajaa allekirjoittamaan koulusopimuksen sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämistä koskevan sopimuksen siirtoasiakirjat samassa yhteydessä lainojen ja vakuuksien siirron kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oulunkylän yhteiskoulu on 1924 perustettu yksityinen koulu, jonka ylläpitäjänä toimii perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (714/2018) mukaisten toimilupien perusteella Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry. Opetustarkoituksessa käytettävän koulukiinteistön omistaa Oulunkylän Yhteiskoulun Kiinteistö Oy, joka on yhdistyksen täysin omistama tytäryhtiö.

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää perusopetuspalvelut itse tai hankkia ne yksityiseltä opetuksen järjestäjältä. Yksityinen opetuksen järjestäjä tarvitsee toimintaansa varten valtioneuvoston myöntämän perusopetuksen järjestämisluvan, jonka myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäjä ja kunta ovat sopineet asiasta. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin ja yksityisten perusopetusta antavien koulujen väliset sopimukset 14.9.2011 (153 §). Kaupungin ja Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen välisen sopimuksen mukaan Oulunkylän yhteiskoulu toimii osana kaupungin kouluverkkoa ja Oulunkylän alueen yläasteikäisten lähikouluna, jota oppilaaksiottoalueella asuvilla oppilailla on oikeus käydä.

Kaupunki on myöntänyt Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistykselle ja kiinteistöosakeyhtiölle useassa eri vaiheessa vuosien 1973-2006 välillä koululainoja. Lainoja on yhteensä 49 kpl, joista 8 kpl on myönnetty suoraan kiinteistöosakeyhtiölle (yhteensä 7 245 594,10 euroa) ja loput 41 kpl yhdistykselle (yhteensä 1 086 839,95 euroa). Yhdistykselle myönnettyistä lainoista yksi laina, pääomaltaan 168 187,93 euroa, on yhteisvastuullinen kiinteistöosakeyhtiön kanssa. Kaikkien lainojen vakuutena ovat koulukiinteistöön vahvistetut kiinnitykset.

Oulunkylän Yhteiskoulun Kannatusyhdistys ry on kokouksessaan 26.1.2021 päättänyt perustaa Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr -nimisen säätiön ja siirtää sille kaikki yhdistyksen varat, velat sekä koulutoiminnot oikeuksineen ja velvoitteineen. Siirtyviin varoihin sisältyy myös Oulunkylän Yhteiskoulun Kiinteistö Oy:n koko osakekanta. Samalla kokouksessa päätettiin yhdistyksen purkamisesta, mikäli päätetyt

siirtotoimet suoritetaan.

Oulunkylän yhteiskoulun säätiö sr on perustettu ja rekisteröity säätiörekisteriin 19.8.2021.

Yhdistys anoo kaupungilta koulusopimuksen siirtämispäätöksen yhteydessä päätöstä myös koululainojen ja kiinteistösaakeyhtiölle myönnettyihin lainoihin liittyvien yhdistyksen yhteisvastuiden siirtämisestä säätiölle.

Koulusopimuksen siirtämistä koskeva osuus on valmisteltu yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaan nykyinen koulusopimus voidaan siirtää sellaisenaan koulutoimintaa välittömästi jatkavalle säätiölle, jos sille myönnetään perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämislupa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja allekirjoittaa koulusopimusta koskevat siirtoasiakirjat samassa yhteydessä lainojen ja vakuuksien siirron kanssa.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Komission tiedonannon (2016/c 262/01) mukaan julkista koulutusta, joka järjestetään julkisen tahon rahoittaman ja valvoman kansallisen koulutusjärjestelmän puitteissa, ei pidetä valtiontukisäännösten mukaisena taloudellisena toimintana. Komission tiedonannossa julkisesta koulutuksesta todettua sovelletaan myös yksityisiin kouluihin, jotka saavat rahoituksensa pääosin julkisista varoista. Oulunkylän yhteiskoulun säätiön vastattavakseen ottamiin kaupungin koululainoihin ei siten sisälly SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Perustetun säätiön on tarkoitus tulla yhdistyksen sijalle yksityisenä opetuksen järjestäjänä, ja yhdistyksen varat ja velat on tarkoitus siirtää säätiölle. Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan esitetyn lainojen siirron vuoksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/21

Liitteet

1 Hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 930

Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille

HEL 2021-013606 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukaisille hankkeille seuraavasti:

	Tertiäärilaina €	Primäärilaina €
Heka Jätkäsaari Länsisatamankatu 37	746 520	654 635
Heka Jätkäsaari Kanariankatu 3	180 250	
Heka Kalasatama Capellan Puistotie 24	358 325	3 835 888
Haso Valssimylly Valssimyllynkatu 1		44 299
Haso Fortuna Priki Venuksenkuja 4		45 764
Haso Tammenkallio Turkoosikuja 4		18 403
YHTEENSÄ	1 285 095	4 598 989

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan Rakennukset ja yleiset alueet / asuntotuotanto -palvelun laatimaan kaupungin puolesta tertiääri- ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi: (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

13.12.2021

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATN esitys ATP PTL 972, 29.11.2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kohteille Jätkäsaarella ja Kalasatamassa yhteensä 1 285 095 euron tertiäärilainoja ja yhteensä 4 490 523 euron primäärilainoja.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto hakee Helsingin Asumisoikeus Oy:n kohteille Vartiokylässä, Kalasatamassa ja Kuninkaantammessa yhteensä 108 466 euron primäärilainoja.

Rakennushankkeet rahoitetaan pääosin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) myöntämällä korkotukilainalla ja hankkeen edellyttämä omarahoitusosuus katetaan Helsingin kaupungin myöntämällä tertiäärilainalla, jonka ARA rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilainana lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen, kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratalokohteen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus. Lainan korko on tällä hetkellä 4 % (khs 28.11.2016, § 1067).

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on tällä hetkellä 2 % (kvsto 12.10.2005, § 219) ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. Korkotukilainaa myönnetään vain asumiskäyttöön sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat ja pyykkituvat). Asumisoikeuskohteissa korkotukilainan määrä on enintään 85 % rakennus- ja tonttikustannuksista. Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä liike-

yms. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi sekä korkotukilainan ja asumisoikeusmaksujen jälkeinen omarahoitusosuus.

Esitys on asuntotuotantopäällikön päätöksen mukainen. Asuntotuotantorahastossa on tällä hetkellä varoja lainojen myöntämiseen noin 82,0 miljoonaa euroa.

Kuntalaki ja valtiontuki

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan rakennushankkeille myönnettävien lainojen johdosta.

ARAN myöntämä korkotukilaina rakennushankkeisiin on sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnettävää SGEI-tukea (tuki yleistä taloudellista etua koskevien palveluiden tuottamiseksi, services of general economic interest, komission päätös 2021/21/EU). Näissä kohteissa on myös kaupungin lainottamia liike- ja toimitiloja, jotka lisäävät paikallisen asumisen elinvoimaisuutta ja niiden rakennuttaminen perustuu asemakaavaan. Kyse on kunnan toimialan kannalta asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden sekä lähipalveluiden lisäämisestä.

Kaupunki vuokraa liike- ja toimitilat kaupungin omaan käyttöön ei taloudelliseen toimintaan (SOTE, päiväkodit) tai vuokraa niitä edelleen paikallisille yrityksille. Kun liike- ja toimitiloja vuokrataan taloudelliseen toimintaan, peritään liiketiloista markkinaehtoinen vuokra. Lainajärjestelyyn ei siten sisälly Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska siitä ei seuraa liiketilöiden vuokralaisina oleville yrityksille taloudellista etua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATTN esitys ATP PTL 972, 29.11.2021

13.12.2021

Asia/22

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsiteltävä 13.12. kokouksessa

§ 931

Suomen Messut Osuuskunnan osuuksien hankkiminen

HEL 2021-013548 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hankkia Suomen Messusäätiöltä 50 kappaletta Suomen Messut Osuuskunnan osuuksia yhteensä 80 000 eurolla sekä osoittaa hankinnasta maksuun tuleva varainsiirtovero huomioiden enintään 85 000 euron suuruisen määrärahan vuoden 2022 talousarvion kohdasta 8 06 02 (Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi) kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön osuuksien hankkimiseksi.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita huolehtimaan osuuksien hankkimiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja allekirjoittamaan osuuksien hankkimista koskevan kauppakirjan.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Elinkeinoelämän keskusliitto, Suomen Yrittäjät ja Helsingin seudun kauppakamari tekevät kukin omalta osaltaan vastaavat järjestelyt Suomen Messut Osuuskunnan osuuksien hankkimiseksi kuin Helsingin kaupunki.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki
Esteellisyyden syy: yhteisöjäävi: (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Suomen Messusäätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

tus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Suomen Messut Osuuskunta

Suomen Messut Osuuskunta on vuonna 1919 perustettu suomalaisen elinkeinoelämän omistama messuorganisaatio. Sen tarkoituksena on tukea suomalaista elinkeinoelämää järjestämällä messuja ja näyttelyitä, tarjoamalla korkeatasoiset näyttely-, kokous- ja kongressitilat sekä tuottamalla tapahtumiin liittyviä palveluja.

Suomen Messut Osuuskunta on jäsentensä omistama. Osuuskunnan muodostavat 198 jäsentä, joukossa yrityksiä, Helsingin kaupunki ja Suomen Messusäätiö. Helsingin kaupunki omistaa 66 osuutta yli 44 000 osuudesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi 14.6.2021, § 83 Helsingin kaupungin osalta, että Suomen Messut Osuuskunnan osuuskuntakokouksessa hyväksytään osuuskunnan yritysmuodon muuttamisen osakeyhtiömuotoon. Yritysmuodon muutos hyväksyttiin osuuskuntakokouksessa 15.6.2021 niin, että osuuskunnan muuttuu Suomen Messut Oyj -nimiseksi osakeyhtiöksi vuonna 2022. Muutoksen johdosta osuuskunnan jäsenet saavat yhtiön uusia osakkeita samassa suhteessa kuin he omistavat osuuskunnan osuuksia.

Osuuksien hankkiminen

Suomen Messusäätiö omistaa tällä hetkellä Suomen Messut Osuuskunnan osuuksia yhteensä 40 000 kappaletta. Osuuksien määrä muodostaa 90,34 %:ia kaikista osuuskunnan osuuksista. Osuuskunnan yritysmuodon muuttuessa vuoden 2022 alusta julkiseksi osakeyhtiöksi Suomen Messusäätiön omistusosuus tulevasta Suomen Messut Oyj:stä tulisi em. osuuksien määrällä olemaan 90,34 %:ia.

Suomen Messusäätiön Suomen Messut Oyj:stä olevan omistuksen prosentuaalisen osuuden halutaan olevan alle 90 %:ia, jotta osakeyhtiölain mukainen enemmistöomistajan lunastusoikeus tai lunastusvelvollisuus ei tule sovellettavaksi. Tämän johdosta Messusäätiön hallitus on päättänyt myydä enimmillään 200 osuuskunnan osuutta.

Messusäätiö tarjoaa omistamiaan osuuksia neljälle yhteisölle, jolla kullakin on vahva ja läheinen intressi messuliiketoimintaan ja sen taloudellisiin kerrannaisvaikutuksiin – Helsingin kaupungille, Suomen Yrittäjille,

13.12.2021

Helsingin seudun kauppakamarille ja Elinkeinoelämän keskusliitolle. Näillä yhteisöillä on myös oikeus nimetä edustajansa Messusäätiön hallitukseen.

Säätiö on arvioinut osuuskunnan osuuksien arvoa neljän eri menetelmän kautta kahden ulkopuolisen asiantuntijan avulla ja esittänyt tarjouksena kohdetahoille niistä alhaisimman käyttämistä. Tarjoushinta on kaikille sama 1 600 euroa per osuus. Tavoite on, että kukin yhteisö ostaisi 50 osuutta, yhteissummaltaan 80 000 euroa.

Kaupunki on yhdessä Elinkeinoelämän keskusliiton, Suomen Yrittäjien ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa suunnitellut hankkivansa kaikki tarjotut 200 osuutta Suomen Messusäätiöltä tasaosuuksin. Näin kukin hankkiva taho ostaisi 50 osuutta 80 000 eurolla.

Osuuskunnan muuttuessa vuodenvaihteen jälkeen osakeyhtiöksi koskee tässä päätetty osuuskunnan osuuksien hankinta 1.1.2022 lukien Suomen Messut Oyj:n osakkeita ja niiden hankintaa.

Hankinnasta tulee lisäksi ostajalle maksettavaksi varainsiirtovero.

Lopuksi

Suomen Messut Osuuskunnan osuuksien hankinta yhdessä Elinkeinoelämän keskusliiton, Suomen Yrittäjien ja Helsingin seudun kauppakamarin kanssa on kaupungin kannalta perusteltu ottaen huomioon kaupunkistrategiaan 2021–2025 kirjatut tavoitteet muun muassa Helsingin suosioista kongressikaupunkina, messuliiketoiminnan tulo- ja työllisyysvaikutukset pääkaupunkiseudulle sekä suunnitellun järjestelyn omistajia sitouttava vaikutus ja suhdetoiminnalliset hyödyt. Tarkoituksena on myös, että Suomen Messut Oyj tulee maksamaan omistajilleen kohtuullista osinkotuottoa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Suomen Messut Osuuskunnan tilinpäätös 2020
- 2 Suomen Messut Oyj Yhtiöjärjestys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

13.12.2021

Asia/23

Otteet

Ote

Suomen Messusäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

§ 932

Helsingin kaupungin sisäinen tarkastus Sisäiset tarkastajat ry:n jäseneksi

HEL 2021-013342 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupungin sisäinen tarkastus liittyy Sisäiset tarkastajat ry:n jäseneksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Linja, Sisäisen tarkastuksen päällikkö, puhelin: 040 5122107
pia.linja(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sisäiset tarkastajat ry on sisäisten tarkastajien yhteistyöjärjestö. Yhdistyksen tavoitteena on edistää tarkastustoiminnan kehittämistä sekä vaikuttaa ja osallistua alaan liittyvään keskusteluun ja säädösvalmisteluun. Yhdistys on jäsenenä alan maailmanlaajuisessa kattojärjestössä The Institute of Internal Auditors (IIA), joka muun muassa vastaa alan kansainvälisestä viitekehyksestä.

Sisäiset tarkastajat ry:n tarjoamat palvelut tuovat Helsingin kaupungille kustannustehokkaan tavan ylläpitää korkeatasoista ja ajantasaista tarkastuksen ja sisäisen valvonnan osaamista sekä mahdollisuuden verkostoitua ja vaikuttaa alan kehittymiseen.

Sisäiset tarkastajat ry:n jäsenmaksu on 2 500 euroa vuodessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Linja, Sisäisen tarkastuksen päällikkö, puhelin: 040 5122107
pia.linja(a)hel.fi

13.12.2021

Asia/24

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 933

Oikaisuvaatimus kansliapäällikön päätöksestä 28.10.2021 § 220 koskien linjausta kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluista

HEL 2021-011974 T 00 04 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 4.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hylkää kansliapäällikön päätöksestä 28.10.2021 § 220 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen kumoamiseen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen koskien kansliapäällikön päätöstä 28.10.2021 § 220.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuu-

teen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Päätöspöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 28.10.2021 ja oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 4.11.2021. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa olevansa helsinkiläinen ja omaavansa oikeuden lihansyöntiin. Oikaisuvaatimuksen tekijä vastustaa tehtyä päätöstä ja toteaa, että kansliapäällikön päätöksellä ei voi kieltää lihansyöntiä. Oikaisuvaatimuksen sisällön perusteella on pääteltävissä, että sen tekijä vaatii, että kansliapäällikön päätös 28.10.2021 § 220 kumotaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole yksilöinyt, pitääkö hän päätöstä lainvastaisena vai pelkästään epätarkoituksenmukaisena. Koska oikaisuvaatimuksessa kuitenkin viitataan siihen, ettei kansliapäällikön päätöksellä voida kieltää tiettyä toimintaa, sen voidaan katsoa kohdistuvan päätöksen laillisuuteen.

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupungin toimialoilla ja liikelaitoksissa järjestetään erilaisia kokouksia, seminaareja, työpajoja ja yleisötilaisuuksia, joihin sisältyy tarjoiluja. Tämän linjauksen tavoitteena on varmistaa, että ympäristöasiat huomioidaan tarjoiluissa entistä paremmin.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa 2019, että maito- ja lihatuotteiden käyttöä kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa vähennetään 50 prosentilla vuoteen 2025 mennessä. Päätös tukee kaupungin päästövähennystavoitteita ja sitä voidaan pitää ohjaavana myös kaupungin tilaisuuksien tarjoilujen osalta. Eläinperäisten tuotteiden käytöllä ja ylipäätään raaka-aineiden valinnoilla on suuri merkitys tarjoilujen tuottamaan ympäristövaikutukseen. Siihen vaikuttavat myös muun muassa ruoan valmistus, pakkaaminen, kuljetukset, ja syntyvä hävikki. Kaupungin tilaisuuksissa ruokahävikkiä muodostuu lähinnä viime hetken peruutuksista johtuen.

Kertakäyttöisten tuotteiden käyttö lisää luonnonvarojen kulutusta ja jätettä. Tästä syystä toimialojen ja liikelaitoksen tarjoiluissa on käytettävä kestoastioita.

Ympäristönäkökulman lisäksi on tärkeää huomioida myös sosiaalinen ja taloudellinen vastuu. Helsingin kaupunki on ollut vuodesta 2013 asti Reilun kaupan kaupunki, mikä on huomioitava kaupungin tilaisuuksien tarjoiluissa.

Kansliapäällikkö päätti 28.10.2021 kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoilulinjauksesta. Päätös astuu voimaan 1.1.2022. Kaupungin järjestämällä tilaisuuksilla tarkoitetaan tässä sekä kaupunkiorganisaation sisäisiä tilaisuuksia (esim. kokoukset, henkilöstötilaisuudet) että sellaisia tilaisuuksia, joihin on kutsuttu myös kaupunkiorganisaation ulkopuolisia tahoja (esim. työpajat, seminaarit, yleisötilaisuudet, kutsuvierastilaisuudet).

Mikäli pormestariston tai muun kaupungin ylimmän johdon järjestämän tilaisuuden luonne (esim. korkean tason vierailut) on sellainen, että on perusteltua poiketa linjauksesta, siitä voidaan poiketa.

Kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluissa on toimittava tämän linjauksen mukaisesti 1.1.2022 alkaen:

- Tilaisuuksissa tarjoillaan sesongin mukaista kasvisruokaa ja/tai vastuullisesti pyydettyä lähikalaa, Reilun kaupan tuotteita (vähintään kahvi, tee, banaani) kahvimaitona kauramaitoa
- Tilaisuuksissa ei tarjoilla lihatuotteita
- Erikoisruokavaliot huomioidaan
- Tilaisuuksissa käytetään ainoastaan kestoastioita ja -aterimia
- Juomapulloja ei käytetä, vaan juomat tarjoillaan kannuista
- Tarjoiluja sisältäviin tilaisuuksiin kutsutuilta pyydetään sitovat ilmoittautumiset ruokahävikin välttämiseksi. Kutsuissa voidaan käyttää esim. seuraavaa mallilauseetta: ”Haluamme mitoittaa tilaisuuden tarjoilut oikein ja välttää ruokahävikkiä. Sen vuoksi pyydämme sitovia ilmoittautumisia x.x. mennessä.”

Kansliapäällikön päätös koskee siten vain kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluja eikä rajoita helsinkiläisten ruokavalintoja laajemmin.

Kansliapäällikön päätöksen toimivaltaperusteena on hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohta, jonka mukaan kansliapäällikkö antaa toimialajohtajalle, liikelaitoksen johtajalle ja muille vastuuhenkilöille

tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Linjausta kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoilusta on pidettävä hallintosäännön kyseisen määräyksen mukaisena hallintoa koskevana ohjeena, jonka antamiseen kansliapäälliköllä on toimivalta.

Koska päätös ei vaikuta helsinkiläisten ruokavalintoihin, sitä ei voida pitää myöskään toimivallan ylityksenä oikaisuvaatimuksessa ilmeisesti tarkoitetulla tavalla eikä siten lainvastaisena.

Oikaisuvaatimusta käsiteltäessä on otettava huomioon, että kyseessä on nimenomaan oikaisuvaatimuksen käsittely eikä koko sen asian käsittely, jota oikaisuvaatimus koskee. Näin ollen kaupunginhallitus on sitottu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallitus ei voi käsitellä asiaa tätä laajemmin, koska se on jo aiemmin päättänyt, ettei ota asiaa käsiteltäväkseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 4.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 28.10.2021 § 220

HEL 2021-011974 T 00 04 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kansliapäällikkö päätti kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoilulinjauksesta. Päätös astuu voimaan 1.1.2022. Kaupungin järjestämällä tilaisuuksilla tarkoitetaan tässä sekä kaupunkiorganisaation sisäisiä tilaisuuksia (esim. kokoukset, henkilöstötilaisuudet) että sellaisia tilaisuuksia, joihin on kutsuttu myös kaupunkiorganisaation ulkopuolisia tahoja (esim. työpajat, seminaarit, yleisötilaisuudet, kutsuvierastilaisuudet). Mikäli pormestariston tai muun kaupungin ylimmän johdon järjestämän tilaisuuden luonne (esim. korkean tason vierailut) on sellainen, että on perusteltua poiketa linjauksesta, siitä voidaan poiketa.

Kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoiluissa on toimittava tämän linjauksen mukaisesti 1.1.2022 alkaen:

- Tilaisuuksissa tarjoillaan sesongin mukaista kasvisruokaa ja/tai vastuullisesti pyydettyä lähikalaa, Reilun kaupan tuotteita (vähintään kahvi, tee, banaani), kahvimaitona kauramaitoa
- Tilaisuuksissa ei tarjoilla lihatuotteita
- Erikoisruokavaliot huomioidaan
- Tilaisuuksissa käytetään ainoastaan kestoastioita ja -aterimia
- Juomapulloja ei käytetä, vaan juomat tarjoillaan kannuista
- Tarjoiluja sisältäviin tilaisuuksiin kutsutuilta pyydetään sitovat ilmoittautumiset ruokahävikin välttämiseksi. Kutsuissa voidaan käyttää esim. seuraavaa mallilauseetta: ”Haluamme mitoittaa tilaisuuden tarjoilut oikein ja välttää ruokahävikkiä. Sen vuoksi pyydämme sitovia ilmoittautumisia x.x. mennessä.”

Päätöksen perustelut

Kaupungin toimialoilla ja liikelaitoksissa järjestetään erilaisia kokouksia, seminaareja, työpajoja ja yleisötilaisuuksia, joihin sisältyy tarjoiluja. Tämän linjauksen tavoitteena on varmistaa, että ympäristöasiat huomioidaan tarjoiluissa entistä paremmin.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa 2019, että maito- ja lihatuotteiden käyttöä kaupungin tarjoamissa ruokapalveluissa vähennetään 50 prosentilla vuoteen 2025 mennessä. Päätös tukee kaupungin päästövähennystavoitteita ja sitä voidaan pitää ohjaavana myös kaupungin tilaisuuksien tarjoilujen osalta. Eläinperäisten tuotteiden käytöllä ja ylipäätään raaka-aineiden valinnoilla on suuri merkitys tarjoilujen tuottamaan ympäristövaikutukseen. Siihen vaikuttavat myös muun muassa ruoan valmistus, pakkaaminen, kuljetukset, ja syntyvä hävikki.

13.12.2021

Kaupungin tilaisuuksissa ruokahävikkiä muodostuu lähinnä viime hetken peruutuksista johtuen.

Kertakäyttöisten tuotteiden käyttö lisää luonnonvarojen kulutusta ja jätettä. Tästä syystä toimialojen ja liikelaitoksen tarjoiluissa on käytettävä kestoastioita.

Ympäristönäkökulman lisäksi on tärkeää huomioida myös sosiaalinen ja taloudellinen vastuu. Helsingin kaupunki on ollut vuodesta 2013 asti Reilun kaupan kaupunki, mikä on huomioitava kaupungin tilaisuuksien tarjoiluissa.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kansliapäällikkö antaa toimialajohtajalle, liikelaitoksen johtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256

katja.rimpila(a)hel.fi

Johanna af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: 040 334 5498

Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

§ 934

Viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.1.2022 lukien

HEL 2021-013384 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle tiimipäällikön viran 1.1.2022 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Eeva Heikkilä, johtava henkilöstöasiantuntija, puhelin: 09 310 40343
eevam.heikkila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunkiympäristön palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asukas- ja yrityspalvelujen alueidenkäyttö- ja valvontayksikköön esitetään perustettavaksi tiimipäällikön virka.

Tiimipäällikkö päättää kaupungin sitoutumisesta maanvuokrasopimukseen ja käyttöoikeussopimukseen. Tiimipäällikön virka tarvitaan, koska mainitut päätökset ovat kuntalain mukaan muutoksenhakukelpoisia, joten sopimukseen sitoutumisesta päättävän tulee olla virkasuhteessa.

Perustettaviksi esitettävälle viralle on varattu määrärahat toimialan talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

13.12.2021

Perustettavaksi esitetyn viran palkka on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 4 070,66 euroa kuukaudessa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Eeva Heikkilä, johtava henkilöstöasiantuntija, puhelin: 09 310 40343
eevam.heikkila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 935

Virkojen lakkauttaminen

HEL 2021-013387 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus lakkautti liitteiden 1-5 mukaiset virat 1.1.2022 lukien.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sote Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 2 Kasko Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 3 Kympp Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 4 Kanslia Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 5 Palke Lakkautettavat virat 1.1.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lakkautettaviksi on esitetty yhteensä 32 virkaa: sosiaali- ja terveystoimialalta 21 virkaa, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta 4 virkaa, kaupunkiympäristön toimialalta 3 virkaa, kaupunginkansliasta 3 virkaa, ja Palvelukeskusliikelaitoksesta 1 virka.

Avoinna olevien virkojen lakkauttaminen ei tarkoita henkilöstön vähentämistä. Lakkautettaviksi esitettävät avoimet virat ovat tulleet tarpeettomiksi toiminnan uudelleen järjestelyjen tai organisaatiomuutoksien seurauksena ja kun tehtävissä ei enää käytetä julkista valtaa. Kun virka, jossa ei käytetä julkista valtaa, tulee avoimeksi, se lakkautetaan kuntalain 88 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virka tulee lakkauttaa myös, jos virkasuhde muutetaan työsuhteeksi. Mikäli virkatehtäviin ei enää kuulu julkisen vallan käyttöä, työnantaja ja viranhaltija voivat sopia virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi tai

13.12.2021

virkasuhde muutetaan työsuhteeksi työnantajan yksipuolisella päätöksellä kuntalain 89 §:ssä mainituin edellytyksin.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sote Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 2 Kasko Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 3 Kymp Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 4 Kanslia Lakkautettavat virat 1.1.2022
- 5 Palke Lakkautettavat virat 1.1.2022

Oheismateriaali

- 1 Taustatietoa virkojen lakkauttamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Palvelukeskusliikelaitos
Taloushallintopalveluliikelaitos

13.12.2021

Asia/28

§ 936

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) toimitusjohtajan virkasuhteen päätyminen ja avoimen viran hoitaminen

HEL 2021-013731 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi Ville Lehmuskosken eroilmoituksen liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan virasta.

Lisäksi kaupunginhallitus määrää liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtajan Petri Lumijärven hoitamaan liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan virkaa siihen kuuluvine palkkaetuineen 4.12.2021 alkaen siihen asti, kunnes uusi viranhaltija ottaa tehtävän vastaan.

Käsittely

Esteelliset: Ville Lehmuskoski
Esteellisyyden syy: osallisuusjäävi: (hallintolaki 28.1 § 1 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minna Kemppainen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33248
minna.kemppainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 29 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä

Avoimen viran hoitaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ville Lehmuskoski on jättänyt 3.12.2021 päivätyn eroilmoituksen liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan virasta 4.12.2021 alkaen.

Kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n 3 kohdan mukaan virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää virkasuhteen päättymisestä. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan liikelaitoksen johtajan virkaan ottamisesta päättää kaupunginhallitus.

Hallintosäännön 23 luvun 3 §:n 2 kohdan mukaan virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää avoimen viran hoitajasta, ellei toisin ole määrätty.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumennettelyä, kun kysymyksessä on avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määrääjäksi.

Liikenneliikelaitoksen henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtaja Petri Lumijärvi toimii tällä hetkellä liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan viransijaisena, ja täyttää liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimukset ja on myös henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja kykyjensä puolesta sopiva toimitusjohtajan avoimen viran hoitajaksi.

Päätös virantäytön aloittamisesta valmistellaan myöhemmin sen mukaisesti, miten Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen yhtiöittämis-hanke etenee.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minna Kempainen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33248
minna.kempainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Julkl (621/1999) 24.1 § 29 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

13.12.2021

Asia/28

Eron pyytäjä

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Avoimen viran hoitaja

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

Taloushallintopalvelut

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

§ 937

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Valtioneuvoston linnan suojelemisesta rakennusperintölain nojalla

HEL 2021-011354 T 10 03 10

UUDELY/10762/2021

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston linnan kortteli kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Senaatintori ympäristöineen (RKY). Korttelia sivuaa etelässä RKY-alue Helsingin Aleksanterinkatu. Rakennukset on suojeltu kokonaisuudessaan nyt jo kumotun valtioneuvoston asetuksen perusteella ja tämä suojelupäätös on voimassa, kunnes uusi vireillä oleva rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) eli rakennusperintölain mukainen päätös tulee voimaan.

Valtioneuvoston linnalla on rakennusperintölain (489/2010) 2 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä sekä erityisen merkittävät sisätilat, joiden säilymistä ei voida varmistaa yksinomaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla eli kaavoituksen keinoin.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunginhallituksella ole siitä huomautettavaa.

Rakennuksen suojeleminen rakennusperintölain nojalla turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten myöskään haittaa kaavoitusta.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 tontti kuuluu Liike- ja palvelukeskustan C1-alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Sitä koskevat myös yleiskaavan teemakartan Kulttuuriympäristöt ja pääkartan merkinnät, jotka osoittavat valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristökohteet.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa (nro 12704) vuodelta 2021 Valtioneuvoston linna sisältyy aluemerkinän ”Keskustan maanalaisen ke-

hittämisen kohdealue” alle. Tonttia sivuaa lisäksi merkintä ”Ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit”.

Voimassa oleva asemakaava (nro 8980) on vahvistettu vuonna 1988. Siinä kortteli kuuluu hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeseen. Valtioneuvoston linna sisältyy koko asemakaava-alueetta koskevan aluemerkin ”s” alle: Historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas alue, jonka rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja ei saa vähentää. Kortteliin kohdistuu lisäksi kohdemerkinnät sr (suojeltava rakennus) ja sk (valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen mukaan suojeltava rakennus). Sr- ja sk-merkinnät on rajattu korttelin rakennusten ulkoseinien mukaisesti, sisäpihasiipi mukaan lukien. Koko asemakaava-alue on osa luokiteltua kiinteää muinaisjäännösalueetta (tunnus 1000006099) ja on rauhoitettu muinaismuistolailalla (295/1963).

Alueella on vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka tavoitteena on päivittää ja yhdenmukaistaa osin vanhentuneet asemakaavat. Asemakaavatyön keskeisimpinä tavoitteina on turvata sekä kaupunkikuvallisten kokonaisuuksien että yksittäisten kohteiden tärkeiden arvojen säilyminen ja samalla varmistaa yleiskaavan mukainen kehitys. Kaavaehdotukset laaditaan osissa ja kantakaupungin uudistettavia asemakaavoja esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle vuodesta 2022 alkaen.

Suunnittelutilanne

Valtioneuvoston linnassa on alkamassa laaja peruskorjaushanke, johon liittyy uudisrakentamista korttelin keskiosaan sekä maanalaista rakentamista. Uudisrakentaminen lisää valtioneuvoston työtilojen määrää ja täydentää työympäristön tilavalikoimaa, erityisesti kokoustiloja ja niihin liittyviä kulkuvyöhykkeitä. Hankesuunnitelmassa esitetty uudisrakentaminen poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta. Uudisrakentaminen kasvattaa korttelin rakennettua kerrosalaa merkittävästi. Korttelin keskelle sijoittuva uudisrakentaminen ja sen maanalaiset ja -päälliset yhteydet edellyttävät pihasiiven eli painotalon ja sen yhdyssiiven purkamista korttelin sisältä.

Valtioneuvoston linnan lisärakentamisen mahdollistavan asemakaavamuutoksen valmistelu on aloitettu. Kaavaan tullaan rajaamaan rakennusperintölain päätöksen mukainen suojelurajaus, jolloin rajauksen kohdentaminen korttelin kadunvarsisiipiin tukee kaavan laatimisen tavoitteita. Lisäksi Valtioneuvoston linnan sisätilojen suojelun tarve on huomattava, eikä sitä voida ratkaista asemakaavassa. Tällöin etenkin sisätilojen suojelu rakennusperintölailalla on tarkoituksenmukaista, ja

13.12.2021

näin voidaan varmistua suojelun kohdentumisen ja suojelumääräysten riittävästä yksityiskohtaisuudesta ja kattavuudesta tämän ainutlaatuisen kohteen osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.10.2021
- 2 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Museoviraston lausunto 7.10.2021
- 3 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, kaavio rakennuksen osista
- 4 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, esitys rakennussuojelun rajaukseksi
- 5 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Presidentin esittelysalin irtain kalustus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta 31.12.2021 mennessä. Asiassa on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 16.11.2021. Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen.

Valtioneuvoston linna on suojeltu Helsingin kaupungin aluetta koskevalla valtioneuvoston päätöksellä 18.9.1980 valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla (278/1965). Asetus on sittemmin kumottu, mutta päätökset ovat voimassa, kunnes suojelusta on tehty rakennusperintölain mukainen suojelupäätös. Päätös ei sisällä varsinaisia suojelumääräyksiä tai suojelun kohdentamista rakennuksissa, mikä merkitsee sitä, että ne on suojeltu kokonaisuudessaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.10.2021
- 2 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Museoviraston lausunto 7.10.2021
- 3 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, kaavio rakennuksen osista
- 4 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, esitys rakennussuojelun rajaukseksi
- 5 Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Presidentin esittelysalin irtain kalustus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 642

HEL 2021-011354 T 10 03 10

Hankennumero 5264_208

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristölautakunnalla ole siihen huomautettavaa.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että rakennuksen suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/29

on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten haittaa kaavoitusta.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiia Ettala, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 20511
tiia.ettala(a)hel.fi

§ 938

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n B-osakkeiden myyminen

HEL 2021-001249 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus myy Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n 1 500 äänivallatonta B-osaketta Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäelle 109 493,60 euron kauppahintaan liitteenä 1 olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tai tämän valtuuttaman allekirjoittamaan edellä mainitun kauppakirjan sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 B-osakkeiden kauppakirjaluonnos
- 2 B-osakkeiden kauppakirjan liite 1
- 3 Sijaintikartta
- 4 Maanvuokrasopimusluonnos
- 5 Maanvuokrasopimuksen karttaliite 1

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asian taustaa

Kaupunginhallitus on 22.6.2020 § 37 päättänyt perustaa Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäki nimisen yhtiön (yhtiö) hallinnoimaan kaupungin omistamaa vuokrattavaa tonttia 49044/2 ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuokrattavalla tontilla sijaitsevan päiväkotirakennuksen luovutuksen kyseselle yhtiölle. Kaupunginvaltuusto on 26.8.2020 § 181 hyväksynyt rakennuksen luovutuksen Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäelle. Päiväkotirakennuksen luovutusasiakirja ja maanvuokrasopimus on tarkoitus allekirjoittaa samassa yhteydessä.

Asian valmistelun yhteydessä on ilmennyt, ettei päiväkotirakennuksen hankinta-arvolaskelmaan ole sisällytetty, eikä siten rakennuksen luovutusasiakirjaan, tontille 49044/2 kuuluvien Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n (jäteyhtiö) äänivallattomien 1 500 B-osakkeen (1 osake/k-m²) arvoa. Helsingin kaupunki on jäteyhtiön perustamisen yhteydessä merkinnyt mainitut osakkeet osana julkisten rakennusten rakennusoikeuksia ja maksanut niiden merkintähinnan 109 493,60 euroa jäteyhtiölle. Tämän vuoksi kaupungin tulee nyt myydä mainitut osakkeet tontin 49044/2 vuokralaiselle vastaavaan hintaan.

Kaupunki omistaa Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäen osakkeista 80 % (päiväkodin osuus). Loput 20 % omistaa Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy (yhteiskerhotilojen osuus). Kaupunki omistamalla tontilla 49044/2 sijaitsee noin 1 500 k-m²:n päiväkotirakennus, joka luovutetaan Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäelle erillisellä apporttiomaisuudenluovutuskirjalla maanvuokrasopimuksen allekirjoituksen yhteydessä. Yhtiön tarkoituksena on hallinnoida tonttia ja sillä sijaitsevaa päiväkotirakennusta.

Osakkeiden kauppakirja on liitteenä 1. Kauppakirjan liitteet ovat liitteenä 2.

Kaava- ja tonttiedot

Tontti on asemakaavassa nro 12000 (2013) osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi (YL). Tontti on Helsingin yleiskaavassa 2016 osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi (A3).

Tontin pinta-ala on 2 893 m² ja kerrosala 1 500 k-m². Kerrosalasta enintään 1 200 k-m² tulee olla päiväkotikäytössä ja lisäksi vähintään 300 k-m² kerrosalasta tulee olla asukkaiden harraste- ja kokoontumistilojen käytössä.

Sijaintikartta on liitteenä 3.

Tontin vuokraaminen yhtiölle

Kaupunkiympäristölautakunta on 9.11.2021 § 620 päättänyt tontin 49044/2 vuokraamisesta yhtiölle 31.12.2050 saakka päiväkotia sekä harraste- ja kokoontumistiloja varten.

Maanvuokrasopimus on liitteenä 4 ja sen karttaliite on liitteenä 5.

Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n B-osakkeiden myyminen tontin vuokralaiselle

Kaupunginhallitus on 17.6.2013 § 724 päättänyt perustaa Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n (jäteyhtiö). Kaupunki merkitsi jäteyhtiön perustamisvaiheessa yhtiön ainoan äänivaltaisen A-osakkeen ja 33 250 äänivallatonta B-osaketta. Mainitut B-osakkeet vastasivat Kruunuvuorenrannassa suunniteltujen ja järjestelmään liitettävien tuoloin ajatellun mukaisesti kaupungin suoraan omistukseen jäävien julkisten rakennusten rakennusoikeuden arvioitua määrää (yksi osake/asemakaavaan merkitty tontin rakennusoikeus k-m²).

Jäteyhtiöltä saadun selvityksen mukaan 33 250 B-osakkeeseen sisältyi myös päiväkotitontin 49044/2 osalta merkityt 1 500 B-osaketta. Kaupunki on maksanut kyseisten osakkeiden merkintähinnan jäteyhtiölle seuraavasti:

1. yleisestä osasta (jäteasema ja runkoverkko) perustamisen yhteydessä arvion ja täydentävän lisäpääomasuorituksen 29.3.2016 sekä
2. kiinteistöliittymän osuuden 20.12.2018.

Tämän perusteella 1 500 osakkeen merkintähinta on ollut yhteensä 109 493,60 euroa (1 500 x 26,05 euroa = 39 075 euroa + tontin osuus kiinteistöliittymästä (1500/3500) x 164310 euroa = 70 418,60 euroa).

Päiväkotirakennuksen hankinta-arvolaskelmaan tai rakennuksen apportiomaisuuden luovutuskirjaan ei ole kuitenkaan sisällytetty mainittujen osakkeiden arvoa. Tämän vuoksi kaupungin tulee myydä mainitut osakkeet tontin 49044/2 vuokralaiselle vastaavaan hintaan.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää, osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta. Kyseessä olevien osakkeen luovuttamisen osalta kaupunginhallitus ei ole siirtänyt toimivaltaansa.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Osakkeiden kaupan toteuttaminen sinänsä tekee valituksen hyödyttömäksi, koska yksityisoikeudellista oikeustoimea ei voida purkaa, jos sopimuksessa ei ole purkavaa ehtoa, vaikka hallintotuomioistuin kumoaisi kaupunginhallituksen päätöksen. Vaikka päätöksen täytäntöönpano tekisi valituksen hyödyttömäksi, on oikeuskirjallisuudessa katsottu, että päätös voidaan panna täytäntöön, jos erittäin painavat syyt tätä vaativat ja täytäntöönpanon edut katsotaan haittoja suuremmiksi (Hartjula, Heikki – Prättälä, Kari: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnot, s. 959. Helsinki 2015).

Kaupan kohteena olevien osakkeiden myynnin lykkäytyminen mahdollisen muutoksenhakuprosessin viemän ajan ajaksi aiheuttaisi merkittävää haittaa. Kaikkien tähän sopimuskokonaisuuteen liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien on tarkoitus siirtyä yhtiölle 1.1.2022 alkaen. Päiväkotirakennus, jossa Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy:n yhteiskerhotila sijaitsee, on valmistunut ja otettu käyttöön vuonna 2018. Kiinteistöosaakeyhtiö Borgströminmäen perustaminen on viivästynyt erinäisistä syistä. Päiväkoti ja palveluyhtiö ovat toimineet rakennuksessa yli kaksi vuotta ilman nyt kyseessä olevia sopimusjärjestelyjä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 B-osakkeiden kauppakirjaluonnos
- 2 B-osakkeiden kauppakirjan liite 1
- 3 Sijaintikartta
- 4 Maanvuokrasopimusluonnos
- 5 Maanvuokrasopimuksen karttaliite 1

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Keskinäinen kiinteistöosaakeyh-

Otteen liitteet

Esitysteksti

tiö Borgströminmäki

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.11.2021 § 620

HEL 2021-001249 T 10 01 01 02

Föglönkuja 1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti:

- vuokrata Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäelle (Y-tunnus 3163079-3) Helsingin kaupungin 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin 49044 tontin 2 (kiinteistötunnus 91-49-44-2, pinta-ala 2 893 m², osoite Föglönkuja 1) päiväkotia ja harraste- ja kokoontumistiloja varten liitteenä nro 1 olevan maanvuokrasopimusluonnoksen mukaisesti, ja sillä edellytyksellä, että samanaikaisesti maanvuokrasopimuksen kanssa allekirjoitetaan tontilla sijaitsevaa rakennusta koskeva apporttiomaisuuden luovutuskirja.
- oikeuttaa sopimukset ja toiminnanohjaus -tiimin päällikön tai hänen valtuuttamansa henkilön allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta edellä mainitut sopimukset ja tarvittaessa tekemään niihin vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(L2149-15)

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että kaupunki myy tontin 49044/2 osalta merkitsemänsä Kruunuvuorenrannan jätteen putkikeräys Oy:n 1 500 äänivallatonta B-osaketta Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Borgströminmäelle 109 493,60 euron kauppahintaan liitteenä nro 2 olevan kauppakirjan mukaisin ehdoin.
- että maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun sopimukset ja toiminnan-ohjaus- tiimin päällikkö tai hänen valtuuttamansa oikeutetaan allekirjoittamaan Helsingin kaupungin puolesta edellä mainittu

13.12.2021

Asia/30

kauppakirja sekä tarvittaessa tekemään siihen vähäisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jukka Helenius, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Martti Tallila, johtava kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36449
martti.tallila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Asia/31

§ 939

Alueen varaaminen Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy:lle kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua varten (Länsi-Pasila, tontti 17098/5)

HEL 2021-009475 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy:lle (Y-tunnus 3128628-3) Länsi-Pasilasta tontin kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitteen 1 mukainen tontti 17098/5. Tontin pinta-ala on 900 m² ja rakennusoikeus 1 500 k-m².
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteen 2 mukaisia erityisiä ja liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Viitesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hankkeen kuvaus

Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy (hakija) pyytää 16.4.2021 päivällä hakemuksella, että sille varataan Länsi-Pasilassa sijaitseva rakennettu toimistorakennusten tontti 17098/5 asuntohankkeen suunnittelua varten 31.12.2023 saakka.

Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy on kiinteistökehitys- ja rakennustajayritys. Urakoitsijana kohteessa toimisi suomalainen rakennusliike Suomen Puukerrostalot Oy, joka valmistaa teollisesti tuotettuja puukerrostaloja. Suomen Puukerrostalot Oy:n osaomistaja on Lindbäcks Bygg Ab, joka on yksi Euroopan suurimpia teollisia puukerrostalovalmistajia. Suomen Puukerrostalot Oy on perustettu vuonna 2017. Yhtiön liikevaihto oli 964 000 euroa vuonna 2020. Yhtiöllä on monipuolinen osaaminen uudisrakentamisessa. Tällä hetkellä yhtiöllä on pääkaupunkiseudulla vireillä noin 400:n asunnon toteutuskanta (54 asuntoa rakennusvaiheessa ja 340 asuntoa aktiivisessa suunnitteluvaiheessa).

Hakijan tarkoituksena on suunnitella tontilla sijaitsevan nykyisen toimistorakennuksen muuttamista asuinkäyttöön ja korottaa rakennusta yhdellä lisäkerroksella. Hankkeessa hyödynnetään olemassa olevan toimistorakennuksen runkoa ja korotus tehtäisiin puumoduuleilla. Autopaikat on tarkoitus sijoittaa maanalaiseen pysäköintihalliin P3 Leanportti.

Suunniteltava asuntohanke on 2 075 k-m² suuruinen, josta lisäkerrosalaa on 763 k-m². Lisäkerrosala sijoittuu yhteen lisäkerrokseen sekä kellariin. Voimassa olevan asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 1 500 k-m². Hanke vaatii asemakaavan muutoksen.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitu alueen kulttuuriarvot ja kaupunkiympäristölautakunnan 8.10.2019 § 493 hyväksymät Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteet.

Viitesuunnitelma on liitteenä 4.

Asemakaava- ja nykytilanne

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1982. Korttelissa 17089 on asuinkerrostalojen korttelialueita (AK) ja toimistorakennusten korttelialue (KT). Varauksen kohteena olevalla KT-tontilla 17089/5 sijaitsee vuonna 1982 valmistunut 2–3-kerroksinen toimistorakennus. Toimistorakennusta ympäröi 4–8-kerroksiset asuinkerrostalot. Autopaikat sijait-

sevat pysäköintihallissa (LPY-tontilla) Eevanmäen ja Hertanmäen välissä.

Helsingin kaupunki omistaa korttelialueen. Hanke edellyttää asemakaavan muutosta, josta hakija on neuvotellut kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun kanssa.

Kaavaratkaisussa toimistorakennusten korttelialue (KT) esitetään muutettavaksi asuinkerrostalojen kortteliksi (AK), joka mahdollistaa nykyisen toimistorakennuksen muuttamisen 3–4-kerroksiseksi asuinrakennukseksi. Rakennuksen katutasokerrokseen sijoittuu liiketila.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunki C2 aluetta. Kaavaratkaisu on yleiskaavan 2016 mukainen.

Maanvuokrasopimukset

Voimassa olevan asemakaavan mukainen tontti on vuokrattu pitkäaikaisesti toimistotarkoitukseen Kiinteistö Oy Leankujalle 31.12.2045 asti. Kiinteistö Oy Helsingin Leankatu 3 on ostanut kohteena olevan toimistorakennuksen ja tontin vuokraoikeuden. Kiinteistö Oy Helsingin Leankatu 3:n omistaa Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy, joka toimii hankkeessa kiinteistönkehittäjänä ja rakennuttajana.

Varausaikana neuvotellaan maanvuokrasopimuksen päättymisestä ja tontin luovutusehdoista. Tontti on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla.

Varausehdot

Erityisissä varausehdoissa on huomioitu muun muassa asuntojen rahoitus- ja hallintamuodot sekä Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteiden kaupunkikuvalliset ja toiminnalliset tavoitteet. Hanke toteutetaan vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona, jota koskee yleinen perheasuntovaatimus.

Hankkeen tulee pyrkiä siihen, että rakennus kokonaisuudessaan täyttää vähintään A2018 energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku on ≤ 75 (kWh/m²/vuosi). Vaatimuksen tulee täytyä vähintään lisäkerroksen osalta.

Hanke perustuu rakennuksen olemassa olevan rungon hyödyntämiseen ja rakentamisessa edellytetään käytettävän vähähiilisiä ratkaisuja, joten saneerattavan osan osalta voi olla perusteltua, ettei elementtien olemassa olevaa kuorta ja eristystä pureta. Mikäli rungon elementteihin tehtävät isot rakenteelliset muutokset eivät resurssiviisauden näkökulmasta ole kannattavia, voidaan saneerattavan osan kohdalla hyväksyä energialuokka B2018 siten, että E-luku on ≤ 90 (kWh/m²/vuosi).

Energialuokan A2018 vaatimusten täyttäminen on kohteessa haastavaa, koska maalämpökaivot eivät mahdu tontille, eikä aurinkoenergiaa voida kerätä katolla niin paljon, että sillä olisi vaikutusta rakennuksen energiatehokkuuteen, koska asukaspiha toteutetaan rakennuksen katolle. Vanhan rungon energiatehokkuutta parannetaan kuitenkin vähintään vaihtamalla ikkunat ja parvekeovet, minkä lisäksi hakija selvittää ulkovaipan rappauksen vaikutusta energiatehokkuuteen.

Varausehdot on valmisteltu yhteistyössä asemakaavoituspalvelun ja kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön kanssa.

Alueen kehittämisperiaatteet

Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteet on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 8.10.2019 § 493. Kehittämisperiaatteiden tavoitteena on, että toimitiloja säilytetään hyvin saavutettavilla paikoilla ja rakennusten ja tonttien käyttötarkoitusten muutokset toimitiloista asumiseen tehdään hallitusti kantakaupungin sekoittunut rakenne säilyttäen. Kehittämisperiaatteissa on Leankatu 3:n osalta todettu, että rakennuksen käyttötarkoitus on mahdollista muuttaa asumiseen.

Perustelut suoravaraukselle

Kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien Helsingin tontinluovutusta koskevien linjausten sekä niitä tarkentavien soveltamisohjeiden mukaan tontteja voidaan varata ilman avointa hakumenettelyä kehittämisshankkeita varten tai tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle yhteistyökumppanille täydennysrakentamisen edistämiseksi.

Toimivalta

Kaupunginhallitus päättää hallintosäännön 8 luvun 1 § 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Viitesuunnitelma

13.12.2021

Asia/31

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.11.2021 § 619

HEL 2021-009475 T 10 01 01 00

Leankatu 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Suomen Puukerrostalot Kiinteistöt Oy:lle (Y-tunnus 3128628-3) varataan Länsi-Pasilasta tontti kumppanuuskaavoitusta ja asuntohankkeen suunnittelua varten seuraavin ehdoin:

- Varausalue on liitekartan nro 1 mukainen tontti 17098/5. Tontin pinta-ala on 900 m² ja rakennusoikeus 1500 k-m².
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteessä nro 2 olevia erityisiä ja liitteenä nro 3 olevia yleisiä varausehtoja.

(Varaustunnus A1117-210)

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Suvi Tuiskunen, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36868
suvi.tuiskunen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 940

Taiteen prosenttiperiaatteen jatkaminen ja prosenttirahahankkeita koskevat toimintatavat

HEL 2021-005995 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti jatkaa taiteen prosenttiperiaatteen noudattamista ja hyväksyi prosenttirahahankkeita koskevat toimintatavat seuraavasti:

1

Kaupunki toteuttaa taiteen prosenttiperiaatetta

- merkittävässä julkisissa talonrakennushankkeissa, joilla tarkoitetaan yleisölle tai käyttäjille avoimia julkisia rakennuksia. Hankkeet voivat olla uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeita. Prosenttiperiaatteen soveltamisesta päätetään hankesuunnitelmassa. Taideteoksen hankintaan varattava määräraha voi olla enintään yksi prosentti rakennuskustannuksista ja se sisällytetään hankesuunnitelmaan. Kattohinta taidehankinnalle yhdessä talonrakennushankkeessa on 100 000 euroa, mutta siitä voidaan poiketa erityisissä kohteissa yhden prosentin osuutta ylittämättä. Kattohinta tarkistetaan vuosittain rakennuskustannusindeksin mukaan.
- puisto- ja katuhankkeissa, jotka ovat kaupunkikuvallisesti, alueellisesti, laajuudeltaan tai muulla tavoin merkittäviä. Hankkeet voivat olla uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeita, näiden yhdistelmiä tai useasta hankkeesta muodostuvia kokonaisuuksia. Prosenttiperiaatteen mukainen taideteos esitetään katu- ja puistosuunnitelmasa. Taideteoksen kustannus sisältyy katu- ja puistoinvestointeihin ja sen suuruus voi olla enintään yksi prosentti rakennuskustannuksista.
- erikseen sovittavilla kaupunki uudistus-, projekti- ja täydennysrakentamisalueilla. Näillä alueilla rakennuttajilta kerätään rakennusoikeuden määrään perustuva taidemaksu, jonka suuruus päätetään alueen ensimmäisen tontinvarauksen yhteydessä. Taidemaksut käytetään taideteosten hankintaan ja ylläpitoon sekä kulttuuriprojekteihin siten, että maksuista vähintään 85 prosenttia on taideteoshankintoja ja taideteosten ylläpitoa.

2

Prosenttirahahankkeissa tilaajana toimii hankkeesta riippuen joko kaupunkiympäristön toimiala tai kaupunginkanslia. Kaupungin taidemuseo HAM toimii hankkeissa taideasiantuntijana. Valmiit taideteokset liitetään pääsääntöisesti kaupungin taidekokoelmaan.

3

Prosenttirahahankkeissa noudatettavat toimintatavat ja vastuutahot on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa taiteen prosenttiperiaatteen jatkamista ja prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamista valmistelleen työryhmän raportissa. Prosenttirahahankkeissa toimitaan raportissa kuvattujen käytäntöjen mukaisesti, elleivät asianomaiset toimijat yksimielisesti sovi muusta tämän päätöksen puitteissa.

4

Kaupunginhallitus suosittelee, että kaupungin tytäryhteisöt tekevät taidehankintoja merkittävien rakennushankkeiden yhteydessä taiteen prosenttiperiaatteen mukaisesti. Suositus koskee yhteisöjä, joille taidehankinta on toiminnan ja rahoituksellisen aseman kannalta mahdollista ja soveltuvaa. Näin tuotetut teokset ovat tytäryhteisöjen omistuksessa ja huoltovastuulla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Prosenttiperiaatetyöryhmän loppuraportti 14.10.2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taiteen prosenttiperiaatteella tarkoitetaan periaatetta, jossa julkiseen rakennushankkeeseen osoitetusta määrärahasta varataan tietty osuus taiteeseen. Varattava määräraha on useimmiten noin yksi prosentti rakennuskustannuksista. Prosenttirahalla kustannettavat taideteokset sijoitetaan yleensä pysyväisluonteisesti julkisiin rakennuksiin, niiden ton-

teille tai julkisena taiteena yleisille alueille. Helsingissä taiteen prosenttiperiaatetta on noudatettu vuodesta 1991 alkaen.

Taiteen prosenttiperiaate on kansainvälinen käytäntö, joka on vakiintunut Suomessa laajalti 2000-luvulla. Nykyään kaikki Suomen 20 suurinta kaupunkia noudattavat prosenttiperiaatetta ja 77 kuntaa on tehnyt sitä koskevan periaatepäätöksen. Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama prosenttiperiaatteen ohjausryhmä julkaisi suosituksensa periaatteen edistämiseksi vuonna 2017 ja se on sisällynyt Suomen hallitusohjelmiin vuosina 2011–2023. Helsinki on Suomen suurin taiteen prosenttiperiaatteen toteuttaja.

Periaatepäätöksellä kaupungit ja muut julkisyhteisöt osoittavat sitoutuvansa taiteen ja laadukkaan rakennetun ympäristön edistämiseen. Merkittävä osa julkisesta taiteesta tuotetaan Suomessa nykyään taiteen prosenttiperiaatteen avulla. Periaatteen toteuttamiseksi on erilaisia rahoitusmalleja.

Kaupunginhallitus on päättänyt prosenttiperiaatteen noudattamisesta ensimmäistä kertaa vuonna 1991 ja uudelleen vuonna 2011. Prosenttiperiaatetta on kaupunginhallituksen 12.12.2011 § 1134 tekemän päätöksen mukaan noudatettu erikseen päätetyissä ja merkittäväksi määriteltyissä kohteissa, kuten julkisissa talonrakennushankkeissa, puisto- ja katurakennuskohteissa, projektialueilla ja joissain kaupungin tytäryhteisöjen rakennushankkeissa. Päätös oli voimassa 1.12.2021 saakka.

Kansliapäällikkö on 28.6.2021 § 155 asettanut työryhmän valmistelemaan prosenttiperiaatteen jatkamista ja siihen liittyvien käytäntöjen ajantasaistamista. Työryhmä esittää taiteen prosenttiperiaatteen jatkamista pysyväispäätöksenä aiemmin tehtyjen määräaikaisten päätösten sijaan. Työryhmän loppuraportti on esityksen liitteenä 1.

Työryhmän ehdotus pohjautuu suurelta osin nykyisiin toimintatapoihin. Työryhmä esittää niiden säilyttämistä pääpiirteissään siten, että osaa prosesseista tarkennetaan ja entisten virastojen ja toimijoiden nimet päivitetään. Tavoitteena on selkeyttää taiteen prosenttiperiaatteen soveltamisalueita ja toimijoiden rooleja sekä parantaa poikkihallinnollisten prosessien sujuvuutta.

Uusina käytäntöinä työryhmä esittää prosenttiperiaatteen laajentamista kaupunki-uudistusalueille sekä periaatteen soveltamista aiempaa johdonmukaisemmin täydennysrakentamisalueilla. Prosenttirahahankkeet ovat aiemmin painottuneet uudisrakentamisalueille. Ehdotuksen tavoitteena on edistää kaupunginosien alueellista tasa-arvoa ja kulttuurista yhdenvertaisuutta sekä tiivistyvien kaupunginosien vetovoimaisuutta ja viihtyisyyttä. Kaupunki-uudistusalueiden nostaminen prosenttiperiaatteen piiriin vahvistaa näitä tavoitteita. Julkisen taiteen alueellinen tasa-

arvo vahvistuu myös, kun prosenttiperiaatetta sovelletaan entistä johdonmukaisemmin myös täydennysrakentamisalueilla.

Työryhmä esittää myös rakennuttajilta kerättävällä taidemaksulla kustannettavien kulttuuriprojektien vakiinnuttamista toimintamalliksi entistä laajemmin. Aiemmin prosenttirahalla on hankittu pääsääntöisesti pysyväisluonteista julkista taidetta. Prosenttirahan käytön mahdollistaminen kulttuuriprojekteihin täydentää alueiden kulttuuritarjontaa ja edistää kaupunkilaisten osallisuutta.

Julkisen taiteen avulla voidaan edistää monia kaupungille tärkeitä tavoitteita. Julkinen taide kohentaa kaupunkikuvaa, lisää asumisen viihtyisyyttä sekä asuinalueiden arvostusta. Se edistää kaupungin vetovoimaisuutta sekä vahvistaa paikallisidentiteettiä, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Julkisen taiteen tilauksilla on myös merkittävä taiteilijoita työllistävä vaikutus.

Taiteen prosenttiperiaate edistää Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita, tukee Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -vision saavuttamista, Helsingin kulttuuriympäristöohjelman 2022 luonnoksessa mainittuja tavoitteita, ja se on kirjattu Helsingin arkkitehtuuriohjelman 2030 luonnoksen toimenpide-ehdotuksiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja kaupunkiympäristölautakunta ovat lausunnoissaan puoltaneet prosenttiperiaatteen jatkamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa lausunnossaan, että taiteen prosenttiperiaatteella tuotettu julkinen taide on itsessään arvokasta ja edistää samalla mm. kaupunginosien omaleimaisuutta ja kulttuurista yhdenvertaisuutta sekä kaupungin vetovoimaisuutta ja tukea vapaan taiteen toimijoille. On tärkeää lisätä ennakoitavuutta ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä määriteltäessä sitä, mihin rakennushankkeisiin kaupunki prosenttiperiaatetta soveltaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannustaa hyödyntämään laajoissa talonrakennushankkeissa raportin esittämää mahdollisuutta poiketa 100 000 euron kattohinnasta. Tämä mahdollistaa teosten hankkimisen ulkotiloihin suuremman yleisön saavutettavaksi tai useamman teoksen hankkimisen pinta-alaltaan ja käyttäjäkunnaltaan laajoihin rakennuksiin.

Prosenttiperiaatteen laajentaminen kaupunki uudistus- ja täydennysrakentamisalueille lisää alueellista tasa-arvoa, kaupunginosien yhdenvertaisuutta ja viihtyisyyttä. Siellä, missä rakennushankkeita ja taiteen prosenttirahoitusta on vähän tai ei ollenkaan, julkisen taiteen tarjontaa voidaan lisätä kohdentamalla taidemuseon omaa taidehankintamäärärahaa. Näin julkista taidetta voidaan tuoda huomattavasti useamman asukkaan arkiympäristöön.

13.12.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää hyvänä myös sitä, että raportissa on tunnustettu eri taidemuotojen merkitys ja mahdollistettu taidemak-sujen käyttäminen erilaisiin kulttuuriprojekteihin. Väljästi määriteltynä kulttuuriprojektit voivat sisältää esimerkiksi tilapäisiä ja esitystaiteellisia teoksia, osallistavia projekteja ja tapahtumia. Raportissa on huomioitu julkisen taiteen olemus nykytaiteena ja sen muotojen monipuolistumi-nen ja laajeneminen. Kulttuuriprojektien vakiinnuttaminen toimintamal-liksi lisää asukkaiden osallisuutta ja tuo mahdollisuuksia kohdata laa-jasti eri taiteenlajeja omassa kaupunginosassa. Samalla se tuo julkisen taiteen rahoituksen piiriin laajemman taiteenlajien kirjjon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Prosenttiperiaatetyöryhmän loppuraportti 14.10.2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslian aluerakentaminen

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 195

HEL 2021-005995 T 00 01 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että Helsinki jatkaa taiteen prosenttiperiaatteen toteuttamista. Lautakunta toteaa, että tai-teen prosenttiperiaatteella tuotettu julkinen taide on itsessään arvokas-ta ja edistää samalla myös Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita. Näitä ovat mm. kaupunginosien omaleimaisuus ja kulttuuri-

nen yhdenvertaisuus, rakennetun ympäristön viihtyisyys ja laadukkuus sekä kaupungin vetovoimaisuus ja tuki vapaan taiteen toimijoille.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa toimintamalleja, joita taiteen prosenttiperiaatteen jatkamista ja prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamista valmistellut työryhmä esittää 14.10.2021 päivätyssä raportissaan. Lautakunta näkee, että raportissa ehdotetut käytännöt edistävät prosessien sujuvuutta, suunnitelmallisuutta ja taloudellista ennakoitavuutta – ja viime kädessä monipuolisen ja korkeatasoisen julkisen taiteen tuottamista kaikkien kaupunkilaisten ulottuville. Prosenttiperiaatepäätöksen jatkaminen pysyväispäätöksenä määräaikaisen sijaan on luontevaa, sillä periaate on vakiintunut ja sitä on noudatettu Helsingissä 30 vuoden ajan. Helsinki on profiloitunut prosenttiperiaatteen valtakunnallisena esikuvana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että on tärkeää lisätä ennakoitavuutta ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä määriteltäessä sitä, mihin rakennushankkeisiin kaupunki prosenttiperiaatetta soveltaa. Raportissa nämä soveltamisalueet (talonrakennushankkeet, puisto- ja katuhankeet sekä projektialueet, kaupunkiuudistusalueet ja täydennysrakentamisalueet) on määritelty kattavasti, huomioiden kuitenkin mahdollisuus tapauskohtaiseen harkintaan. Lautakunta toteaa kaupunginkanslian keskeisen ohjaavan roolin siinä, että taiteen prosenttiperiaate huomioidaan ja tuodaan päätöksentekoon johdonmukaisesti kaupungin omissa investointihankkeissa ja alueiden tontinluovutusvaiheessa.

Lautakunta pitää kannatettavana, että raportissa on tunnistettu eri taidemuotojen ottaminen osaksi kokonaisuutta varaamalla kulttuuriprojekteillemme osuus alueiden taidemaksuista. Väljästi määritelty kulttuuriprojektien kategoria voi sisältää esimerkiksi tilapäisiä ja esitystaiteellisia teoksia eri taiteenaloilta, osallistavia projekteja ja tapahtumia. Raportissa on huomioitu myös julkisen taiteen olemus nykytaiteena ja sen muotojen monipuolistuminen ja laajeneminen.

Lautakunta kannustaa hyödyntämään laajoissa talonrakennushankkeissa raportin esittämää mahdollisuutta poiketa 100 000 euron kattohinnasta. Tämä mahdollistaa teosten hankkimisen ulkotiloihin suuremman yleisön saavutettavaksi tai useamman teoksen hankkimisen pinta-alaltaan ja käyttäjäkunnaltaan laajoihin rakennuksiin.

Lautakunta pitää merkittävänä päätöksen päivytyksessä raportin ehdotusta prosenttiperiaatteen laajentamisesta kaupunkiuudistusalueille ja periaatteen toteuttamista entistä johdonmukaisemmin myös täydennysrakentamisalueilla. Se lisää alueellista tasa-arvoa, kaupunginosien yhdenvertaisuutta ja viihtyisyyttä. Siellä, missä rakennushankkeita ja niihin sidottua taiteen prosenttirahoitusta on vähän tai ei ollenkaan, julki-

sen taiteen tarjontaa voidaan lisätä kohdentamalla taidemuseon omaa taidehankintamäärärahaa.

Kaupungin kasvaessa uudis-, korjaus- ja täydennysrakentamisen myötä kasvaa myös prosenttiperiaatteella toteutetun julkisen taiteen määrä. Lautakunta muistuttaa, että kaupungin organisaatioiden oman työn sekä teosten ylläpidon ja korjauksen resursoinnin kasvava tarve tulee huomioida suhteessa kasvuun.

Taiteen prosenttiperiaate on kansainvälinen julkisen taiteen rahoitusmalli, jossa rakennushankkeen rahoituksesta varataan osuus, ns. prosenttiraha (yleensä enintään noin 1%) taiteelle. Prosenttiperiaate on Suomessa ja Helsingissä merkittävin julkisen taiteen rahoituskeino. Helsinki on soveltanut taiteen prosenttiperiaatetta kaupunginhallituksen päätöksellä vuodesta 1991 (10.6.1991 § 1236). Prosenttiperiaatepäätös ja käytännöt uudistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä vuonna 2011 (12.12.2011 § 1134). Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 1.12.2021. Kansliapäällikkö asetti (28.6.2021 § 155) työryhmän valmistelemaan taiteen prosenttiperiaatteen jatkamisesta pysyväispäätöksenä ja ajantasaistamaan prosenttirahakäytännöt. Työryhmään kuului kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen asiantuntijoita, kaupunkiympäristön toimialalta talonrakennuksen, puisto- ja katurakentamisen sekä asemakaavoituksen asiantuntijoita sekä kaupunginkansliasta aluerakentamisen asiantuntijoita. Työryhmä kuuli valmistelussaan sekä kaupungin ulkopuolisia että toimialojen asiantuntijoita. Työryhmän päätösesitys ja sitä taustoittava ja käytännöt kirjaava raportti valmistuivat 14.10.2021.

Työryhmä on kirjannut raporttiinsa ehdotuksen siitä, miten Helsinki noudattaisi taiteen prosenttiperiaatetta jatkossa. Kaupunginhallitus tekee asiasta päätöksen sen jälkeen, kun kaupunkiympäristölautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ovat antaneet raportista lausuntonsa.

Raportti kuvaa nykyiset prosenttirahakäytännöt, työnjaon ja vastuut sekä ehdottaa niihin täsmennyksiä ja päivityksiä sekä kirjaa aiempaa selkeämmin erilaisissa rakennushankkeissa noudatettavat toisistaan eroavat prosessit ja rahoitustavat.

Helsingin kaupunki on toteuttanut vuoden 2011 päätöksen mukaan prosenttirahahankkeita tietyin ehdoin julkisissa talonrakennushankkeissaan, puisto- ja katuhankkeissaan, projektialueillaan sekä kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen rakennushankkeissa. Työryhmän ehdotuksen mukaan taiteen prosenttirahahankkeita koskevat periaatteet ja toimiviksi todetut käytännöt jatkuisivat pääpiirteissään samanlaisina. Keskeisenä muutoksena ja lisäyksenä vuoden 2011 päätökseen on peri-

aatteen ulottaminen kaupunkiuudistusalueille ja entistä johdonmukaisemmin täydennysrakennusalueille. Näin julkista taidetta voidaan tuoda huomattavasti useamman asukkaan arkiympäristöön ja uusien alueiden lisäksi vanhemmillekin kaupungin alueelle, mikä lisää alueellista tasa-arvoa ja kaupunginosien yhdenvertaisuutta. Muutos aiempaan on myös kulttuuriprojektien vakiinnuttaminen toimintamalliksi näillä alueilla, mikä toisaalta lisää asukkaiden osallisuutta ja tuo heille mahdollisuuksia kohdata laaja kirjo eri taiteen lajeja omissa kaupunginosissaan ja toisaalta tuo julkisen taiteen rahoituksen piiriin laajemman taiteenlajien kirjon.

Työryhmä ehdottaa raportissaan, että Helsinki noudattaa jatkossa taiteen prosenttiperiaatetta seuraavasti:

- merkittävässä julkisissa talonrakennushankkeissa. Näillä tarkoitetaan yleisölle tai käyttäjille avoimia julkisia rakennuksia. Hankkeet voivat olla uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeita.
- puisto- ja katuhankkeissa, jotka ovat kaupunkikuvallisesti, alueellisesti, laajuudeltaan tai muulla tavoin merkittäviä. Hankkeet voivat olla uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeita.
- erikseen sovittavilla kaupunkiuudistus-, projekti- ja täydennysrakentamisalueilla. Näillä alueilla rakennuttajilta kerätään rakennusoikeuden määrään perustuva taidemaksu, joka käytetään julkisille alueille sijoitettaviin taideteoksiin, teosten ylläpitoon sekä kulttuuriprojekteihin siten, että maksuista vähintään 85 % voidaan käyttää taideteoshankintoihin ja taideteosten ylläpitoon ja enintään 15 % kulttuuriprojekteihin.

Talonrakennus- sekä puisto- ja katuhankkeissa taiteen rahoitus sisällytetään hankebudjettiin osana kaupungin omaa investointirahoitusta. Taiteen osuus kustannuksista voi olla enintään 1%. Puisto- ja katuhankkeissa ei ole määritelty taiteelle euromääräistä kattosummaa; talonrakennushankkeissa kattosummaksi on toimialojen yhteisen neuvottelun pohjalta esitetty 100 000 euroa, josta voidaan tapauskohtaisesti poiketa.

Aluerakentamisessa kaupunki kerää taiteen rahoituksen rakennuttajilta rakennusoikeuden määrään perustuvana taidemaksuna. Maksun suuruus päätetään alueen ensimmäisen tontinvarauksen yhteydessä. Työryhmä esittää maksun suuruudeksi noin 10 euroa/k-m² siten, että alueelliset erot huomioidaan. Taidemaksua voidaan osoittaa sekä investointeihin että käyttötalouteen. Investointirahoituksella hankitaan pysyväisluonteisia taideteoksia. Käyttötalouden osuus mahdollistaa jous-

vammin tilapäisluontoisten hankkeiden, tapahtumien, esitystaiteellisten teosten ja kulttuuriprojektien rahoittamisen.

Lisäksi kaupungin tytäryhteisöjä suositellaan tekemään taidehankintoja merkittävien rakennushankkeiden yhteydessä taiteen prosenttiperiaatteen mukaisesti. Suositus koskee yhteisöjä, joille taidehankinta on toiminnan ja rahoituksellisen aseman kannalta mahdollista ja soveltuvaa. Näin tuotetut teokset ovat tytäryhteisöjen omistuksessa ja huoltovastuulla. Tässä ehdotuksessa on noudatettu kaupunginkanslian konserniohjauksen näkemystä. Kaupunki ei velvoita yksityisiä rakennuttajia noudattamaan prosenttiperiaatetta, ellei asiasta ole päätetty tontinvarauksen yhteydessä.

Raportti ehdottaa tilaajan ja taideasiantuntijan roolit kirjattavaksi vakiintuneen mallin mukaan siten, että tilaajana toimii hankkeesta riippuen joko kaupunkiympäristön toimiala tai kaupunginkanslia, ja taideasiantuntijana toimii kaupungin taidemuseo (HAM). Työnjaollisena selkeytyksenä ehdotetaan, että kulttuuriprojektien asiantuntijana toimii jatkossa kulttuurin edistäminen ja kulttuurikeskukset -palvelut. Taidemuseon asiantuntijatyötä ohjaa museolain edellyttämä taidemuseon kokoelmapoliittinen ohjelma. Valmiit taideteokset liitetään pääsääntöisesti Helsingin kaupungin taidekokoelmaan, jota taidemuseo hallinnoi.

Raportti ehdottaa lisäksi taideteosten ylläpito- ja korjausvastuiden kirjaamista uuteen päätökseen vakiintuneiden ja sovittujen mallien mukaisesti sekä vastuita koskevien tarkempien sopimusten päivittämistä.

Käsittely

30.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat taiteen päällikkö Taru Tappola ja taidemuseon johtaja Maija Tanninen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Outi Alanko-Kahiluoto: Kappaleen 7 loppuun:

Lautakunta pitää tärkeänä, että alueellista eriarvoisuutta kavennetaan ja ehkäistään myös kulttuurin avulla. On perusteltua lisätä prosenttitaidetta myös erityisesti niille täydennysrakennettaville vanhoille asuinalueille, joilla sitä on entuudestaan merkittävästi vähemmän kuin muualla kaupungissa. Viihtyisä asuinympäristö vahvistaa osaltaan kaupunkilaisten osallisuuden tunnetta. Kulttuurilla on tässä merkittävä rooli.

Kannattaja: Shawn Huff

1 äänestys

13.12.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 10

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Jonne Kivinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 3

Outi Alanko-Kahiluoto, Shawn Huff, Tuula Yrjö-Koskinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen äänin 10 - 3.

16.11.2021 Palautettiin

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Mari Männistö, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 26157
mari.mannisto(a)hel.fi
Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.11.2021 § 614

HEL 2021-005995 T 00 01 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kansliapäällikkö asetti (28.6.2021 § 155) työryhmän valmistelemaan päätösesitystä taiteen prosenttiperiaatteen jatkamisesta ja prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamisesta. Edellisen asiaa koskevan kaupunginhallituksen päätöksen (12.12.2011 § 1134) voimassaolo päättyy 1.12.2021. Uusi päätösehdotus koskee taiteen prosenttiperiaatteen jatkamista Helsingissä pysyväispäätöksenä. Päätösehdotus tukeutuu työryhmän laatimaan raporttiin, jossa on kuvattu ehdotetut toimintatavat, prosessit, työjako ja vastuut. Uusi ehdotus prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamisesta pohjautuu suurelta osin nykyisiin, toimiviksi todet-

tuihin käytäntöihin. Työryhmä esittää niiden säilyttämistä pääpiirteissään.

Tarkennuksina tai uusina käytäntöinä ehdotetaan:

- Taideteosten ylläpitoon liittyvien, vakiintuneiden periaatteiden kirjaamista (raportti: 5.4. Taideteosten ylläpito- ja korjausvastuut).
- Taideasiantuntijan (taidemuseo) ja tilaajan (kaupunginkanslia ja KYMP) roolien täsmällisempää kirjaamista (raportti 5.2. Työnjako ja prosessit).
- Prosenttirahakäytännön laajentamista kaupunkiuudistusalueille ja taiteen prosenttiperiaatteen soveltamista aiempaa johdonmukaisemmin täydennysrakentamisalueilla sekä täsmennyksiä projekti-, kaupunkiuudistus- ja täydennysrakentamisalueilla sovellettaviin prosenttirahakäytäntöihin.
- Määrittelyyn liittyviä tarkennuksia ja päätöksentekoprosessin täsmentämistä puisto- ja katuhankkeissa.
- Rakennuttajilta kerättävällä taidemaksulla kustannettavien kulttuuriprojektien vakiinnuttamista toimintamalliksi entistä laajemmin.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut edustettuna työryhmässä. Sekä raportti että päätösehdotus on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunginkanslian kanssa. Lisäksi lausuntoehdotukseen pyydettiin kommentteja kaupunkiympäristön toimialalta tunnistetuilta keskeisimmiltä toimijoilta. Niiden mukaisesti jatkossa taideprosesseja edelleen kehitetään ja täsmennetään toimintatapoja taiteen hankkimiseksi ja ylläpitämiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta prosenttitaiteen toteuttamisen jatkamisesta Helsingissä ja loppuraportissa esitettyjä toimenpiteitä kannatettavina. Taiteen prosenttiperiaatteella tuotettu julkinen taide lisäksi edistää Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 28.06.2021 § 155

HEL 2021-005995 T 00 01 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti asettaa työryhmän valmistelemaan päätösesitystä taiteen prosenttiperiaatteen jatkamisesta ja prosenttirahakäytäntöjen ajantasaistamisesta. Valmistelutyön määräaika on 15.10.2021.

Työryhmään nimetään

- Taru Tappola, julkisen taiteen päällikkö, HAM, Kuva (pj)
- Klas Fontell, julkisen taiteen arkkitehti, HAM, Kuva (vpj)
- Hannu Asikainen, projektinjohtaja, aluerakentaminen, Kanslia
- Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, asemakaavoitus, maankäyttö ja kaupunkirakenne, Kymp
- Sakari Heikkinen, yksikön päällikkö, rakennukset ja yleiset alueet, Kymp
- Pia Rantanen, suunnitteluvastaava, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, maankäyttö ja kaupunkirakenne, Kymp
- Ritva Tanner, projektinjohtaja, aluerakentaminen, Kanslia

Työryhmän tulee kuulla asiantuntijoita sekä toimia vuorovaikutuksessa keskeisten sidosryhmien kanssa. Työryhmälle nimetään sihteeri erikseen.

Päätöksen perustelut

Taiteen prosenttiperiaate on kansainvälinen käytäntö, jonka mukaan julkisten rakennushankkeiden yhteydessä varataan noin yksi prosentti rakentamismäärärahoista taiteeseen. Nykyään kaikki Suomen 20 suurinta kaupunkia noudattavat prosenttiperiaatetta ja 77 kuntaa on tehnyt prosenttiperiaatetta koskevan periaatepäätöksen.

Helsinki on noudattanut prosenttiperiaatetta rakennushankkeissaan vuodesta 1991 alkaen. Edellinen periaatteita koskeva kaupunginhallituksen päätös on vuodelta 2011. Se on voimassa 1.12.2021 saakka. Nyt asetettavan työryhmän valmistelutyön pohjana on edellinen prosenttirahatyöryhmän raportti marraskuulta 2011 ja kaupunginhallituksen aiempi päätös. Molemmat ovat tämän päätöksen liitteinä.

Prosenttiperiaatetta on vuoden 2011 päätöksen mukaan noudatettu erikseen päätetyissä ja merkittäväksi määritellyissä kohteissa, kuten julkisissa talonrakennushankkeissa, puisto- ja katurakennuskohteissa, projektialueilla ja joissakin kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen rakennushankkeissa. Käytännöksi on vakiintunut malli, jossa kaupungin taidemuseo HAM toimii taiteellisena asiantuntijana, tekee taitelijavalinnan ja ohjaa taitelijan työtä sekä koordinoi taidehankkeeseen liittyvää tilaajan, suunnittelijoiden, taitelijan ja käyttäjien edustajien yhteistyötä. Valmiit teokset liitetään taidemuseon kokoelmaan ja osaksi Helsingin julkista taidetta. Teosten tilaajana toimii talonrakennushankkeissa ja yleisillä puisto- ja katualueilla kaupunkiympäristön toimiala ja aluera-

kentämisessä kaupunginkanslia. Helsingissä taiteen rahoitusosuus on kohteesta riippuen joko sisällytetty hankebudjettiin osana kaupungin omaa investointirahoitusta tai kerätty rakennuttajilta kerrosneliöperustaisesti.

Valmistelutyö toteuttaa kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteita viihtyisien ja elinvoimaisten asuinalueiden kehittämisestä sekä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä. Lisäksi se toteuttaa ympäristöministeriön vuonna 2020 päättyneen kulttuuriympäristöstrategian toimeenpano-ohjelmaa. Uusi kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2021–2025 hyväksytään työryhmän työn aikana. Sen tavoitteet huomioidaan prosenttiperiaatetta koskevan esityksen valmistelussa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja on liitteenä olevalla kirjeellä esittänyt työryhmän ja sen työtä ohjaavan ohjausryhmän asettamista. Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kansliapäällikkö asettaa kahta tai useampaa toimialaa käsittelevät työryhmät. Koska valmistelu perustuu jo olemassa oleviin periaatteisiin ja työskentelyaika on lyhyt, erillisen ohjausryhmän asettamiselle ei ole tarvetta.

Työryhmän valmistelutyön päätyttyä prosenttiperiaatteita koskeva esitys on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

§ 941

Nuorisoneuvoston asettaminen vuosiksi 2022–2023

HEL 2021-013404 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuosiksi 2022–2023 nuorisoneuvoston, jonka tehtävänä on vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisoneuvosto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisoneuvosto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen.

Nuorisoneuvosto edistää lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia

- tuomalla esiin nuorten näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- osallistumalla kutsusta kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoihin ja edistämällä yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi sekä
- edistämällä kaupungin ja nuorten välistä yhteistyötä.

Kaupunginhallitus vahvisti liitteenä olevan toimintasäännön nuorisoneuvoston työskentelytapojen kuvaukseksi. Toimintasäännön vähäisistä muutoksista päättää nuorisosiainjohtaja kuultuaan nuorisoneuvostoa tai nuorisoneuvoston esityksen pohjalta. Nuorisoneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle sekä arvioi säännöllisesti toimintaansa.

Kaupunginhallitus nimesi nuorisoneuvostoon seuraavat vaaleilla valitut jäsenet:

Ahmed Waleed
Alaye Jem
Alekseenko Anthony
Arajärvi Esra
Ehrström Erik
Helo Saara
Heng Seiha
Joarder Shyreen
Kiattrakoolchai August
Kovalenko Nikolai

13.12.2021

Kumar Saarinen Rosa
Lilleberg Fiona
Ljungqvist Jessica
Maaranen Miro
Mahmood Aisha
Mahmood Nuur
Melén Neil
Oinonen Janne
Räävi Iida
Rönkkö Väinö
Salami Avery
Salminen Nella
Salo El
Salonen Aksel
Sipilä Tuuli
Skwarek Benjamin
Suonio Rasmus
Trubnikov Dmitry
Virta Ilona
Wadud Ehan

Samalla kaupunginhallitus

- kehottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluja vastaamaan nuorisoneuvoston valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä sekä kokous- ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä
- oikeuttaa nuorisoneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset toimialojen ja keskushallinnon viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan nuorisoneuvoston kokouksiin
- kehottaa toimialoja ja keskushallintoa nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa nuorisopalveluja myöntämään nuorisoneuvostolle toimintamäärärahan tehtävien hoitamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Nuorisoneuvoston toimintasääntö

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin vaikuttamistoimielimet

Nuorisoneuvosto on kuntalaissa asetettavaksi säädetty vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on edistää nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttajatoimielimet ovat edustamansa ryhmän kuulemis- ja vaikuttamiskanavia. Ne täydentävät muita vaikuttamiskeinoja ja välittävät ryhmän näkemykset kunnan päätöksentekoon.

Vaikuttamistoimielimet ovat osa kaupungin osallisuustyötä, jonka periaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen.

Vaikuttamistoimielimet eivät ole kuntalain mukaisia kunnan toimielimiä. Niille ei voi siirtää toimivaltaa eivätkä ne tee hallintopäätöksiä. Vaikuttamistoimielinten toimintaan ei sovelleta suoraan hallintosäännön määräyksiä.

Kuntalain mukaan nuorisoneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisoneuvosto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisoneuvosto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittäminen kunnassa.

Nuorten mahdollisuudesta osallistua ja vaikuttaa nuorisovaltuustossa tai vastaavassa nuorten vaikuttajaryhmässä säädetään kuntalain (410/2015) 26 §:ssä ja nuorten osallistumisesta, vaikuttamisesta ja kuulemisesta nuorisolain (1285/2016) 24 §:ssä.

Nuorisoneuvostoa on kuultu asettamispäätöksen valmistelun aikana työpajassa 9.11.2021 ja kuulemistilaisuudessa 25.11.2021.

Nuorisoneuvoston kokoonpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Nuorisoneuvoston kokoonpanosta tai valintatavasta ei ole erityistä sääntelyä. Kaupunginhallituksen päätöksen 18.12.2017 § 1136 mukaisesti nuorisoneuvoston jäsenet valitaan nuorisoneuvoston vaaleissa.

Helsingin nuorisoneuvostoon valitaan toimikaudelle 2022–2023 vaaleilla 30 jäsentä. Vaaleissa ehdokkaaksi voivat asettua ja äänestää 13–17-vuotiaat helsinkiläiset nuoret. Ehdokkaaksi asettavalta edellytetään, että hän ei ole täyttänyt 18 vuotta ennen nuorisoneuvoston toimikauden alkamista, eli vaalia seuraavan vuoden alkua.

Nuorisoneuvoston toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisoneuvostoon valitut jäsenet voivat toimia neuvostossa toimikauden loppuun saakka, vaikka he täyttäisivät 18 vuotta toimikauden aikana, tai kaksivuotisen toimikauden aikana 19 vuotta. Nuorisoneuvoston asettaa virallisesti kaupunginhallitus aina toimikauden alkaessa.

Esitettävän toimintasäännön mukaan nuorisoneuvoston jäsenet valitsevat keskuudestaan vaaleilla puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Puheenjohtajiston toimikausi on yksi kalenterivuosi.

Nuorisoneuvoston kokouksissa on myös läsnäolo- ja puheoikeus tarvittavilla keskushallinnon ja toimialojen edustajilla, jotka eivät kuitenkaan ole neuvoston jäseniä. Kokonaisuuden tuntevan henkilöstön pysyvä yhteys nuorisoneuvostoon sekä ajoittainen läsnäolo kokouksissa on neuvoston toiminnan kannalta välttämätöntä. Toimialat ja keskushallinto nimeävät neuvostolle asiantuntija-apua antavat yhteyshenkilöt.

Nuorisoneuvoston työskentelyssä on pohdittu varajäsenien tarpeellisuutta. Mahdollisuutta valita varajäseniä selvitetään seuraavia vaaleja varten.

Nuorisoneuvoston vaalit 2021

Nuorisoneuvoston vuoden 2021 vaaleissa saivat asettua ehdolle ja äänestää kaikki vuosina 2004–2008 syntyneet helsinkiläiset nuoret. Ehdokkaaksi sai asettua 13.–30.9.2021 välisenä aikana. Ehdokkaaksi asettui 74 nuorta, mikä on enemmän kuin koskaan ennen Helsingin nuorisoneuvoston vaaleissa.

Vaalia varten rakennetussa vaalikoneessa ehdokkaat vastasivat väittämiin ja äänestäjät saattoivat etsiä sopivaa ehdokasta. Vaalikoneen sivulla kävi 4 988 vierailijaa. Ehdokkaat nostivat esiin tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä nuorten mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä. Lisäksi nuorten vaaliteemoissa korostuivat edellisten vuosien tapaan ilmastonmuutos ja muut ympäristöasiat sekä turvallinen ja yhdenvertainen elin- ja kouluympäristö.

Vaalien toteutuksesta vastasi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Äänestämisen tapahtui digitaalisesti eVaali.fi-palvelun kautta. Nuorisopalvelut järjesti 8.–26.11.2021 välisenä aikana äänestystilaisuuksia kouluissa ja oppilaitoksissa. Äänestyksen toteutukseen osallistuivat sekä kaupungin että yksityiset koulut ja oppilaitokset. Koululla järjestettiin pääsääntöisesti yksi äänestyspäivä. Nuorisotaloilla pystyi äänestämään 22.–26.11.2021 välisenä aikana. Kaikilla äänioikeutetuilla nuorilla oli myös ensimmäistä kertaa mahdollisuus äänestää keskustakirjasto Oodin aulassa kaikkina äänestyspäivinä klo 16–19.

Vaaleissa äänioikeutettuja oli 28 535. Ääniä annettiin yhteensä 10 799 ja äänestysprosentti oli 38,09. Edellisissä vaaleissa vuonna 2019 ääniä annettiin 9 493 ja äänestysprosentti oli 35,7.

Nuorisoneuvoston toimintaedellytykset

Nuorisoneuvoston välittömät toimintaedellytykset turvataan muun muassa kokoustilojen, kokousten järjestämisen, sihteeritehtävien ja kokouskustannusten osalta. Nuorisoneuvoston jäsenet saavat käyttöönsä HSL:n matkakortin toimikautensa ajaksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut vastaa nuorisoneuvoston työskentelyn tukemisesta ja ohjaamisesta ja myöntää vuosittain nuorisoneuvoston toiminnan määrärahat. Kokouskustannukset maksetaan tarjoilujen ja muiden vastaavien kustannusten osalta nuorisoneuvoston määrärahoista. Nuorisopalvelut nimeää kaksi nuoriso-ohjaajaa tukemaan ja ohjaamaan nuorisoneuvoston toimintaa, huolehtii nuorisoneuvoston kokouksia varten tarvittavien kokoustilojen varaamisesta ja muista kokousjärjestelyistä sekä vastaa kokousasioiden valmistelusta ja kokouksen sihteeritehtävistä.

Nuorisoneuvoston kokouksista maksetaan palkkioita ja korvauksia kaupunginhallituksen 3.5.2021 § 343 tekemän päätöksen mukaisesti:

- Nuorisoneuvoston varsinaisista kokouksista maksettavien palkkioiden vuosittainen kokonaissumma on korkeintaan 15 000 euroa.
- Nuorisoneuvoston tulee vuosittain ennalta päättää kyseisen vuoden aikana pidettävien kokousten lukumäärä. Kokouskohtainen palkkiosumma määräytyy jakamalla vuosittainen kokonaissumma kokousten määrällä.
- Jäsenkohtainen kokouspalkkio määräytyy jakamalla kokouskohtainen palkkiosumma edelleen nuorisoneuvoston jäsenmäärällä. Palkkio on saman suuruinen aina yhden kalenterivuoden ajan ja se maksetaan vain kokouksessa paikalla oleville jäsenille.

- Valmistelukokouksista maksetaan varsinaista kokouspalkkiota vastaava palkkio korkeintaan yhdestä valmistelukokouksesta jokaista nuorisoneuvoston kokousta kohden.
- Avustajan palkkaamisesta aiheutuneet kustannukset korvataan silloin kun nuorisoneuvoston jäsen tarvitsee vammansa vuoksi avustajaa kokouksiin. Kustannuksia korvataan enintään viideltä tunnilta kokousta kohden. Avustajalle maksettava tuntipalkkio on enintään 23 euroa.
- Taksin tai invataksin käytöstä aiheutuneet kodin ja kokouspaikan väliset matkakustannukset korvataan silloin kun nuorisoneuvoston jäsen ei vammansa vuoksi voi käyttää julkisia kulkuvälineitä.

Pormestari ja apulaispormestarit tapaavat nuorisoneuvoston jäsenet vähintään kaksi kertaa vuodessa. Apulaispormestarit toimivat myös yhteishenkilöinä oman lautakuntansa ja nuorisoneuvoston välillä.

Nuorisoneuvostolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin toimialalautakunnissa. Nuorisoneuvosto valitsee keskuudestaan kuhunkin toimialalautakuntaan kolme edustajaa, jotka osallistuvat kokouksiin yksi kerrallaan. Lautakuntaryhmästä voi olla enintään 60 % yhtä sukupuolta. Tässä linjauksessa on otettu huomioon sukupuolten moninaisuus laajemmin kuin tasa-arvolaisissa. Nuorisoneuvoston edustajat vuorottelevat kokouksissa tasapuolisesti.

Nuorisoneuvoston tukena lautakuntatyössä ovat toimialalautakunnasta valitut lautakuntakummit. Lautakuntakummit tukevat nuorisoneuvoston lautakuntaedustajia kokouksiin valmistautumisessa mm. kertomalla kokouksen esityslistalla olevista asioista, jotka ovat sellaisia, joiden katsotaan olevan helsinkiläisten nuorten kannalta merkityksellisiä ja joihin nuorisoneuvoston lautakuntaedustajan olisi hyvä ottaa kantaa ja kysyä mahdollisuuksien mukaan nuorisoneuvoston näkemystä.

Nuorisoneuvosto antaa lausunnon nuorten aloitteista kaupunginvaltuustolle kaksi kertaa vuodessa. Aloitteiden käsittelyn yhteydessä nuorisoneuvoston jäsenillä on puheoikeus kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Nuorisoneuvoston toimintasääntö

13.12.2021

Asia/33

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 942

HAM Helsingin taidemuseosäätiön perustaminen

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:n perustamisen liitteinä 1 ja 2 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti. Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunginlakimiehen allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan ja tekemään siihen ja säätiön sääntöihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus osoittaa talousarvion kohdasta 1 30 01 (Kaupunginhallituksen käyttövarat) 100 000 euron määrärahan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käyttöön säätiön peruspääomaa varten ja 50 000 euron määrärahan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttöön säätiöimisen valmistelua varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HAM Helsingin taidemuseosäätiön säännöt
- 2 Säätiön perustamiskirja (HAM)
- 3 Talous- ja rahoitussuunnitelma 2022-2025
- 4 HAM Helsingin taidemuseon toimintasuunnitelma 2022-2025
- 5 HAM Helsingin taidemuseosäätiön toimintasuunnitelma 2022-2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HAM Helsingin taidemuseon säätiöimisen valmistelu

Helsingin taidemuseon säätiöimistä koskeva valmistelu sai alkunsa syksyllä 2018, kun pormestari nimitti selvityshenkilön taidemuseon tulevaisuuden organisaatiomallin, tehtävän ja sijainnin selvittämistä var-

ten. HAM on tällä hetkellä osa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuutta. Selvityksen tavoitteena oli kirkastaa taidemuseon näyttelytoiminnan, Helsinki Biennaalin ja julkisen taiteen koelman roolia helsinkiläisessä taiteen ja kulttuurin kentässä sekä suhteessa kansainväliseen kenttään. Selvitystyötä ohjaamaan asetettiin ohjausryhmä.

Selvitys valmistui syksyllä 2019 ja ohjausryhmä esitti valmistelun jatkamista sen pohjalta. Organisaatiomallia, vaihtoehtoista sijaintipaikkaa ja HAMin tehtäviä selvittämään asetettiin erilliset työryhmät. Organisaatiomalliin keskittynyt työryhmä tutki tärkeimpinä vaihtoehtoina HAMin organisoimista joko säätiö- tai muuhun yhteisömuotoon tai nykyistä itsenäisempänä osana kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa. Työryhmä raportoi pormestarin johdolla toimivalle suurhankkeiden koordinaatioryhmälle, joka kehotti jatkamaan valmistelua säätiöimisen osalta. Sijaintia koskevaa selvitystä jatketaan erikseen.

Keväällä 2021 suurhankkeiden koordinaatioryhmä päätti, että säätiöimisehdotus valmistellaan päätöksentekoon syksyllä 2021. Asiaa käsiteltiin myös kaupungin johtoryhmässä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 30.11.2021 § 196 esittänyt säätiön perustamista kaupunginhallitukselle.

Säätiöimisen kaksivaiheinen päätöksenteko

HAMin säätiöiminen valmistellaan kaksivaiheisesti. Nyt päätettävänä olevassa ensimmäisessä vaiheessa perustetaan säätiö pienellä pääomalla. Säätiön puitteissa kaupunki tutkii tarkemmin mm. yksityisten kokoelmien ja kumppaneiden yhteistyömahdollisuudet, säätiöimisen vaikutukset arvonlisäveroihin ja valtionosuuksiin sekä mahdollisen osakeyhtiön perustamista osalle taidemuseon toimintaa. Lisäksi valmistellaan kaupungin ja säätiön välinen palvelusopimus, tarkempi organisaatiomalli, henkilöstösiirrot ja tukipalvelujen järjestäminen.

Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen konsernijaosto nimittää säätiön ensimmäisen hallituksen, jonka tehtävänä on varmistaa edellytykset museon toiminnalle säätiömuotoisena. Säätiölle osoitetaan asia mies ja selvitysten tekemisessä hyödynnetään ulkopuolisia asiantuntijoita ja konsultteja. Valmisteluvaiheelle voidaan tarvittaessa asettaa myös ohjausryhmä.

Toisessa vaiheessa keväällä 2022 kaupunginvaltuuston päätettäväksi esitetään liikkeenluovutusta nyt perustettavaan säätiöön. Tämä sisältää päätökset mm. palvelusopimuksesta, henkilöstö- ja omaisuussiirroista ja tukipalveluista sekä näiden mahdollisista vaikutuksista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan, säätiön talousmallista ja kaupungin avustusohjelmasta sekä säätiön ja mahdollisen osakeyhtiön suhteesta. Mikäli val-

tuusto ei keväällä tee asiassa myönteistä päätöstä, nyt perustettava säätiö voidaan purkaa.

Kaksivaiheisen etenemistavan etuna on, että yllä mainitut valmistelut voidaan tehdä säätiön toimesta mm. suhteessa yksityisiin kokoelmiin ja kumppaneihin. Menettely antaa aikaa käsitellä asiaa henkilöstön kanssa ja käydä siirtoneuvottelut valmistelun tietoja hyödyntäen ja maltillisessa aikataulussa. Säätiöimisen jatkovalmistelussa kuullaan henkilöstöä ja huolehditaan sen asemasta, kuten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päätöksessään edellyttänyt.

Säätiöimisen henkilöstövaikutuksia koskeva yhteistoimintamenettely on käynnissä. Henkilökohtaisten yhteistoimintakeskustelujen jälkeen on tarkoitus pitää siirtoneuvottelut kaupunginkanslian johdolla.

Henkilöstön siirtymisessä noudatettaisiin liikkeenluovutuksen periaatetta eli henkilöstö siirtyisi ns. vanhoina työntekijöinä. Säätiön hallitus päättää säätiön noudattamasta työehtosopimuksesta. Konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinnasta tai vaihtamisesta. Useimmat kaupungin tytäryhteisöt ovat Avaintan jäseniä. Henkilöstön edut tullaan käymään läpi siirtovalmistelun yhteydessä.

Asia etenee kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikuntaan ja siitä edelleen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan, kaupunginhallitukseen ja lopulta valtuuston päätettäväksi. Tavoitteena on, että HAMin toiminta ja henkilöstö siirtyvät uuteen organisaatioon vuoden 2023 alusta.

Perustelut HAM Helsingin taidemuseon säätiöimiselle

Selvityksessä on haettu organisaatiomuotoa, joka parhaiten tukisi nykyajan ja tulevaisuuden taidemuseotoimintaa ja varmistaisi HAMin tehokkaan toiminnan.

Säätiömalli parantaisi HAMin mahdollisuuksia tuottaa kaupunkilaisille nykyaikaisia ja kiinnostavia taidemuseopalveluja. Se vahvistaisi HAMia taidemuseona, jolla on kansainvälisesti merkittävä ja kiinnostava ohjelmisto ja mahdollisuus tavoittaa laajoja ja monimuotoisia yleisöjä. Malli tarjoaa mahdollisuuksia vahvistaa HAMin tunnettuutta ja lisätä omarahoitusta omaleimaisen markkinoinnin avulla.

Omien kokoelmien vahva ja monipuolinen käyttö myös kansainvälisesti parantaisi Helsingin kaupungin näkyvyyttä ja helsinkiläisen ja suomalaisen kuvataiteen kansainvälistä tunnettuutta. Museon asiantuntijuiden kautta vahvistettaisiin kuvataiteen vahvaa läsnäoloa kaupungissa. Tämä tarjoaisi uudenlaisia työtilaisuuksia myös ammattitaitelijoille.

Keskeisin etu, jonka säätiömalli taidemuseotoiminnalle tuo, on pitkäjänteinen ja ylivuotinen toiminnan ja talouden suunnittelu. Kansainvälistä näyttelytoimintaa tehdään usean vuoden aikajänteellä. Tulojen ja menojen ylivuotinen käsittely mahdollistaa suuriin kansainvälisiin näyttelyihin sitoutumisen jo vuosia aikaisemmin.

Taidenäyttelytoimintaan kuuluu, että toiminnassa otetaan hallittavissa olevia ja huolellisesti arvioituja sisällöllisiä ja taloudellisia riskejä. Taidemuseon tehtävä on tuoda esille sisältöjä, joita yleisö ei valmiiksi tunne. Taloudellisten onnistumisten tuloksena HAM voisi käyttää pääosan tuloksestaan oman toimintansa kehittämiseen tai suurempien tuotantojen tuottamiseen. Säätiömalli kasvattaisi HAMin vastuuta tasoittaa taloudellisesti paremmin ja heikommin menestyneiden näyttelyiden vaikutuksia. Säätiöllä olisi nykyistä vahvempi vastuu myös tarvittaessa sopeuttaa taloutensa toiminnassa otettuihin riskeihin. Ylivuotinen talouden suunnittelu edistää toimivaa riskienhallintaa ja vastuullista taloudenpitoa. Markkinointiviestintää ohjattaisiin säätiöstä käsin, mikä vahvistaa sekä HAMin tunnettuutta että tulonmuodostusta.

Kaupunkikonserniin kuuluvan säätiön toimintamalli on vakiintunut ja sen ohjaamiseen on olemassa vahvat käytänteet. Säätiömallissa etuina ovat päätöksentekoprosessien vähäportaisuus ja museon johtamista tukeva hallitustyöskentely. Kaupunki nimittää säätiön hallituksen, jonka tehtävänä on toimia säätiön hyväksi. Hallituksen jäsenten valinnassa on mahdollista ottaa huomioon kansainvälisyyden ja monimuotoisuuden vahvistaminen ja erilainen toimintaa tukeva osaaminen. Hallitus ohjaa operatiivista toimintaa ja tukee taidemuseon johtoa, jolloin päätöksenteko on lähellä säätiön toimintaa. Säätiön toiminnan valvonta ja riskienhallinta ovat hallituksen keskeisiä tehtäviä ja sen jäsenillä on vastuu säätiön taloudesta. Säätiön säännöissä on mahdollisuus myös erillisen neuvottelukunnan perustamiselle.

Säätiömalli mahdollistaisi myös monipuolisen yritysyhteistyön ja kumppanuuksien kehittämisen esimerkiksi yksityisten kokoelmia omistavien säätiöiden kanssa, mikä lisäisi monipuolista kuvataiteen tarjontaa Helsingissä. Yhteistyökumppaneille olisi mahdollista myydä taidemuseon palveluja ja tiloja.

Helsingissä ja muualla pääkaupunkiseudulla toimivista taidemuseoista iso osa on säätiömallisia, suurimpina Kansallisgalleria, johon kuuluvat Ateneum, Kiasma ja Sinebrychoffin taidemuseo sekä Espoossa sijaitseva EMMA. Useimmissa taidemuseoissa osa toiminnasta on yhtiöitetty (esim. museokauppa). Amos Rex on yhtiömuotoinen ja saa rahoituksensa yleishyödylliseltä Konstsamfundet-yhdistykseltä.

Taidemuseo olisi myös säätiönä osa kaupunkikonsernia ja sen vahva Helsinki-identiteetti säilyisi. HAMissa on kansainvälisesti ainutlaatuista ja arvostettua osaamista esim. julkisen taiteen, isojen kansainvälisten näyttelyiden sekä Helsinki Biennaalin sisällöissä ja tuottamisessa. Tiivis yhteistyö muun kaupunkiorganisaation kanssa olisi myös säätiömuotoisen taidemuseon onnistumisen edellytys. HAMilla on kaupunginmuseon kanssa yhteinen kokoelmakeskus, jonka toiminnan on tarkoitus jatkaa entisellään. Yhteistyötä sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan että muiden toimialojen kanssa jatketaan mm. Helsinki Biennaalin toteuttamisessa ja julkisen taiteen ja kulttuurihyvinvoinnin hankkeissa. Kaikki nämä on tarkoitus sisällyttää osaksi HAMin uutta organisaatiota ja toimintaa.

Helsingin taidekokoelma

HAMin kokoelma muodostuu kaupungin taidekokoelman taideteoksista ja se on helsinkiläisten yhteinen. Kokoelmiin kuuluvat myös kaupungin tonteilla ja kiinteistöissä olevat julkisen taiteen teokset.

Kokoelman omistus jäisi kaupungille. Kokoelma olisi siten kaupungin omaisuutta, joka olisi talletettuna HAM Helsingin taidemuseosäätiöön, jolla olisi palvelusopimuksen mukaisesti kokoelman täysi hallinta. Kokoelman hallinta käsittää mm. kokoelman kartuttamisen, käytön, esittämisen, lainaamisen, säilyttämisen, ylläpidon sekä taideteosten sijoittamisen kaupungin eri kohteisiin. Kokoelmaan voi lisäksi kuulua siihen talletettuja valtion tai kolmannen osapuolen omistuksessa olevia taideteoksia, arkistoaineistoa ja esineitä. Säätiön sääntöihin on sisällytetty mahdollisuus kerätä säätiön omaa kokoelmaa muilla kuin kaupungin varoilla.

HAM olisi kaupungin kuvataideasiantuntija kokoelman hoidossa, kartuttamisessa ja esittämisessä kuten nytkin ja se huolehtisi kokoelman asianmukaisesta turvallisuudesta. Kaupunki osoittaisi vuosittain taidekokoelmien ja julkisten taiteen kartuttamiseen määrärahat erikseen. Määrärahoja säätiö voisi käyttää asiamiehenä kokoelmien kartuttamiseen.

Kokoelman ylläpidosta ja sen turvaamisesta on tarkoitus sopia tarkemmin säätiön ja kaupungin välisessä palvelusopimuksessa.

Säätiön talous- ja rahoitussuunnitelma

Osana säätiöimisen selvitystä on valmisteltu säätiön talouden ja rahoituksen mallia. Ensimmäisen säätiövuoden 2022 rahoitus on tarkoitus myöntää kaupunginhallituksen käyttövaroista niin, että sillä katettaisiin asiamiehen palkkakustannukset sekä muut valmisteluun liittyvät kustannukset.

Ensimmäisestä toimintavuodesta 2023 lähtien säätiö kuuluu kaupungin laitosavustusten piiriin ja saa siten toiminta-avustusta ja vuokra-avustusta. Laitosavustuksen taso perustuu HAMin nykyisen toiminnan laskennallisiin kustannuksiin, jotka sisältävät kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnon palveluista HAMille kohdennetun osuuden (mm. henkilöstöpalvelut, markkinointi- ja viestintä, taloushallinto, sihteeripalvelut ja tietohallinto). Toimialan hallinnon tosiasiallista kohdentumista tarkennetaan parhaillaan. Valmistelun aikana varmistuu, miten hallinto- ja tukipalvelut tullaan järjestämään säätiössä ja millaisia mahdollisia vaikutuksia tällä on toimialan hallintoon.

Helsinki Biennaali on osa HAMin toimintaa jatkossakin ja seuraavat kaksi biennaalia vuosille 2023 ja 2025 on kirjattu kaupunkistrategiaan. Nykyinen Helsinki Biennaalin avustustaso, joka vaihtelee yhden ja kahden miljoonan euron välillä ns. toteutus- ja väli vuoden aikana, sisältyisi vuosille tasattuna laitosavustuksen jatkuvaan tasoon.

Säätiön investoinnit eivät sisältyisi laitosavustukseen. Pienemmät investoinnit on tarkoitus hoitaa säätiön omalla rahoituksella, isommat erikseen kaupungin kanssa neuvotellen. Näin toimitaan myös Korkeasaaren säätiön kohdalla. Taidehankintamäärärahat ja julkisen taiteen määrärahat, jotka ovat tällä hetkellä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan määrärahoissa, jäisivät kaupungin investointimäärärahoihin omana kohtanaan. Näillä säätiö kartuttaisi vuosittain kaupungin taidekokoelmaa.

Rahoituslaskelmissa oletetaan, että opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtionosuus ja alueellisen vastuumuseotoiminnan tuki pysyvät nykyisellä tasolla. OKM maksaisi valtionosuuden suoraan säätiölle. HAM on käynyt neuvotteluja OKM:n kanssa sen varmistamiseksi, ettei säätiömuoto ole este alueellisen vastuumuseon asemalle. Museolain 5 §:n edellytykset on otettu huomioon säätiön säännöissä.

Ennakkotapauksiin perustuen oletuksena on, että säätiö ei ole arvonlisäverovelvollinen eikä siten voi käyttää vähennyksiä hyväkseen. Suurin osa yrityksistä joilta ostetaan palveluja, aineita, tarvikkeita, tavaroita tai vuokria ovat arvonlisäverovelvollisia. Jos säätiö ei ole arvonlisäverovelvollinen, se ei voi vähentää näiden ostojen arvonlisäveroa toiminnastaan. Jatkovalmistelussa tutkitaan tarkemmin, mitkä osat museon toiminnasta soveltuisivat liiketoiminnaksi ja olisivat näin mahdollista yhtiöittää, jotta arvonlisäverosta aiheutuva kustannus pienenesi. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi museokauppa, opastukset, tilavuokraus, tapahtumat ja palvelut yksityisille kokoelmille. Osakeyhtiön ja säätiön yhdistelmä on yleinen museoalalla.

Arvonlisäveron ja yhtiöittämissä tarkastelun jälkeen talous- ja rahoitus-suunnitelmaa voidaan täydentää. Säätiön pääomituslaskelmissa on museon noin kahden kuukauden toimintamenot, mikä olisi kaupungille noin kahden miljoonan euron kertakustannus. Säätiöimisen lisäkustannus kaupungille verrattuna nykyiseen koostuisi pääosin arvonlisäverokustannuksista ja poistoista sekä kertaluonteisesta pääomituksesta.

Säätiö organisaatiomuotona mahdollistaa monipuolisemman omarahoitus pohjan kehittämisen. Tavoitteena on vakiinnuttaa omarahoitusosuus noin 30 prosentin tasolle, joka on suomalaisella museoalalla korkea ja noin yhdeksän prosenttiyksikköä HAMin nykyistä tasoa korkeampi.

Kaupungin avustustason pienenemiselle on luotu omarahoituksen kehittämiseen sidottu kannustava malli. Jos säätiö tekee positiivisen taloudellisen tuloksen, kaupungin avustusosuus pienenee 30 prosentin osuudella tuloksesta. Lopulla osuudella hallittaisiin HAMin operatiivista riskiä, katettaisiin kustannustason nousua, kehitettäisiin museon toimintaa ja mahdollisuuksien mukaan kartutettaisiin säätiön pääomaa.

Säätiön etujen täysimääräinen realisoituminen ja tulorahoituksen vakiintuminen veisi arviolta 3–5 vuotta. Kun tulostasoa olisi vakiintunut, tarkasteltaisiin kaupungin avustustasoa ja tulokseen sidottua mekanismia uudelleen. Samalla on otettava huomioon, että kaupungin kasvaessa myös kaupungin omistama taidekokoelma sekä julkisen taiteen kokoelma ja siihen liittyvät kustannukset kasvavat.

Säätiön hankintaoikeudellinen asema

Perustettavan säätiön hankintaoikeudellista asemaa ja sidosyksikköasemaa on tarkasteltu kaupunginkanslian oikeuspalvelujen toimesta.

Säätiö on julkisista hankinnoista annetun lain näkökulmasta hankintayksikkö eli se kuuluu hankintalain soveltamisalan piiriin. Kaupunki nimittää säätiön hallituksen jäsenet ja valvoo säätiön toimintaa. Kaupunki rahoittaa säätiön toimintaa myöntämällä vuosittaisia avustuksia säätiölle. Lisäksi säätiön toiminnan luonne täyttää hankintalain edellytyksen siitä, että säätiö on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta.

Säätiö on lisäksi kaupungin sidosyksikkö. Sen lisäksi, että kaupunki käyttää määräysvaltaa säätiöön, säätiön tarkoituksena on osana kaupunkikonsernia huolehtia kaupungin taidemuseopalveluista ja taidekokoelmasta. Säätiön toiminta kohdistuu siten Helsingin kaupunkiin. Säätiössä ei ole yksityistä pääomaa. Sidosyksikköasemasta on tehty säätiön sääntöihin sen edellyttämä kirjaus.

Valtiontukiarviointi säätiön siirtymäaikana

Valmistelun aikana on oikeuspalvelujen toimesta arvioitu myös sitä, sisältyykö säätiön perustamiseen valtiontukea.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä riippumatta sen oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä, jäljempänä käsitetiedonanto, 2016/C 262/01, kohdat 6-12).

Valtiontukiarvioinnissa on selvitettävä, onko perustettava säätiö valtiontukisääntelyn mukainen yritys eli harjoittaako se taloudellista toimintaa. Perustettavan säätiön tarkoituksena on vuoden 2022 aikana tehdä selvitystyötä siitä, miten HAMin toiminta ja henkilöstö vastuineen ja velvollisuuksineen siirtyy vuoden 2023 alusta lukien säätiöön. Siirtymäkauden aikana säätiötä ei voida katsoa valtiontukisääntelyn mukaiseksi yritykseksi, koska säätiön toiminta ei ole luonteeltaan taloudellista. Perustettavan säätiön toiminnan taloudellista luonnetta voi olla tarkoituksenmukaista arvioida erikseen siirtymäkauden päättyttyä.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (3) artiklan d) -kohdan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana tukena voidaan pitää tukea kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin ja kilpailun edellytyksiä unionissa yhteisen edun kanssa. Perustettavan säätiön tarkoituksena on siirtymäkauden jälkeen osana kaupunkikonsernia huolehtia kaupungin taidemuseopalveluista ja taidekokoelmasta.

Lisäksi komission käsitetiedonannon mukaan tiettyjen kulttuuriin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvien toimintojen erityisluonteen vuoksi ne voidaan järjestää toisin kuin kaupalliselta pohjalta, eivätkä ne siksi ole luonteeltaan kaupallisia. Komissio katsoo, että kulttuuriin liittyvän yleisölle ilmaisen toiminnan julkisella rahoituksella on pelkästään sosiaalinen ja kulttuurillinen tarkoitus, joka ei ole luonteeltaan taloudellinen. Se, että yleisölle avoimen toiminnan osallistujien on maksettava maksu, joka kattaa vain osan todellisista kustannuksista, ei muuta toiminnan ei-taloudellista luonnetta, koska maksua ei voida katsoa todelliseksi korvaukseksi tarjotusta palvelusta (käsitetiedonanto, kohta 34). Li-

säksi komissio katsoo, että monet kulttuuriin tai kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvät toiminnot eivät ole korvattavissa, minkä vuoksi todellisia markkinoita ei ole. Komission mukaan myös nämä toiminnot on katsottava luonteeltaan muiksi kuin taloudellisiksi (käsitetiedonanto, kohta 36).

Perustettavan säätiön harjoittama toiminta ei ole ainakaan siirtymäkauden aikana luonteeltaan taloudellista toimintaa, vaan kyse on kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvistä erityisluonteisista toiminnoista, jotka järjestetään muutoin kuin kaupalliselta pohjalta. Perustettavan säätiön siirtymäkauden toiminnoissa on lisäksi kyse sellaisista kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen liittyvistä toiminnoista, joille ei ole todellisia markkinoita. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti säätiön perustamisvaiheen rahoitukseen ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Kaupungin omistajaohjaus ja säätiön hallitus

Kaupunki ohjaa säätiön toimintaa kuntalain, säätiölain ja kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Omistajaohjaus toteutuu säätiön perustamisessa, säännöissä ja perustamiskirjassa. Konserniohjeen mukaisesti taloudellisesta merkittävässä ja periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa säätiön on haettava etukäteen kaupungin kanta. Ennakkokantaa vaativat asiat on määritelty konserniohjeessa eikä säätiö voi päättää niistä itse. Tällä varmistetaan omistajaohjauksen ja kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutuminen.

Säätiön toimintaa ohjaavat kaupunkistrategian tavoitteet, konserniohje, säätiölle erikseen hyväksyttävä omistajastrategia, kaupungin hyvä hallinto- ja johtamistapa sekä säätiön hallituksen jäsenten nimeäminen. Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n 1 kohdan mukaan hallituksen jäsenten nimeäminen kuuluu kaupunginhallituksen konsernijaoston toimivaltaan.

Kaupunki varmistaa tytäryhteisöjen hallitusten monipuolisen osaamisen, kokemuksen, riippumattomuuden ja vastuullisuuden. Konserniohjeen mukaan hallituksen kokoonpanon tulee toiminnan laatu, laajuus ja kehitysvaihe huomioon ottaen heijastaa eri taustoja, näkökulmia sekä erityisosaamisalueita siten, että hallituksella on riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä kyky toimitusjohtajan ohjaamiseen ja tukemiseen yhteisön kehittämiseksi ja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään naisia ja miehiä tasapuolisesti. Hallituksiin voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä silloin, kun se on kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaista.

HAM Helsingin taidemuseosäätiön hallituksen jäsenmääräksi esitetään vähintään viittä ja enintään seitsemää jäsentä. Hallituksen toimikausi on kaksi vuotta. Säätiölle myöhemmin hyväksyttävässä omistajastrate-

giassa määritellään hallituksen jäseniltä kokonaisuutena edellytettävät osaamisvaatimukset.

Säätiön säännöt sekä talous- ja toimintasuunnitelmat esityksen liitteinä

Esityksen liitteenä 1 on luonnos säätiön säännöistä ja liitteenä 2 säätiön perustamiskirja. Patentti- ja rekisterihallitus on antanut niille ennakkohyväksynnän.

Liitteenä 3 on arviolaskelma talous- ja rahoitussuunnitelmasta vuodelle 2022 sekä säätiön kolmelle ensimmäiselle toimintavuodelle. Taloussuunnitelmat tarkentuvat sen jälkeen, kun tarkastelu säätiön ja mahdollisen osakeyhtiön suhteesta on tehty ja verottajalta on saatu ennakkokanta arvonnisäverojen vähennysoikeuteen. Lisäksi liitteenä 4 on taidemuseon toimintasuunnitelma, joka kattaa vuodet 2022 ja 2023–2025 sekä liitteenä 5 säätiön toimintasuunnitelma käynnistämisen vuosista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HAM Helsingin taidemuseosäätiön säännöt
- 2 Säätiön perustamiskirja (HAM)
- 3 Talous- ja rahoitussuunnitelma 2022-2025
- 4 HAM Helsingin taidemuseon toimintasuunnitelma 2022-2025
- 5 HAM Helsingin taidemuseosäätiön toimintasuunnitelma 2022-2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslian konserniohjaus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 196

HEL 2021-012568 T 00 00 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle HAM Helsingin taidemuseosäätiön perustamista, siten että:

- Kaupunginhallitus hyväksyy HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr:n perustamisen liitteinä 1–2 olevien perustamisasiakirjojen mukaisesti ja oikeuttaa kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan allekirjoittamaan säätiön perustamiskirjan kaupungin puolesta.
- Kaupunki osoittaa 150 000 euron suuruisen määrärahan säätiön peruspääoman maksamista varten.
- Säätiöittämisen jatkovalmistelussa pitää erityisesti kuulla henkilöstöä ja huolehtia henkilöstön asemasta.

Käsittely

30.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat taidemuseon johtaja Maija Tanninen ja kokoelmapäällikkö Elina Leskelä. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösesitykseen:

Säätiöittämisen jatkovalmistelussa pitää erityisesti kuulla henkilöstöä ja huolehtia henkilöstön asemasta.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen yksimielisesti.

16.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Mari Männistö, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 26157
mari.mannisto(a)hel.fi
Maija Tanninen, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maiya.tanninen(a)hel.fi
Elina Leskelä, kokoelmapäällikkö, puhelin: 09 310 87043
elina.leskela(a)hel.fi

§ 943

Valtuutettu Björn Månssonin toivomusponsi ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen varmistamisesta lähellä koteja

HEL 2020-013747 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 9.12.2020 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson Björn, toivomusponsi, Kvsto 9.12.2020 asia 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 9.12.2020 selvitystä vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä kaupunginvaltuusto hyväksyi Björn Månssonin toivomusponnen "Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta kaupunginvaltuusto toivoo selvitettävän, miten ruotsinkielisten päivähoitopaikkojen tarve voidaan varmistaa mahdollisimman lähellä koteja."

Varhaiskasvatuspaikkaa on haettava viimeistään neljä kuukautta ennen varhaiskasvatuksen tarpeen alkamista, tai heti kun varhaiskasvatuksen tarve on tiedossa. Päätös varhaiskasvatuspaikasta tehdään pääsääntöisesti viimeistään kuukautta ennen varhaiskasvatustarpeen alkamista.

Lasten varhaiskasvatuspaikan myöntämisen uudet perusteet astuivat voimaan 1.1.2021 alkaen. Huoltaja esittää hakemuksessa yhdestä kolmeen hakutoivetta varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Toiveet voivat kohdistua myös muuhun kuin kotia lähimpään toimipaikkaan tai esimerkiksi muun kieliseen toimintaan. Jos hakutoiveita ei pystytä toteuttamaan, lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähimpänä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan.

Päiväkotien palveluverkkoa suunniteltaessa käytetään väestöennusteita. Tilat suunnitellaan sinne, missä lasten ennustetaan asuvan. Päiväkodeissa varhaiskasvatusryhmien muodostamisessa on otettava huomioon henkilöstön mitoittamiseen sekä ryhmien enimmäiskokoon liittyvät tiukat säännökset. Lapsia ei voida ottaa ryhmiin mitoittamista ylittävää määrää. Varhaiskasvatuspaikan myöntämisessä huomioidaan lapsen opinpolun jatkuminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen sekä lähipäiväkotij- ja lähikouluperiaate. Lapsen lähipäiväkotia määriteltäessä huomioidaan myös lapsen kodin ja varhaiskasvatuspaikan sijainti sekä liikenneyhteydet.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ei ole mahdollista pitää varhaiskasvatuspaikkoja vapaana jatkuvasti kaikissa päiväkodeissa, jotta niitä pystyttäisiin aina takaamaan kaikille paikkaa haluaville. Todelliset mahdollisuudet tarjota haluttu hoitopaikka sitä hakeville ovat kuitenkin hyvät. Vuonna 2019 ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa olevista noin 93,5 prosenttia sai paikan toivottuna ajankohtana joko ensisijaisen toiveen mukaiseen päiväkotiin tai halutulle alueelle. Lapsista 2,5 prosenttia sai paikan toivottuna ajankohtana muulta alueelta. Neljä prosenttia hakijoista sai paikan aiemmin tai ei saanut haluamaansa paikkaa toivekuukautena tai hakemus raukesi muusta syystä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Månsson Björn, toivomusponsi, Kvsto 9.12.2020 asia 6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 182

HEL 2020-013747 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Björn Månssonin toivomusponnosta, miten ruotsinkielisten varhaiskasvatuspaikkojen tarve voidaan varmistaa mahdollisimman lähellä koteja:

Palvelun järjestämistä ohjaavat lait

Varhaiskasvatuslain 6 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle omassa kotikunnassaan kotikuntalain (201/1994) mukaisesti. Lapsen varhaiskasvatuspaikan osoittamiseen vaikuttaa vallitseva lainsäädäntö ja Helsingissä päätetyt periaatteet. Varhaiskasvatuslain 4 luvun 17 §:n mukaan varhaiskasvatuspaikkaa on haettava viimeistään neljä kuukautta ennen varhaiskasvatuksen tarpeen alkamista tai heti kun varhaiskasvatuksen tarve on tiedossa. Päätös varhaiskasvatuspaikasta tehdään pääsääntöisesti viimeistään kuukautta ennen varhaiskasvatustarpeen alkamista. Huoltajan tulee ilmoittaa mahdolli-

simman pian, mutta viimeistään viikon kuluessa tiedon saamisesta, mikäli he eivät ota lapselle tarjottua varhaiskasvatuspaikkaa vastaan. Mikäli varhaiskasvatuksen tarpeen alkamisajankohta ei ole ollut ennakoitavissa varhaiskasvatuslain 17 §:n 2 momentin mukaisissa tilanteissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Palvelun järjestämistä ohjaavat strategiat ja kriteerit Helsingissä

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen (15.9.2020 § 16) ja suomenkielinen jaosto (8.9.2020 § 34) ovat päättäneet lasten varhaiskasvatuspaikan myöntämisen perusteista, jotka astuivat voimaan 1.1.2021 alkaen. Samat varhaiskasvatuksen myöntämisen perusteet koskevat sekä ruotsinkielistä että suomenkielistä varhaiskasvatusta.

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille osoitetaan paikka mahdollisuuksien mukaan huoltajan esittämistä toiveista. Huoltaja esittää hakemuksessa yhdestä kolmeen hakutoivetta varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Perhe voi hakutoiveilla esittää toiveensa sijoittumisesta muuhun kuin kotoa lähimpään toimipaikkaan tai esimerkiksi muun kieliseen toimintaan. Jos hakutoiveita ei pystytä toteuttamaan, lapselle myönnetään tarkoituksenmukainen paikka kotia lähimpänä olevaan varhaiskasvatuksen toimipaikkaan, huomioiden varhaiskasvatuksen toimipaikkojen paikkatilanne. Varhaiskasvatuslain 5 §:n 1 ja 4 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon kodin sijainti ja liikenneyhteydet. Lyhimmän matkan arvioinnissa huomioidaan perheen mahdollisten muiden lasten sijoittuminen muihin varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin. Matkan arvioinnissa käytetään HSL:n reittioppaan mukaista lyhintä kävely tai julkisen liikenteen matkaa lapsen kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla seurataan päiväkotimatkojen matka-aikojen ja etäisyyksien keskiarvoja. Seuranta tehdään otantana varhaiskasvatusalueittain kaksi kertaa vuodessa. Matka-ajan keskiarvo kotoa lapsen varhaiskasvatuspaikkaan oli ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa sekä keväällä että syksyllä 2020 noin 15,3 minuuttia. Etäisyys kotoa varhaiskasvatuspaikkaan oli keskimäärin 1,68 km. Huomioiden, että ruotsinkielinen palveluverkko on harvempi kuin suomenkielinen, keskimääräinen matka-aika voi osalla asiakkaista olla pidempi kuin suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuspalvelujen nykytilanne

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Varhaiskasvatustilain 35 § 3. momentin ja Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta mukaan ryhmien muodostamisessa otetaan huomioon henkilöstön mitoittamiseen sekä ryhmien enimmäiskokoon liittyvät säännökset. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatukseen tehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Ryhmien muodostamisessa otetaan huomioon hakijat toimintakauden aikana, jotta sekä lapsen etu, että lähipalvelu voidaan toteuttaa. Vuoden 2021 aikana ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ennustetaan olevan 2 313 lasta. Huoltajat hakevat varhaiskasvatuspaikkoja pitkin vuotta. Suurin tarve varhaiskasvatuspaikoihin sijoittuu kuitenkin elokuulle. Tuolloin myös paikkoja vapautuu enemmän suhteessa muihin kuukausiin. Suuri vaihtuvuus johtuu siitä, että esiopetusikäiset siirtyvät pääosin päiväkodeista lähiesikouluun omalla oppilaaksiottoalueellaan. Huomioitavaa on, että uudet hakijat ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ovat pääosin alle kolmevuotiaita, mikä tarkoittaa suurempaa henkilöstötarvetta ja osin myös suurempaa tilatarvetta. Suurin osa varhaiskasvatuspaikoista täyttyy elokuussa, jolloin tarve on suurin. Lapsen täyttäessä kolme vuotta vapautuu lapsiryhmässä paikkoja. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa aloittaneiden lasten määrä oli vuoden 2019 elokuussa 354 lasta. Näistä 236 lasta olivat alle kolmevuotiaita, eli 67 % ja 68 % elokuussa 2020. Tammi-kuussa varhaiskasvatukseen tulijoista alle kolmevuotiaiden osuus on kehittynyt vuosien 2019–2021 aikana 64 %–94 %.

Vuonna 2019 ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa noin 93,5 prosenttia sai paikan toivottuna ajankohtana joko ensisijaisen toiveen mukaiseen päiväkotiin tai halutulle alueelle. Lapsista 2,5 prosenttia sai paikan toivottuna ajankohtana muulta alueelta. Neljä prosenttia hakijoista ei joko saanut haluamaansa paikkaa toivekuukautena tai sai paikan aiemmin tai hakemus raukesi muusta syystä. Vastaavaa vuoden 2020 tilastoa ei ole vielä saatavilla.

Taloudelliset vaikutukset

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta vuonna 2020 yksikkökustannuksen kehitys ja sen keskimääräiset nettomenot (euroa/lapsi) olivat 12 557 euroa. Keskimääräiset nettomenot (euroa/lapsi) suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa olivat 10 747 euroa vuonna 2020. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ei ole mahdollista pitää varhaiskasvatuspaikkoja vapaana, jotta pystyttäisiin aina takaamaan kaikille paikka lähipäiväkodista, koska taloudelliset resurssit eivät tätä mahdollista. Palveluverkkoa suunniteltaessa ja tarkasteltaessa käytetään väestöennusteita. Huomioitavaa on, että yksikkökustannukset ovat suuremmat laajuudeltaan pienemmissä päiväkodeissa, joissa synergiaetuja ei saada samaan tapaan kuin laajuudeltaan suuremmissä päiväkodeissa.

13.12.2021

Periaate lapsen edusta ja opinpolun jatkumosta

Varhaiskasvatustalain 4 §:n ja 5§:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä. Helsingin kaupunkistrategian mukaan ruotsin- ja suomenkielinen varhaiskasvatus sekä perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhaiskasvatuspaikan myöntämisessä huomioidaan lapsen opinpolun jatkuminen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen sekä lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaate. Lapsen lähipäiväkotia määriteltäessä huomioidaan myös lapsen kodin ja varhaiskasvatuspaikan sijainti sekä liikenneyhteydet.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 944

Valtuutettu Fatim Diarran aloite pinkin turismin strategian tekemiseksi kaupungille

HEL 2021-006763 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jukka Punamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23252
jukka.punamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Diarra Fatim Helsingistä pinkki kaupunki, buustia kaupungin elinvoimaan ja kilpailukykyyn

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Fatim Diarran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja Fatim Diarra ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin tulee valmistella pinkin turismin strategia ja pyrkiä siihen, että Helsinki on kaupunkina sellainen, että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen edustajat haluavat matkustaa tänne sekä varmistaa, että täällä on kaikkien turvallista lomailla.

Taustaa

Uudessa Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat. Helsinki

on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoi-
keuksia kaikessa toiminnassaan. Tavoitteena on olla kaupunki, jossa
kaikki elämäntavat ja mielipiteet voivat olla sopuosoinnussa.” Lisäksi st-
rategiassa todetaan, että ” Vetovoimainen kaupunki houkuttelee myös
matkailijoita. Kehitämme Helsingistä maailman kestäväntä ja älykkäintä
matkailukohdetta.”

Helsinki on ollut edelläkävijä LHBQT-matkailun edistämässä. Mm.
Gay Friendly Helsinki -verkosto toimi vuosina 2009–2015 päättyen yri-
tysten aktiivisuuden puutteeseen, vuonna 2016 Helsingillä oli Pink Is-
land -osasto Matka-messuilla ja vuoteen 2019 Helsinki oli ainoa suo-
malainen jäsen IGLTA-järjestössä.

Elokuussa 2021 elinkeino-osastolla aloittanut matkailuyksikkö valmiste-
lee uutta Matkailun tiekarttaa vuosille 2022–2025. Tiekartta muodostuu
kahdesta osasta. Matkailun ekosysteemille suunnatusta sitoumuksesta
sekä kaupunkiorganisaatiota ohjaavasta laajemmasta tiekartasta. Itse
tiekartassa tullaan inklusiivisuus nostamaan merkittävään asemaan. Si-
toumuksessa, johon haetaan laajasti allekirjoituksia elinkeinolta, tode-
taan seuraavaa: ”Nostetaan inklusiivisuus toiminnan keskiöön.” Matkai-
lun tiekartta viedään elinkeinojaoston käsiteltäväksi maaliskuussa
2022.

Uuden matkailuyksikön vastuulle kuuluu Helsingin tekijät -verkoston yl-
läpito. Verkoston toimintamallia kehitetään ja yhteistyötä matkailun
ekosysteemin kanssa tiivistetään. Verkosto tulee edistämään tiekartas-
sa ja sitoumuksessa olevia kokonaisuuksia, mukaan lukien inklusiivi-
suus. LGBTIQ+ sisällöt ovat olleet osa Helsingin tekijät -verkoston toi-
mintaa jo aikaisemminkin. Aiheesta on järjestetty vuosien varrella pu-
heenvuoroja. Viimeksi sosiaalisesta vastuullisuudesta ja inklusiivisuu-
desta keskusteltiin toukokuun 2021 verkostotilaisuudessa.

Helsinki Partnersin ylläpitämällä MyHelsinki.fi -sivustolla on oma alasi-
vunsa HLBTQ+ -yhteisölle. Lisäksi MyHelsinki.fi -sivuston Valitse vas-
tuullisemmin -palvelun kriteeristöissä on otettu huomioon tasa-arvon ja
yhdenvertaisuuden edistäminen. Kriteerissä todetaan muun muassa
näin: ”Toimija on aktiivisesti pyrkinyt luomaan tilasta tasa-arvoisen kai-
kille ja viestii asiasta näkyvästi (esim. sateenkaarilippu, syrjinnän vas-
tainen alue, perhe- tai lapsimyönteisyys)”. Valitse vastuullisemmin -
palvelu on saanut runsaasti kansainvälistä julkisuutta. Lisäksi MyHel-
sinki material bankissa on oma osionsa LGBTIQ+ -aiheelle.

Helsinki liittyi kesäkuussa kansainväliseen Rainbow Cities -verkostoon
ensimmäisenä suomalaiskaupunkina. Verkoston tavoitteena on LHB-
TIQ-oikeuksien edistäminen paikallistasolla ja osallisuuden lisääminen
sosiaalisesti kestävien kaupunkien rakentamiseksi. Verkosto yhdistää

13.12.2021

maailmanlaajuisesti paikallishallinnon viranomaisia, poliittisia päättäjiä ja asiantuntijoita parhaiden käytäntöjen jakamiseksi.

Helsingin kaupungin matkailuyksikkö on mukana pääpartnerina EU-REACT-rahoitteisessa ”Kestävää nostetta matkailuyrityksiin – Etelä-Suomi” -nimisessä matkailun kehittämishankkeessa, joka päättyy vuonna 2023. Yksi hankkeen tavoitteista on kehittää inklusiivista matkailua yhteistyössä matkailuyritysten kanssa.

Business Finlandin matkailua edistävä yksikkö Visit Finland on julkaissut keväällä 2021 ”Inklusiivisen matkailun oppaan”, joka valottaa yhdenvertaisen matkailun periaatteita, jotta kaikki eri kohderyhmät iästä, vammasta, sukupuolesta ja uskonnosta riippumatta voivat tasa-arvoisesti ja itsenäisesti kokea ja saavuttaa mahdollisimman monipuolisia matkailuelämyksiä. Tietoa oppaasta ja sen tärkeydestä jaetaan myös helsinkiläisille matkailuyrityksille.

Helsinki on mukana Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmassa. Ohjelma ottaa laaja-alaisesti kantaa kestävästä matkailusta eri ulottuvuuksiin. Ohjelmassa yksi kriteeri on seuraava: ”Destinaatioorganisaatio viestii alueen ja / tai sen yritysten soveltuvuudesta seksuaalisiin vähemmistöihin kuuluille (LGBTQ-kohderyhmä)”. Helsinki tavoittelee merkkiä vuoden 2022 loppuun mennessä.

Helsingin matkailun kokonaisvaltaisen ja pitkäjänteisen kehittämisen sekä eri osa-alueiden yhteensovittamisen näkökulmasta on perusteltua sisällyttää toimenpiteitä pinkin turismin strategian näkökulmasta ja siihen liittyvästä osallistamisesta osaksi olemassa olevia rakenteita ja prosesseja. Näitä ovat käynnissä oleva Matkailun tiekarttatyö, Helsingin tekijät-verkosto, Kestävää nostetta matkailuyrityksiin – Etelä-Suomi -hanke, Sustainable Travel Finland-ohjelma ja Myhelsinki-kanavilla toteutettava markkinointi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jukka Punamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23252
jukka.punamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 02.06.2021 Diarra Fatim Helsingistä pinkki kaupunki, buustia kaupungin elinvoimaan ja kilpailukykyyn

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 945

Valtuutettu Björn Månssonin aloite automaattisesta lattian laskeutumisesta busseissa

HEL 2021-005049 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Motion 21.04.2021 Månsson Björn Automatisk golvsänkning i bussarna
- 2 Lausunto, HSL, 23.9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Björn Månsson ja kahdeksan muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki kehottaa HSL:ää bussikaluston uusiutumisen yhteydessä varmistamaan, että bussien lattiat laskeutuvat automaattisesti kun bussi pysähtyy.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) liikenteen kilpailutusvaatimuksissa edellytetään linja-autojen osalta, että nousukorkeus ei saa ylittää 350 mm:ä millään ovella eikä askelkorkeus takaovellakaan 250 mm:ä. Linja-autossa on oltava kokosivun niaus. Lisäksi edellytetään, että pysäkillä on pysähdyttävä mahdollisimman lähelle reunakiiveä siten, että autoon nouseminen ja siitä poistuminen on helppoa ja turvallista. Ennen pysäkiltä lähtöä on kiinnitettävä erityistä huomiota autoon nousseiden ja autosta poistuvien matkustajien turvallisuuteen. Kuljettajat koulutetaan niauksen ja pyörätuoliluiskan käytöstä ja vastuu niauksen käyttämisestä on kuljettajalla.

13.12.2021

Aloitteen mukainen automaattinen niaustoiminto aktivoituu, kun kuljettaja painaa ovien avausnappia. Ovinapin painaminen aktivoi niaustoitinnon, jolloin koko bussin oikean sivun jousipalkeista lasketaan ilmaa, kunnes saavutetaan niaukselle ohjelmoitu taso. Ilman tyhjeneminen ja täyttö on hitaampaa kuin ovien auki- ja kiinnimeno ja sen takia pysäkkiaika pitenee noin 5–10 sekuntia. Automaattinen niaustoiminto ei ota huomioon ympäristöä, esimerkiksi pysäkkien reunusten korkeutta, jolloin vaarana on auki olevien ovien kolhiintuminen tai rikkoontuminen pysäkin reunaan. Pienikin osuma voi rikkoa oven tai sen turvajärjestelmän, jolloin bussilla ei voi enää jatkaa ajamista.

Bussipysäkkien reunakiven korkeus on määritelty Helsingin katualueiden tyyppiirustuksissa ja esteettömän rakentamisen ohjeissa (SuRaKu-ohjeissa). Korkeuden ajorataan tulisi olla 120–200 mm (SuRaKu-ohjeissa suositeltu korotetun pysäkki 160–200 mm). Pelkästään Helsingissä on yli 800 pysäkkiä, jotka jäävät alle 120 mm:n korkeuden, ja yli 1600 pysäkkiä, joiden korkeus on alle 160 mm. Lisäksi käytössä on raitiovaunujen kanssa käytettäviä yhteiskäyttöpysäkkejä, joissa reunakiven korkeus on 230–290 mm (raitiovaunupysäkkien suosituskorkeus on 290 mm). Korkeuserot eri pysäkkien välillä voivat olla merkittäviä. Pyrkimyksenä on, että valtaosa pysäkeistä on samassa tasossa matalalattiaisen bussin kanssa, jolloin käynti on täysin esteetöntä ilman niausta. Bussien niaustoitinnolle ja pyörätuoliluiskalle on kuitenkin tapauskohtaista tarvetta, kun bussin ja pysäkin väliin jää kynnys. Kynnys voi johtua vanhasta pysäkki-infrasta, kuljettajan virheellisestä ajolinjasta pysäkillä tai puutteellisesta talvikunnossapidosta, jolloin pysäkkiä ei voida käyttää sille tarkoitettulla tavalla.

Asiasta on saatu HSL:n lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Motion 21.04.2021 Månsson Björn Automatisk golvsänkning i bussarna
- 2 Lausunto, HSL, 23.9.2021

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.12.2021

Asia/37

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 946

Valtuutettu Björn Månssonin aloite raitiovaunulinjasta Jätkäsaaresta Bulevardin kautta keskustaan

HEL 2021-005591 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Motion 05.05.2021 Månsson Björn Spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden
- 2 Valtuustoaloite 5.5.2021 Månsson Björn raitiovaunulinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin
- 3 HSL lausunto valtuutettu Björn Månssonin aloitteesta raitiolinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin keskustaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Björn Månsson ja viisi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kääntyy HSL:n puoleen pyytäen, että Jätkäsaaresta Bulevardin kautta Rautatieasemalle kulkeva linja otettaisiin jälleen käyttöön.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) laatii parhaillaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelmaa. Suunnitelmassa ratkaistaan pitkällä aikavälillä raitioliikenteen yhteydet myös Länsisataman alueella. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää samalla voisiko tulevaisuudessa pikaraitiolinjoja (esim. Kruunusiltojen raitiolinja) liikennöidä Länsisatamaan alueen kapasiteetin ja palvelutason parantamiseksi. Alueen linjastoratkaisu sekä pikaraitioliikenteen toimintaedellytykset Jätkäsa-

reen tarkentuvat lähitulevaisuudessa. Suunnitelmassa voidaan huomioida myös Jätkäsaaren ja eteläisten kaupunginosien liikkumistarpeet. Tämä voisi mahdollistaa myös liikenteen monipuolisemman tarjonnan eri reiteillä.

Tällä hetkellä eteläisiin kaupungin osiin on vaihdolliset yhteydet Kampin kautta. Linja 22 täydentää Punavuoren liikennettä. Jätkäsaaren suurin joukkoliikenteen kysyntä painottuu suoraan Kampin-keskustayhteyteen. Kampin suuntaan metroasemalle on perusteltua liikennöidä kahta linjaa parina, jolla on yhteinen viiden minuutin vuoroväli. Näin varmistetaan riittävä liikenteen tarjonta keskustan Kampin ja Jätkäsaaren välisellä osuudella. Raitioliikenteen tarjonta olisi epätasapainoista, jos Bulevardilla liikennöisi neljä linjaa ja Kampin kautta vain yksi. Bulevardilla liikennöi kolme raitiolinjaa. Neljännen linjan lisääminen heikentäisi raitioliikenteen sujuvuutta ja luotettavuutta. Raitioliikenteen lisääminen Bulevardilla edellyttäisi kadun infrastruktuurin ja raitioliikenteen olosuhteiden parantamista.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, HKL:n johtokunnan ja HSL:n lausunnot. Esitys on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Motion 05.05.2021 Månsson Björn Spårvagnslinje från Busholmen längs Bulevarden
- 2 Valtuustoaloite 5.5.2021 Månsson Björn raitiovaunulinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin
- 3 HSL lausunto valtuutettu Björn Månssonin aloitteesta raitiolinja Jätkäsaaresta Bulevardia pitkin keskustaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 14.09.2021 § 435

HEL 2021-005591 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

HSL vastaa raitiolinjaston suunnittelusta ja raitioliikenteen järjestämisestä. Eteläisiin kaupunginosiin on tällä hetkellä vaihdolliset yhteydet Kampin kautta. Linja 22 tarjoaa täydentävää palvelua Länsilinkistä Punavuoreen, mutta ei ole kaikkien jätkäsaarelaisten helposti saavutettavissa.

Kampin suuntaan metroasemalle on perusteltua liikennöidä kahta linjaa parina, jolla on yhteinen viiden minuutin vuoroväli. Näin varmistetaan riittävä liikenteen tarjonta keskustan, Kampin ja Jätkäsaaren välisellä osuudella. Raitioliikenteen tarjonta olisi epätasapainoista, mikäli Bulevardilla liikennöisi neljä linjaa ja Kampin kautta vain yksi.

Bulevardilla liikennöi kolme raitiolinjaa, ja neljännen linjan lisäämisellä olisi vaikutuksia kadun sujuvuuteen ja luotettavuuteen raitioliikenteelle, jotka ovat jo nykytilanteessa heikkoja. Raitioliikenteen lisääminen Bulevardilla edellyttää kadun infrastruktuurin ja raitioliikenteen olosuhteiden parantamista.

HSL laatii kaupunki- ja pikaraitioliikenteen linjastosuunnitelman yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa vuoden 2021 aikana. Suunnitelmassa ratkaistaan pitkällä aikavälillä raitioliikenteen yhteydet myös Länsisataman alueella. Kaupunkiympäristön toimiala selvittää samalla, voiko tulevaisuudessa pikaraitiolinjoja (esim. Kruunusiltojen raitiolinja) liikennöidä Länsisatamaan alueen kapasiteetin ja palvelutason parantamiseksi. Se voisi mahdollistaa myös liikenteen monipuolisemman tarjonnan eri reiteillä. Suunnitelmassa huomioidaan myös Jätkäsaaren ja eteläisten kaupunginosien liikkumistarpeet. Se voisi mahdollistaa myös liikenteen monipuolisemman tarjonnan eri reiteillä.

Käsittely

14.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Lisäysehdotus lausuntoehdotuksen viimeiseen kappaleeseen, niin että loppu olisi:

Suunnitelmassa huomioidaan myös Jätkäsaaren ja eteläisten kaupunginosien liikkumistarpeet. Se voisi mahdollistaa myös liikenteen monipuolisemman tarjonnan eri reiteillä.

13.12.2021

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Silja Borgarsdottir Sandelin vastaehdotuksen.

07.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 19.08.2021 § 129

HEL 2021-005591 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikenneliikelaitos (HKL) tuottaa Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) määrittelemällä linjastolla ja palvelutasolla. HKL ottaa siten kantaa ponteen ensisijaisesti infrastruktuurin ja kaluston omistajan näkökulmasta.

Aloitteessa esitetyn mukaiset liikennöintimuutokset edellyttävät ratainf-ran osalta muutostöitä. Liikenne Bulevardin kautta vaatii radan peruskorjauksen.

HKL:n kalustosuunnitelma pohjautuu HSL:n raitioliikenteen linjasto-suunnitelmassa 2015 määritellyn linjaston ja palvelutason saavuttamiseen. Merkittävät muutokset linjastosuunnitelmaan edellyttävät kalustotarpeen uudelleen arviointia.

HKL toteaa, että Jätkäsaaresta Bulevardin kautta keskustaan kulkevan raitioliikenteen mahdollisuuksien selvittäminen edellyttää syvempää HSL:n asettamaa linjasto- ja liikennöintisuunnitteluun pohjautuvaa tavoitetason asettelua, jotta pystytään esittämään perusteellisesti valmistellut kannattavuus- ja hyötylaskelmat päätöksenteon tueksi. Huomioiden lähimmän kymmenen vuoden taloudellisen suunnittelun jo asetettu kaupunkitasoinen raami, tulee liikennöintipalvelutasonmuutosten tuoda merkittävää lisäarvoa kantakaupungin joukkoliikenteen ja matkailun edistämisen osalta.

Esittelijä

yksikön johtaja

13.12.2021

Asia/38

Antti Nousiainen

Lisätiedot

Antti Nousiainen, yksikön johtaja, puhelin: 310 32528
antti.nousiainen(a)hel.fi

§ 947

Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 8.12.2021 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUKSET

387 §, Lakisääteiset luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoitukset

Ei toimenpidettä.

KAUPUNGINVALTUUSTON EHDOTUKSET

383 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

384 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

385 §, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2024

Tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, pelastuslaitokselle, liikelaitoksille, kaupunginkanslialle ja tarkastusvirastolle.

386 §, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaoston jäsenen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaostolle.

388 §, Selvitys vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Tiedoksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, pelastuslaitokselle, liikelaitoksille, kaupunginkanslialle ja tarkastusvirastolle.

389 §, Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian muutokset

Tiedoksi kaupunginkanslialle ja sosiaali- ja terveystoimialalle.

390 §, Kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen hyväksyminen (Länsisatama, Jätkäsaari AK-tontit 20062/2,3 ja 4)

Kaupunginhallitus valtuuttaa:

- kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenteen sopimukset ja toiminnanohjaus tiimin päällikkö tekemään toteutussopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia
- kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenteen sopimukset ja toiminnanohjaus tiimin päällikkö tai tämän valtuuttama allekirjoittamaan toteutussopimuksen
- kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenteen sopimukset ja toiminnanohjaus tiimin päällikkö tekemään kiinteistökaupan esisopimukseen ja sen perusteella tehtäviin kauppakirjoihin tarvittaessa vähäisiä muutoksia
- kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenteen sopimukset ja toiminnanohjaus tiimin päällikkö tai tämän valtuuttama allekirjoittamaan kiinteistökaupan esisopimuksen ja sen perusteella tehtävät kauppakirjat.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote kilpailuun osallistujille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

391 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen määräalalle (Kluuvi, Kaisaniemenpuisto)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokralaisille.

Tiedoksi kaupunkiympäristön toimialalle ja kaupunkiympäristölautakunnalle.

392 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen liike- ja toimistotonteille (Taka-Töölö, Mannerheimintie 46 ja 50)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokralaisille.

Tiedoksi kaupunkiympäristön toimialalle ja kaupunkiympäristölautakunnalle.

393 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen erälle tonteille (Oulunkylä ja Haaga)

Tiedoksi kaupunkiympäristön toimialalle ja kaupunkiympäristölautakunnalle.

394 §, Kampin Kottaraisen korttelin asemakaavan muutos (nro 12687)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja kaavamutoksen hakijalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunginmuseolle ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

395 §, Kansanäänestysaloite Malmin lentokentän säilyttämisestä ilmailukäytössä

396 §, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite asukastalojen kehittämiseksi – pilotteina Asukastalo Ankkuri ja Pitäjänmäen uusi asukastalo

397 §, Valtuutettu Juhani Strandénin aloite liharuokien ja maitotuotteiden määrän lisäämisestä opetus- ja vanhuspalveluissa

398 §, Valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. valtuustoaloite selvittää mahdollisuuksia ottaa käyttöön Helsingin oma paikallisraha

Ei toimenpidettä.

399 §, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite koskien joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

400 §, Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite Töölönkadun ja Eino Leinon kadun risteyksen turvallisuuden parantamisesta

401 §, Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite vetyliikenteen edistämisestä Helsingissä

402 §, Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite kaupunkiviljelyn edistämisestä

403 §, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

404 §, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite trans- ja muun sukupuolisten hoidon seurannasta ja kehittämisestä

Ei toimenpidettä.

405 §, Valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin aloite kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamisesta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

406 §, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite uimarannasta Hanasaaren voimalalta vapautuvaan tilaan

407 §, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite ulkokoripallon harrastusmahdollisuuksien parantamisesta

408 §, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite kulttuurilaitosrahaston perustamisesta Helsingille

409 §, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite koskien asuntotuotannon järjestämää suunnittelukilpailua ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen pilottikohteeksi

410 §, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämisestä

Ei toimenpidettä.

411 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 29 - 35 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 948

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikoilla 48 ja 49

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto 29.11.2021
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto 7.12.2021

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

- kasvatus- ja koulutuslautakunta
- suomenkielinen jaosto 30.11.2021
- ruotsinkielinen jaosto
- kaupunkiympäristölautakunta 30.11.2021,
7.12.2021
- ympäristö- ja lupajaosto 9.12.2021
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 2.12.2021
- pelastuslautakunta
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021
- kulttuuri- ja kirjastojaosto 7.12.2021
- liikuntajaosto 7.12.2021
- nuorisajaosto 7.12.2021
- sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021
- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos 7.12.2021
- työterveysliikelaitos 2.12.2021
- rakentamispalveluliikelaitos 9.12.2021
- liikenneliikelaitos 2.12.2021

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

13.12.2021

Asia/40

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.12.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 922, 923, 924, 927, 928, 933, 937, 939, 943, 944, 945, 946, 947 ja 948 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 921, 925, 926, 929, 930, 931, 932, 934, 935, 936, 938, 940, 941 ja 942 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

13.12.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.12.2021

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anni Sinnemäki

Marcus Rantala

Paavo Arhinmäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 21.12.2021.